

ព្រះ
ច័ត្របិដកបាលី

និង

សេចក្តីប្រជាកាសាខ្មែរ

អភិធម្មបិដក

បណ្ឌិត ឧសបកាគ

១០៣

ពុទ្ធសាសនាបណ្ឌិត្យ ភ្នំពេញ

ក.ស ២៥០២

អភិធម្មបិដក

បដិសន្ធិ ទស្សនា កថា

ទណ្ឌទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

[១] ឧទាសា ធម្មំ បដិច្ច ចោទនាសា ធម្មា
 ឃ្លួត្តតំ ហេតុឃ្លួត្តយា បដិសន្ធិត្ថុណោ វត្ថុំ បដិច្ច
 ចោទនាសា ទុក្ខំ ។ ចោទនាសា ធម្មំ បដិច្ច ចោ-
 ទនាសា ធម្មា ឃ្លួត្តតំ ហេតុឃ្លួត្តយា ចោទនាសា
 វត្ថុំ ទុក្ខំ បដិច្ច កាយោ ទុក្ខា ចោទនាសា ធម្ម-
 វត្ថុសមុប្បាទំ រូបំ ម្លេ ទេវតំ ... បដិសន្ធិត្ថុណោ
 ចោទនាសា វត្ថុំ ទុក្ខំ បដិច្ច កាយោ ទុក្ខា ចោ-
 ទនាសា ធម្មា កាដត្តារូបំ ទ្វេ ទេវតំ ... វត្ថុំ មហា-
 ត្ថុតំ ... ទ្វេ មហាត្ថុតំ បដិច្ច ទ្វេ មហាត្ថុតា ។
 ចោទនាសា ធម្មំ បដិច្ច ឧទាសា ធម្មា ឃ្លួត្តតំ
 ហេតុឃ្លួត្តយា ចោទនាសា ទុក្ខំ បដិច្ច ឧទាសា
 វត្ថុសមុប្បាទំ រូបំ បដិសន្ធិត្ថុណោ មហាត្ថុតំ បដិច្ច
 ឧទាសា វត្ថុសមុប្បាទំ រូបំ កាដត្តារូបំ ឧទាសារូបំ ។

អភិធម្មបិដក

បដិសន្ធិ ទស្សនា

ទណ្ឌទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

[១] ចោទនាសា (១) (ចម្លងទស្សនា) កាស្រ័យ ទូ-
 ទនាសា (២) វេយ្យាករណ៍ ព្រះបាទបុព្វបុត្រ គឺ ភិក្ខុឧទាសា បដិសន្ធិ
 ត្ថុណោ ចោទនាសា កាស្រ័យ ទូ/ក្រ ។ ចោទនាសា កាស្រ័យ ទូ/
 ចោទនាសា វេយ្យាករណ៍ ព្រះបាទបុព្វបុត្រ ទុក្ខត្ថំ ចក្ក-
 សមុប្បាទេ ជាចោទនាសា កាស្រ័យ ទូ/ទុក្ខ ជាចោទនាសា ទូ/
 ទុក្ខ ... ភិក្ខុឧទាសា បដិសន្ធិ ទុក្ខត្ថំ កាស្រ័យ ជាចោទនាសា
 កាស្រ័យ ទូ/ទុក្ខ ជាចោទនាសា ទូ/ទុក្ខ ... ទូ/បណ្ឌិត ទ ...
 បណ្ឌិត កាស្រ័យ ទូ/បណ្ឌិត ។ ចោទនាសា កាស្រ័យ ទូ/ចោ-
 ទនាសា វេយ្យាករណ៍ ព្រះបាទបុព្វបុត្រ គឺ ចក្កសមុប្បាទេ ជា
 ចោទនាសា កាស្រ័យ ទូ/ទុក្ខ ជាចោទនាសា ភិក្ខុឧទាសា បដិសន្ធិ ចក្កស-
 មុប្បាទេ ជាចោទនាសា កាស្រ័យ ទូ/ក្រ មហាត្ថុតា ។

១ យធិនិយំ កុសល អកុសល វិបាកក្កន្ធមិ ៤ កិរិយាប្បវិទ្យាត្ថំ ក
 វិបាកក្កន្ធមិ ៥ ព្រះនិព្វាន ។ ២ ចត្វ ឈោរៈ ឃោរៈ ដ្ឋិ កាយ ២ សុខ កន្លះ
 រាសៈ កត្តិក្រិយ បុរិស្ថិក្រិយ ដ្ឋិស្ថិក្រិយ ហាយវិក្រិយ កាយវិក្រិយ វិជ្ជិក្រិយ អាកាសវាត
 ប្រស្ស លហុតា ប្រស្ស មុខតា ប្រស្ស ឈាញតា ប្រស្ស ឈាស ប្រស្ស
 សន្តតំ ប្រស្ស ឆាត ប្រស្ស អវិជ្ជា កក្កដ្ឋកាយ ។

អភិធម្មបដិសេ អនុសាសនប្បញ្ញាត

លោកុបាសា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសា ច លោកុបាសា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្បច្ចយា លោកុបាសា ឯតំ
 ទន្ធិ បដិច្ច កយោ ទន្ធា ឧបាសា ច លោកុបាសា
 ច កុត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ទេវេ ... បដិសន្ធិ ។
 ឧបាសា ច លោកុបាសា ច ធម្មំ បដិច្ច លោកុបា-
 សា ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្បច្ចយា បដិសន្ធិកុសលោ
 លោកុបាសា ឯតំ ទទ្ធិញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច កយោ
 ទន្ធា ទ្វេ ទេវេ ... ។

(២) ឧបាសា ធម្មំ បដិច្ច លោកុបាសា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិកុសលោ វត្ថុ
 បដិច្ច លោកុបាសា ទន្ធា ។ លោកុបាសា ធម្មំ បដិច្ច
 លោកុបាសា ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណប្បច្ចយា លោ-
 កុបាសា ឯតំ ទន្ធិ បដិច្ច កយោ ទន្ធា ទ្វេ
 ទេវេ ... បដិសន្ធិកុសលោ ។ ថេ ។ ឧបាសា ច
 លោកុបាសា ច ធម្មំ បដិច្ច លោកុបាសា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈតិ អារម្មណប្បច្ចយា បដិសន្ធិកុសលោ លោ-
 កុបាសា ឯតំ ទទ្ធិញ្ច វត្ថុញ្ច បដិច្ច កយោ
 ទន្ធា ទ្វេ ទេវេ ... ។

ឧបាសាធម្មំ លោកុបាសាធម្មំ អាស្រ័យ ទូរោធិបាសាធម្មំ ទើបតែក
 រឿង ព្រះអារម្មណប្បច្ចយ គឺ ខន្ធកក្ក កុត្តសមុដ្ឋាន ជាឧបាសា
 ខ័ងលោកុបាសា អាស្រ័យ ទូរខន្ធទ ជាលោកុបាសា ទូរខន្ធទ ...
 ជាបដិសន្ធិ ។ លោកុបាសាធម្មំ អាស្រ័យ ទូរលោកុបាសាធម្មំ ទូរ
 លោកុបាសាធម្មំ ទើបតែករឿង ព្រះអារម្មណប្បច្ចយ គឺ កុត្តសា
 វេបដិសន្ធិ ខន្ធកក្ក អាស្រ័យ ទូរខន្ធទ ជាលោកុបាសាធម្មំ ទូរកុត្តស
 ទូរខន្ធទ ... ។

(២) លោកុបាសាធម្មំ អាស្រ័យ ទូរលោកុបាសាធម្មំ ទើបតែករឿង
 ព្រះអារម្មណប្បច្ចយ គឺ កុត្តសាវេបដិសន្ធិ កុត្តសាធិបាសាធម្មំ
 អាស្រ័យ ទូរកក្ក ។ លោកុបាសាធម្មំ អាស្រ័យ ទូរលោកុបាសាធម្មំ
 ទើបតែករឿង ព្រះអារម្មណប្បច្ចយ គឺ ខន្ធកក្ក អាស្រ័យ ទូរខន្ធទ
 ជាលោកុបាសា ទូរខន្ធទ ... កុត្តសាវេបដិសន្ធិ ។ ថេ ។ លោកុបា-
 សាធម្មំ អាស្រ័យ ទូរលោកុបាសាធម្មំ ទូរលោកុបាសាធម្មំ ទើបតែក
 រឿង ព្រះអារម្មណប្បច្ចយ គឺ កុត្តសាវេបដិសន្ធិ ខន្ធកក្ក
 អាស្រ័យ ទូរខន្ធទ ជាលោកុបាសាធម្មំ ទូរកុត្តស ទូរខន្ធទ ... ។

អត្ថបទប្រែប្រួល អនុលោមតាមប្រាជ្ញា

ឬ មហាភូត បដិច្ច ឬ មហាភូតា ។ លោ-
 កាណ ធម្មំ បដិច្ច លោកុចាណ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ
 កតាមត្ថាប្បច្ចយោ បដិសន្ធិត្ថុណោ លោកុចាណ ចាន្ទ
 បដិច្ច វត្ថុ ។ លោកុចាណ ធម្មំ បដិច្ច ឧចាណ
 ៥ លោកុចាណ ៥ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តំ អត្តមត្តាប្បច្ចយោ
 បដិសន្ធិត្ថុណោ លោកុចាណ ឋិតំ ចន្ទំ បដិច្ច
 តយោ ចត្វា វត្ថុ ៥ ទ្វេ ទ្វេ ... ។ ឧចាណ ៥
 លោកុចាណ ៥ ធម្មំ បដិច្ច លោកុចាណ ធម្មា
 ឧប្បជ្ជតិ អត្តមត្តាប្បច្ចយោ បដិសន្ធិត្ថុណោ លោកុ-
 ចាណ ឋិតំ ចន្ទត្ថ វត្ថុក្ក បដិច្ច តយោ ចត្វា
 ឬ ចាន្ទ ... ។ សន្ធិត្ថំ ។

[៨] លោកុចាណ បញ្ច អាម្មណោ តិលិ មចិ-
 បតិយា តិលិ មនន្តរេ តិលិ សមនន្តរេ តិលិ
 សហជេតេ បញ្ច អត្តាមត្តោ បញ្ច វិស្សយេ បញ្ច
 ឧបទិស្សយេ តិលិ មុរាជេតេ ឋិតំ អាសោរេ
 ឋិតំ កាម្មេ បញ្ច វិហារេតេ បញ្ច សព្វត្ថ បញ្ច
 សម្បយុត្តេ តិលិ វិប្បយុត្តេ បញ្ច អត្ថយោ បញ្ច
 ធម្មយោ តិលិ វិកាតេ តិលិ វិកាតេ បញ្ច ។

អត្ថបទប្រែប្រួល អនុលោមតាមប្រាជ្ញា

មហាភូត ២ កស្រីយ ទូរមហាភូត ២ ។ លោកុចាណ កស្រីយ
 ទូរមហាភូត ២ ទើបតែឡើង ព្រោះអត្តមត្តាប្បច្ចយ គឺ ក្នុង
 ខណៈវេលាសន្ធិ ក្នុង កស្រីយ ទូរមហាភូត ២ ។ ឧចាណ ៥
 លោកុចាណ ៥ កស្រីយ ទូរមហាភូត ២ ទើបតែឡើង ព្រោះ
 អត្តមត្តាប្បច្ចយ គឺ ក្នុងខណៈវេលាសន្ធិ ទទួល ក្នុង កស្រីយ
 ទូរមហាភូត ២ ។ លោកុចាណ ៥ កស្រីយ ទូរមហាភូត ២ ... ។ លោកុចាណ ៥
 កស្រីយ ទូរមហាភូត ២ ទើបតែឡើង ព្រោះអត្ត-
 មត្តាប្បច្ចយ គឺ ក្នុងខណៈវេលាសន្ធិ ទទួល កស្រីយ ទូរមហាភូត ២
 ជាមហាភូត ២ ទទួល ២ ... ។ សេរីក្នុងប្រាជ្ញា ។

[៩] ក្នុងវេលាប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុងការប្រែប្រួល មាន
 ការ ៣ ក្នុងវេលាប្បច្ចយ មានការ ៣ ក្នុងអនុលោមប្បច្ចយ មានការ ៣
 ក្នុងសមនន្តរេប្បច្ចយ មានការ ៣ ក្នុងសហជេតេប្បច្ចយ មានការ ៥
 ក្នុងអត្តាមត្តោប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុងវិស្សយេប្បច្ចយ មានការ ៥
 ក្នុងឧបទិស្សយេប្បច្ចយ មានការ ៣ ក្នុងមុរាជេតេប្បច្ចយ មានការ ៥
 ក្នុងអាសោរេប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុងកាម្មប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុង
 វិហារេប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុងសព្វត្ថប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុងសម្បយុត្តេប្បច្ចយ
 មានការ ៥ ក្នុងវិប្បយុត្តេប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុងអត្ថយោប្បច្ចយ
 មានការ ៥ ក្នុងធម្មយោប្បច្ចយ មានការ ៥ ក្នុងវិកាតេប្បច្ចយ មានការ ៥ ។

(២) ឧបាសា ធម្មំ បដិច្ច លោឌុបាសា ធម្មោ
ឧប្បជ្ជតិ លោកុប្បជ្ជយា អលោកុកេធម្មដិសង្កត្តុណ
រត្តំ បដិច្ច លោឌុបាសា ទត្ថា ។ លោឌុបាសា
ធម្មំ បដិច្ច លោឌុបាសា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ល
លោកុប្បជ្ជយា អលោកុកេ លោឌុបាសា ឋិតំ ទត្ថំ
បដិច្ច តយោ ទត្ថា លោឌុបាសា ធម្មំ ធិត្តស
មុដ្ឋានំ រូបំ ទេ ទានុ ។ អលោកុកេធម្មដិសង្កត្តុណ
ឋិតំ មហាក្កតំ ។ មេ ។ អសញ្ញាសត្តានំ
ឋិតំ មហាក្កតំ បដិច្ច តយោ មហាក្កតា ទេ
មហាក្កតេ បដិច្ច ទេ មហាក្កតា ។ លោឌុបាសា
ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ លោកុប្ប
ជ្ជយា អលោកុកេ លោឌុបាសា ទទេ បដិច្ច ឧបា
សា ធិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អលោកុកេធម្មដិសង្កត្តុណ
មហាក្កតេ បដិច្ច ឧបាសា ធិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ត
ត្ថារូបំ ឧបាសារូបំ យាវ អសញ្ញាសត្តា ។ លោ
ឌុបាសា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសា ធម្មោ លោឌុបាសា ធម្ម
ធម្មោ ឧប្បជ្ជន្តំ លោកុប្បជ្ជយា អលោកុកេ លោឌុបាសា
ឋិតំ ទត្ថំ បដិច្ច តយោ ទត្ថា ឧបាសា ធម្មោ
ឧបាសា ធម្មំ ធិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ អលោកុកេធម្មដិសង្កត្តុ ។

(៦) គោឧបាសមី អាស្រ័យ ខ្ញុំឧបាសមី រើបរិក្ខ
 ឡើង ប្រារព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ គឺ ក្នុងអហោតុក្កដ្ឋនិស្សន្ទិកុណៈ ក្នុង
 គោឧបាសមី អាស្រ័យ ខ្ញុំវត្ថុ ។ គោឧបាសមី អាស្រ័យ
 ខ្ញុំគោឧបាសមី រើបរិក្ខឡើង ប្រារព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ គឺ ខន្ធភក្តី
 ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាគោឧបាសមី អាស្រ័យ ខ្ញុំអហោតុក្កដ្ឋ ១ ជា
 គោឧបាសមី ខ្ញុំខន្ធព ។ ក្នុងអហោតុក្កដ្ឋនិស្សន្ទិកុណៈ ខ្ញុំអហា-
 តុក ១ ។ ២ ។ ៣ ។ មហាត្ថក ៣ អាស្រ័យ ខ្ញុំមហាត្ថក ១ របស់
 ក្នុងអសញ្ញាសត្វ មហាត្ថក ២ អាស្រ័យ ខ្ញុំមហាត្ថក ២ ។
 ឧបាសមី អាស្រ័យ ខ្ញុំគោឧបាសមី រើបរិក្ខឡើង ប្រារ-
 ព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាគោឧបាសមី អាស្រ័យ ខ្ញុំក្នុង
 អហោតុក្កដ្ឋ ជាគោឧបាសមី ក្នុងអហោតុក្កដ្ឋនិស្សន្ទិកុណៈ ចិត្តស-
 មុដ្ឋានរូប ជាឧបាសមី ក្នុងឧបាសមី រើបរិក្ខឡើង ប្រារព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ
 គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាសមី រើបរិក្ខឡើង ប្រារព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ គឺ
 ខន្ធភក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាសមី រើបរិក្ខឡើង ប្រារព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ គឺ
 អាស្រ័យ ខ្ញុំគោឧបាសមី រើបរិក្ខឡើង ប្រារព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ គឺ
 ខន្ធភក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានរូប ជាឧបាសមី រើបរិក្ខឡើង ប្រារព្ធហោតុប្បជ្ឈិយ គឺ
 អាស្រ័យ ខ្ញុំអហោតុក្កដ្ឋ ១ ជាគោឧបាសមី ។

[១២] តោឧបាសម ធម្មំ បដិច្ច តោឧបាសម ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈតិ នឈានប្បត្តយា បក្សំវិជ្ជាសាសនេកតំ ឯតំ
 មន្តំ បដិច្ច តាយោ មន្តា ធើ មន្តា . . . តាហិវ . . .
 តាហាវសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អសញ្ញាសត្តានំ
 ធើ បហាគូតេ បដិច្ច ធើ មហាគូតា ។ តោឧបាសម
 ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសម ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នឈានប្បត្ត-
 យា តាហិវ . . . តាហាវសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋា-
 នំ . . . អសញ្ញាសត្តានំ មហាគូតេ បដិច្ច ឧបាសម
 តាវត្ថារូបំ ។ តោឧបាសម ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសម ធម្មា
 តោឧបាសម ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ នឈានប្បត្តយា តា-
 ហិវ . . . តាហាវសមុដ្ឋានំ . . . ឧតុសមុដ្ឋានំ . . . អ-
 សញ្ញាសត្តានំ ឯតំ មហាគូតំ បដិច្ច តាយោ មហាគូតា
 មហាគូតេ បដិច្ច ឧបាសម តាវត្ថារូបំ ឧបាសមរូបំ ។

[១៣] ឧបាសម ធម្មំ បដិច្ច តោឧបាសម ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈតិ នឧប្បត្តយា បក្សំ ។ . . . ធម្មប្បយុត្ត-
 ក្សត្តយា តីណិ ។

[១៤] តោឧបាសម ធម្មំ បដិច្ច តោឧបាសម ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈតិ នវិប្បយុត្តក្សត្តយា (១) ក្សេម តោឧបាសម ឯតំ
 មន្តំ បដិច្ច តាយោ មន្តា ធើ មន្តា . . . តាហិវ . . .

១ ឧ. ធម្មប្បយុត្តក្សត្ត ឧ

[១៥] តោឧបាសម កាស្រ័យ ឧបាសមធម្មិ វិបាកិក
 ភ្លើង ព្រាហ្មណ៍ធម្មត្ថយ តំ ឧទ្ធចា កាស្រ័យ ឧប្បឧទ វិសេ
 ច្រៀងយមត្ថត្តានា ឧប្បឧទ . . . តាហិវ . . . តាហាវសមុដ្ឋាន
 . . . ឧតុសមុដ្ឋាន . . . មហាគូតំ កាស្រ័យ ឧបាសមធម្មិ ធម្មំ
 ឧបាសមរូបំ ។ តោឧបាសម កាស្រ័យ ឧបាសមធម្មិ វិប-
 ាកិកភ្លើង ព្រាហ្មណ៍ធម្មត្ថយ តំ តាហិវត្រា . . . មហាហរ-
 ហិសមុដ្ឋាន . . . តាហាវសមុដ្ឋាន . . . កត្តក្សេម តោឧបា-
 សម កាស្រ័យ ឧប្បឧទហត្ថ ធម្មំឧតុសមុដ្ឋាន ។ តោឧបាសម
 តោឧបាសម កាស្រ័យ ឧបាសមធម្មិ វិបាកិកភ្លើង ព្រា-
 ហ្មណ៍ធម្មត្ថយ តំ តាហិវ . . . តាហាវសមុដ្ឋាន . . . ឧតុសមុដ្ឋាន
 . . . មហាគូតំ កាស្រ័យ ឧបាសមធម្មិ ធម្មំឧតុសមុដ្ឋាន
 កត្តក្សេម តោឧបាសម ឧបាសមរូប កាស្រ័យ ឧប្បឧទហត្ថ ។

[១៦] តោឧបាសម កាស្រ័យ ឧបាសមធម្មិ វិបាកិកភ្លើង
 ព្រាហ្មណ៍ធម្មត្ថយ តាហិវ ។ . . . ព្រាហ្មណ៍ធម្មត្ថយ មហា
 ហរ ធើ ។

[១៧] តោឧបាសម កាស្រ័យ ឧបាសមធម្មិ
 វិបាកិកភ្លើង ព្រាហ្មណ៍ធម្មត្ថយ តំ ឧទ្ធចា កាស្រ័យ ឧប-
 ឧទ តាហាវត្ថា កត្តក្សេម ឧប្បឧទ . . . តាហិវ . . .

អាហារសម្បជ្ជានំ . . . ឧត្តសម្បជ្ជានំ . . . វេសត្ថាសត្ថានំ
 ឯកំ មហាក្កតំ . . . ។ លោទុកាណា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជនំ ឈិច្ចយុត្តប្បជ្ជយា កាហិវ . . . អា
 ហារសម្បជ្ជានំ . . . ឧត្តសម្បជ្ជានំ . . . វេសត្ថាសត្ថានំ
 មហាក្កតេ ធម្មំ ឧបាទា កាដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។
 លោទុកាណា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទា ៣ លោទុកាណា
 ៣ ធម្មា ឧប្បជ្ជនំ ឈិច្ចយុត្តប្បជ្ជយា កាហិវ . . .
 អាហារសម្បជ្ជានំ . . . ឧត្តសម្បជ្ជានំ ឯកំ មហាក្កតំ
 បដិច្ច តាយា មហាក្កតា ឧបាទា ៣ រូបំ ទ្វេ
 មហាក្កតេ ធម្មំ ទ្វេ មហាក្កតា វេសត្ថាសត្ថានំ
 ឯកំ មហាក្កតំ បដិច្ច តាយា មហាក្កតា កាដត្តា
 ៣ រូបំ ឧបាទារូបំ ទ្វេ មហាក្កតេ បដិច្ច ទ្វេ
 មហាក្កតា កាដត្តា ៣ រូបំ ឧបាទារូបំ . . . លោទតិ
 ប្បជ្ជយា លោកិតប្បជ្ជយា ។

[១៩] នរោត្តម បញ្ច នរោត្តម តីណិ នម
 ជំបតិយា បញ្ច នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ
 នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ
 នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ
 នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ
 នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ នរោត្តម តីណិ

អាហារសម្បជ្ជានំ . . . ឧត្តសម្បជ្ជានំ . . . មហាក្កត ១ វេសត្ថា
 វេសត្ថាសត្ថានំ . . . ។ ឧបាទានមិ កាស្រីយ ឧបាទានមិ វេស
 តីនវេសី ក្រោមឧប្បយុត្តប្បជ្ជយ គី ជាតាវេសី . . . មានអាហារ
 ជាសម្បជ្ជានំ . . . មានវេសជាសម្បជ្ជានំ . . . កត្តាប្ប ជាឧបាទា និង
 ឧបាទា កាស្រីយ ឧបាទាមហាក្កត វេសត្ថាសត្ថានំ ។ ឧបា
 ទានមិ ឧបាទានមិ កាស្រីយ ឧបាទានមិ វេសតីនវេសី
 ក្រោមឧប្បយុត្តប្បជ្ជយ គី កាហិវ . . . អាហារសម្បជ្ជានំ . . .
 មហាក្កត ៣ ឧបាទានមិ កាស្រីយ ឧបាទានមិ វេសតីនវេសី
 ជាសម្បជ្ជានំ មហាក្កត ៦ កាស្រីយ ឧបាទានមិ ៦ មហាក្កត ៣
 កត្តាប្ប ឧបាទានមិ កាស្រីយ ឧបាទានមិ វេសត្ថាសត្ថានំ
 វេសត្ថាសត្ថានំ មហាក្កត ៦ កត្តាប្ប ឧបាទានមិ កាស្រីយ ឧបាទាន
 មហាក្កត ៦ . . . ក្រោមឧប្បយុត្តប្បជ្ជយ ក្រោមឧប្បយុត្តប្បជ្ជយ ។

[១៩] កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៥ កុដិទេវតប្បជ្ជយ
 មានកៈ ៣ កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៥ កុដិទេវតប្បជ្ជយ
 មានកៈ ៣ កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៣ កុដិទេវត
 ប្បជ្ជយ មានកៈ ៣ កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៣
 កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៥ កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៥
 កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៥ កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៣
 កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៣ កុដិទេវតប្បជ្ជយ មានកៈ ៣

នឹងផ្លែឈើ តំណ ឈាម តំណ ធម៌ត្ថេ បញ្ច
 នសម្បយុត្តេ តំណ ឈឺឬយុត្តេ តំណ លោកត្ថិយា
 តំណ លោកតេ តំណ ។

(១៦) លោកបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ...
 ធម៌បតិយា បញ្ច ធម៌ត្ថេ ឯកំ ឈឺឬតេ តំណ
 នសម្បយុត្តេ តំណ ឈឺឬយុត្តេ ឯកំ លោកត្ថិយា
 តំណ លោកតេ តំណ ។

(១៧) លោកបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ...
 អនន្តរ តំណ សមនន្តរ តំណ សហជាតេ បញ្ច
 អន្តរ បញ្ច ធម៌ស្វាយ បញ្ច ធម៌ស្វាយ
 តំណ បុរាណេ ឯកំ ធម៌សេវេ ឯកំ ធម៌
 ឯកំ អវិគតេ បញ្ច ។

សហជាតេវា ធម៌ត្ថេវាសនិសោ ។

បច្ចយវិណ័

(១៨) ធម៌ត្ថេ បច្ចយ លោកតេ ធម៌
 ធម៌ត្ថេ លោកបុត្រយុត្តេ តំណ បច្ចយ លោកតេ ធម៌

ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ

(១៩) ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ... ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ

(២០) ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ... ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ
 ក្នុងនាមបុត្រយុត្តេ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ ធម៌ត្ថេ តំណ

សហជាតេវា ធម៌ត្ថេវាសនិសោ ។

បច្ចយវិណ័

(២១) ធម៌ត្ថេ បច្ចយ លោកតេ ធម៌
 ធម៌ត្ថេ លោកបុត្រយុត្តេ តំណ បច្ចយ លោកតេ ធម៌

បដិសន្ធិក្កុល ។ បេ ។ លោកុណា ឆន្ទៈ បដ្ឋយា
 លោកុណា ឆន្ទៈ ឧប្បជ្ជតិ លោកុប្បជ្ជយា តីណិ ។
 លោកុណាស្កលកេ តីណិ បដិច្ចសន្តសា ធិត្ថា-
 យាសវណា ។ ឧណា ឆ លោកុណា ឆ ឆន្ទៈ
 បដ្ឋយា លោកុណា ឆន្ទៈ ឧប្បជ្ជតិ លោកុប្បជ្ជយា
 លោកុណា ឯកំ ទទ្ធកុ វិគ្គុ បដ្ឋយា កយោ
 ទទ្ធកុ ឬ ទទ្ធកុ . . . បដិសន្ធិ ។

(១៩) ឧទាណ ធម្មំ បច្ចយា លោធិទាណ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ អាម្ពណប្បច្ចយា ធម្មាយតធំ បច្ចយា
 ធម្មវិញ្ញាណំ កាយាយតធំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ
 វត្ថុំ បច្ចយា លោធិទាណ ទុក្ខា បដិសន្ធិ ។ លោ-
 ធិទាណ ធម្មំ បច្ចយា លោធិទាណ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 អាម្ពណប្បច្ចយា ឯតំ បដិច្ចសន្តិសំ ។ ឧទាណ
 ធម លោធិទាណ ធម ធម្មំ បច្ចយា លោធិទាណ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ អាម្ពណប្បច្ចយា ធម្មវិញ្ញាណសហគតំ
 ឯតំ ទុក្ខក្ស ធម្មាយតធំក្ស បច្ចយា កាយា ទុក្ខា
 ក្សេ ទក្សេ... កាយវិញ្ញាណសហគតំ... លោធិទាណ
 ឯតំ ទុក្ខក្ស វត្ថុក្ស បច្ចយា កាយា ទុក្ខា ក្សេ
 ទក្សេ... បដិសន្ធិ ។ សន្តិក្ខំ ។

ក្នុងសាលាដំបូង ៗ រយ ៗ នៅឧបាសាធម៌ ព័ន្ធផ្អែក ទីនិរតា
ឧបាសាធម៌ រើយកើតឡើង គ្រោងហេតុប្បដ្ឋន្ទ គឺ មានការ ព្យា ៗ
ក្នុងនាមឧបាសាធម៌ មានការ ព្យា ដូចគ្នាទីនិរតាដូចគ្នាដែរ មិនមាន
ការប្តូរផ្សេង ៗ គ្នាទេ ៗ នៅឧបាសាធម៌ ព័ន្ធផ្អែក ទីនិរតាឧបាសាធម៌
ធម៌ ទីនិរតាឧបាសាធម៌ រើយកើតឡើង គ្រោងហេតុប្បដ្ឋន្ទ គឺ
ទទួល ព័ន្ធផ្អែក ទីនិរតា ១ ជានាឧបាសាធម៌ ទីនិរតាធម៌ ទីនិរតា
២ ... ជាដើម ៗ

(១៩) នោះឧបាសមី ភីនីវ្ន័ក ខីនីឧបាសមី រើបភីតរឿន
 ព្រះអាម្មណប្បច្ច័យ គឺ ចក្កវិញ្ញាណ ភីនីវ្ន័ក ខីនីចក្កយកខៈ កាយ
 វិញ្ញាណ ភីនីវ្ន័ក ខីនីកាយយកខៈ គួរនោះឧបាសមី ជាបដិសន្ធិ
 ភីនីវ្ន័ក ខីនីវត្ថុ ។ នោះឧបាសមី ភីនីវ្ន័ក ខីនីនោះឧបាសមី រើប
 ភីតរឿន ព្រះអាម្មណប្បច្ច័យ គឺ មាឌកៈ ១ ដូចគ្នាខីនីបដិច្ចកៈ
 ដែរ ។ នោះឧបាសមី ភីនីវ្ន័ក ខីនីឧបាសមីនី ខីនីនោះឧបា-
 សមីនី រើបភីតរឿន ព្រះអាម្មណប្បច្ច័យ គឺ ទន្ធា ភីនីវ្ន័ក ខីនី
 ទន្ធា ១ ដែលច្រឡំដោយចក្កវិញ្ញាណនី ខីនីចក្កយកខៈនី ខីនីទន្ធា
 ២ ... ដែលច្រឡំដោយកាយវិញ្ញាណ ... ទន្ធា ភីនីវ្ន័ក ខីនី
 ទន្ធា ១ នោះឧបាសមី ខីនីវត្ថុនី ខីនីទន្ធា ២ ... ជាបដិសន្ធិ ។
 សេចក្តីបំប្រញ ។

នោឧទាណា ធម្មំ បទ្ទយោ ឧទាណា ច នោឧទាណា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នកម្មប្បក្កយា តាហិវ... កាយាសម្មាសា
 បុដ្ឋានំ ... ឧត្តសម្មាសាសំ ឯកំ មហាក្ខតំ បទ្ទយា
 កាយោ មហាក្ខតា ឧទាណា ច វុចំ វេទ ... ។
 ឧទាណា ច នោឧទាណា ច ធម្មំ បទ្ទយោ នោឧទាណា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នកម្មប្បក្កយា នោឧទាណា ឧទ្ទ
 ច វត្ថុតា បទ្ទយោ នោឧទាណា នកម្មា ។ ...
 ធម៌នកម្មប្បក្កយោ បទ្ទ ឧបាសម្ពុទ្ធកាយា តិសំ
 ធម៌ត្រៃវិបស្សនកាយា តិសំ ។

(២៣) ឧទាណា ធម្មំ បទ្ទយោ នោឧទាណា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ នកម្មប្បក្កយោ មហាក្ខតំ បទ្ទយា
 មហាក្ខតាសំ កាយាយតំ បទ្ទយោ កាយាវត្ថុតា
 សំ ។ នោឧទាណា ធម្មំ បទ្ទយោ នោឧទាណា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ នកម្មប្បក្កយោ មហាក្ខតាសំ ឯកំ
 ឯកំ បទ្ទយោ កាយោ ឧទា វេទ ឧទ្ទ ...
 តាហិវ... កាយាសម្មាសាសំ ... ឧត្តសម្មាសាសំ ...
 មហាក្ខតំ វេទ មហាក្ខតេ បទ្ទយោ វេទ មហា
 ក្ខតា ។ នោឧទាណា ធម្មំ បទ្ទយោ ឧទាណា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នកម្មប្បក្កយោ តាហិវ...

ឧបាសម្ពុទ្ធកំ នោឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទនោឧបាសម្ពុទ្ធកំ វេទកេត
 វេទី ព្រោះនកម្មប្បក្កយោ គំ តាហិវ... កាយាសម្មាសាសំ ...
 មហាក្ខត កក្ក ឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទនោឧបាសម្ពុទ្ធកំ វេទកេត
 វេទីសម្មាសាសំ ឧទ្ទ ២ ... ។ នោឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទ
 ឧបាសម្ពុទ្ធកំ ឧទ្ទនោឧបាសម្ពុទ្ធកំ វេទកេតវេទី ព្រោះនកម្មប្បក្កយោ
 គំ នោឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទនោឧបាសម្ពុទ្ធកំ ឧទ្ទនោ
 ឧទ្ទ ។ ... ព្រោះនកម្មប្បក្កយោ តាហិវ ៨ ព្រោះនកាយាវត្ថុតា
 តាហិវ ៩ ព្រោះនកម្មប្បក្កយោ តាហិវ ១០ ។

(២៤) នោឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទនោឧបាសម្ពុទ្ធកំ វេទកេត
 ព្រោះនកម្មប្បក្កយោ គំ ឧទ្ទនោឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទនោឧបាសម្ពុទ្ធកំ វេទកេត
 វេទីសម្មាសាសំ ឧទ្ទ ២ ... ។ នោឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទ
 នោឧបាសម្ពុទ្ធកំ វេទកេតវេទី ព្រោះនកម្មប្បក្កយោ គំ ឧទ្ទ ៣ ពិន័យ្យត
 ឧទ្ទ ៤ វេទកេតវេទីសម្មាសាសំ ឧទ្ទ ២ ... តាហិវ...
 កាយាសម្មាសាសំ ... ឧត្តសម្មាសាសំ ... មហាក្ខត ២ ពិន័យ្យត ឧទ្ទ
 មហាក្ខត ២ វេទកេតវេទីសម្មាសាសំ ។ ឧបាសម្ពុទ្ធកំ ពិន័យ្យត ឧទ្ទនោ
 ឧបាសម្ពុទ្ធកំ វេទកេតវេទី ព្រោះនកម្មប្បក្កយោ តាហិវ...

ពន្លាសោ ឆោធុទាតា ទន្ធា ឥន្ទ្រិវិជញ្ញាណស្ស ធម៌
 គោមវិយញ្ញាណស្ស បុព្វទិវាសាទុស្សតិញ្ញាណស្ស
 យថាគម្មមុខញ្ញាណស្ស វេទានតំសញ្ញាណស្ស វា
 វដ្ឋនាម អាម្ពណាច្ឆន្ទៈយេន បច្ចយោ ។

[៣១] ឥន្ទ្រិវិជញ្ញាណស្ស ធម៌
 អភិធម្មច្ចៈយេន បច្ចយោ អាម្ពណាច្ឆន្ទៈ ចន្ទ្រំ ...
 កាលំ ព្រម វស្ស ... វដ្តំ តំ កត្វា អស្សនេតិ
 អភិធម្មតំ តំ តំ កត្វា វេទា ឧប្បជ្ជតិ ជិដ្ឋ
 ឧប្បជ្ជតំ ។ ឆោធុទាតា ទន្ធា ឆោធុទាតា ឆោធុទាតា
 អភិធម្មច្ចៈយេន បច្ចយោ អាម្ពណាច្ឆន្ទៈ សមាសា
 កាច្ឆន្ទៈ ។ អាម្ពណាច្ឆន្ទៈ យាចំ ... សិលំ ... ឆោធុ
 សាសនាវុំ កត្វា តំ តំ កត្វា បច្ចុវត្តតិ អស្សនេតិ
 អភិធម្មតំ តំ តំ កត្វា វេទា ឧប្បជ្ជតិ ជិដ្ឋ ឧប្បជ្ជ
 តិ បុព្វេ កុដិល្លាតំ ... យាតា វដ្តយត្វា យាចំ ...
 អវិយា មន្តា វដ្តយត្វា មន្តំ តំ កត្វា ... យាចំ ...
 ជិដ្ឋាចំ ... ជិដ្ឋាចំ គោត្រុស្ស វេទានស្ស មន្តស្ស
 មនស្ស អភិធម្មច្ចៈយេន បច្ចយោ ដោដ្ឋកេ ...
 ឆោធុទាតា ទន្ធា តំ កត្វា អស្សនេតិ អភិធម្មតំ
 តំ តំ កត្វា វេទា ឧប្បជ្ជតិ ជិដ្ឋ ឧប្បជ្ជតិ ។

ពន្លាសោធុទាតា ដាច្ចៈយ វេទានតំសញ្ញាណ
 យថាគម្មមុខញ្ញាណស្ស វេទានតំសញ្ញាណ
 ដោយអាម្ពណាច្ឆន្ទៈយ ។

[៣២] ឆោធុទាតា ដាច្ចៈយ វេទានតំសញ្ញាណ
 ដោយអាម្ពណាច្ឆន្ទៈយ តំ បុគ្គល ខ្មែរ ... ខ្មែរ
 ពន្លាសោ ពន្លាសោ ... ធ្វើ ខ្មែរ ឱ្យជាវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយក្រេកអរ រីករាយ
 ពន្លា រីករាយ ព្រមធ្វើ ខ្មែរសោត ឱ្យជាវិទ្យាសាស្ត្រ ធ្វើ រីករាយ
 ឆោធុទាតា ដាច្ចៈយ វេទានតំសញ្ញាណ ដោយអាម្ពណាច្ឆន្ទៈយ
 បានដល់អាម្ពណាច្ឆន្ទៈ ធម៌សមាសាច្ឆន្ទៈ ។ អាម្ពណាច្ឆន្ទៈ តំ
 បុគ្គល ខ្មែរ ... ខ្មែរសីល ... ធ្វើ ខ្មែរសីល
 ធ្វើ ខ្មែរសីលនោះ ឱ្យជាវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយពិចារណា ក្រេកអរ
 រីករាយ ពន្លា រីករាយ ព្រមធ្វើ ខ្មែរសីលនោះ ឱ្យជាវិទ្យាសាស្ត្រ
 ធ្វើ រីករាយ ខ្មែរកុសលដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ...
 ចេញ អភិធម្ម ខ្មែរលាង ... ពន្លាព្រះអរិយៈ ចេញ អភិ
 មន្ត ធ្វើ ខ្មែរមន្ត ឱ្យជាវិទ្យាសាស្ត្រ ... ខ្មែរសីល ... ខ្មែរទំនៀង ...
 ទំនៀង ដាច្ចៈយ វេទានតំសញ្ញាណ ពន្លា មន្ត ទំនៀង ដោយ
 អភិធម្មច្ចៈយ បុគ្គល ខ្មែរកុសលដ្ឋាន ... ធ្វើ ខ្មែរកុសល
 ឆោធុទាតា ឱ្យជាវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយក្រេកអរ រីករាយ ពន្លា រីក
 រាយ ព្រមធ្វើ ខ្មែរកុសល ឱ្យជាវិទ្យាសាស្ត្រ ធ្វើ រីករាយ ។

សហជាតាធិបតី លោឌុចាណា អធិបតី សម្បយុត្តកាច់
 ទទ្ធានំ លោឌុចាណា ច ចិត្តសមុដ្ឋានាចំ រូបាចំ អធិ-
 បតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ ។ លោឌុចាណា ឆម្មោ ឌុចាណា
 ឆម្មស្ស អធិបតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ សហជាតាធិបតី
 លោឌុចាណា អធិបតី ឌុចាណា ចិត្តសមុដ្ឋានាចំ រូបាចំ
 អធិបតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ ។ លោឌុចាណា ឆម្មោ ឌុ-
 ចាណា ច លោឌុចាណា ច ឆម្មស្ស អធិបតីប្បច្ចាយេន
 បច្ចុយោ សហជាតាធិបតី លោឌុចាណា អធិបតី សម្ប-
 យុត្តកាចំ ទទ្ធានំ ឌុចាណា ច លោឌុចាណា ច ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានាចំ រូបាចំ អធិបតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ ។

[២២] លោឌុចាណា ឆម្មោ លោឌុចាណា ឆម្មស្ស
 អធិបតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ បុរិមា បុរិមា លោឌុចាណា
 ទទ្ធា បច្ច័យាចំ បច្ច័យាចំ លោឌុចាណា ទទ្ធានំ អធិ-
 បតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ អនុលាមំ តោត្រត្តស្ស ធរ-
 សវាបត្តិយោ អធិបតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ ។ ...
 សអធិបតីប្បច្ចាយេន បច្ចុយោ សហជាតប្បច្ចាយេន
 បច្ចុយោ អធិបតីសនិសំ ។ ... អញ្ញាមញ្ញប្បច្ចាយេន
 បច្ចុយោ បច្ច័យសនិសំ ។ ... វិស្សយប្បច្ចាយេន
 បច្ចុយោ បច្ច័យវារ វិស្សយសនិសំ ។

សហជាតាធិបតី គឺ លោឌុចាណាធិបតីធម៌ ជាបច្ច័យ វិទ្យុកសម្ប-
 យុត្តកក្កដនំ វិទ្យុកចិត្តសមុដ្ឋានាចំ ជាលោឌុចាណាធី ដោយអធិបតី-
 ប្បច្ច័យ ។ លោឌុចាណាធម៌ ជាបច្ច័យ វិទ្យុកាណាធម៌ ដោយអធិបតី-
 ប្បច្ច័យ បាទដល់សហជាតាធិបតី គឺ លោឌុចាណាធិបតីធម៌ ជាបច្ច័យ
 វិទ្យុកសមុដ្ឋានាចំ ជាលោឌុចាណា ដោយអធិបតីប្បច្ច័យ ។ លោឌុចាណាធម៌
 ជាបច្ច័យ វិទ្យុកាណាធីធម៌ វិទ្យុកាណាធីធម៌ ដោយអធិបតីប្បច្ច័យ
 បាទដល់សហជាតាធិបតី គឺ លោឌុចាណាធិបតីធម៌ ជាបច្ច័យ វិទ្យុក-
 បម្បយុត្តកក្កដនំ វិទ្យុកចិត្តសមុដ្ឋានាចំ ជាលោឌុចាណា វិទ្យុកាណា
 ធីធម៌ ដោយអធិបតីប្បច្ច័យ ។

[២៣] លោឌុចាណាធម៌ ជាបច្ច័យ វិទ្យុកាណាធម៌ តាម្នី
 អនុប្បច្ច័យ គឺ តួលោឌុចាណាធម៌ មុន ។ ជាបច្ច័យ វិទ្យុកាណា-
 វិទ្យុកាធម៌ តាម្នី ។ ដោយអនុប្បច្ច័យ អនុលាម ជាបច្ច័យ វិទ្យុ-
 តោត្រត្ត ធីនីវលសាចក្កិ ដោយអនុប្បច្ច័យ ។ ... ជាបច្ច័យ
 ដោយសមុប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ដូចគ្នាធីនី
 វិទ្យុកាធីនី ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយអញ្ញាមញ្ញប្បច្ច័យ ដូចគ្នាធីនី
 វិទ្យុកាធីនី ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយវិស្សយប្បច្ច័យ ដូចគ្នាធីនី
 វិស្សយប្បច្ច័យ ក្នុងបច្ច័យវារវិទ្យុ ។

លោកទុក្ខានា ចេតនា ទុក្ខានា ចិត្តសមុដ្ឋានា ។ ។ ។ ។
 កម្មប្បក្កាយេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្កាលោ . . . ។
 ចាតាទណិកា លោកទុក្ខានា ចេតនា ទុក្ខានា កម្មត្ថា-
 វុតាចំ កម្មប្បក្កាយេន បច្ចុយោ ។ លោកទុក្ខានា
 ធម្មោ ទុក្ខានា ។ លោកទុក្ខានា ។ ធម្មស្ស កម្មប្ប-
 ក្កាយេន បច្ចុយោ សហជាតា ចាតាទណិកា ។
 សហជាតា លោកទុក្ខានា ចេតនា សម្មយុត្តកាចំ
 ទុក្ខាចំ ទុក្ខានា ។ លោកទុក្ខានា ។ ចិត្តសមុដ្ឋានាចំ
 វុតាចំ កម្មប្បក្កាយេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្កាលោ . . . ។
 ចាតាទណិកា លោកទុក្ខានា ចេតនា វិកាកាចំ ទុក្ខាចំ
 ទុក្ខានា ។ លោកទុក្ខានា ។ កម្មត្ថាវុតាចំ កម្មប្បក្ក-
 ាយេន បច្ចុយោ ។

[៣៧] លោកទុក្ខានា ធម្មោ លោកទុក្ខានា ធម្មស្ស
 វិហាកប្បក្កាយេន បច្ចុយោ វិចារកា លោកទុក្ខានា
 ធម្មោ ទុក្ខោ កំណ្លាចំ ទុក្ខាចំ . . . បដិសន្ធិ តិណិ ។

[៣៨] ទុក្ខានា ធម្មោ ទុក្ខានា ធម្មស្ស អហារាប្ប-
 ក្កាយេន បច្ចុយោ កតត្ថុត្ថិកោ អហារា ឥសស្ស
 ទុក្ខានា កាយស្ស អហារាប្បក្កាយេន បច្ចុយោ ។
 មូលំ បុត្តិកតំ កតត្ថុត្ថិកោ អហារា ឥសស្ស លោ-
 កទុក្ខានា កាយស្ស អហារាប្បក្កាយេន បច្ចុយោ ។

លោកទុក្ខានា ចេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកចិត្តសមុដ្ឋានា ជាទុក្ខានា
 ដោយកម្មប្បក្កាយេន ក្នុងទណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។ ចិត្តានាទណិកៈ
 គឺ លោកទុក្ខានា ចេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកកម្មត្ថាវុត ជាទុក្ខានា ដោយ
 កម្មប្បក្កាយេន ។ លោកទុក្ខានា ចេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកតាមិកា វៃត្ថុកទុក្ខ-
 តាមិកា ដោយកម្មប្បក្កាយេន បាធដល់សហជាត ចិត្តានាទណិកៈ ។
 សហជាត គឺ លោកទុក្ខានា ចេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកសម្មយុត្តកក្កុដនិ
 វៃត្ថុកចិត្តសមុដ្ឋានា ជាទុក្ខានា ចិត្តានាទុក្ខានា ដោយកម្មប្បក្កាយេន
 ក្នុងទណៈវៃបដិសន្ធិ . . . ។ ចិត្តានាទណិកៈ គឺ លោកទុក្ខានា ចេតនា
 ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកវិបាកក្កុដនិ វៃត្ថុកកម្មត្ថាវុត ជាទុក្ខានា ចិត្តានា-
 ទុក្ខានា ដោយកម្មប្បក្កាយេន ។

[៣៩] លោកទុក្ខានា ចេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកទុក្ខានា ដោយ
 វិបាកប្បក្កាយេន គឺ វិបាកក្កុដនិ ជាលោកទុក្ខានា វៃត្ថុក . . . ជា
 បដិសន្ធិ តាមិកា ។

[៤០] លោកទុក្ខានា ចេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកទុក្ខានា ដោយ
 អហារាប្បក្កាយេន គឺ កតត្ថុត្ថិកោ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកទុក្ខានា ដោយ
 ដោយអហារាប្បក្កាយេន ។ បុត្តិកា កតត្ថុត្ថិកោ អហារា ឥសស្ស កតត្ថុត្ថិ-
 កោ ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកទុក្ខានា ដោយអហារាប្បក្កាយេន ។

ម្ចាស់ បុព្វតត្ថ ក្រុងឡើង្គាវ អាហារ ឥស្ស
 ឧបាសា កាយស្ស ៥ ។ ឧបាសា កាយស្ស ៥
 អាហារឡើង្គាយ បច្ចុយោ ៥ ។ ឧបាសា ឧបា
 ។ ឧបាសា ឧប្បស្ស អាហារឡើង្គាយ បច្ចុយោ
 ។ ឧបាសា អាហារ សម្បយុត្តកាធំ ១ ត្រង់ ។ ឧ
 ឧបាសា ៥ ចំនួនសម្បត្តិកាធំ ១ ត្រង់ អាហារឡើង្គ
 ។ យេន បច្ចុយោ បដិសន្ធិក្រុយោ ១ ។ ៣ ១ ។ ឧប
 ។ ឧបាសា កាយស្ស ៥ ត្រង់ បដិសន្ធិ ១

[illegible]

၁၈. အာဇာနည် နိဗ္ဗာန် ၇

ឧបសគ្គ គឺស្ម័គ្រច្រើនផងដែរ កត់ត្រាឯកសារ ជាបន្តបន្ទាប់ ខែនាគុណ
 កាយ ខែនាគុណកាយនេះ ដោយអាហារច្រើនបំផុត ។ នាគុណកាយ
 ជាបន្តបន្ទាប់ ខែនាគុណកាយនេះ ដោយអាហារច្រើនបំផុត គឺ ត្រូវនាគុណ
 អាហារ ជាបន្តបន្ទាប់ ខែត្រូវសម្បូរក្នុងក្នុងផង ខែត្រូវក្នុងក្នុងក្នុងក្នុង
 ជាគោលគំនិត ដោយអាហារច្រើនបំផុត គឺខែនាគុណ ។ បើ ។
 ។ ។ ។ គឺខែនាគុណកាយនេះ ជាបន្តបន្ទាប់ ។

(២៩) ឧទាហរណ៍ ជាបច្ច័យ នៃឧទាហរណ៍ ដោយអន្តរាយប្ប
 ច័យ គឺ ប្រតិកម្មន្តរាយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកងកម្រ ជាឧទាហរណ៍ ដោយ
 អន្តរាយប្បច័យ ។ បន្តិច ឆ្លើយតបនឹងចុះ បន្តិច (ជាបច្ច័យ)
 នៃប្រតិកម្មន្តរាយ គឺជាប្រតិកម្មន្តរាយ ... ប្រតិកម្មន្តរាយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកងកម្រ
 ប្រ ជាឧទាហរណ៍ ដោយអន្តរាយប្បច័យ ។ បន្តិច ឆ្លើយតបនឹងចុះ
 ប្រតិកម្មន្តរាយ ជាបច្ច័យ នៃពួកកងកម្រ ជាឧទាហរណ៍ និងជា
 ឧទាហរណ៍ ដោយអន្តរាយប្បច័យ ។ ឧទាហរណ៍ ជាបច្ច័យ នៃ
 ឧទាហរណ៍ ដោយអន្តរាយប្បច័យ មានរាង ៣ ជាបដិសម្ព័ន្ធ) ។

ប្រាជ្ញាតា រោទិទាតា ទទ្ធា បុរោជិតស្ស ឥសស្ស
 រោទិទាតា កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន បទ្ទាយោ ។
 រោទិទាតា ជេត្តា ទទ្ធាតា ធម្មស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋ-
 ានយេន បទ្ទាយោ សហជាតំ បដ្ឋាជាតំ ។ សហជាតា
 រោទិទាតា ទទ្ធា ទទ្ធាតា ចិត្តសមុត្តាតាចំ ក្កាចំ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន បទ្ទាយោ ធម៌សត្វិក្កុណោ ... ។
 ប្រាជ្ញាតា រោទិទាតា ទទ្ធា បុរោជិតស្ស ឥសស្ស
 រោទិទាតា កាយស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន បទ្ទាយោ ។
 រោទិទាតា ជេត្តា ទទ្ធាតា ធម៌ រោទិទាតា ធម៌
 ឥសស្ស វិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន បទ្ទាយោ សហជាតំ បដ្ឋា-
 ជាតំ ។ សហជាតា រោទិទាតា ទទ្ធា ទទ្ធាតា ធម៌
 រោទិទាតា ធម៌ ចិត្តសមុត្តាតាចំ ក្កាចំ វិប្បយុត្តប្បដ្ឋ-
 ានយេន បទ្ទាយោ ធម៌សត្វិក្កុណោ ... ។ បដ្ឋាជ្ញាតា
 រោទិទាតា ទទ្ធា បុរោជិតស្ស ឥសស្ស ទទ្ធាតា
 កាយស្ស ធម៌ រោទិទាតា កាយស្ស ធម៌ វិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋានយេន បទ្ទាយោ ។

[២២] ទទ្ធាតា ជេត្តា ទទ្ធាតា ធម្មស្ស អត្ថិប្បដ្ឋានយេ-
 ន បទ្ទាយោ រោហាវំ ក្រដ្ឋិយេ ។ កតប្បដ្ឋានោ រោហាវំ

ធម្មបាជិត គឺ ពួករោទិទាតាទទ្ធា ជាបច្ច័យ នៃរោទិទាតាកាយនេះ
 ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន ។ រោទិទាតាធម៌ ជាបច្ច័យ
 នៃទទ្ធាតាធម៌ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន បានដល់សហជាត ចំនីបដ្ឋា-
 ជាត ។ សហជាត គឺ រោទិទាតាទទ្ធា ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្ត-
 សមុត្តាធម៌ ជាទទ្ធាតា ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន ក្នុងឧលាវៃឧបសម្ព័ន្ធ
 ... ។ ធម្មបាជិត គឺ ពួករោទិទាតាទទ្ធា ជាបច្ច័យ នៃទទ្ធាតាកាយ
 នេះ ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន ។ រោទិទាតាធម៌ ជា
 បច្ច័យ នៃទទ្ធាតាធម៌ផង នៃរោទិទាតាធម៌ផង ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន
 បានដល់សហជាត ចំនីបដ្ឋាជាត ។ សហជាត គឺ ពួករោទិទាតាទទ្ធា
 ជាបច្ច័យ នៃពួកចិត្តសមុត្តាធម៌ ជាទទ្ធាតា ចំនីរោទិទាតា ដោយ
 វិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន ក្នុងឧលាវៃឧបសម្ព័ន្ធ ... ។ ធម្មបាជិត គឺ
 ពួករោទិទាតាទទ្ធា ជាបច្ច័យ នៃទទ្ធាតាកាយ ចំនីរោទិទាតាកាយនេះ
 ដែលកើតមុន ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋានយេន ។

[២២] ទទ្ធាតាធម៌ ជាបច្ច័យ នៃទទ្ធាតាធម៌ ដោយ
 អត្ថិប្បដ្ឋានយេន បានដល់សហជាត ចំនីក្រដ្ឋិយេ ។ កតប្បដ្ឋានោ

អតីតបុព្វបទ អនុសាសនាប្បញ្ញាត្តិ

នោទតាតា ឯកោ ទេវតា ច វត្ថុ ច តិណ្ណាន្តំ ទទ្ទា-
 តំ អត្ថប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ទ្វេ ទទ្ទា . . . បដិ-
 សន្តិក្កាសោ នោទតាតា ឯកោ ទេវតា ច វត្ថុ ច
 តិណ្ណាន្តំ ទទ្ទាតំ អត្ថប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ។ បុរា-
 ណាតំ ដោជ្ជកាយភនេក្ក វត្ថុ ច នោទតាតា ទទ្ទាតំ
 អត្ថប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ដោជ្ជកាយភនេក្ក កាយាយ-
 ភនេក្ក កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ។
 បញ្ញាជាតា នោទតាតា ទទ្ទា ច កកដ្ឋង្គិកោ អ-
 ហារោ ច ឥសស្ស នោទតាតា កាយស្ស អត្ថប្ប-
 ច្ចាយេន បច្ចាយោ ។ បញ្ញាជាតា នោទតាតា ទទ្ទា
 ច ប្រដិវិគ្គ័យេក្ក នោទតាតា កកដ្ឋង្គាទាតំ អត្ថប្ប-
 ច្ចាយេន បច្ចាយោ ។ ទតាតា ច នោទតាតា ច ធម្មា
 ទតាតា ច នោទតាតា ច ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចាយេន
 បច្ចាយោ បញ្ញាជាតំ អហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ បញ្ញាជាតា
 នោទតាតា ទទ្ទា ច កកដ្ឋង្គិកោ អហារោ ច
 ឥសស្ស ទតាតា កាយស្ស ច នោទតាតា កាយស្ស
 ច អត្ថប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ។ បញ្ញាជាតា នោ-
 ទតាតា ទទ្ទា ច ប្រដិវិគ្គ័យេក្ក ទតាតា ច នោ-
 ទតាតា ច កកដ្ឋង្គាទាតំ អត្ថប្បច្ចាយេន បច្ចាយោ ។

អតីតបុព្វបទ អនុសាសនាប្បញ្ញាត្តិ

ទទ្ទ ១ ជានោទតាតា វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃទទ្ទ ៣ ដោយអត្ថ-
 ប្បច្ច័យ ទទ្ទ ២ . . . ក្នុងនាមនៃបដិសន្ធិ ទទ្ទ ១ ជានោទតា
 តា វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃទទ្ទ ៣ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ បញ្ញាជាតំ គឺ
 ដោជ្ជកាយភនេក្ក វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃក្នុងនាមនៃទទ្ទ ដោយអត្ថ-
 ប្បច្ច័យ ដោជ្ជកាយភនេក្ក កាយាយភនេក្ក ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ
 ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ បញ្ញាជាតំ គឺ ក្នុងនាមនៃទទ្ទ កកដ្ឋង្គិ-
 កោ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃនាមនៃទទ្ទ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ បញ្ញា-
 ជាតំ គឺ ក្នុងនាមនៃទទ្ទ ប្រដិវិគ្គ័យេក្ក ជាបច្ច័យ នៃកកដ្ឋង្គា-
 ទាតំ ជានោទតា ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ ទតាតា វត្ថុ នោទតា-
 តា ជាបច្ច័យ នៃទតាតា វត្ថុ វត្ថុ នៃនាមនៃទទ្ទ ដោយ
 អត្ថប្បច្ច័យ បាទដល់បញ្ញាជាតំ កាយ វត្ថុ វត្ថុ ។ បញ្ញាជាតំ
 គឺ ក្នុងនាមនៃទទ្ទ កកដ្ឋង្គិកោ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃទតាតា
 វត្ថុ នៃនាមនៃទទ្ទ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ បញ្ញាជាតំ គឺ ក្នុង
 នាមនៃទទ្ទ ប្រដិវិគ្គ័យេក្ក ជាបច្ច័យ នៃកកដ្ឋង្គាទាតំ ជានោ-
 ទតា វត្ថុ នៃនាមនៃទទ្ទ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។

[២៣] រោគុយា តិណិ អាវុដ្ឋលោ ទ្វេ អនិ-
 បតិយោ ចត្តាវិ ឧទន្ទោ ឯកំ សមឧទ្ទោ ឯកំ
 សហជាតេ មញ្ញ អត្ថមាត្រា មញ្ញ វិស្សយេ មញ្ញ
 ឧបនិស្សយេ ទ្វេ មុរាជាត តិណិ បច្ឆាជាតេ តិណិ
 វាសេវាទ ឯកំ កាវុដ្ឋ តិណិ វិជារត តិណិ
 រោហាវ ធន ឥន្ទ្រិយេ សត្ត ឈារាទ តិណិ មាត្រ
 តិណិ សម្បយុត្ត ឯកំ វិម្បយុត្ត ចត្តាវិ អន្ទិយា
 ទវ ទតិយោ ឯកំ វិជារត ឯកំ វិជារត ទវ ។

[២៤] ឧបាសា ធម្មា ឧបាសា ធម្មស្ស រោហា-
 វយ្យាធម្មេ មច្ចយោ ឥន្ទ្រិយម្បទ្ធម្មេ មច្ចយោ ។
 ឧបាសា ធម្មា រោធិឧបាសា ធម្មស្ស អាវុដ្ឋលោប្បទ្ធី-
 យេន មច្ចយោ សហជាតម្បទ្ធម្មេ មច្ចយោ ឧប-
 និស្សយម្បទ្ធម្មេ មច្ចយោ មុរាជាតម្បទ្ធម្មេ មច្ច-
 យោ រោហាវម្បទ្ធម្មេ មច្ចយោ ឥន្ទ្រិយម្បទ្ធម្មេ ម-
 ច្ចយោ ។ ឧបាសា ធម្មា ឧបាសា ធម្មាឧបាសា ធម្ម-
 ស្ស រោហាវម្បទ្ធម្មេ មច្ចយោ ឥន្ទ្រិយម្បទ្ធម្មេ ម-
 ច្ចយោ ។ រោធិឧបាសា ធម្មា រោធិឧបាសា ធម្មស្ស

[២៥] ក្នុងរោគុយ្យច្ច័យ មានវាៈ ៣ ក្នុងរោគុយ្យច្ច័យ
 មានវាៈ ៦ ក្នុងអនិបតិយ្យច្ច័យ មានវាៈ ៦ ក្នុងឧទន្ទៈច្ច័យ មាន
 វាៈ ១ ក្នុងសមឧទ្ទៈច្ច័យ មានវាៈ ១ ក្នុងសហជាត្យច្ច័យ មានវាៈ
 ៤ ក្នុងអត្ថមាត្រាច្ច័យ មានវាៈ ៤ ក្នុងវិស្សយច្ច័យ មានវាៈ ៤
 ក្នុងឧបនិស្សយច្ច័យ មានវាៈ ៦ ក្នុងមុរាជាត្យច្ច័យ មានវាៈ ៣
 ក្នុងបច្ឆាជាត្យច្ច័យ មានវាៈ ៣ ក្នុងវាសេវាទច្ច័យ មានវាៈ ១ ក្នុង
 កាវុដ្ឋច្ច័យ មានវាៈ ៣ ក្នុងវិជារតច្ច័យ មានវាៈ ៣ ក្នុងរោហា-
 វច្ច័យ មានវាៈ ៦ ក្នុងឥន្ទ្រិយច្ច័យ មានវាៈ ៧ ក្នុងសត្តច្ច័យ
 មានវាៈ ៣ ក្នុងមាត្រច្ច័យ មានវាៈ ៣ ក្នុងសម្បយុត្តច្ច័យ មាន
 វាៈ ១ ក្នុងវិម្បយុត្តច្ច័យ មានវាៈ ៦ ក្នុងអន្ទិយច្ច័យ មានវាៈ ៨
 ក្នុងទតិយច្ច័យ មានវាៈ ១ ក្នុងវិជារតច្ច័យ មានវាៈ ១ ក្នុងវិជារត-
 ច្ច័យ មានវាៈ ៨ ។

[២៦] ឧបាសា ធម្មិ ជាបច្ច័យ រោធិឧបាសា ធម្មិ ដោយរោហា-
 វច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយច្ច័យ ។ ឧបាសា ធម្មិ ជាបច្ច័យ
 រោធិឧបាសា ធម្មិ ដោយរោគុយ្យច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជា-
 តច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបនិស្សយច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
 មុរាជាតច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
 ឥន្ទ្រិយច្ច័យ ។ ឧបាសា ធម្មិ ជាបច្ច័យ រោធិឧបាសា ធម្មិ រោធិ
 ឧបាសា ធម្មិ ដោយរោហាវច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
 ឥន្ទ្រិយច្ច័យ ។ រោធិឧបាសា ធម្មិ ជាបច្ច័យ រោធិឧបាសា ធម្មិ

អភិធម្មចំណី អនុណាមទុក្ខប្បដ្ឋាន

អភិធម្មចំណី អនុណាមទុក្ខប្បដ្ឋាន

ឧបាទិដ្ឋទុក្ខំ

ឧបាទិដ្ឋទុក្ខំ

បដិច្ចវិវា

បដិច្ចវិវា

[៤៨] ឧបាទិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ហេតុប្បក្កយោ ឧបាទិដ្ឋំ ឯកំ ទន្ធំ បដិច្ច កាយោ
 ទន្ធោ ទេ ទានុ ... ចិត្តសមុដ្ឋានំ ឧបាទិដ្ឋំ ឯកំ
 ទន្ធំ បដិច្ច កាយោ ទន្ធោ កាយោ ទន្ធំ ទេ ទានុ ...
 ទានុ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច ទន្ធោ ឯកំ មហា-
 ក្ខតំ ... ពហាក្ខតេ បដិច្ច កាយោ ឧបាទិដ្ឋំ ។
 ឧបាទិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
 ហេតុប្បក្កយោ ឧបាទិដ្ឋំ ទានុ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ ។ ឧបាទិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិដ្ឋោ ធម្មោ អនុបាទិដ្ឋោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បក្កយោ ឧបាទិដ្ឋំ ឯកំ ទន្ធំ
 បដិច្ច កាយោ ទន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ទន្ធំ ទេ ទានុ
 ... ។ អនុបាទិដ្ឋំ ធម្មំ បដិច្ច អនុបាទិដ្ឋោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បក្កយោ អនុបាទិដ្ឋំ ឯកំ ទន្ធំ បដិច្ច
 កាយោ ទន្ធោ ចិត្តសមុដ្ឋានំ ទន្ធំ ទេ ទានុ ...

[៤៨] ឧបាទិដ្ឋនមិ (ធម្មិវេលកម្មប្រកបដោយកិលេស មាន
 កល្យាណដ៌ មាន់យកហើយ^(១)) អាស្រ័យ ខ្ល/ឧបាទិដ្ឋនមិ វេល
 ភើតឡើង ព្រោះហេតុប្បក្កយ គឺ ទន្ធ ព អាស្រ័យ ខ្ល/ទន្ធ ១
 ជាឧបាទិដ្ឋ ខ្ល/ទន្ធ ២ ... ក្នុងនោះវេលនេះ ទន្ធ ព ក៏
 ក៏ក្របខ័ណ្ឌ អាស្រ័យ ខ្ល/ទន្ធ ១ ជាឧបាទិដ្ឋ ខ្ល/ទន្ធ ២ ...
 ក្នុង អាស្រ័យ ខ្ល/ទន្ធ ១ ក្នុង អាស្រ័យ ខ្ល/ក្នុង មហាក្ខត ១
 ... ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ អាស្រ័យ ខ្ល/ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ ។ អនុបា-
 ទិដ្ឋនមិ (ធម្មិវេលកម្មប្រកបដោយកិលេស មានកល្យាណដ៌ បដិច្ចន
 មាន់យកហើយ^(២)) អាស្រ័យ ខ្ល/ឧបាទិដ្ឋនមិ វេលភើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បក្កយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អាស្រ័យ ខ្ល/ក្នុងឧបាទិដ្ឋនមិ ។
 ឧបាទិដ្ឋនមិ អនុបាទិដ្ឋនមិ អាស្រ័យ ខ្ល/ឧបាទិដ្ឋនមិ វេលភើត
 ឡើង ព្រោះហេតុប្បក្កយ គឺ ទន្ធ ព ក៏ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អាស្រ័យ
 ខ្ល/ទន្ធ ១ ជាឧបាទិដ្ឋ ខ្ល/ទន្ធ ២ ... ។ អនុបាទិដ្ឋនមិ អាស្រ័យ
 ខ្ល/អនុបាទិដ្ឋនមិ វេលភើតឡើង ព្រោះហេតុប្បក្កយ គឺ ទន្ធ ព ក៏
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ អាស្រ័យ ខ្ល/ទន្ធ ១ ជាអនុបាទិដ្ឋ ខ្ល/ទន្ធ ២ ...

១ ឯកក្ខត ៣ ឯកក្ខត ៣ ។ ២ កុលេស កុលេស កិលេស ក្នុងក្រប ៣
 ក្នុង ៤ ក្នុង ៥ ព្រះបញ្ចក ។

ដាក់ មហាភូតំ បដិច្ច . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តស-
 មុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ ។ ឧបាទិដ្ឋត្វា អនុបាទិដ្ឋត្វា
 ធម៌ំ បដិច្ច អនុបាទិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ច-
 យោ ឧបាទិដ្ឋេ ខាទ្ធ ច មហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៤៧] ឧបាទិដ្ឋំ ធម៌ំ បដិច្ច ឧបាទិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ អាម្ពណប្បច្ចយោ ឧបាទិដ្ឋំ ដាក់ ខន្ធ បដិច្ច តាយោ
 មទ្វា ទ្វេ ខទ្វេ . . . បដិសន្ធិត្តរោ វត្ថុំ បដិច្ច
 មទ្វា ។ អនុបាទិដ្ឋំ ធម៌ំ បដិច្ច អនុបាទិដ្ឋោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ អាម្ពណប្បច្ចយោ អនុបាទិដ្ឋំ ដាក់ ខន្ធ
 បដិច្ច តាយោ មទ្វា ទ្វេ ខទ្វេ . . . ។

[៤៨] អនុបាទិដ្ឋំ ធម៌ំ បដិច្ច អនុបាទិដ្ឋោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ អធិបតីប្បច្ចយោ អនុបាទិដ្ឋំ ដាក់ ខន្ធ បដិច្ច
 តាយោ មទ្វា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ខទ្វេ . . . ដាក់
 មហាភូតំ បដិច្ច . . . មហាភូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ ឧបាទារូបំ ។ សន្តិភំ ។

[៤៩] ហេតុយោ ចត្វា អាម្ពណ ទ្វេ អធិ-
 បតិយោ ដាក់ អនន្តរេ ទ្វេ សមនន្តរេ ទ្វេ ស-
 ហសីតេ ចត្វា អញ្ញាអញ្ញោ ទ្វេ ជិស្សយេ ចត្វា

កាស្រ័យ ទ្វេមហាភូត ។ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានេវ ខិន្ទបាភាវេ កាស្រ័យ
 ទ្វេភូតមហាភូត ។ អនុបាទិដ្ឋធម៌ំ កាស្រ័យ ទ្វេបាទិដ្ឋធម៌ធម៌ំ ទ្វេ
 អនុបាទិដ្ឋធម៌ធម៌ំ វេយ្យាករណ៍ ព្រោះហេតុប្បច្ចយោ ចិត្តសមុដ្ឋា-
 នេវ កាស្រ័យ ទ្វេភូតទ្វេបាទិដ្ឋធម៌ធម៌ំ ទ្វេភូតមហាភូតធម៌ ។

[៤៧] ឧបាទិដ្ឋធម៌ំ កាស្រ័យ ទ្វេបាទិដ្ឋធម៌ំ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះអាម្ពណប្បច្ចយោ គឺ ខន្ធ តា កាស្រ័យ ទ្វេខន្ធ ខ ជាបាទិដ្ឋ
 ទ្វេខន្ធ ២ . . . ក្នុងខណៈវិនិច្ឆ័យសន្តិ ភូតខន្ធ កាស្រ័យ ទ្វេភូត ។
 អនុបាទិដ្ឋធម៌ំ កាស្រ័យ ទ្វេអនុបាទិដ្ឋធម៌ំ វេយ្យាករណ៍ ព្រោះ
 អាម្ពណប្បច្ចយោ គឺ ខន្ធ តា កាស្រ័យ ទ្វេខន្ធ ខ ជាអនុបាទិដ្ឋ ទ្វេ
 ខន្ធ ២ . . . ។

[៤៨] អនុបាទិដ្ឋធម៌ំ កាស្រ័យ ទ្វេអនុបាទិដ្ឋធម៌ំ វេយ្យាករ-
 ណ៍ ព្រោះអធិបតីប្បច្ចយោ គឺ ខន្ធ តា ក្នុង ចិត្តសមុដ្ឋានេវ កា-
 ស្រ័យ ទ្វេខន្ធ ខ ជាអនុបាទិដ្ឋ ទ្វេខន្ធ ២ . . . កាស្រ័យ ទ្វេ
 មហាភូត ។ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានេវ ខិន្ទបាភាវេ កាស្រ័យ ទ្វេភូត
 មហាភូត ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។

[៤៩] ក្នុងហេតុប្បច្ចយោ មានពីរ ៥ ក្នុងអាម្ពណប្បច្ចៈ
 មានពីរ ៦ ក្នុងអធិបតីប្បច្ចយោ មានពីរ ១ ក្នុងអនន្តរេប្បច្ចយោ មាន
 ពីរ ២ ក្នុងសមនន្តរេប្បច្ចយោ មានពីរ ២ ក្នុងសហសីតេប្បច្ចយោ មានពីរ
 ៥ ក្នុងអញ្ញាអញ្ញេប្បច្ចយោ មានពីរ ២ ក្នុងជិស្សយេប្បច្ចយោ មានពីរ ៥

អហេតុកំ ឧបាទិដ្ឋំ ឯកំ មជ្ជំ បដិច្ច តយោ ចន្ទា
 ចិត្តសមុដ្ឋានក្ស រូបំ ទេ ទាន្ត . . . ។ អនុបាទិដ្ឋំ ចម្អំ
 បដិច្ច អនុបាទិដ្ឋំ ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តំ ឧបេកុប្បន្នយា
 អហេតុកំ អនុបាទិដ្ឋំ ឯកំ មជ្ជំ បដិច្ច តយោ ចន្ទា
 ចិត្តសមុដ្ឋានក្ស រូបំ ទេ ទាន្ត . . . ឯកំ មហាក្ខតំ . . .
 មហាក្ខតេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឧបាទារូបំ តា-
 ហិវំ . . . អហារសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ
 មហាក្ខតំ . . . មហាក្ខតេ បដិច្ច ឧបាទារូបំ វិច្ច-
 កំប្រាសរាគតោ ឧទ្ធចូសរាគតោ ទាន្ត បដិច្ច វិច្ច-
 កំប្រាសរាគតោ ឧទ្ធចូសរាគតោ មោហា ។ ឧបា-
 ទិដ្ឋត្វ អនុបាទិដ្ឋក្ស ចម្អំ បដិច្ច អនុបាទិដ្ឋំ ធម្មា
 ឧប្បជ្ជន្តំ ឧបេកុប្បន្នយា អហេតុកេ ឧបាទិដ្ឋំ ទាន្ត
 ឧ មហាក្ខតេ ឧ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៣] ឧបាទិដ្ឋំ ចម្អំ បដិច្ច ឧបាទិដ្ឋំ ធម្មា
 ឧប្បជ្ជន្តំ ឧបេកុប្បន្នយា បដិសន្ធិក្ខណោ ឧបា-
 ទិដ្ឋំ ទាន្ត បដិច្ច កាដត្តារូបំ ទាន្ត បដិច្ច វិច្ច-
 កំ ឯកំ មហាក្ខតំ . . . មហាក្ខតេ បដិច្ច កាដត្តារូបំ
 ឧបាទារូបំ អសញ្ញាសក្កានំ ឯកំ មហាក្ខតំ . . .
 មហាក្ខតេ បដិច្ច កាដត្តារូបំ ឧបាទារូបំ ។

គី ឧទ្ធច ក្ខតំ ចិត្តសមុដ្ឋានក្ស អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន ឧ តា-
 ឧបាទិដ្ឋំ ឧប្បជ្ជន្តំ . . . ។ អនុបាទិដ្ឋមិ អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្នមិ
 វេយភិកេហ្វិទំ ប្រោសហេតុប្បន្នយ គី ឧទ្ធច ក្ខតំ ចិត្តសមុដ្ឋានក្ស
 ក្ខតំ អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន ឧ តាអនុបាទិដ្ឋំ ឧប្បជ្ជន្តំ . . . មហា-
 ក្ខត ឧ . . . ចិត្តសមុដ្ឋានក្ស ឧបេកុប្បន្ន អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន
 តាហិ . . . អហារសមុដ្ឋាន . . . មហាក្ខត ឧ ឧបាទារូបាសមុដ្ឋាន
 . . . ឧបាទារូប អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន តាហិ ដែលប្រឡងយ
 វិច្ចក្ខតា ប្រឡងយឧប្បន្ន អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន ដែលប្រឡងយ
 វិច្ចក្ខតា ប្រឡងយឧប្បន្ន ។ អនុបាទិដ្ឋមិ អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន-
 មិ ឧបេកុប្បន្នមិ វេយភិកេហ្វិទំ ប្រោសហេតុប្បន្នយ គី
 ចិត្តសមុដ្ឋានក្ស អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន តាអនុបាទិដ្ឋំ ឧប្បជ្ជន្តំ
 មហាក្ខត ។

[៥៤] ឧបាទិដ្ឋមិ អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្នមិ វេយភិកេហ្វិទំ
 ប្រោសហេតុប្បន្នយ គី ក្ខត ឧបេកុប្បន្ន កាដត្តារូប អស្រ័យ
 ឧបេកុប្បន្ន ឧ អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន មហាក្ខត ឧ . . . កាដត្តា-
 រូប ឧបេកុប្បន្ន អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន មហាក្ខត ឧ ដែលប្រ-
 អសញ្ញាសក្ក . . . កាដត្តារូប ឧបេកុប្បន្ន អស្រ័យ ឧបេកុប្បន្ន ។

ឧបាទិដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាទិដ្ឋា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
 នរោម្ពលាប្បច្ចយា ឧបាទិដ្ឋ ទានុ បដិច្ច ចិត្តស-
 មុដ្ឋានំ រូបំ ។ អនុចាទិដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាទិដ្ឋា
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នរោម្ពលាប្បច្ចយា អនុចាទិដ្ឋ ទានុ
 បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ឯកំ មហាក្ខតំ . . . កាលិកំ
 . . . រាហាសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ ឯកំ មហា-
 ក្ខតំ . . . មហាក្ខតេ បដិច្ច ឧបាទានុបំ ។ ឧបាទិដ្ឋត្វ
 អនុចាទិដ្ឋត្វ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាទិដ្ឋា ធម្មោ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ នរោម្ពលាប្បច្ចយា ឧបាទិដ្ឋ ទានុ ម មហា-
 ក្ខត ០ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៤] ឧបាទិដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិដ្ឋា ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ នរោម្ពលាប្បច្ចយា ។ . . . នរោម្ពលាប្បច្ចយា
 នរោម្ពលាប្បច្ចយា នរោម្ពលាប្បច្ចយា នរោម្ពលាប្បច្ចយា
 ឧបាទិដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច អនុចាទិដ្ឋា ធម្មោ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ នរោម្ពលាប្បច្ចយា ឧបាទិដ្ឋ ទានុ ម មហា-
 ក្ខត ០ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។

[៥៥] ឧបាទិដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទិដ្ឋា ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ នរោម្ពលាប្បច្ចយា អរូបេ ឧបាទិដ្ឋ ឯកំ
 ទន្ធិ បដិច្ច តយោ ទន្ធិ ទន្ធិ ទន្ធិ . . . បដិ-
 សន្ធិត្វតយោ ឧបាទិដ្ឋ ឯកំ ទន្ធិ បដិច្ច តយោ
 ទន្ធិ កាតក្ខ ០ រូបំ យោ មសត្តសត្តា ។

អនុចាទិដ្ឋតិ កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ វេយ្យាករណ៍ ព្រោះនរោ-
 ម្ពលាប្បច្ចយា គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានុប កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ ។
 អនុចាទិដ្ឋតិ កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ វេយ្យាករណ៍ ព្រោះ
 នរោម្ពលាប្បច្ចយា គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានុប កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ
 មហាក្ខត ០ . . . កាលិកំ . . . រាហាសមុដ្ឋានំ . . . មហាក្ខត ០
 ឧបាទានុប កាស្រ័យ ឧបាទានុប ។
 អនុចាទិដ្ឋតិ កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ វេយ្យាករណ៍ ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានុប កាស្រ័យ ឧបា-
 ទានុប ។

[៥៦] ឧបាទិដ្ឋតិ កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា ។ . . . ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា
 ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា ។

[៥៧] ឧបាទិដ្ឋតិ កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានុប កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ
 មហាក្ខត ០ . . . កាលិកំ ០ រាហាសមុដ្ឋានំ ០ មហាក្ខត ០
 កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ វេយ្យាករណ៍ ព្រោះនរោម្ពលាប្បច្ចយា គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានុប កាស្រ័យ ឧបាទាទិដ្ឋតិ ។

អនុចារិទ្ធិ ធម្មំ បដិច្ច អនុចារិទ្ធិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 ធម្មកាសយ្យច្ចយា អនុចារិទ្ធិ ឯកំ ខន្ធំ បដិច្ច ក-
 យោ ខត្វា ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ វេទ ខវេទ ... ឯកំ
 អយាត្រតំ យាវ ឧត្តសមុដ្ឋានំ ។

[៥៨] ឧចារិទ្ធិ ធម្មំ បដិច្ច ឧចារិទ្ធិ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ ធម្មកាសយ្យច្ចយា អសញ្ញាសត្តានំ ឯកំ
 អយាត្រតំ ... ។ អនុចារិទ្ធិ ធម្មំ បដិច្ច អនុចា-
 រិទ្ធិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មកាសយ្យច្ចយា តាហិវ ...
 ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... ។ ២ ។

[៥៩] ឧចារិទ្ធិ ធម្មំ បដិច្ច ឧចារិទ្ធិ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ ឧត្តរិយយ្យច្ចយា អសញ្ញាសត្តានំ មយាត្រតំ
 បដិច្ច រូបដិច្ចត្រិយំ ។ អនុចារិទ្ធិ ធម្មំ បដិច្ច អនុចា-
 រិទ្ធិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧត្តរិយយ្យច្ចយា តាហិវ ...
 អយាត្រសមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... ។ ២ ។

[៦០] ឧចារិទ្ធិ ធម្មំ បដិច្ច ឧចារិទ្ធិ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ជតិ ឧលោធម្មច្ចយា បក្ខវិញ្ញាណសហគតំ ឯកំ
 ខន្ធំ បដិច្ច កាយា ខត្វា វេទ ខវេទ ... អសញ្ញា-
 សត្តានំ ។ ២ ។ អនុចារិទ្ធិ ធម្មំ បដិច្ច អនុចា-
 រិទ្ធិ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ឧលោធម្មច្ចយា តាហិវ ...

អនុចារិទ្ធិ អស្រ័យ ខុវអនុចារិទ្ធិ វេហិត្តរិទ្ធិ ព្រោះឧ-
 ប្បជ្ជន្តយ គឺ ខន្ធ ព ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានំ អស្រ័យ ខុវខន្ធ ១
 ជាអនុចារិទ្ធិ ខុវខន្ធ ២ ... មយាត្រតំ ១ មនោវិញ្ញាណសមុដ្ឋានំ
 ហេតុហេតុ ។

[៥៨] ឧចារិទ្ធិ អស្រ័យ ខុវអនុចារិទ្ធិ វេហិត្តរិទ្ធិ
 ព្រោះឧប្បជ្ជន្តយ គឺ មយាត្រតំ ១ យស្ថានអសញ្ញាសត្ត ... ។
 អនុចារិទ្ធិ អស្រ័យ ខុវអនុចារិទ្ធិ វេហិត្តរិទ្ធិ ព្រោះឧ-
 ប្បជ្ជន្តយ គឺ តាហិវ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... ។ ២ ។

[៥៩] ឧចារិទ្ធិ អស្រ័យ ខុវអនុចារិទ្ធិ វេហិត្តរិទ្ធិ
 ព្រោះឧត្តរិយយ្យច្ចយា គឺ រូបដិច្ចត្រិយំ អស្រ័យ ខុវត្តមយាត្រតំ
 យស្ថានអសញ្ញាសត្ត ។ អនុចារិទ្ធិ អស្រ័យ ខុវអនុចារិទ្ធិ
 វេហិត្តរិទ្ធិ ព្រោះឧត្តរិយយ្យច្ចយា គឺ តាហិវ ... អយាត្រ-
 សមុដ្ឋានំ ... ឧត្តសមុដ្ឋានំ ... ។ ២ ។

[៦០] ឧចារិទ្ធិ អស្រ័យ ខុវអនុចារិទ្ធិ វេហិត្តរិទ្ធិ
 ព្រោះឧលោធម្មច្ចយា គឺ ខន្ធ ព អស្រ័យ
 ខុវខន្ធ ១ វេហិត្តរិទ្ធិយស្ថានអសញ្ញាសត្ត ខុវខន្ធ ២ ... យស្ថា-
 នអសញ្ញាសត្ត ។ ២ ។ អនុចារិទ្ធិ អស្រ័យ ខុវអនុចា-
 រិទ្ធិ វេហិត្តរិទ្ធិ ព្រោះឧលោធម្មច្ចយា គឺ តាហិវ ...

នសម្បយុត្ត ចត្តាវិ វិចិត្រយុត្ត ទ្វេ វោធាត្ថិយា
ចត្តាវិ វោវិគាត ចត្តាវិ ។

[២២] វោធាត្ថិយា នវោធាត្ថិយា ចត្តាវិ ...

វោធាត្ថិយា មញ្ញ ធម្មវេទនា ចត្តាវិ ធម្មវេទនា
មញ្ញ ធម្មវេទនា មញ្ញ ធម្មវេទនា ឯកំ វិចិត្រ
ឯកំ នសម្បយុត្ត ចត្តាវិ វិចិត្រយុត្ត ទ្វេ វោធាត្ថិ
យា ចត្តាវិ វោវិគាត ចត្តាវិ ។

[២៣] វោធាត្ថិយា នវោធាត្ថិយា ទ្វេ ...

អនុត្តរ ទ្វេ សមនុត្តរ ទ្វេ សវេទនា មញ្ញ វេទនា
មញ្ញ ទ្វេ ធម្មវេទនា មញ្ញ ធម្មវេទនា ទ្វេ ធម្មវេទនា
វោធាត្ថិ ទ្វេ ធម្មវេទនា ឯកំ ធម្មវេទនា មញ្ញ វិចិត្រ
មញ្ញ មញ្ញ ឯកំ សម្បយុត្ត ទ្វេ ។ មេ ។ អភិ
គាត មញ្ញ ។

សហជាតភិកេ មជ្ជិកភិកេ ។

ក្នុងនសម្បយុត្ត ចត្តាវិ ក្នុងវិចិត្រយុត្ត ចត្តាវិ ២
ក្នុងវោធាត្ថិយា ចត្តាវិ ក្នុងវោវិគាត ចត្តាវិ ២ ។

[២៤] ក្នុងនសម្បយុត្ត ចត្តាវិ ២ ក្នុងវិចិត្រយុត្ត ចត្តាវិ ២

... ក្នុងវោធាត្ថិយា ចត្តាវិ ២ ក្នុងវោវិគាត ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២

[២៥] ក្នុងនសម្បយុត្ត ចត្តាវិ ២ ក្នុងវិចិត្រយុត្ត ចត្តាវិ ២

... ក្នុងវោធាត្ថិយា ចត្តាវិ ២ ក្នុងវោវិគាត ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២
ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២ ក្នុងធម្មវេទនា ចត្តាវិ ២

មហាភូត បច្ចយា កកដក្ការូបំ ឧបាទារូបំ អសញ្ញា-
 សក្កានំ ឯកំ មហាភូតំ . . . ធម្មាយតនំ បច្ចយា
 ចក្កវិញ្ញាណំ កាយាយតនំ បច្ចយា កាយវិញ្ញាណំ
 វត្ថុំ បច្ចយា អលោកុតា ឧបាទិន្នា ទន្ធា ។ ឧបាទិន្នំ
 ធម្មំ បច្ចយា អនុបាទិន្នា ធម្មោ ឧប្បន្នតំ ធម្មោតុ-
 ប្បច្ចយា អលោកុតា ឧបាទិន្នេ ទន្ធា បច្ចយា ចក្ក-
 សមុដ្ឋានំ រូបំ វត្ថុំ បច្ចយា អលោកុតា អនុបាទិន្នា
 ទន្ធា វត្ថុំ បច្ចយា វិចីកិញ្ញាសហគរោ ឧទ្ធចូសហ-
 គរោ មោហោ ។ ឧបាទិន្នំ ធម្មំ បច្ចយា ឧបាទិន្នា
 ច អនុបាទិន្នា ច ធម្មោ ឧប្បន្នតំ ធម្មោតុប្បច្ចយា
 អលោកុតំ ឧបាទិន្នំ ឯកំ ទន្ធា បច្ចយា គយោ ទន្ធា
 ចក្កសមុដ្ឋានេត្យ រូបំ ទ្វេ ទន្ធា . . . ។ អនុបាទិន្នំ ធម្មំ
 បច្ចយា អនុបាទិន្នោ ធម្មោ ឧប្បន្នតំ ធម្មោតុប្បច្ចយា
 អលោកុតំ អនុបាទិន្នំ ឯកំ ទន្ធា បច្ចយា គយោ ទន្ធា
 ចក្កសមុដ្ឋានេត្យ រូបំ ទ្វេ ទន្ធា . . . ឯកំ មហាភូតំ
 . . . កាយវិ . . . កាយាសមុដ្ឋានំ . . . ឧត្តសមុដ្ឋានំ
 . . . វិចីកិញ្ញាសហគរោ ឧទ្ធចូសហគរោ ទន្ធា បច្ច-
 យា វិចីកិញ្ញាសហគរោ ឧទ្ធចូសហគរោ មោហោ ។

កដក្ការូបំ ឧបទុបាទារូបំ ពិនិវ្រ្តក ឧបទុកមហាភូត មហាភូត ១ របស់ពួក
 អសញ្ញាសក្ក . . . ចក្កវិញ្ញាណ ពិនិវ្រ្តក ឧបទុកាយតនៈ កាយវិញ្ញាណ
 ពិនិវ្រ្តក ឧបទុកាយតនៈ ពួកឧបាទិន្នកុដ្ឋ ជាអលោកុតៈ ពិនិវ្រ្តក
 ឧបទុក ។ អនុបាទិន្នធម្មំ ពិនិវ្រ្តក ឧបទុបាទិន្នធម្មំ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះនោះហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ចក្កសមុដ្ឋានេត្យ ពិនិវ្រ្តក ឧបទុកមហាភូតកុដ្ឋ
 ជាឧបាទិន្ន ពួកអលោកុតកុដ្ឋ ជាអនុបាទិន្ន ពិនិវ្រ្តក ឧបទុក ហេតុ
 ដែលប្រឡំដោយវិចីកិញ្ញា ប្រឡំដោយឧទ្ធានៈ ពិនិវ្រ្តក ឧបទុក ។
 ឧបាទិន្នធម្មំ អនុបាទិន្នធម្មំ ពិនិវ្រ្តក ឧបទុបាទិន្នធម្មំ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះនោះហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ទន្ធា ពួក ចក្កសមុដ្ឋានេត្យ ពិនិវ្រ្តក ឧប
 អលោកុតកុដ្ឋ ១ ជាឧបាទិន្ន ឧបទុក ២ . . . ។ អនុបាទិន្នធម្មំ ពិនិវ្រ្តក
 ឧបទុបាទិន្នធម្មំ វេយ្យាករណ៍ ព្រោះនោះហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ទន្ធា ពួក
 ចក្កសមុដ្ឋានេត្យ ពិនិវ្រ្តក ឧបទុកមហាភូតកុដ្ឋ ១ ជាអនុបាទិន្ន ឧបទុក
 ២ . . . មហាភូត ១ . . . កាយវិ . . . កាយាសមុដ្ឋាន . . .
 ឧត្តសមុដ្ឋាន . . . មោហោ ដែលប្រឡំដោយវិចីកិញ្ញា ប្រឡំដោយឧទ្ធានៈ
 ពិនិវ្រ្តក ឧបទុក ដែលប្រឡំដោយវិចីកិញ្ញា ប្រឡំដោយឧទ្ធានៈ ។

អភិធម្មបិដក អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋានំ

នសម្មេ ភីណិ នវិចារោ ភីណិ នសម្មយុត្តេ ចត្តារិ
នវិយុយុត្តេ ទេ វចានន្ទិយា ចត្តារិ ចោវិកាតេ ចត្តារិ ។

[៧៣] នវេកុប្បដ្ឋយា អាម្មណោ ចត្តារិ ...

អនន្ទរេ ចត្តារិ មាត្ត ភីណិ អវិកាតេ បញ្ច ។

និស្សយវារោ អន្ធមារាសនិសា ។

សំសជ្ឈិវិវា

[៧៤] ឧចានិច្ចំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ ឧចានិច្ចោ
នវោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា ឧចានិច្ចំ ឯកំ ទន្ធ
សំសដ្ឋា ភយោ ទន្ធា ទេ ទទេ ... មនិសទ្ធិ-
ក្កណោ ។ មេ ។ អនុចានិច្ចំ ធម្មំ សំសដ្ឋោ អ-
នុចានិច្ចោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា អនុ-
ចានិច្ចំ ឯកំ ទន្ធ សំសដ្ឋា ភយោ ទន្ធា ទេ
ទទេ ... ។

[៧៥] ហេតុយា ទេ អាម្មណោ ទេ អនិមិត្តយា
ឯកំ អនន្ទរេ ទេ សមនន្ទរេ ទេ សាហានិកេ ទេ
អក្ខមត្តោ ទេ និស្សយេ ទេ ទរាជិស្សយេ ទេ

អភិធម្មបិដក អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋានំ

ក្នុងនក្ខប្បដ្ឋយា មានវារៈ ពា ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយា មានវារៈ ពា ក្នុង
នសម្មយុត្តប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិយុយុត្តប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុង
ចោនន្ទប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងចោវិកាប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ។

[៧៦] ក្នុងអាម្មណប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្រោយនវេកុប្បដ្ឋយា
... ក្នុងអនន្ទរេប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្ទរេប្បដ្ឋយា មានវារៈ ពា ក្នុង
សាហានិកេប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៥ ។

និស្សយវារៈ ចូរគ្នាខឹងបង្អយវារៈវិវា ។

សំសជ្ឈិវិវា

[៧៧] ឧបាចន្ទធមិ ច្រឡំ នឹងឧបាចន្ទធមិ វេចកើតវ្យាជ ក្រោយ
ហេតុប្បដ្ឋយា គឺ ទន្ធ ពា ច្រឡំ នឹងទន្ធ ១ ជាឧបាចន្ទ នឹងទន្ធ ២ ...
ក្នុងនវេកុប្បដ្ឋយា ។ មេ ។ អនុបាចន្ទធមិ ច្រឡំ នឹងអនុបាចន្ទធមិ
វេចកើតវ្យាជ ក្រោយហេតុប្បដ្ឋយា គឺ ទន្ធ ពា ច្រឡំ នឹងទន្ធ ១ ជាអ-
នុបាចន្ទ នឹងទន្ធ ២ ... ។

[៧៨] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងអាម្មណប្ប-
ដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងនវិបាកប្បដ្ឋយា មានវារៈ ១ ក្នុងអនន្ទ-
រេប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងសមនន្ទរេប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុង
សាហានិកេប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងអក្ខមត្តាប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤
ក្នុងនិស្សយប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤ ក្នុងទរាជិស្សយប្បដ្ឋយា មានវារៈ ៤

ប្រាជ្ញាភេត ទ្វេ អាសវរិទេ ឯតំ កាមេ ទ្វេ វិចារ-
កា ទ្វេ អវិគតេ ទ្វេ ។

[៧៦] ឧបាទិដ្ឋ ធម្មំ សំសង្ការោ ឧបាទិដ្ឋោ
នាហ្ម ឧប្បជ្ឈតិ នាហ្មតុប្បជ្ឈយា អាហ្មតុតំ ឧបា-
ទិដ្ឋំ ឯតំ ទតំ សំសង្ការោ កាយោ ទតា ទ្វេ ទទេ ...
អាហ្មតុកម្មជេសន្តិកូណោ ។ យេ ។ អនុបាទិដ្ឋំ
ធម្មំ សំសង្ការោ អនុបាទិដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ នាហ្ម-
តុប្បជ្ឈយា អាហ្មតុតំ អនុបាទិដ្ឋំ ឯតំ ទតំ សំសង្ការោ
កាយោ ទតា ទ្វេ ទទេ ... វិចិត្តិក្កាសហកាតេ
ឧប្បជ្ឈសហកាតេ ទទេ សំសង្ការោ វិចិត្តិក្កាសហកាតោ
ឧប្បជ្ឈសហកាតោ អាសវា ។

[៧៧] នាហ្មតុយា ទ្វេ នអនិបតិយា ទ្វេ នបុ-
រាបាភេ ទ្វេ នបច្ឆាភិភេ ទ្វេ នអាសវរិទេ ទ្វេ ន-
កាមេ ឯតំ នវិចារភេ ឯតំ នឈរិទេ ឯតំ ន-
ហ្មត្ថេ ទ្វេ នវិជ្ជយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតេ ទ្វេ កណាចាមំ សម្មយុត្តករោមិ
កាតតា ។

ក្នុងវិចារភេតប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ក្នុងអាសវរិទេប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ១
ក្នុងកម្មប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ក្នុងវិចារភេតប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ក្នុងអវិ-
គតប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ។

[៧៨] ឧបាទិដ្ឋធម្មំ ច្រឡំ និវេទនាទិដ្ឋធម្មំ វេហិតិកាវរិទំ ព្រោះ
នាហ្មតុប្បជ្ឈិយ គឺ ទទួ តា ច្រឡំ និវេទនាហតុកក្ខន្ធ ១ ជាឧបាទិដ្ឋ
និវេទន្ធ ២ ... ក្នុងនាហតុកក្ខន្ធដ៏សន្តិកូណោ ។ យេ ។ អនុបាទិដ្ឋធម្មំ
ច្រឡំ និវេទនាទិដ្ឋធម្មំ វេហិតិកាវរិទំ ព្រោះនាហតុប្បជ្ឈិយ គឺ ទទួ តា
ច្រឡំ និវេទនាហតុកក្ខន្ធ ១ ជាអនុបាទិដ្ឋ និវេទន្ធ ២ ... ហេតុហៈ ដែល
ច្រឡំ ដោយវិចិត្តិក្កា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ច្រឡំ និវេទនាទទួ ដែលច្រឡំ
ដោយវិចិត្តិក្កា ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។

[៧៩] ក្នុងនាហតុប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បជ្ឈិយ មាន
វារៈ ២ ក្នុងនបុរាបាភេប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ក្នុងនបច្ឆាភិភេប្បជ្ឈិយ មាន
វារៈ ២ ក្នុងនអាសវរិទេប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ក្នុងនកម្មប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ១
ក្នុងនវិចារភេតប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ១ ក្នុងនឈរិទេប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ១ ក្នុងន-
ហ្មត្ថប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ក្នុងនវិជ្ជយុត្តប្បជ្ឈិយ មានវារៈ ២ ។

កាតវេ ឯ យ៉ាតិ ព្រោះនេត្តិ សម្មយុត្តករោត្តិ បណ្ឌិត គប្បីធ្វើ
យ៉ាងនេះទេ ។

តំ អាវុត្តំ ភិកា ។ បេ ។ វោមនស្សំ ឧប្បជ្ជិតំ
 បុព្វេ សុចំណ្រាតំ ... ឈាតា ... អរិយា មក្កា
 វុដ្ឋហិត្វា មក្កំ មច្ឆវេក្កានំ ផលំ ... ជំព្វានំ ...
 ជំព្វានំ គោត្រភុស្ស វេទនាមស្ស មក្កស្ស ផលស្ស
 អាវុដ្ឋនាយ អាមុណាប្បទូយេន មច្ឆាយា អរិយា មហិ-
 រេ កំលេស ... វិក្កម្ពិក កំលេស ... បុព្វ
 សមុទាមិទ្ធោ ... អនុទាមិទ្ធោ រូបេ ... សុទ្ធ ...
 ដោជ្ជេ ... អនុទាមិទ្ធោ ទិព្វេ អនុទតោ ។ បេ ។
 វោមនស្សំ ឧប្បជ្ជិតំ ជំព្វេន មក្កនា អនុទាមិទ្ធំ រូបំ
 មស្សតំ ជំព្វាយ វោមនាសុយា សុទ្ធំ សុណាតំ
 វោតាបរិយញ្ញាលោន អនុទាមិទ្ធិចិត្តសមន្តិស្ស ចិត្តំ
 យាតាតំ អនាសាទញ្ញាយននំ វិញ្ញាលាញ្ញាយននស្ស
 អាកិក្ខញ្ញាយននំ វេសញ្ញាសញ្ញាយននស្ស អនុ-
 ទាមិទ្ធា ទិព្វេ វិទិត្តវិញ្ញាលាស្ស វោតាបរិយញ្ញាលាស្ស
 បុព្វេនិវាសាទុស្សតិញ្ញាលាស្ស យាតាសម្មមកញ្ញា-
 លាស្ស អនាគតិសញ្ញាលាស្ស អាវុដ្ឋនាយ អាមុណា-
 ប្បទូយេន មច្ឆាយា ។ អនុទាមិទ្ធា វាស្តា ឧទាមិទ្ធស្ស
 មជ្ឈស្ស អាមុណាប្បទូយេន មច្ឆយេន អនុទាមិទ្ធិរូបេ...

ពតៈ ប្រាជ្ញោ ខុវុក្កសាលនា ។ បេ ។ វោមនស្ស រើតាឡើង ខ្ញុំ
 ភូតកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន ... អំណាច ...
 ភូតព្រះអរិយៈ ចេញអំពីមន្ត ហើយនិចារណា ខ្ញុំមក ខ្ញុំវល ...
 ខ្ញុំជំព្វាន ... ជំព្វាន ជាបច្ច័យ វៃការនិចារណា ខ្ញុំគោត្រភុ-
 រោតាមៈ មក្ក ចិន្តវល ដោយការមូលប្បវត្តយ ភូតព្រះអរិយៈ
 និចារណា ខ្ញុំភូតកុសល ដែលលេងហើយ ... ខ្ញុំភូតកុសល
 ដែលសន្សំសន្ធិនហើយ ... ខ្ញុំភូតកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុង
 កាលមុន ... ខ្ញុំភូតកុស ជាអនុទាមិទ្ធ ... ខ្ញុំភូតសាឡេន
 ... ខ្ញុំភូតជាដ្ឋតៈ ... ខ្ញុំភូតទទ្ធ ជាអនុទាមិទ្ធ ជាមិនឡើង
 ។ បេ ។ វោមនស្ស រើតាឡើង យើង ខ្ញុំរូប ជាអនុទាមិទ្ធ ដោយ
 ជំព្វេន ខ្ញុំ ខ្ញុំសាឡេន ដោយជំព្វេនាគនាគុ ជំព្វ ខ្ញុំចិត្ត វេស
 បុគ្គលអក្ខប្រកបដោយអនុទាមិទ្ធិចិត្ត ដោយវោតាបរិយញ្ញាលា គាតា-
 សាទញ្ញាយននៈ (ជាបច្ច័យ) វៃវិញ្ញាលាញ្ញាយននៈ អាកិក្ខញ្ញា-
 យននៈ (ជាបច្ច័យ) វៃវេសញ្ញាសញ្ញាយននៈ ភូតអនុទាមិទ្ធិរូប
 ជាបច្ច័យ វៃការនិចារណា ខ្ញុំវិទិត្តវិញ្ញាលា វោតាបរិយញ្ញាលា
 បុព្វេនិវាសាទុស្សតិញ្ញាយ យាតាសម្មមកញ្ញាលា ចិន្តវោតាសញ្ញាលា
 ដោយការមូលប្បវត្តយ ។ អនុទាមិទ្ធអមិ ជាបច្ច័យ វៃអនុទាមិទ្ធអមិ
 ដោយការមូលប្បវត្តយ ។ (បុគ្គល) ... ខ្ញុំភូតកុស ជាអនុទាមិទ្ធ ...

បដិច្ចមានំ បដិច្ចមានំ អនុចានិច្ចានំ ទន្ធានំ អនន្តរាប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋយោ អនុចានិច្ចា ទន្ធា វុដ្ឋានស្ស អនន្តរ-
 ាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ អនុលាមំ គោត្រភុស្ស ឈស-
 ភាមន្តិយា អនន្តរាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ។ អនុចានិច្ចា
 ធម្មោ ទន្ធានិច្ចស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ
 អាវុដ្ឋនា បក្ខន្ធី វិញ្ញាណានំ អនុចានិច្ចា ទន្ធា
 វុដ្ឋានស្ស អនន្តរាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ ។ ... សាមនន្ត-
 រាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ សហជាតាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ
 បក្ខ បដិច្ចសនិសា ។ ... អក្ខមត្តាប្បដ្ឋយេន
 បដ្ឋយោ នេ បដិច្ចសនិសា ។ ... វិស្សយាប្បដ្ឋ-
 យេន បដ្ឋយោ បដ្ឋយករេ វិស្សយសនិសា បក្ខ ។

[១២] ទន្ធានិច្ចា ធម្មោ ទន្ធានិច្ចស្ស ធម្មស្ស
 ឧបនិស្សយាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ អនន្តរាប្បដ្ឋយោ
 បក្ខក្ខបនិស្សយោ ។ បេ ។ បក្ខក្ខបនិស្សយោ
 កាយិកំ សុចំ កាយិកស្ស សុទស្ស កាយិ-
 កស្ស ធុត្តស្ស ឧបនិស្សយាប្បដ្ឋយេន បដ្ឋយោ
 កាយិកំ ធុត្តំ ... ទន្ធានិច្ចំ ឧត្តំ ... កោដនំ
 កាយិកស្ស សុទស្ស កាយិកស្ស ធុត្តស្ស

នៃក្ខត្តអនុបាទ្ទន្តៈ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរាប្បដ្ឋយោ ក្ខត្តអនុបាទ្ទន្តៈ
 ជាបដ្ឋយោ នៃក្ខត្តន្ត ដោយអនន្តរាប្បដ្ឋយោ អនុលាម ជាបដ្ឋយោ
 នៃគោត្រភុ ធីនីវសសាចក្ខិ ដោយអនន្តរាប្បដ្ឋយោ ។ អនុចានិ-
 ចនំ ជាបដ្ឋយោ នៃទន្ធានិច្ចនិ ដោយអនន្តរាប្បដ្ឋយោ គឺ កាវុដ្ឋនៈ
 (ជាបដ្ឋយោ) នៃបក្ខវិញ្ញាណ ក្ខត្តអនុបាទ្ទន្តៈ ជាបដ្ឋយោ នៃក្ខត្តន្ត
 ដោយអនន្តរាប្បដ្ឋយោ ។ ... ជាបដ្ឋយោ ដោយសាមនន្តរាប្បដ្ឋយោ
 ជាបដ្ឋយោ ដោយសហជាតាប្បដ្ឋយោ គឺ ហននិវ ៨ ដូចគ្នាទាំងបដិច្ច-
 ករណីនា ។ ... ជាបដ្ឋយោ ដោយអក្ខមត្តាប្បដ្ឋយោ គឺ ហននិវ ៩
 ដូចគ្នាទាំងបដិច្ចករណីនា ។ ... ជាបដ្ឋយោ ដោយវិស្សយាប្បដ្ឋយោ គឺ
 ហននិវ ៨ ដូចគ្នាទាំងវិស្សយាប្បដ្ឋយោ ក្នុងបដ្ឋយករណីនា ។

[១៣] ទន្ធានិច្ចនិ ជាបដ្ឋយោ នៃទន្ធានិច្ចនិ ដោយឧប-
 និស្សយាប្បដ្ឋយោ បាវនាវន្តរាប្បដ្ឋយោ ធីនីវសសាចក្ខិ ។ បេ ។
 ឧបក្ខបនិស្សយោ គឺ កាយិកសុទ ជាបដ្ឋយោ នៃកាយិកសុទ ធីនី
 កាយិកក្ខត្ត ដោយឧបនិស្សយាប្បដ្ឋយោ កាយិកក្ខត្ត ... - ដូច ជា

ឧបទ័ស្សយប្បច្ចយេន មច្ចុយោ កាយិកំ សុទ្ធំ . . .
 កាយិកំ ធុត្តំ . . . ឧត្ត . . . ភោជនំ កាយិកស្ស
 សុទ្ធស្ស កាយិកស្ស ធុត្តស្ស ឧបទ័ស្សយប្បច្ច-
 យេន មច្ចុយោ ។ អនុចានិច្ឆោ ធម្មោ អនុចានិច្ឆស្ស ធម្មស្ស ឧបទ័ស្សយប្បច្ចុយេន មច្ចុយោ អារម្មណ្ឌ-
 បទ័ស្សយោ អនន្តបទ័ស្សយោ មគ្គត្ថបទ័ស្សយោ
 ។ បេ ។ មគ្គត្ថបទ័ស្សយោ កាយិកំ សុទ្ធំ ឧបទ័-
 ស្សយោ ពានំ ធម៌ ។ បេ ។ សង្ឃំ ភិក្ខុនិ កាយិ-
 កំ ធុត្តំ . . . ឧចានិច្ឆំ ឧត្តំ . . . ភោជនំ ឧបទ័ស្សយោ
 ពានំ ធម៌ ។ បេ ។ សមាមត្តិ ឧច្ឆោធម៌ ។ បេ ។
 សង្ឃំ ភិក្ខុនិ កាយិកំ សុទ្ធំ . . . កាយិកំ ធុត្តំ
 . . . ឧត្ត . . . ភោជនំ សន្តាយ ។ បេ ។ មន្តាយ
 មគ្គស្ស ផលសមាបត្តិយា ឧបទ័ស្សយប្បច្ចុយេន
 មច្ចុយោ ។ អនុចានិច្ឆោ ធម្មោ អនុចានិច្ឆស្ស ធម្មស្ស
 ឧបទ័ស្សយប្បច្ចុយេន មច្ចុយោ អារម្មណ្ឌបទ័ស្សយោ
 អនន្តបទ័ស្សយោ មគ្គត្ថបទ័ស្សយោ ។ បេ ។ មគ-
 ត្ថបទ័ស្សយោ សន្តំ ឧបទ័ស្សយោ ពានំ ធម៌ ពានំ
 ជយេត្តំ ជិដ្ឋិ កណ្តាតិ សីលំ ។ បេ ។ មគ្គនំ . . .

ដោយឧបទ័ស្សយប្បច្ចុយោ កាយិកសុទ្ធ . . . កាយិកត្តុ . . . វេទ្យ . . .
 ភោជនំ ជាបច្ច័យ វិនិកាយិកសុទ្ធ និងកាយិកត្តុ ដោយឧបទ័ស្សយ-
 ប្បច្ចុយោ ។ ឧបាទិដ្ឋនិ ជាបច្ច័យ វិនិកាយិកត្តុ ដោយឧបទ័ស្ស-
 យប្បច្ចុយោ បាទដល់ការម្នាលបទ័ស្សយោ អនន្តបទ័ស្សយោ និងមគ្គត្ថ-
 បទ័ស្សយោ ។ បេ ។ មគ្គត្ថបទ័ស្សយោ ភិ បុគ្គល ភាស្រ័យ ខ្ញុំកាយិក-
 សុទ្ធ ហើយឱ្យខាង ។ បេ ។ ចំបែកសង្ឃំ ខ្ញុំកាយិកត្តុ . . . ខ្ញុំ
 វេទ្យ ជាឧបាទិដ្ឋ . . . ភាស្រ័យ ខ្ញុំភោជនំ ហើយឱ្យខាង ។ បេ ។
 ញាតិសមាមត្តិឱ្យកើតឡើង ។ បេ ។ ចំបែកសង្ឃំ កាយិកសុទ្ធ . . .
 កាយិកត្តុ . . . វេទ្យ . . . ភោជនំ ជាបច្ច័យ វិនិកាយិក ។ បេ ។
 វិនិកាយិកប្រាជ្ញា មគ្គ និងផលសមាមត្តិ ដោយឧបទ័ស្សយប្បច្ចុយោ ។
 អនុបាទិដ្ឋនិ ជាបច្ច័យ វិនិកាយិកត្តុ ដោយឧបទ័ស្សយប្បច្ចុយោ
 បាទដល់ការម្នាលបទ័ស្សយោ អនន្តបទ័ស្សយោ និងមគ្គត្ថបទ័ស្សយោ
 ។ បេ ។ មគ្គត្ថបទ័ស្សយោ ភិ បុគ្គល ភាស្រ័យ ខ្ញុំសព្វ ហើយ
 ខ្ញុំកាយិកសុទ្ធ ភាស្រ័យ ខ្ញុំភោជនំ សីលំ ។ បេ ។ ខ្ញុំវិនិកាយិកប្រាជ្ញា . . .

កុសលាកុសល ខំប្រុង វិចារ គោរមណា
 ឧប្បត្តិ ឧបាទិដ្ឋ ព្រាយតំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស គន្លា-
 យតំ . . . ដោយព្រាយតំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុ-
 បុរេយាតំ ចក្ខុវិញ្ញាណស្ស កាយាយ-
 តំ កាយវិញ្ញាណស្ស វត្ថុ ឧបាទិដ្ឋាតំ ឧទ្ធាតំ
 បុរេយាតប្បច្ចាយន បច្ចុយោ ។ ឧបាទិដ្ឋា ជាត្រា
 អនុបាទិដ្ឋស្ស ឧត្តស្ស បុរេយាតប្បច្ចាយន បច្ចុយោ
 អាម្មណបុរេយាតំ វត្ថុបុរេយាតំ ។ អាម្មណបុរេយាតំ
 វត្ថុ . . . កាយំ ឧបាទិដ្ឋ ព្រម គន្ល ពស ដោ-
 យត្រា . . . វត្ថុ អនិច្ចតា ។ មេ ។ ធាអស្សំ ឧប្បត្តិ
 និក្ខេប ចក្ខុនា ឧបាទិដ្ឋ ព្រម មស្សតិ ។ វត្ថុបុរេយាតំ
 វត្ថុ អនុបាទិដ្ឋាតំ ឧទ្ធាតំ បុរេយាតប្បច្ចាយន បច្ចុ-
 យោ ។ អនុបាទិដ្ឋា ជាត្រា អនុបាទិដ្ឋស្ស ឧត្តស្ស
 បុរេយាតប្បច្ចាយន បច្ចុយោ អាម្មណបុរេយាតំ អនុ-
 បាទិដ្ឋ ព្រម . . . សាទ្ធិ . . . គន្ល . . . ជាត្រា
 អនិច្ចតា ។ មេ ។ ធាអស្សំ ឧប្បត្តិ និក្ខេប
 ចក្ខុនា អនុបាទិដ្ឋ ព្រម មស្សតិ ពិញ្ញាយ សោគនា-
 តុយា សន្តំ សុណាតំ ។ អនុបាទិដ្ឋា ជាត្រា ឧបា-
 ទិដ្ឋស្ស ឧត្តស្ស បុរេយាតប្បច្ចាយន បច្ចុយោ អាម្ម-
 ណបុរេយាតំ អនុបាទិដ្ឋ ព្រម . . . គន្ល . . . ជាត្រា

អភិបាលក្រសួង អនុលោមទៅតាមប្រជ្ញាប័ត្ន

[illegible]

អនិច្ចាតា ។ ឬ ។ នោអនុស្សំ ឧប្បជ្ជិតំ កុស-
 លកុសលេ និពុទ្ធ វិចារកា តទាម្មណាតា ឧប្ប-
 ជ្ជិតំ អនុចានិច្ចំ រូបាយតនំ ចក្កវត្តាលាស្ស សន្ទា-
 យតនំ ... វោជ្ជន្តាយតនំ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេ-
 ហិតប្បក្កយនេ មច្ចយោ វត្ថុ ឧចានិច្ចានំ ឧចានំ
 បុរេហិតប្បក្កយនេ មច្ចយោ ។ ឧចានិច្ចោ ក អនុ-
 ចានិច្ចោ គ ឧច្ឆា ឧចានិច្ចស្ស ឧច្ឆស្ស បុរេហិត-
 ប្បក្កយនេ មច្ចយោ អាម្មណាបុរេហិតំ វត្ថុបុរេហិតំ ។
 អនុចានិច្ចំ រូបាយតនេក្ខ វត្ថុ ច វោជ្ជន្តាយតនេក្ខ
 វត្ថុ គ ឧចានិច្ចានំ ឧចានំ បុរេហិតប្បក្កយនេ មច្ច-
 យោ អនុចានិច្ចំ រូបាយតនេក្ខ ចក្កវត្តាយតនេក្ខ ចក្ក-
 វត្តាលាស្ស សន្ទាយតនេក្ខ ... វោជ្ជន្តាយតនេក្ខ
 កាយាយតនេក្ខ កាយវិញ្ញាណស្ស បុរេហិតប្បក្ក-
 យនេ មច្ចយោ ។ ឧចានិច្ចោ ក អនុចានិច្ចោ គ
 ឧច្ឆា អនុចានិច្ចស្ស ឧច្ឆស្ស បុរេហិតប្បក្កយនេ មច្ច-
 យោ អាម្មណាបុរេហិតំ វត្ថុបុរេហិតំ ។ អនុចានិច្ចំ
 រូបាយតនេក្ខ វត្ថុ ច វោជ្ជន្តាយតនេក្ខ វត្ថុ គ
 អនុចានិច្ចានំ ឧចានំ បុរេហិតប្បក្កយនេ មច្ចយោ ។

និចារៀត ។ ឬ ។ នោអនុស្សំ តើអឿត កាលកុសលកុសល
 បរិហឹយ វិបាក តើអឿត ព្រោះកុសលកុសលនោះដោយឡែក
 បាយននៈ ដ៏អនុបាទិច្ច (ជាបច្ច័យ) នៃចក្កវត្តាលា សន្ទាយននៈ
 ... វោជ្ជន្តាយននៈ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេហិត-
 ប្បក្កយ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេហិតប្បក្កយ ។
 ឧចានិច្ចមិក្ខំ អនុចានិច្ចមិក្ខំ ជាបច្ច័យ នៃឧចានិច្ចមិក្ខំ ដោយ
 បុរេហិតប្បក្កយ បានដល់អាម្មណបុរេហិត និងវត្ថុបុរេហិត ។ បុរេ-
 យននៈ អនុចានិច្ចមិក្ខំ វត្ថុ វោជ្ជន្តាយននៈក្តី វត្ថុ ជាបច្ច័យ
 នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេហិតប្បក្កយ ប្បាយននៈ ជាអនុចានិច្ចមិក្ខំ
 ចក្កវត្តាយននៈ ជាបច្ច័យ នៃចក្កវត្តាលា សន្ទាយននៈ ... វោ-
 ជ្ជន្តាយននៈក្តី កាយាយននៈក្តី ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយ
 បុរេហិតប្បក្កយ ។ ឧចានិច្ចមិក្ខំ អនុចានិច្ចមិក្ខំ ជាបច្ច័យ នៃ
 អនុចានិច្ចមិក្ខំ ដោយបុរេហិតប្បក្កយ បានដល់អាម្មណបុរេហិត និង
 វត្ថុបុរេហិត ។ ប្បាយននៈ ជាអនុចានិច្ចមិក្ខំ វត្ថុ វោជ្ជន្តាយននៈ
 ក្តី វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយបុរេហិតប្បក្កយ ។

[៨២] ឧបាសិក្ខា ធម្មា ឧបាសិក្ខស្ស ធម្មស្ស
 បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា បដ្ឋាសិកា ឧបាសិក្ខា
 ទុក្ខា បុរោសិកស្ស ភមស្ស ឧបាសិក្ខស្ស កាយស្ស
 បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា ។ ឧបាសិក្ខា ធម្មា
 បុរោសិក្ខស្ស ធម្មស្ស បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា
 បដ្ឋាសិកា ឧបាសិក្ខា ទុក្ខា បុរោសិកស្ស ភមស្ស
 បដ្ឋាសិក្សស្ស កាយស្ស បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធា-
 យា ។ ឧបាសិក្ខា ធម្មា ឧបាសិក្ខស្ស ធម្មស្ស
 បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា ។ សង្ក្ខន្តំ ។
 បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា ។ សង្ក្ខន្តំ ។
 បដ្ឋាសិក្ខា ធម្មា ឧបាសិក្ខស្ស ធម្មស្ស បដ្ឋាសិ-
 ក្សត្ថយេន បទ្ធាយា ។ សង្ក្ខន្តំ ។ បដ្ឋាសិក្ខា
 ធម្មា ឧបាសិក្ខស្ស ធម្មស្ស បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា
 ។ សង្ក្ខន្តំ ។

[៨៣] បដ្ឋាសិក្ខា ធម្មា បដ្ឋាសិក្ខស្ស
 ធម្មស្ស បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា ។

[៨៤] ឧបាសិក្ខា ធម្មា ឧបាសិក្ខស្ស ធម្មស្ស
 បដ្ឋាសិក្សត្ថយេន បទ្ធាយា ឧបាសិក្ខា ធម្មា សាម្មា-
 សម្ពុត្តយេន ទុក្ខា កាឌ្ឍយ្យត្ថយេន បទ្ធាយា

អភិធម្មវិចារ អនុសាសន្តប្បដ្ឋាន

[៨៥] ឧបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខន្ធមិ ដោយច្បាសា-
 ក្សត្ថ័យ ពុទ្ធសម្មាសាសន គឺ ពួកឧបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខ-
 ន្ធមិ ដែលកើតមុន ដោយច្បាសាក្សត្ថ័យ ។ ឧបាសិក្ខន្ធមិ ជា
 បច្ច័យ នៃអនុបាសិក្ខន្ធមិ ដោយច្បាសាក្សត្ថ័យ ពុទ្ធសម្មាសាសន
 គឺ ពួកឧបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាសិក្ខន្ធមិ ដែលកើតមុន
 ដោយច្បាសាក្សត្ថ័យ ឧបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខន្ធមិ គឺ នៃ
 អនុបាសិក្ខន្ធមិ ដោយច្បាសាក្សត្ថ័យ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។
 អនុបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាសិក្ខន្ធមិ ដោយច្បាសាក្សត្ថ័យ ។
 សេចក្តីបំប្រែញ ។ អនុបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខន្ធមិ ដោយ
 ច្បាសាក្សត្ថ័យ ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។ អនុបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃ
 ឧបាសិក្ខន្ធមិ គឺ នៃអនុបាសិក្ខន្ធមិ ដោយច្បាសាក្សត្ថ័យ ។
 សេចក្តីបំប្រែញ ។

[៨៦] អនុបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាសិក្ខន្ធមិ ដោយ
 អានសាសន្តប្បដ្ឋាន ។

[៨៧] អនុបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខន្ធមិ ដោយក្សត្ថ័យ
 គឺ ឧបាសិក្ខន្ធមិ ជាបច្ច័យ នៃពួកសាម្មាសម្ពុត្តយេន ដោយក្សត្ថ័យ

ពោធិ៍សាត់ បញ្ចករពោ

បដិសន្ធិត្ថុណា ឧបាទិដ្ឋា រេតនា សម្បយុត្តកាមំ
 បដ្ឋានំ កងត្ថា ច រូបាមំ កង្កប្បច្ចយេន បដ្ឋាយា ។
 ធម្មានិដ្ឋោ ធម្មា អនុបាទិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស កង្កប្បច្ច-
 យេន បដ្ឋាយា ឧបាទិដ្ឋា រេតនា វិនិស្សធម្មតាមំ
 រូបាមំ កង្កប្បច្ចយេន បដ្ឋាយា ។ ឧបាទិដ្ឋា ធម្មា
 ឧបាទិដ្ឋស្ស ច អនុបាទិដ្ឋស្ស ច ធម្មស្ស កង្កប្បច្ច-
 យេន បដ្ឋាយា ឧបាទិដ្ឋា រេតនា សម្បយុត្តកាមំ
 បដ្ឋានំ វិនិស្សធម្មតាមំ រូបាមំ កង្កប្បច្ចយេន
 បដ្ឋាយា ។ អនុបាទិដ្ឋា ធម្មា អនុបាទិដ្ឋស្ស
 ធម្មស្ស កង្កប្បច្ចយេន បដ្ឋាយា អនុបាទិដ្ឋា រេតនា
 សម្បយុត្តកាមំ បដ្ឋានំ វិនិស្សធម្មតាមំ រូបាមំ
 កង្កប្បច្ចយេន បដ្ឋាយា ។ អនុបាទិដ្ឋា ធម្មា ឧបា-
 ទិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស កង្កប្បច្ចយេន បដ្ឋាយា តាតាទណៈ
 តា អនុបាទិដ្ឋា រេតនា វិហាកាមំ បដ្ឋានំ កងត្ថា
 ច រូបាមំ កង្កប្បច្ចយេន បដ្ឋាយា ។

(៧៧) ឧបាទិដ្ឋា ធម្មា ឧបាទិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស
 វិហាកប្បច្ចយេន បដ្ឋាយា ឧបាទិដ្ឋា វិហា-
 ទណៈ ។ សន្តិគ្គំ ។ ឧបាទិដ្ឋម្សវគ្គោ ភីណី ។
 អនុបាទិដ្ឋា ធម្មា អនុបាទិដ្ឋស្ស ធម្មស្ស

ពោធិ៍សាត់ បញ្ចករពោ

កងទណៈវេទបដិសន្ធិ ឧបាទិដ្ឋា រេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកសម្បយុត្ត-
 កក្កដនំ វៃត្ថុកកងត្ថាបដនំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិដ្ឋនមិ ជា
 បច្ច័យ វៃអនុបាទិដ្ឋនមិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ ឧបាទិដ្ឋា រេតនា ជា
 បច្ច័យ វៃត្ថុកវិនិស្សធម្មតាមំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ឧបាទិដ្ឋនមិ ជា
 បច្ច័យ វៃឧបាទិដ្ឋនមិផង វៃអនុបាទិដ្ឋនមិផង ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ
 ឧបាទិដ្ឋា រេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកសម្បយុត្តកក្កដនំ វៃត្ថុកវិនិស្សធម្មតា-
 មំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិដ្ឋនមិ ជាបច្ច័យ វៃអនុបាទិដ្ឋ-
 នមិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ អនុបាទិដ្ឋា រេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកសម្បយុត្ត-
 កក្កដនំ វៃត្ថុកវិនិស្សធម្មតាមំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ អនុបាទិដ្ឋនមិ
 ជាបច្ច័យ វៃឧបាទិដ្ឋនមិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ បាទដល់វិហាកាទណៈ គឺ
 អនុបាទិដ្ឋា រេតនា ជាបច្ច័យ វៃត្ថុកវិហាកក្កដនំ វៃត្ថុកកងត្ថាបដនំ
 ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

(៧៨) ឧបាទិដ្ឋនមិ ជាបច្ច័យ វៃឧបាទិដ្ឋនមិ ដោយវិហាកប្ប-
 ច្ច័យ គឺ ឧបាទិដ្ឋក្កដ ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។ ក្នុងឧបាទិដ្ឋម្សវគ្គោ
 តាទណៈ ៣ ។ អនុបាទិដ្ឋនមិ ជាបច្ច័យ វៃអនុបាទិដ្ឋនមិ

សម្បជញ្ញកាត់ ទន្ទឹម ចិត្តសមុត្តាចារ្យ រូបាត់
 អាហារប្បទាយន បទ្វាយ អនុចារិក្ខា កាតព្វកិច្ច
 រា អាហារ ឥសស្ស អនុចារិក្ខាស្ស កាយស្ស
 អាហារប្បទាយន បទ្វាយ ១ អនុចារិក្ខា ចន្ទា
 ឧបាសិក្ខាស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បទាយន បទ្វាយ
 អនុចារិក្ខា កាតព្វកិច្ចរា អាហារ ឥសស្ស ទន្ទឹម
 កិច្ចស្ស កាយស្ស អាហារប្បទាយន បទ្វាយ ១
 អនុចារិក្ខា ចន្ទា ឧបាសិក្ខាស្ស ២ អនុចារិក្ខាស្ស
 ២ ធម្មស្ស អាហារប្បទាយន បទ្វាយ អនុចារិក្ខា
 ចាតព្វកិច្ចរា អាហារ ឥសស្ស ឧបាសិក្ខាស្ស ២
 អនុចារិក្ខាស្ស ២ កាយស្ស អាហារប្បទាយន បទ្វាយ
 ១ ឧបាសិក្ខា ២ អនុចារិក្ខា ២ ចន្ទា ឧបា
 សិក្ខាស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បទាយន បទ្វាយ ឧបា
 សិក្ខា ២ អនុចារិក្ខា ២ កាតព្វកិច្ចរា អាហារ
 ឥសស្ស ឧបាសិក្ខាស្ស កាយស្ស អាហារប្បទាយន
 បទ្វាយ ១ ឧបាសិក្ខា ២ អនុចារិក្ខា ២ ចន្ទា អនុ
 ចារិក្ខាស្ស ធម្មស្ស អាហារប្បទាយន បទ្វាយ ឧបា
 សិក្ខា ២ អនុចារិក្ខា ២ កាតព្វកិច្ចរា អាហារ
 ឥសស្ស អនុចារិក្ខាស្ស កាយស្ស អាហារប្បទាយន
 បទ្វាយ ១ ឧបាសិក្ខា ២ អនុចារិក្ខា ២ ចន្ទា

ជាបច្ច័យ នៃកុសសម្បជញ្ញកុស្តផង នៃកុសសម្បជញ្ញកុស្តផង ដោយ
 អាហារប្បទាយ កតព្វកិច្ចរា ជាអនុចារិក្ខា ជាបច្ច័យ នៃអនុចា
 រិក្ខាកាយនេះ ដោយអាហារប្បទាយ ១ អនុចារិក្ខា ជាបច្ច័យ នៃ
 ឧបាសិក្ខា ដោយអាហារប្បទាយ ២ កតព្វកិច្ចរា ជាអនុចារិក្ខា
 ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខាកាយនេះ ដោយអាហារប្បទាយ ១ អនុចារិក្ខា
 ២ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខា ២ នៃអនុចារិក្ខា ២ ដោយអាហារ
 ប្បទាយ ២ កតព្វកិច្ចរា ជាអនុចារិក្ខា ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ
 ជាអនុចារិក្ខា ២ នៃអនុចារិក្ខា ដោយអាហារប្បទាយ ១ ឧបាសិក្ខា
 អនុចារិក្ខា ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខា ដោយអាហារប្បទាយ ២ កតព្វកិច្ចរា
 ជាអនុចារិក្ខា ជាបច្ច័យ នៃកាយនេះ ជាអនុ
 ចារិក្ខា ដោយអាហារប្បទាយ ១ ឧបាសិក្ខា អនុចារិក្ខា

ឧបាសិទ្ធិស្ស ឬ អនុបាសិទ្ធិស្ស ឬ ធម្មស្ស អាហារ-
ប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន ឧបាសិទ្ធិ ឬ អនុបាសិទ្ធិ ឬ
កេតុប្បិញ្ញាណ អាហារេន ឥសស្ស ឧបាសិទ្ធិស្ស ឬ អនុ-
បាសិទ្ធិស្ស ឬ កាយស្ស អាហារប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន ។

(៨៩) ឧបាសិទ្ធិ ជាធម្មា ឧបាសិទ្ធិស្ស ធម្មស្ស ឥន្ទ្រៈ
យប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន ឧបាសិទ្ធិ ឥន្ទ្រៈយា សម្មយុត្ត-
កាចំ ទទ្ធាចំ ឥន្ទ្រៈយប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន បទិសន្ទ្រៈ
លូរណ ឧបាសិទ្ធិ ឥន្ទ្រៈយា សម្មយុត្តកាចំ ទទ្ធាចំ
កេតុប្បិញ្ញាណ ឬ កេតុចំ ឥន្ទ្រៈយប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន
កេតុប្បិញ្ញាណស្ស កាយិន្ទ្រៈយេន ... បទិស-
ន្ទ្រៈយេន កេតុប្បិញ្ញាណចំ ឥន្ទ្រៈយប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន ។
ឧបាសិទ្ធិ ជាធម្មា អនុបាសិទ្ធិស្ស ធម្មស្ស ។ មេ ។
ឧបាសិទ្ធិមូលកេន កិលា បរមសេស្ស ប្បទិសន្ទ្រៈយេន
ឥកេសស្ស ធម្មេ ។ អនុបាសិទ្ធិ ជាធម្មា អនុបាសិទ្ធិស្ស
ធម្មស្ស ឥន្ទ្រៈយប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន អនុបាសិទ្ធិ
ឥន្ទ្រៈយា សម្មយុត្តកាចំ ទទ្ធាចំ ចិត្តសមុត្តាហនក្ស
កាចំ ឥន្ទ្រៈយប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន ។

(៩០) ឧបាសិទ្ធិ ជាធម្មា ឧបាសិទ្ធិស្ស ធម្មស្ស ឈា-
នប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន ចត្តារិ ។ ... ចត្តប្បទ្វាយេន
បទ្វាយេន ចត្តារិ សម្មយុត្តប្បទ្វាយេន បទ្វាយេន ធ្មេ ។

ជាបច្ច័យ ខែឧបាសិទ្ធិធម៌ផង ខែអនុបាសិទ្ធិធម៌ផង ដោយអាហារប្បទ្វ័យ
កិកេតុប្បិញ្ញាណ ជាឧបាសិទ្ធិ ជាអនុបាសិទ្ធិ ជាបច្ច័យ ខែកាយនេន
ជាឧបាសិទ្ធិ ធម៌ជាអនុបាសិទ្ធិ ដោយអាហារប្បទ្វ័យ ។

(៩១) ឧបាសិទ្ធិធម៌ ជាបច្ច័យ ខែឧបាសិទ្ធិធម៌ ដោយឥន្ទ្រៈ
យប្បទ្វ័យ កិ ពួកឥន្ទ្រៈយ ជាឧបាសិទ្ធិ ជាបច្ច័យ ខែពួកសម្មយុត្ត-
កេតុ ដោយឥន្ទ្រៈយប្បទ្វ័យ ក្នុងខណៈខែបទិសន្ទ្រៈ ពួកឥន្ទ្រៈយ ជា
ឧបាសិទ្ធិ ជាបច្ច័យ ខែពួកសម្មយុត្តកេតុផង ខែពួកកេតុប្បិញ្ញាណ ដោយ
ឥន្ទ្រៈយប្បទ្វ័យ ចត្តារិយ (ជាបច្ច័យ) ខែចត្តារិញ្ញាណ កាយិន្ទ្រៈយ ...
បទិសន្ទ្រៈយ ជាបច្ច័យ ខែពួកកេតុប្បិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រៈយប្បទ្វ័យ ។
ឧបាសិទ្ធិធម៌ ជាបច្ច័យ ខែអនុបាសិទ្ធិធម៌ ។ មេ ។ ក្នុងឧបាសិទ្ធិមូលកេន
មាននិរៈ ព្យ បទិសន្ទ្រៈយ ខែនិរៈ ទី ១ មិនមានក្នុងពួកនិរៈនិរៈ ។
អនុបាសិទ្ធិធម៌ ជាបច្ច័យ ខែអនុបាសិទ្ធិធម៌ ដោយឥន្ទ្រៈយប្បទ្វ័យ កិ
ពួកឥន្ទ្រៈយ ជាអនុបាសិទ្ធិ ជាបច្ច័យ ខែពួកសម្មយុត្តកេតុផង ខែ
ពួកសម្មយុត្តកេតុប្បិញ្ញាណ ដោយឥន្ទ្រៈយប្បទ្វ័យ ។

(៩២) ឧបាសិទ្ធិធម៌ ជាបច្ច័យ ខែឧបាសិទ្ធិធម៌ ដោយឈា-
នប្បទ្វ័យ មាននិរៈ ៤ ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រៈយប្បទ្វ័យ មាន
និរៈ ៤ ជាបច្ច័យ ដោយសម្មយុត្តប្បទ្វ័យ មាននិរៈ ៤ ។

៥ អនុបាទិទ្ធស្ស ៦ ធម្មស្ស វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន
 មច្ចុយោ មច្ចាជាតា ឧបាទិទ្ធា ឧបា បុរេជាតស្ស
 ភមស្ស ឧបាទិទ្ធស្ស ៦ អនុបាទិទ្ធស្ស ៦ កាយស្ស
 វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន មច្ចុយោ ។ អនុបាទិទ្ធា ធម្មា
 អនុបាទិទ្ធស្ស ធម្មស្ស វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន មច្ចុយោ
 សហជាតំ មច្ចាជាតំ ២ សហជាតា អនុបាទិទ្ធា
 មច្ចា ធិត្តសមុត្តាជាតិ ២ រូបាទំ វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន
 មច្ចុយោ ។ មច្ចាជាតា អនុបាទិទ្ធា ឧបា បុរេជាតស្ស
 ភមស្ស អនុបាទិទ្ធស្ស កាយស្ស វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន
 មច្ចុយោ ។ អនុបាទិទ្ធា ធម្មា ឧបាទិទ្ធស្ស ធម្មស្ស
 វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន មច្ចុយោ មច្ចាជាតា អនុបាទិទ្ធា
 ឧបា បុរេជាតស្ស ភមស្ស ឧបាទិទ្ធស្ស កាយស្ស
 វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន មច្ចុយោ ។ អនុបាទិទ្ធា ធម្មា
 ឧបាទិទ្ធស្ស ៦ អនុបាទិទ្ធស្ស ៦ ធម្មស្ស វិញ្ញយុត្ត-
 ប្បន្នយេន មច្ចុយោ មច្ចាជាតា អនុបាទិទ្ធា ឧបា
 បុរេជាតស្ស ភមស្ស ឧបាទិទ្ធស្ស ៦ អនុបាទិទ្ធស្ស
 ៦ កាយស្ស វិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន មច្ចុយោ ។

នៃអនុបាទិទ្ធមិជ្ជា ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន បានដល់មច្ចាជាត គឺ ពួក
 ឧបាទិទ្ធក្នុង ជាមច្ចុយេន នៃកាយនេះ ជាឧបាទិទ្ធមិ ទិវិជាអនុបាទិទ្ធមិ
 ដែលកើតមុន ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន ។ អនុបាទិទ្ធមិ ជាមច្ចុយេន នៃ
 អនុបាទិទ្ធមិ ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន បានដល់សហជាត ទិវិមច្ចា-
 ជាត ។ សហជាត គឺ ពួកអនុបាទិទ្ធក្នុង ជាមច្ចុយេន នៃពួកវិញ្ញយុត្ត-
 ប្បន្ន ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន ។ មច្ចាជាត គឺ ពួកអនុបាទិទ្ធក្នុង ជា
 មច្ចុយេន នៃអនុបាទិទ្ធកាយនេះ ដែលកើតមុន ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន ។
 អនុបាទិទ្ធមិ ជាមច្ចុយេន នៃឧបាទិទ្ធមិ ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន បាន
 ដល់មច្ចាជាត គឺ ពួកអនុបាទិទ្ធក្នុង ជាមច្ចុយេន នៃឧបាទិទ្ធកាយនេះ
 ដែលកើតមុន ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន ។ អនុបាទិទ្ធមិ ជាមច្ចុយេន
 នៃឧបាទិទ្ធមិជ្ជា នៃអនុបាទិទ្ធមិជ្ជា ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន បានដល់
 មច្ចាជាត គឺ ពួកអនុបាទិទ្ធក្នុង ជាមច្ចុយេន នៃកាយនេះ ជាឧបាទិទ្ធមិ
 ទិវិជាអនុបាទិទ្ធមិ ដែលកើតមុន ដោយវិញ្ញយុត្តប្បន្នយេន ។

[៧២] ឧបាទ្ទន្តៈ ធម្មោ ឧបាទ្ទន្តៈ ធម្មស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន មច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ មច្ឆា-
 យាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សន្តិភ័ន្តំ ។ យថា និក្ខត្តបដានិ វិគ្គាមាតត្វានិ ។ ឧបាទ្ទន្តៈ ធម្មោ
 អនុបាទ្ទន្តៈ ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ចយេន មច្ចយោ ស-
 ហជាតំ បុរេជាតំ មច្ឆាយាតំ អាហារំ ។ សន្តិភ័ន្តំ ។
 យថា និក្ខត្តបដានិ វិគ្គាមាតត្វានិ ។ ឧបាទ្ទន្តៈ ធម្មោ
 ឧបាទ្ទន្តៈ ធម្មស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បច្ច-
 យេន មច្ចយោ សហជាតំ មច្ឆាយាតំ អាហារំ ។
 សន្តិភ័ន្តំ ។ យថា និក្ខត្តបដានិ វិគ្គាមាតត្វានិ ។
 អនុបាទ្ទន្តៈ ធម្មោ អនុបាទ្ទន្តៈ ធម្មស្ស អត្ថប្ប-
 ច្ចយេន មច្ចយោ សហជាតំ បុរេជាតំ មច្ឆាយាតំ
 អាហារំ ។ សន្តិភ័ន្តំ ។ យថា និក្ខត្តបដានិ វិគ្គិ-
 តត្វានិ ។ អនុបាទ្ទន្តៈ ធម្មោ ឧបាទ្ទន្តៈ ធម្មស្ស
 អត្ថប្បច្ចយេន មច្ចយោ បុរេជាតំ មច្ឆាយាតំ អាហារំ ។
 បុរេជាតំ បុរេជាតេ អនុបាទ្ទន្តៈ ឬយ . . . សន្តេ . . .
 ឆោដ្ឋវេ អនិច្ចតោ ។ ឬ ។ នោមនស្សំ ឧប្ប-
 ន្និមិ កុសលាកុសលេន និរុទ្ធ វិចារតោ តតារម្មណ-
 តា ឧប្បន្និមិ អនុបាទ្ទន្តៈ ឬយាយតតំ ធម្មវិញ្ញាណស្ស

[៧២] ឧបាទ្ទន្តៈ ជាបច្ច័យ នៃឧបាទ្ទន្តៈ ដោយអត្ថប្ប-
 ច្ច័យ បានដល់សហជាតិ បុរេជាតិ មច្ឆាយាតិ អាហារំ និងឥន្ទ្រិយំ ។
 សេចក្តីបំប្រុង ។ ដូចយ៉ាងណា ដែលលោក កម្ពស់ទុក្ខហើយ
 បណ្តឹង ឬប្រែក្លាយទៅបណ្តឹងចុះ ។ ឧបាទ្ទន្តៈ ជាបច្ច័យ នៃអនុ-
 បាទ្ទន្តៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ បុរេជាតិ មច្ឆាយាតិ
 និងអាហារំ ។ សេចក្តីបំប្រុង ។ ដូចយ៉ាងណា ដែលលោកកម្ពស់
 ទុក្ខហើយ បណ្តឹង ឬប្រែក្លាយទៅបណ្តឹងចុះ ។ ឧបាទ្ទន្តៈ ជាបច្ច័យ នៃ
 ឧបាទ្ទន្តៈ និង នៃអនុបាទ្ទន្តៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់ស-
 ហជាតិ មច្ឆាយាតិ និងអាហារំ ។ សេចក្តីបំប្រុង ។ ដូចយ៉ាងណា
 ដែលលោកកម្ពស់ទុក្ខហើយ បណ្តឹង ឬប្រែក្លាយទៅបណ្តឹងចុះ ។ អនុបាទ្ទ-
 ន្តៈ ជាបច្ច័យ នៃអនុបាទ្ទន្តៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាតិ
 បុរេជាតិ មច្ឆាយាតិ និងអាហារំ ។ សេចក្តីបំប្រុង ។ ដូចយ៉ាងណា
 ដែលលោកកម្ពស់ទុក្ខហើយ បណ្តឹង ឬប្រែក្លាយទៅបណ្តឹងចុះ ។ អនុបាទ្ទន្តៈ
 ជាបច្ច័យ នៃឧបាទ្ទន្តៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់បុរេជាតិ មច្ឆា-
 យាតិ និងអាហារំ ។ បុរេជាតិ នី (បុគ្គលាយ័ញ្ញ) ទ្រព្យកម្ម ជាអនុ-
 បាទ្ទន្តៈ ដែលកើតមុន . . . ទ្រព្យកម្មវេទន៍ . . . ទ្រព្យកម្មវេទន៍ ជា
 មុនគ្រប់គ្នា ។ ឬ ។ កោមនស្ស កើតឡើង កាលកុសលាកុសល
 លេងហើយ វិបាក កើតឡើង ព្រោះមានកុសលាកុសលចោល
 ការម្នាក់ ប្រោយកន្លះ ជាអនុបាទ្ទន្តៈ (ជាបច្ច័យ) នៃឧបាទ្ទន្តៈ

ដោយឡែកគឺ . . . ។ បច្ចាជាន អនុចានីតា ទុតា
 បុរោជាតស្ស ឥមស្ស ទោនិទ្ទស្ស កាយស្ស
 អត្ថិវ្យាប្បយេន បច្ចុយោ អនុចានីតោ កាតន្យិក្ការោ
 អាហារោ ឥមស្ស ទោនិទ្ទស្ស កាយស្ស អត្ថិវ្យា-
 ប្បយេន បច្ចុយោ ។ អនុចានីតា ធម្មា ទោ-
 និទ្ទស្ស ៥ អនុចានិទ្ទស្ស ៦ ធម្មស្ស អត្ថិវ្យាប្បយេន
 បច្ចុយោ បច្ចាជានំ អាហារំ ។ បច្ចាជានា អនុចា-
 នីតោ ទុតា បុរោជាតស្ស ឥមស្ស ទោនិទ្ទស្ស ៥
 អនុចានិទ្ទស្ស ៦ កាយស្ស អត្ថិវ្យាប្បយេន បច្ចុយោ
 អនុចានីតោ កាតន្យិក្ការោ អាហារោ ឥមស្ស ធម្មា-
 និទ្ទស្ស ៥ អនុចានិទ្ទស្ស ៦ កាយស្ស អត្ថិវ្យាប្ប-
 យេន បច្ចុយោ ។ ទោនិទ្ទា ៥ អនុចានីតោ ៦
 ធម្មា ទោនិទ្ទស្ស ធម្មស្ស អត្ថិវ្យាប្បយេន បច្ចុយោ
 បុរោជាតំ បច្ចាជានំ អាហារំ ក្រ្រិយំ ។ បុរោជាតំ
 អនុចានិន្ទំ ប្រាយតទក្ខំ វត្ថុ ៣ ដោយឡែកគឺ
 វត្ថុ ៥ ទោនិទ្ទានំ ទុតានំ អត្ថិវ្យាប្បយេន បច្ចុយោ
 អនុចានិន្ទំ ប្រាយតទក្ខំ ឥត្តាយតទក្ខំ ធម្មានុ-
 លាស្ស អនុចានិន្ទំ ដោយឡែកគឺ កាយាយត-
 ទក្ខំ កាយវិញ្ញាណស្ស អត្ថិវ្យាប្បយេន បច្ចុយោ ។

ដោយឡែកគឺ . . . ។ បច្ចាជាន គឺ ពួកអនុចានិន្ទ ជាប់ច្រើន នៃ
 ទុតានិទ្ទាយានៈ ដែលកើតមុន ដោយអត្ថិវ្យាប្បយេន កាតន្យិក្ការោ
 ជាអនុចានិន្ទ ជាប់ច្រើន នៃទុតានិទ្ទាយានៈ ដោយអត្ថិវ្យាប្បយេន ។ អនុ-
 ចានិន្ទ ជាប់ច្រើន នៃទុតានិទ្ទធម៌ផង នៃអនុចានិន្ទធម៌ផង ដោយ
 អត្ថិវ្យាប្បយេន ពុទ្ធសម្មាសម្ពុទ្ធាចារ្យ វិនិស្សោ ។ បច្ចាជាន គឺ ពួកអនុចា-
 និន្ទ ជាប់ច្រើន នៃកាយានៈ ជាទុតានិទ្ទ ធម៌ជាអនុចានិន្ទ ដែលកើត
 មុន ដោយអត្ថិវ្យាប្បយេន កាតន្យិក្ការោ ជាអនុចានិន្ទ ជាប់ច្រើន នៃកាយ-
 នៈ ជាទុតានិទ្ទ ធម៌ជាអនុចានិន្ទ ដោយអត្ថិវ្យាប្បយេន ។ ទុតានិទ្ទធម៌
 អនុចានិន្ទ ជាប់ច្រើន នៃទុតានិទ្ទធម៌ ដោយអត្ថិវ្យាប្បយេន ពុទ្ធ
 សម្មាសម្ពុទ្ធាចារ្យ វិនិស្សោ ។ បុរោជាត គឺ ប្រាយ-
 តទៈ ជាអនុចានិន្ទ វត្ថុ ៣ ដោយឡែកគឺ វត្ថុ ៥ ជាប់ច្រើន នៃពួក
 ទុតានិទ្ទ ដោយអត្ថិវ្យាប្បយេន ប្រាយតទៈ ជាអនុចានិន្ទ ប្រាយតទៈ
 វត្ថុ (ជាប់ច្រើន) នៃពួកវិញ្ញាណ ដោយឡែកគឺ ជាអនុចានិន្ទ កា-
 យាយតទៈ ជាប់ច្រើន នៃកាយវិញ្ញាណ ដោយអត្ថិវ្យាប្បយេន ។

បច្ចាជានា អនុចានិច្ចា ទន្ធា ច អនុចានិច្ចា កក-
 ឡ៍ត្តារោ អាហារោ ច ឥសស្ស ឧបាសិទ្ធិស្ស កា-
 យស្ស អត្ថប្បដូរយេន បដូរយោ ។ បច្ចាជានា អនុ-
 ចានិច្ចា ទន្ធា ច រូបនិវិគ្គ្រិយភូ កកត្តារូបាចំ
 អត្ថប្បដូរយេន បដូរយោ ។ ឧបាសិទ្ធិ ច អនុចានិ-
 ច្ចោ ច ធម្មា អនុចានិច្ចស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បដូរយេន
 បដូរយោ សហជានំ មុហជានំ បច្ចាជានំ អាហារំ ។
 សហជានា ឧបាសិទ្ធិ ទន្ធា ច មហាគូតា ច ពិន្ត-
 សប្បដូរយេន រូបាចំ អត្ថប្បដូរយេន បដូរយោ ។ ស-
 ហជានោ អនុចានិច្ចា ឯតោ ទន្ធា ច ភត្ថ ច
 តិណ្ឌាចំ ទន្ធាចំ អត្ថប្បដូរយេន បដូរយោ ទ្វេ ទន្ធា
 ... ។ មុហជានំ អនុចានិច្ចំ រូបាយេន ភត្ថ ច
 អនុចានិច្ចំ ទន្ធាចំ អត្ថប្បដូរយេន បដូរយោ ដោ-
 ជ្ជន្តាយេន ភត្ថ ច អនុចានិច្ចាចំ ទន្ធាចំ អត្ថប្ប-
 ដូរយេន បដូរយោ ។ បច្ចាជានា ឧបាសិទ្ធិ ទន្ធា
 ច អនុចានិច្ចា កកឡ៍ត្តារោ អាហារោ ច ឥសស្ស
 អនុចានិច្ចស្ស កាយស្ស អត្ថប្បដូរយេន បដូរយោ ។
 ឧបាសិទ្ធិ ច អនុចានិច្ចា ច ធម្មា ឧបាសិទ្ធិស្ស
 ច អនុចានិច្ចស្ស ច ធម្មស្ស អត្ថប្បដូរយេន បដូរយោ

បច្ចាជាន គី ភូតអនុចានិច្ចក្នុង កកឡ៍ត្តារោ ជាអនុចានិច្ចក្នុង
 ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិទ្ធិកាយនេះ ដោយអត្ថប្បដូរយេន ។ បច្ចាជាន គី
 ភូតអនុចានិច្ចក្នុង ប្រសិវិគ្គ្រិយភូ ជាបច្ច័យ នៃភូតកកត្តារូប ដោយ
 អត្ថប្បដូរយេន ។ ឧបាសិទ្ធិមិគ្គី អនុចានិច្ចមិគ្គី ជាបច្ច័យ នៃអនុចា-
 និច្ចមិ ដោយអត្ថប្បដូរយេន បានដល់សហជាន មុហជាន បច្ចាជាន
 ចិន្តាហារ ។ សហជាន គី ភូតឧបាសិទ្ធិក្នុង ភូតមហាគូតក្នុង
 ជាបច្ច័យ នៃភូតពិន្តសប្បដូរយេន ដោយអត្ថប្បដូរយេន ។ សហជាន
 គី អនុចានិច្ចក្នុង ភត្ថ ជាបច្ច័យ នៃទន្ធា ដោយអត្ថប្បដូរយេន
 ទន្ធា ... ។ មុហជាន គី រូបាយេន ជាអនុចានិច្ច ភត្ថ
 ជាបច្ច័យ នៃភូតអនុចានិច្ចក្នុង ដោយអត្ថប្បដូរយេន ដោយរូបាយេន ភត្ថ
 ភត្ថ ជាបច្ច័យ នៃភូតអនុចានិច្ចក្នុង ដោយអត្ថប្បដូរយេន ។ បច្ចាជាន
 គី ភូតឧបាសិទ្ធិក្នុង កកឡ៍ត្តារោ ជាអនុចានិច្ច ជាបច្ច័យ នៃ
 អនុចានិច្ចកាយនេះ ដោយអត្ថប្បដូរយេន ។ ឧបាសិទ្ធិមិគ្គី អនុចានិច្ចមិ-
 គ្គី ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិទ្ធិមិគ្គី នៃអនុចានិច្ចមិគ្គី ដោយអត្ថប្បដូរយេន

ឧបាសិក្ខោ ច អនុបាសិក្ខោ ច ធម្មា ឧបាសិក្ខស្ស ធម្ម-
ស្ស បុរោសិកប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន ចច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ច-
យេន ចច្ចយោ ។ ឧបាសិក្ខោ ច អនុបាសិក្ខោ ច
ធម្មា អនុបាសិក្ខស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បច្ចយេន
បច្ចយោ បុរោសិកប្បច្ចយេន ចច្ចយោ បច្ឆាជាតប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ អាហារប្បច្ចយេន ចច្ចយោ ។ ឧបា-
សិក្ខោ ច អនុបាសិក្ខោ ច ធម្មា ឧបាសិក្ខស្ស ច
អនុបាសិក្ខស្ស ច ធម្មស្ស អាហារប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[៧៥] ឆោតុយា ឆ ឆអាម្ពុណ ឆ ឆត្ថុត្ថ
ឆ ឆអាហារ អត្ថ ឆសម្បយុត្ថ ឆ ឆវិប្បយុត្ថ
ឆ ឆោអត្ថិយា ឆត្ថាវិ ឆោឥន្ទ្រិយា ឆ ឆោវិគតេ
ឆ ឆោវិគតេ ឆត្ថាវិ ។

[៧៦] ឆោតុយុច្ចយា ឆអាម្ពុណ ឆត្ថាវិ ...
ឆអត្ថមេត្តា ឆត្ថាវិ ឆធម្មនិស្សរយ ឆត្ថាវិ ។ ឆ ។
ឆសម្បយុត្ថ ឆត្ថាវិ ឆវិប្បយុត្ថ ឆ ឆោឥន្ទ្រិយា
ឆត្ថាវិ ឆោវិគតេ ឆត្ថាវិ ។

ឧបាសិក្ខមិក្ខី អនុបាសិក្ខមិក្ខី ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខមិ ដោយបុរ-
ោសិកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
អាហារប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ ឧបាសិក្ខមិក្ខី
អនុបាសិក្ខមិក្ខី ជាបច្ច័យ នៃអនុបាសិក្ខមិ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយបុរោសិកប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយបច្ឆាជាតប្បច្ច័យ
ជាបច្ច័យ ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។ ឧបាសិក្ខមិក្ខី អនុបាសិក្ខមិក្ខី
ជាបច្ច័យ នៃឧបាសិក្ខមិក្ខី នៃអនុបាសិក្ខមិក្ខី ដោយអាហារប្បច្ច័យ ។

[៧៧] ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ
មានការ ៧ ក្កនិប្បយុត្ថិអស្ថ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ ៧ ក្កនិទោតុប្ប-
ច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បយុត្ថប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្ប-
យុត្ថប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្ប-
ច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្ប-
ច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្ប-
ច្ច័យ មានការ ៧ ។

[៧៨] ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ
... ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មាន
ការ ៧ ។ ឆ ។ ក្កនិទោតុប្បយុត្ថប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្ប-
យុត្ថប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្បច្ច័យ មានការ ៧ ក្កនិទោតុប្ប-
ច្ច័យ មានការ ៧ ។

និដ្ឋានានំ បដិច្ច កាមុទានានំ សម្មយុត្តកា ធន
 ទត្ថា ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ កាមុទានានំ . . . ។
 សត្វំ ចក្កំ កាតត្ថំ ។ លោកុទានានំ ធម្មំ បដិច្ច
 លោកុទានានោ ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្បច្ចយា លោ-
 កុទានានំ ឯកំ ទត្ថំ បដិច្ច កាយោ ទត្ថា ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានោ រូបំ ទ្វេ ទទេ . . . បដិសន្ធិកុណោ
 លោកុទានានំ ឯកំ ទត្ថំ បដិច្ច កាយោ ទត្ថា កាតត្ថា
 ធន រូបំ ទ្វេ ទទេ . . . ទទេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ
 បដិច្ច ទត្ថា ឯកំ មហាក្កតំ . . . មហាក្កតេ បដិច្ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ កាតត្ថារូបំ ឧទានារូបំ ។
 លោកុទានានំ ធម្មំ បដិច្ច ឧទានាលោ ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្បច្ចយា លោកុទានានោ ទទេ
 បដិច្ច ឧទានាលោ ។ លោកុទានានំ ធម្មំ បដិច្ច
 ឧទានាលោ ធន លោកុទានាលោ ធន ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
 លោកុប្បច្ចយា លោកុទានានំ ឯកំ ទត្ថំ បដិច្ច ក-
 យោ ទត្ថា ឧទានាលោ ធន ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ទទេ
 បដិច្ច ទ្វេ ទត្ថា ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ ។ ឧទានា-
 នោ លោកុទានានោ ធម្មំ បដិច្ច ឧទានាលោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្បច្ចយា និដ្ឋានានោ
 សម្មយុត្តកោ ធន ទទេ បដិច្ច កាមុទានានំ ។

គី កាមុទានានំ ពួកសម្មយុត្តកក្កន្តំ ចិត្តសមុដ្ឋានបេត្តិ កាស្រីយ ខ្ញុំ
 ទិដ្ឋុទានានំ កាមុទានានំ . . . ។ បរិភោគ គប្បីច្រើនព្រោះតាំងសត្វ ។
 លោកុទានានេមិ កាស្រីយ ខ្ញុំលោកុទានានេមិ វេយភីកាវ្យំ ព្រោះ
 លោកុប្បច្ចយ គី ទទេ កក្ក ចិត្តសមុដ្ឋានបេត្តិ កាស្រីយ ខ្ញុំលោកុ-
 ទានានេមិ ខ្ញុំទទេ ឯ . . . ទទេ កក្ក កក្កបេត្តិ កាស្រីយ ខ្ញុំ
 លោកុទានានេមិ ខ្ញុំ កក្កបេត្តិ កក្កបេត្តិ កាស្រីយ ខ្ញុំ
 ខ្ញុំកក្ក កក្ក កាស្រីយ ខ្ញុំកក្ក មហាក្ក ធន . . . ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានបេត្តិ កក្កបេត្តិ ចិត្តសមុដ្ឋានបេត្តិ កាស្រីយ ខ្ញុំកក្ក មហាក្ក ធន ។
 ឧទានានេមិ កាស្រីយ ខ្ញុំលោកុទានានេមិ វេយភីកាវ្យំ ព្រោះ
 លោកុប្បច្ចយ គី កក្ក កក្ក កាស្រីយ ខ្ញុំកក្ក លោកុទានានេមិ ។
 ឧទានានេមិ កាស្រីយ ខ្ញុំលោកុទានានេមិ កាស្រីយ ខ្ញុំលោកុទានានេមិ
 វេយភីកាវ្យំ ព្រោះលោកុប្បច្ចយ គី ទទេ កក្ក កក្ក កក្ក កក្ក
 ចិត្តសមុដ្ឋានបេត្តិ កាស្រីយ ខ្ញុំលោកុទានានេមិ ខ្ញុំ ទទេ ឯ កក្ក ចិត្តស-
 មុដ្ឋានបេត្តិ កាស្រីយ ខ្ញុំទទេ ឯ ។ ឧទានានេមិ កាស្រីយ ខ្ញុំឧទា-
 នានេមិ ខ្ញុំលោកុទានានេមិ វេយភីកាវ្យំ ព្រោះលោកុប្បច្ចយ
 គី កាមុទានានំ កាស្រីយ ខ្ញុំទិដ្ឋុទានានំ ខ្ញុំកក្កសម្មយុត្តកក្កន្តំ ។

ឆ័យ យុត្តេ ទវ ចោ ឧត្តិយា ភីណិ ចោវីកាត
ភីណិ ។

ក្នុងនាមប្រជុំប្រជុំប្រជុំ មានការ: ៧ ក្នុងនាមប្រជុំប្រជុំ មានការ: ៧
 ក្នុងនាមប្រជុំប្រជុំ មានការ: ៧ ១

[១០៥] ក្នុងការប្តូរថ្មី មានដល់ ៣ គ្រោងបាតថ្មី

[illegible]

[૧૦૯] ઝાંઘડીયાળા મારણના બેલો સુધી
બેલો ... બેલો ... બેલો ...

សមាជិកៗក្រុម បង្កើនការសន្តិសោធ អំពីជំនួញ

සිද්ධාන්ත   ප්‍රවේශය   පාඨමාලාව

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

(១០៦) គូសភាពប្លែកៗ ៣២១:១ គ្រោងរោងប្លែកៗ

ក្នុងប្រយោជន៍សេស សុទ្ធតែមានការ: ១ . . . ក្នុងមគ្គុប្បត្តិយ មានការ: ២

ក្នុងអំឡុងពេលនេះ មានការ: ១ ។

ឯសហគមន៍: ដូចគ្នាទៅនឹងដូចគ្នាដែរ បណ្តែត កាលបែក

[illegible]

[១១២] ឈាតុយា ឈ អាម្ពាលា ឈ អធិប-
តិយា ឈ សព្វត្ថ ឈ វិចារេ ឯកំ វិកតេ ឈ
អវិកតេ ឈ ។

[១១៣] ឈាទុកាធានំ ធម្មំ សំសាដ្ឋា ឈា-
ទុកាធានោ ធម្មា ឧប្បជ្ឈតិ ឈាតុច្ឆយា អហា-
តុកំ ឈាទុកាធានំ ឯកំ ចន្ទំ សំសាដ្ឋា កាយា
មន្តា ទេ ឧទេ . . . ហាតុកាធម្មនិសង្កត្តាលោ
វិភិក្ខិប្បាសហតតេ ឧទ្ធច្ចសហតតេ ឧទេ សំសាដ្ឋា
វិភិក្ខិប្បាសហតតោ ឧទ្ធច្ចសហតតោ ឈាហោ ។

[១១៤] ឈាតុយា ឯកំ ឧបាសិកាយា ឈ
ឧបាសិកាយេ ឈ ឧបញ្ញាសិកេ ឈ ឧសាសេវេ ឈ
ឧត្តេ តិណំ ឈាតេ ឈ ឧបាយេ ឯកំ ឧមត្តេ
ឯកំ ឧវិប្បយេត្ត ឈ ។

ឯកំ ឧត្តេ ឈាតេ ឈ ឧបាយេ ឯកំ ឧមត្តេ
ឯកំ ឧវិប្បយេត្ត ឈ ។

[១១៥] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៨ ក្នុងអាម្ពាលាប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៨ ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៨ ក្នុងបុគ្គលាប្បដ្ឋយ
ក្នុងវិចារេប្បដ្ឋយ មានព្រះ ១ ក្នុងវិកតេប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៨ ក្នុងអវិកតេប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៨ ។

[១១៦] ខោតុកាធម្មិ ច្រៀង ខ្លីខោតុកាធម្មិ វេយ
តេតាវ្យនំ ច្រៀងហេតុប្បដ្ឋយ តំ ឧទ្ធច្ច ច្រៀង ខ្លីខោតុកាធម្មិ
១ ជាហេតុកៈ ខ្លីខោតុកាធម្មិ . . . ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយសង្កត្តាលោ ឈាហោ
តេតាវ្យនំ ច្រៀងហេតុប្បដ្ឋយ តំ ឧទ្ធច្ច ច្រៀង ខ្លីខោតុកាធម្មិ វេយ
ច្រៀងហេតុប្បដ្ឋយ តំ ឧទ្ធច្ច ច្រៀង ខ្លីខោតុកាធម្មិ វេយ
ច្រៀងហេតុប្បដ្ឋយ តំ ឧទ្ធច្ច ច្រៀង ខ្លីខោតុកាធម្មិ វេយ ។

[១១៧] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយ មានព្រះ ១ ក្នុងអាម្ពាលាប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៨ ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៨ ក្នុងបុគ្គលាប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៨ ក្នុងវិចារេប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៨ ក្នុងវិកតេប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ១ ក្នុងអវិកតេប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៨ ក្នុងអាម្ពាលាប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ១ ក្នុងអធិបតិប្បដ្ឋយ មានព្រះ ៨ ក្នុងបុគ្គលាប្បដ្ឋយ
មានព្រះ ៨ ។

កាតាម ២ យ៉ាង ច្រៀងខ្លី សម្បត្តិក្នុងក្រុំ បុគ្គល
សម្បត្តិ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ជាវិភាគ

[illegible]

បញ្ជាក់ពី៖

(១៩៩) ឧបាទានធម៌ ជាច្រើន ខែឧបាទានធម៌ ដោយហេតុ-
ប្បដ្ឋាន គឺ ពួកឧបាទានហេតុ ជាច្រើន ខែពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន
ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ មូល បណ្ឌិត ធម្មវិញ្ញ័យ ពួកឧបាទានហេតុ
ជាច្រើន ខែពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ខែពួកវិញ្ញាណសម្បជានុក្នុងផង ដោយ
ហេតុប្បដ្ឋាន ។ មូល បណ្ឌិត ធម្មវិញ្ញ័យ ពួកឧបាទានហេតុ ជាច្រើន
ខែពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ខែពួកឧបាទានធម៌ ខែពួកវិញ្ញាណសម្បជានុក្នុងផង
ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ឧបាទានធម៌ ជាច្រើន ខែឧបាទានធម៌
ដោយហេតុប្បដ្ឋាន គឺ ពួកឧបាទានហេតុ ជាច្រើន ខែពួកសម្បយុត្ត-
កក្នុងផង ខែពួកវិញ្ញាណសម្បជានុក្នុងផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ក្នុងបដិសន្ធិព្រះ
។ រេ ។ ឧបាទានធម៌ ជាច្រើន ខែឧបាទានធម៌ ដោយហេតុប្បដ្ឋាន
គឺ ពួកឧបាទានហេតុ ជាច្រើន ខែពួកសម្បយុត្តកឧបាទាន ដោយ
ហេតុប្បដ្ឋាន ។ មូល បណ្ឌិត ធម្មវិញ្ញ័យ ពួកឧបាទានហេតុ ជា
ច្រើន ខែពួកសម្បយុត្តកក្នុងផង ខែពួកឧបាទានធម៌ ខែពួកវិញ្ញាណសម្ប-
ជានុក្នុងផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ឧបាទានធម៌ ខែ ឧបាទានធម៌

ឧទាហរណ៍ ធម្មសូត្រ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 ឧទាហរណ៍ ៨ ហេតុឧទាហរណ៍ ៨ ហេតុ សម្បយុត្ត-
 កានំ ឧទាហរណ៍ ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 ម្ចាស់ កាតត្ថំ ឧទាហរណ៍ ៨ ហេតុឧទាហរណ៍ ៨ ហេតុ
 សម្បយុត្តកានំ ឧទាហរណ៍ ចំណុចសម្បជានិច្ច រួចរាល់
 ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ម្ចាស់ កាតត្ថំ ឧទា-
 ហរណ៍ ៨ ហេតុឧទាហរណ៍ ៨ ហេតុ សម្បយុត្តកានំ
 ។ រួចរាល់ ឧទាហរណ៍នៃ ចំណុចសម្បជានិច្ច រួចរាល់ ហេតុ-
 ប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១១៦] ឧទាហរណ៍ ធម្មា ឧទាហរណ៍ ធម្មសូត្រ
 ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ឧទាហរណ៍
 ហេតុ ឧទាហរណ៍ ឧប្បជ្ជន្តំ ។ តើយ៉ាងណា កាតត្ថំ ។
 ហេតុឧទាហរណ៍ ធម្មា ហេតុឧទាហរណ៍ ធម្មសូត្រ
 ហេតុប្បច្ចយេន បច្ចយោ រាល់ នត្តា សីលំ . . .
 ឧទាហរណ៍ កត្តា តំ បច្ចេកក្កតំ អស្សាវរសំ
 អតិច្ឆតំ តំ ហេតុ រកេន . . . ដំបូង វិចិត្រិយា
 ឧប្បជ្ជន្តំ . . . នោមធម្មា ឧប្បជ្ជន្តំ បុរេ សុចិត្តា-
 នំ . . . ណាថា វុដ្ឋហិត្តា ឈានំ បច្ចេកក្កតំ
 អរិយោ មត្តា វុដ្ឋហិត្តា មត្តំ បច្ចេកក្កតំ ផលំ . . .

ជាច្រើន ហេតុឧទាហរណ៍ ហេតុប្បច្ចយេន តំ ធម្មាឧទាហរណ៍
 ធម្មាឧទាហរណ៍ ជាច្រើន នៃធម្មសម្បយុត្តកឧទាហរណ៍ ហេតុ
 ហេតុប្បច្ចយេន ។ ម្ចាស់ ចល័តិ ធម្មវិជ្ជា ធម្មាឧទាហរណ៍ ធម្ម
 ហេតុឧទាហរណ៍ ជាច្រើន នៃធម្មសម្បយុត្តកឧទាហរណ៍ នៃធម្មកត្ត-
 សម្បជានិច្ច ហេតុប្បច្ចយេន ។ ម្ចាស់ ចល័តិ ធម្មវិជ្ជា
 ធម្មាឧទាហរណ៍ ធម្មាឧទាហរណ៍ ជាច្រើន នៃធម្មសម្ប-
 យុត្តកឧទាហរណ៍ នៃធម្មសម្បយុត្តកឧទាហរណ៍ នៃធម្មកត្តសម្បជានិច្ច ហេតុ
 ហេតុប្បច្ចយេន ។

[១១៧] ឧទាហរណ៍ ជាច្រើន នៃឧទាហរណ៍ ហេតុ
 ហេតុប្បច្ចយេន តំ ធម្មាឧទាហរណ៍ ប្រាកដ ធម្មាឧទាហរណ៍ ហេតុ
 ហេតុ ។ ម្ចាស់ ចល័តិ ធម្មវិជ្ជា ធម្មាឧទាហរណ៍
 ជាច្រើន នៃឧទាហរណ៍ ហេតុហេតុប្បច្ចយេន តំ ធម្មាឧទាហរណ៍
 ឧទាហរណ៍ . . . ថ្មី ឧទាហរណ៍ ធម្មាឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍
 ហេតុ ឧទាហរណ៍ ហេតុ ប្រាកដ ឧទាហរណ៍ . . . ថ្មី
 វិចិត្រិយា . . . ហេតុឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍
 សម្បជានិច្ច ឧទាហរណ៍ . . . ធម្មា ឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍
 ឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍ ឧទាហរណ៍ . . .

បុព្វេ សុចិណ្ឌនំ . . . ឈាតា . . . ធម្មំ . . . វត្ថុ . . .
 លោកុណានាម ទានុ អស្សនេតិ អភិទន្ធិតិ តំ អារត្ត
 រាតា ឧប្បជ្ឈតិ និម្មំ . . . ។ លោកុណានាម ធម្មា
 ឧបាធានស្ស ច លោកុណានាមស្ស ច ធម្មស្ស អារម្ម
 ណាប្បច្ចាយេន បច្ចយេន ធានំ . . . សីលំ . . . ឧបា
 សាវកម្មំ . . . បុព្វេ សុចិណ្ឌនំ . . . ឈាតា . . .
 ធម្មំ . . . វត្ថុ . . . លោកុណានាម ទានុ អស្សនេតិ
 អភិទន្ធិតិ តំ អារត្ត ឧបាធានា ច សម្បយុត្តតា ច
 ។ ឧប្បជ្ឈន្តំ ។ ឧបាធានា ច លោកុណានាម ច
 ធម្មា ឧបាធានស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចាយេន បច្ច
 យេន ។ តីលំ អារត្ត កាតត្វា ។

[១១៧] ឧបាធានា ធម្មា ឧបាធានស្ស ធម្មស្ស
 អភិទន្ធិប្បច្ចាយេន បច្ចយេន អារម្មណានិមិត្តិ ឧបាធាន
 កុំ កត្វា ឧបាធានា ឧប្បជ្ឈន្តំ ។ តីលំ អារម្មណានិ
 មិត្តិយេវ ។ លោកុណានាម ធម្មា លោកុណានាមស្ស
 ធម្មស្ស អភិទន្ធិប្បច្ចាយេន បច្ចយេន អារម្មណានិមិត្តិ
 សរោយានិមិត្តិ ។ អារម្មណានិមិត្តិ ធានំ ឧត្តា សីលំ
 . . . ឧបាសវកម្មំ . . . បុព្វេ . . . ឈាតា វត្ថុហិត្វា
 ឈានំ តុំ កត្វា បច្ចវេត្តតិ អស្សនេតិ ។ ឃ ។

ទូត្តកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . . អំពីឈាត . . .
 ទូចកុ . . . ទូវត្ថុ . . . គ្រួសារ កែវយ ចំពោះពួកនាមទុបាធាន
 ក្នុង ធម៌ ប្រាជ្ញ ទូវត្ថុនោះ រើបរិភោជ្យនី ជំនុំ . . . ។ លោ
 កុណានិមិត្តិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាធាននិមិត្តិ នៃនាមទុបាធាននិមិត្តិ
 ដោយការមូលាប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល ទូវត្ថុ . . . ទូសីល . . . ទូ
 ឧបាសវកម្ម . . . ទូត្តកុសល ដែលសន្សំហើយ ក្នុងកាលមុន . . .
 អំពីឈាត . . . ទូចកុ . . . ទូវត្ថុ . . . គ្រួសារ កែវយ ចំពោះ
 ពួកនាមទុបាធានក្នុង ពួកឧបាធានក្នុងក្នុង ពួកសម្បយុត្តក្នុងក្នុង ប្រាជ្ញ
 ទូវត្ថុនោះ រើបរិភោជ្យនី ។ ឧបាធាននិមិត្តិ គោឧបាធាននិមិត្តិ
 ជាបច្ច័យ នៃឧបាធាននិមិត្តិ ដោយការមូលាប្បច្ច័យ បណ្ឌិត ឆ្លៀ
 ប្រាជ្ញធ្វើ ទូវត្ថុនោះ ឃ ។

[១១៨] ឧបាធាននិមិត្តិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាធាននិមិត្តិ ដោយ
 អភិទន្ធិប្បច្ច័យ បានផលនាមមូលានិមិត្តិ គឺ ពួកឧបាធាន ធ្វើ ទូត្តក
 ឧបាធាន ឱ្យជាវិហារេ រើបរិភោជ្យនី ។ មានវិហារេ បានផល
 នាមមូលានិមិត្តិហ្នឹង ។ គោឧបាធាននិមិត្តិ ជាបច្ច័យ នៃគោឧបា
 ធាននិមិត្តិ ដោយអភិទន្ធិប្បច្ច័យ បានផលនាមមូលានិមិត្តិ និមិត្តិសហ
 ជាវិហារេ ។ ការមូលានិមិត្តិ គឺ បុគ្គល ឱ្យទូវត្ថុ ទូសីល . . .
 ទូឧបាសវកម្ម . . . ក្នុងកាលមុន . . . រេត្វ អំពីឈាត ធ្វើ
 ទូវត្ថុនោះ ឱ្យជាវិហារេ ហើយនិពាណា គ្រួសារ ។ ឃ ។

[illegible]

શ્રીગણેશાય નમઃ : ઉપાસકીઃ

[illegible]

[illegible]

រោទុបាតានិច្ច ជាប់ច្បាប់ ដោយអនុប្បវត្តន៍ ដោយអនុប្បវត្តន៍
 គឺ ពួករោទុបាតានិច្ច មុន ១ ជាប់ច្បាប់ ដោយអនុប្បវត្តន៍ រោទុបាតានិច្ច
 ក្រោយ ១ ដោយអនុប្បវត្តន៍ អនុប្បវត្តន៍ ជាប់ច្បាប់ ដោយអនុប្បវត្តន៍
 និរ្ជេតសមាបត្តិ ដោយអនុប្បវត្តន៍ ១ រោទុបាតានិច្ច ជាប់ច្បាប់
 រោទុបាតានិច្ច ដោយអនុប្បវត្តន៍ គឺ ពួករោទុបាតានិច្ច មុន ១
 ជាប់ច្បាប់ រោទុបាតានិច្ច ក្រោយ ១ ដោយអនុប្បវត្តន៍ អនុប្បវត្តន៍
 ជាប់ច្បាប់ រោទុបាតានិច្ច ដោយអនុប្បវត្តន៍ ១ រោទុបាតានិច្ច
 ជាប់ច្បាប់ រោទុបាតានិច្ច រោទុបាតានិច្ច ដោយអនុប្បវត្តន៍
 គឺ ពួករោទុបាតានិច្ច មុន ១ ជាប់ច្បាប់ រោទុបាតានិច្ច និរ្ជេតសមាបត្តិ
 យុត្តកក្កដ ក្រោយ ១ ដោយអនុប្បវត្តន៍ អនុប្បវត្តន៍ ជាប់ច្បាប់ រោទុបាតានិច្ច
 រោទុបាតានិច្ច រោទុបាតានិច្ច ដោយអនុប្បវត្តន៍ ១ រោទុបាតានិច្ច
 គឺ រោទុបាតានិច្ច ជាប់ច្បាប់ រោទុបាតានិច្ច ដោយអនុប្បវត្តន៍
 គឺ ពួករោទុបាតានិច្ច ពួកសមាបត្តិ មុន ១ ជាប់ច្បាប់ រោទុបាតានិច្ច
 រោទុបាតានិច្ច ក្រោយ ១ ដោយអនុប្បវត្តន៍ ១ មូល បណ្ឌិត បណ្ឌិត

បុរិមា បុរិមា ឧបាសាសា ច សម្មយុត្តកា ច ទត្ថា
 បដិមា បដិមា លោធិនាសា ច ទត្ថា អនន្តរ-
 ប្បទយេន បទ្ធាយោ ឧបាសាសា ច សម្មយុត្តកា ច
 ទត្ថា វិជ្ជាទស្ស អនន្តរ្យប្បទយេន បទ្ធាយោ ។ មូល
 កាភព្វំ បុរិមា បុរិមា ឧបាសាសា ច សម្មយុត្តកា
 ច ទត្ថា បដិមា បដិមា ឧបាសាសា ច សម្មយុត្ត-
 កាភព្វំ ទត្ថា អនន្តរ្យប្បទយេន បទ្ធាយោ ។ . . .
 សអនន្តរ្យប្បទយេន បទ្ធាយោ សហជាតប្បទយេន
 បទ្ធាយោ បដិច្ចសនិសំ ។ . . . អត្ថមត្តប្បទយេន
 បទ្ធាយោ បដិច្ចសនិសំ ។ . . . វិស្សយប្បទយេន
 បទ្ធាយោ បទ្ធាយសនិសំ ។

[១១៨] ឧបាសាសា ធម្មោ ឧបាសាសា
 ធម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បទយេន បទ្ធាយោ អារម្មណ្ឌ-
 បទិស្សយោ អនន្តរ្យបទិស្សយោ បកក្ខបទិស្សយោ
 ។ បេ ។ បកក្ខបទិស្សយោ ឧបាសាសា ឧបាសា-
 សា ឧបទិស្សយប្បទយេន បទ្ធាយោ ភិណ្ឌំ ។
 លោធិនាសា ធម្មោ លោធិនាសា ធម្មស្ស
 ឧបទិស្សយប្បទយេន បទ្ធាយោ អារម្មណ្ឌបទិ-
 ស្សយោ អនន្តរ្យបទិស្សយោ បកក្ខបទិស្សយោ
 ។ បេ ។ បកក្ខបទិស្សយោ សន្តំ ឧបទិស្សយ

អភិធម្មបទិក អនុលោមទុក្ខប្បដិសន្ធិ

ពួកឧបាសាសា សម្មយុត្តកក្កន្ត មុខ ។ ជាច្រើន ខែពួកឧបា-
 សាសាសា ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរ្យប្បទយេន ពួកឧបាសាសា សម្មយុត្ត-
 កក្កន្ត ជាច្រើន ខែដោយ ដោយអនន្តរ្យប្បទយេន ។ មូល បណ្ឌិត
 គប្បធ្វើចុះ ពួកឧបាសាសា ពួកសម្មយុត្តកក្កន្ត មុខ ។ ជាច្រើន ខែ
 ពួកឧបាសាសា វិនិច្ឆ័យសម្មយុត្តកក្កន្ត ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរ្យប្បទយេន ។
 . . . ជាច្រើន ដោយសមនន្តរ្យប្បទយេន ជាច្រើន ដោយសហជាត-
 ប្បទយេន គឺ ដូចគ្នាទីបដិច្ចសនិសំ ។ . . . ជាច្រើន ដោយអត្ថ-
 មត្តប្បទយេន គឺ ដូចគ្នាទីបដិច្ចសនិសំ ។ . . . ជាច្រើន ដោយ
 វិស្សយប្បទយេន គឺ ដូចគ្នាទីបដិច្ចសនិសំ ។

[១១៩] ឧបាសាសា ជាច្រើន ខែឧបាសាសា ដោយ
 ឧបទិស្សយប្បទយេន បទ្ធាយោ អារម្មណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរ្យបទិស្សយោ
 បកក្ខបទិស្សយោ ។ បេ ។ បកក្ខបទិស្សយោ គឺ ពួកឧបាសាសា ជា
 ច្រើន ខែពួកឧបាសាសា ដោយឧបទិស្សយប្បទយេន បទ្ធាយោ ។
 លោធិនាសា ជាច្រើន ខែលោធិនាសាសា ដោយឧបទិស្សយ-
 ប្បទយេន បទ្ធាយោ អារម្មណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរ្យបទិស្សយោ វិនិច្ឆ័យ-
 បទិស្សយោ ។ បេ ។ បកក្ខបទិស្សយោ គឺ បុគ្គល ពេស្រ័យ បុស្ស

វិជ្ជុំ កត្តភាគំ សីលំ ។ បេ ។ សេនាសងំ ទមនិ-
 ស្សាយ អនិច្ចំ អាជិយតំ មុណា . . . មិស្សណំ . . .
 បុរសំ . . . សម្ពំ . . . កត្តិ . . . ចំណ្រាជំ . . . ឯកា-
 រាវិកំ . . . បរិបទំ . . . បាធាវិ . . . តាមយាតំ . . .
 វិចារយោតំ . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសងំ ទុច្ចាតា-
 នាមំ សម្បយុត្តតាទក្ខ ទុច្ចាតំ ទមនិស្សយប្បច្ចាយនំ
 បច្ចាយេ ។ ទុច្ចាតានាមំ ច វោទុច្ចាតានាមា ច ធម្មា
 ទុច្ចាតានស្ស ធម្មស្ស ទមនិស្សយប្បច្ចាយនំ បច្ចាយេ
 វោទុច្ចាតានស្សយា អនន្តរទមនិស្សយា វោទុច្ចាត-
 និស្សយា ។ បេ ។ វោទុច្ចាតានស្សយា តីលំ ។

(១២៦) វោទុច្ចាតានាមា ធម្មោ វោទុច្ចាតានស្ស
 ធម្មស្ស បុរោជាតប្បច្ចាយនំ បច្ចាយេ អាម្ពណបុរោ-
 ជាតំ វត្ថុបុរោជាតំ ។ វោទុច្ចាតានបុរោជាតំ ធម្មំ . . .
 វត្ថុំ អនិច្ចតោ ។ បេ ។ វោទុច្ចាតានស្ស ទម្បជ្ជតំ វិទ្យេន
 ធម្មតោ រូបំ ធម្មតំ វិញ្ញាយ សោកនាគុយា សង្ខំ
 សុណាតំ រូបាយកនំ ធម្មវិញ្ញាណស្ស វោទុច្ចាតាយ-
 កនំ កាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរោជាតំ ធម្មតាយកនំ
 ធម្មវិញ្ញាណស្ស កាយាយកនំ . . . វត្ថុ វោទុច្ចា-
 តានាមំ ទុច្ចាតំ បុរោជាតប្បច្ចាយនំ បច្ចាយេ ។

ច្រកនំវិជ្ជុំ ទូសីល ។ បេ ។ អាស្រ័យ ទូសេនាសងៈ ហើយល្អប-
 យក ទូច្រក្សវេលាទេមិនបានឲ្យ កុហក . . . ទូតាក្សញ្ញាញនំ . . .
 ទូតាក្សកាត្រកំ . . . ទូតាក្សរាយកយ . . . ទូវិ-ភ . . . ទូតារកយក
 ច្រក្សភ . . . ទូតារកយកច្រក្សក្នុងផ្ទះមួយ . . . ត្រង់ផ្ទះដូចគ្នា . . . ទូ
 ច្រក្សអ្នកដទៃ . . . ទូតារសម្លាប់គ្នាស្រុក . . . ទូតារសម្លាប់គ្នាខិតម
 . . . សទ្ធា ។ បេ ។ សេនាសងៈ ជាប់ច្រើន ខែឆ្នាំឧបាសាននិម្មិត ខែឆ្នាំ
 សម្បយុត្តកក្កដានិ ដោយឧបទិស្សយប្បច្ចាយ ។ ទុច្ចាតាននិម្មិត វោ-
 ទុច្ចាតាននិម្មិត ជាប់ច្រើន ខែឧបាសាននិម្មិត ដោយឧបទិស្សយប្បច្ចាយ
 បានវិល អាម្ពណូបទិស្សយ អនន្តរទមនិស្សយ និងវេលាក្នុងទមនិស្សយ
 ។ បេ ។ វេលាក្នុងទមនិស្សយ មានពីរ ៣ ។

(១២៧) វោទុច្ចាតាននិម្មិត ជាប់ច្រើន ខែឧបាសាននិម្មិត
 ដោយបុរោជាតប្បច្ចាយ បានវិលអាម្ពណបុរោជាត វិសិក្កុបុរោជាត ។
 អាម្ពណបុរោជាត ភី (បុគ្គល) ទូចក្ក . . . ទូរក្ក ជាប់ទំនៀង ។ បេ ។
 វោទុច្ចាតាន កើតទៀង បុគ្គល ឃើញ ទូរក្ក ដោយទំនៀង ឬ
 ទូរសំរោង ដោយទំនៀងសោភពាតុ ប្រាយនៈ (ជាប់ច្រើន) ខែចក្ក-
 វិញ្ញាណ វោទុច្ចាតាយកនៈ (ជាប់ច្រើន) ខែកាយវិញ្ញាណ ។ វេលា-
 បុរោជាត ភី ធម្មាយកនៈ (ជាប់ច្រើន) ខែធម្មវិញ្ញាណ កាយាយកនៈ
 . . . វត្ថុ ជាប់ច្រើន ខែវោទុច្ចាតាននិម្មិត ដោយបុរោជាតប្បច្ចាយ ។

នោឧបាសម្ព័ន្ធ ធម្មោ ឧបាសម្ព័ន្ធស្ស ធម្មស្ស បុរោ-
 តប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ការម្មណបុរោសាតំ វត្ថុបុរោសាតំ ។
 ការម្មណបុរោសាតំ ចត្តំ ... វត្ថុ អស្មាទេតិ អភិទទ្ទតិ
 តំ ការត្ថ ឧបាសម្ព័ន្ធន្តិ វិជ្ជំ ... ។ វត្ថុបុរោសាតំ
 វត្ថុ ឧបាសម្ព័ន្ធន្តិ បុរោសាតប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ។ នោ-
 ឧបាសម្ព័ន្ធ ធម្មោ ឧបាសម្ព័ន្ធស្ស ច នោឧបាសម្ព័ន្ធស្ស
 ធម្មស្ស បុរោសាតប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ការម្មណ-
 បុរោសាតំ វត្ថុបុរោសាតំ ។ ការម្មណបុរោសាតំ ចត្តំ
 ... វត្ថុ អស្មាទេតិ អភិទទ្ទតិ តំ ការត្ថ ឧបាសម្ព័ន្ធ
 ធម្មស្ស ឧបាសម្ព័ន្ធន្តិ វិជ្ជំ ឧបាសម្ព័ន្ធន្តិ ។ វត្ថុបុរោសាតំ
 វត្ថុ ឧបាសម្ព័ន្ធន្តិ អស្មាទេតិ អភិទទ្ទតិ ឧបាសម្ព័ន្ធន្តិ បុរោសា-
 តប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ។

[១២១] ឧបាសម្ព័ន្ធ ធម្មោ នោឧបាសម្ព័ន្ធស្ស
 ធម្មស្ស បុរោសាតប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ។ សុខ្ខីត្ថំ ។
 នោឧបាសម្ព័ន្ធ ធម្មោ នោឧបាសម្ព័ន្ធស្ស ធម្មស្ស បុរោ-
 សាតប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ។ សុខ្ខីត្ថំ ។ ឧបាសម្ព័ន្ធ
 ច នោឧបាសម្ព័ន្ធ ច ធម្មោ នោឧបាសម្ព័ន្ធស្ស
 ធម្មស្ស បុរោសាតប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ។ សុខ្ខីត្ថំ ។
 ... ការសេវនប្បវត្តយេន បច្ចុយោ ។

នោឧបាសម្ព័ន្ធ ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យ នោឧបាសម្ព័ន្ធ ដោយបុរោសាតប្បវត្តយេន
 បុរោសាតប្បវត្តយេន វិនិច្ឆ័យបុរោសាត ។ ការម្មណបុរោសាត គឺ
 (បុគ្គល) វិនិច្ឆ័យ ... ក្រេតអា វិភាយ វិនិច្ឆ័យ កនៈ ប្រាជ្ញា ឡើង
 ក្រោយ វិចារិកាឡើង វិជ្ជំ ... ។ វត្ថុបុរោសាត គឺ វត្ថុ
 ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យបុរោសាត ដោយបុរោសាតប្បវត្តយេន ។ នោឧបាសម្ព័ន្ធ
 ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យបុរោសាត វិនិច្ឆ័យបុរោសាត ដោយបុរោសាតប្ប-
 វត្តយេន បុរោសាតប្បវត្តយេន វិនិច្ឆ័យបុរោសាត ។ ការម្មណបុរោសាត
 គឺ (បុគ្គល) វិនិច្ឆ័យ ... ក្រេតអា វិភាយ វិនិច្ឆ័យ កនៈ បុគ្គលបុរោសាត
 បុគ្គលបុរោសាត ប្រាជ្ញា ឡើងក្រោយ វិចារិកាឡើង ។ វត្ថុបុរោ-
 សាត គឺ វត្ថុ ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យបុរោសាត វិនិច្ឆ័យបុរោសាត ដោយបុរោសាតប្បវត្តយេន
 ដោយបុរោសាតប្បវត្តយេន ។

[១២២] ឧបាសម្ព័ន្ធ ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យ នោឧបាសម្ព័ន្ធ ដោយ
 បុរោសាតប្បវត្តយេន ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។ នោឧបាសម្ព័ន្ធ ជាច្រើន
 វិនិច្ឆ័យបុរោសាត ដោយបុរោសាតប្បវត្តយេន ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។
 ឧបាសម្ព័ន្ធ វិនិច្ឆ័យបុរោសាត ជាច្រើន វិនិច្ឆ័យបុរោសាត
 ដោយបុរោសាតប្បវត្តយេន ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។ ... ជាច្រើន
 ដោយការសេវនប្បវត្តយេន ។

[១៦២] តោទុតានោ ធម្មោ តោទុតានោស្ស

ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតា ធានា-
មណីកា ។ សហជាតា តោទុតានោ ធម្មោ
សម្បយុត្តកានំ ទទ្ធានំ ចិត្តសមុត្តាហនេត្វ ព្រានំ
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ធានាមណីកា តោទុ-
តានោ ធម្មោ វិជ្ជាកានំ ទទ្ធានំ កដត្តា ច
ព្រានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តោទុតានោ
ធម្មោ ទុតានោស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ
តោទុតានោ ធម្មោ សម្បយុត្តកានំ ទុតានោនំ
កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ តោទុតានោ ធម្មោ
ទុតានោស្ស ច តោទុតានោស្ស ច ធម្មស្ស កម្ម-
ប្បច្ចយេន បច្ចយោ តោទុតានោ ធម្មោ សម្ប-
យុត្តកានំ ទទ្ធានំ ទុតានោនេត្វ ចិត្តសមុត្តាហនំ
ព្រានំ កម្មប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

[១៦៣] តោទុតានោ ធម្មោ តោទុតានោ

ស្ស ធម្មស្ស វិហាកប្បច្ចយេន បច្ចយោ វិហាកោ
តោទុតានោ វិហាកោ ទាត្វា ។ មេ ។ ឯតំ ។

[១៦៤] តោទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសបាតនមិ

ដោយកម្មប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ចិន្ទានាមណីកា ។ សហ-
ជាត គឺ តោទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ វា
ពួកចិត្តសមុត្តាហនេត្វ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ ធានាមណីកា គឺ តោ-
ទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ វាពួកកដត្តាប ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ ។ តោទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ ដោយ
កម្មប្បច្ច័យ គឺ តោទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ វា
ពួកចិត្តសមុត្តាហនេត្វ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។ តោទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ វា
ពួកចិត្តសមុត្តាហនេត្វ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ តោទុតានោ-
នមិ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ ដោយកម្មប្បច្ច័យ គឺ តោទុតានោ-
នមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ វាពួកទុតានោនមិ វា
ពួកចិត្តសមុត្តាហនេត្វ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១៦៥] តោទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ

ដោយវិហាកប្បច្ច័យ គឺ តោទុតានោនមិ ជាបច្ច័យ វិនាសប្បយុត្តកន្ថជនំ វា
ពួកចិត្តសមុត្តាហនេត្វ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។

[១២៤] ទោទុតានានា ធម្មោ ទោទុតានានស្ស

ធម្មស្ស វាហាយ្យច្ចុយេន មច្ចុយោ ភីលិ វិគា-
យេវ ឥតត្ថេវ្យោ ធម្មានា ។ . . វិញ្ញេយ្យច្ចុ-
យេន មច្ចុយោ ភីលិ វិញ្ញេយ្យច្ចុយេ ឯតំយេវ ។
. . . វាហាយ្យច្ចុយេន មច្ចុយោ ភីលិ ។

[១២៥] ទុតានានា ធម្មោ ទុតានានស្ស ធម្មស្ស

វាហាយ្យច្ចុយេន មច្ចុយោ ទុតានានា មគ្គុត្តា ឥសម្ប-
យុត្តុកាចំ ទុតានានា មគ្គុត្តា មច្ចុយោ ។
វិចីតា វាហាយេវ មវ មគ្គា កាតត្វា ។ . .
វាហាយ្យច្ចុយេន មច្ចុយោ វា ។

[១២៦] ទុតានានា ធម្មោ ទោទុតានានស្ស

ធម្មស្ស វិញ្ញេយ្យច្ចុយេន មច្ចុយោ សហជាតំ មច្ចា-
ជាតំ ។ សហជាតា ទុតានានា ធិត្តសមុត្តា វាចំ វាចំ
វិញ្ញេយ្យច្ចុយេន មច្ចុយោ ។ មច្ចាជាតំ^(១) មច្ចាជា-
តា ទុតានានា មហាជាតស្ស វិចីតា កាយស្ស វិញ្ញេ-
យុត្តុច្ចុយេន មច្ចុយោ ។ ទោទុតានានា ធម្មោ
ទោទុតានានស្ស ធម្មស្ស វិញ្ញេយ្យច្ចុយេន មច្ចុ-
យោ សហជាតំ មហាជាតំ មច្ចាជាតំ ។ សម្ពុត្តំ ។

១ អភិរាជរាជ វិចិត្រ ។

[១២៧] ទោទុតានានមិ ជាច្ច័យ វៃទោទុតានានមិ

ដោយអាហារេយ្យច្ច័យ ភី មានវា ព ឥត្យុត្តិកហាវ តេ ឥត ។
. . . ជាច្ច័យ ដោយវិញ្ញេយ្យច្ច័យ ភី មានវា ព វិញ្ញេយ្យ-
ច្ច័យតេ ។ . . ជាច្ច័យ ដោយធម្មច្ច័យ ភី មានវា ព ។

[១២៨] ទុតានានមិ ជាច្ច័យ វៃទុតានានមិ ដោយមគ្គ-

ច្ច័យ ភី ត្ថកត្តមគ្គ ជាទុតានាន ជាច្ច័យ វៃត្ថកសម្បយុត្តុកទុតា-
នាន ដោយមគ្គច្ច័យ ។ មគ្គា វ មហិក ឥច្ច័យ្យ ដោយហេតុ
នេះចុះ ។ . . ជាច្ច័យ ដោយសម្បយុត្តច្ច័យ មានវា វ ។

[១២៩] ទុតានានមិ ជាច្ច័យ វៃទោទុតានានមិ ដោយ

វិញ្ញេយ្យច្ច័យ បាធម៌សហជាត វិចីមច្ចាជាត ។ សហជាត
ភី ត្ថកទុតានាន ជាច្ច័យ វៃត្ថកវិចីសម្បយុត្តច្ច័យ ដោយវិញ្ញេយ្យច្ច័-
យ ។ វិចីមច្ចាជាត ភី ត្ថកទុតានាន វិចីវេតិកក្រោយ ជាច្ច័យ
វៃកាយាន វិចីវេតិក ដោយវិញ្ញេយ្យច្ច័យ ។ ទោ-
ទុតានានមិ ជាច្ច័យ វៃទោទុតានានមិ ដោយវិញ្ញេយ្យច្ច័យ
បាធម៌សហជាត មហាជាត វិចីមច្ចាជាត ។ សម្ពុត្តិវិញ្ញេយ្យ ។

នោទុក្ខនាមមិ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខនាមមិ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ
 បាវសំបុរោភិ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃក្កាទុក្ខនាម ដោយវិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋ័យ ។ នោទុក្ខនាមមិ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខនាមមិផង នៃនាទុក្ខ-
 នាមមិផង ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ បាវសំបុរោភិ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ
 នៃក្កាទុក្ខនាមមិ នៃក្កាសម្បយុត្តកក្កនផង ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ ។
 ទុក្ខនាមមិក្កំ នោទុក្ខនាមមិក្កំ ជាបច្ច័យ នៃនាទុក្ខនាមមិ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ បាវសំបុរោភិ ទិវច្ឆាជាន ។ សហជាន
 គឺ ក្កាទុក្ខនាមក្កំ ក្កាសម្បយុត្តកក្កនក្កំ ជាបច្ច័យ នៃក្កាទុក្ខនាមមិ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ ។ វិប្បយុត្ត គឺ ក្កាទុក្ខនាមក្កំ ក្កា
 សម្បយុត្តកក្កនក្កំ ជាបច្ច័យ នៃកាយនាម ដែលកើតមុន ដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បដ្ឋ័យ ។

[១២៧] ទុក្ខនាមនោ ធម្មា ទុក្ខនាមស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បដ្ឋ័យនេ បច្ច័យោ មិឌ្ឍតាធានំ កក-
 បុតានាមស្ស អត្ថិប្បដ្ឋ័យនេ បច្ច័យោ ។ ចក្កំ ។
 ទុក្ខនាមនោ ធម្មា នោទុក្ខនាមស្ស ធម្មស្ស អត្ថិ-
 ប្បដ្ឋ័យនេ បច្ច័យោ សហជានំ បច្ឆាជានំ ។ សហ-
 ជានោ ទុក្ខនាមោ សម្បយុត្តកានំ ទុក្ខានំ ចក្កស-
 ម្បដ្ឋានានំ ។ ចក្កានំ អត្ថិប្បដ្ឋ័យនេ បច្ច័យោ ។

នោទុក្ខនាមមិ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខនាមមិ ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ
 បាវសំបុរោភិ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃក្កាទុក្ខនាម ដោយវិប្បយុត្ត-
 ប្បដ្ឋ័យ ។ នោទុក្ខនាមមិ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខនាមមិផង នៃនាទុក្ខ-
 នាមមិផង ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ បាវសំបុរោភិ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ
 នៃក្កាទុក្ខនាមមិ នៃក្កាសម្បយុត្តកក្កនផង ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ ។
 ទុក្ខនាមមិក្កំ នោទុក្ខនាមមិក្កំ ជាបច្ច័យ នៃនាទុក្ខនាមមិ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ បាវសំបុរោភិ ទិវច្ឆាជាន ។ សហជាន
 គឺ ក្កាទុក្ខនាមក្កំ ក្កាសម្បយុត្តកក្កនក្កំ ជាបច្ច័យ នៃក្កាទុក្ខនាមមិ
 ដោយវិប្បយុត្តប្បដ្ឋ័យ ។ វិប្បយុត្ត គឺ ក្កាទុក្ខនាមក្កំ ក្កា
 សម្បយុត្តកក្កនក្កំ ជាបច្ច័យ នៃកាយនាម ដែលកើតមុន ដោយវិប្ប-
 យុត្តប្បដ្ឋ័យ ។

[១២៨] ទុក្ខនាមមិ ជាបច្ច័យ នៃទុក្ខនាមមិ ដោយកក្ក-
 ប្បដ្ឋ័យ គឺ ទិវច្ឆាជាន ជាបច្ច័យ នៃនាទុក្ខនាម ដោយអត្ថិប្បដ្ឋ័យ ។
 ចក្កៈ ។ ទុក្ខនាមមិ ជាបច្ច័យ នៃនាទុក្ខនាមមិ ដោយអត្ថិប្បដ្ឋ័យ បាវ-
 សំបុរោភិ ទិវច្ឆាជាន ។ សហជាន គឺ ក្កាទុក្ខនាម ជាបច្ច័យ
 នៃក្កាសម្បយុត្តកក្កនផង នៃក្កាចក្កសម្បដ្ឋានផង ដោយអត្ថិប្បដ្ឋ័យ ។

បញ្ចកថា ឧបាសម្ពុទ្ធ បុរោសិយ ឥសិយ តា-
 យស្ស អត្ថិយ្យច្ចយេន បច្ចុយោ ។ ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មា-
 ធម្មាណនស្ស ធម្មាណនស្ស ធម្មស្ស អត្ថិយ្យច្ច-
 យេន បច្ចុយោ ។ សង្កត្តំ ធម្មិយសង្កត្តំ ។ ឧបាស-
 ម្ពុទ្ធ ធម្មា ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មស្ស អត្ថិយ្យច្ចយេន
 បច្ចុយោ សហជាតំ បុរោសិយ បញ្ចកថា អាហារំ ឥន្ទ្រ-
 យំ ។ សង្កត្តំ វិជ្ជាមត្តំ ។ ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មា
 ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មស្ស អត្ថិយ្យច្ចយេន បច្ចុយោ ស-
 ហជាតំ បុរោសិយ ។ សហជាតំ សហជាតសង្កត្តំ
 បុរោសិយ បុរោសិយសង្កត្តំ ។ ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មា
 ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មស្ស អត្ថិយ្យច្ចយេន បច្ចុយោ ស-
 ហជាតំ បុរោសិយ ។ សហជាតំ វិជ្ជាមត្តំ បុរោសិយសង្កត្តំ
 បុរោសិយ ។ ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មា ឧបាសម្ពុទ្ធ ធម្មស្ស អត្ថិយ្យច្ចយេន
 បច្ចុយោ សហជាតំ បុរោសិយ ។ សហជាតំ ធម្មិយសហជាតក្ក
 សម្មយុត្តកា ធម្មា កាមុចាណនស្ស អត្ថិយ្យច្ចយេន
 បច្ចុយោ ។ ធម្មំ ។ សហជាតំ ធម្មិយសហជាតក្ក វត្ថុ
 ធម្មា កាមុចាណនស្ស អត្ថិយ្យច្ចយេន បច្ចុយោ ។

ឧបាសម្ពុទ្ធ គឺ ពួកឧបាសម្ពុទ្ធ ជាចម្លើយ ខែកាយនេះ ដែលកើតមុន
 ដោយអត្ថិយ្យច្ចយេន ។ ឧបាសម្ពុទ្ធ ជាចម្លើយ ខែឧបាសម្ពុទ្ធមិធីនៃ
 នោឧបាសម្ពុទ្ធមិធីនៃ ដោយអត្ថិយ្យច្ចយេន ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ដូចគ្នា
 នឹងបង្កើតដែរ ។ នោឧបាសម្ពុទ្ធមិធី ជាចម្លើយ ខែនោឧបាសម្ពុទ្ធមិធី
 ដោយអត្ថិយ្យច្ចយេន បានដល់សហជាត បុរោសិយ បញ្ចកថា អាហារ
 នឹងក្រិយ ។ សេចក្តីប្រែប្រួល បង្កើត ធម្មិយសហជាត ។
 នោឧបាសម្ពុទ្ធមិធី ជាចម្លើយ ខែឧបាសម្ពុទ្ធមិធី ដោយអត្ថិយ្យច្ចយេន បាន
 ដល់សហជាត នឹងបុរោសិយ ។ សហជាត ដូចគ្នានឹងសហជាតច្បាប់
 ដែរ ឧបាសម្ពុទ្ធ ដូចគ្នានឹងបុរោសិយច្បាប់ដែរ ។ នោឧបាសម្ពុទ្ធមិធី
 ជាចម្លើយ ខែឧបាសម្ពុទ្ធមិធីនៃ ខែនោឧបាសម្ពុទ្ធមិធីនៃ ដោយអត្ថិ-
 យ្យច្ចយេន បានដល់សហជាត នឹងបុរោសិយ ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។
 សហជាត ដូចគ្នានឹងសហជាតច្បាប់ដែរ បុរោសិយ ដូចគ្នានឹងបុរោសិ-
 យច្បាប់ដែរ បង្កើត ធម្មិយសហជាត ។ ឧបាសម្ពុទ្ធមិធី នោឧបាស-
 ម្ពុទ្ធមិធី ជាចម្លើយ ខែឧបាសម្ពុទ្ធមិធី ដោយអត្ថិយ្យច្ចយេន បានដល់សហ-
 ជាត នឹងបុរោសិយ ។ សហជាត គឺ ឧបាសម្ពុទ្ធមិធី ពួកសម្មយុត្តកម្ម
 ជាចម្លើយ ខែកាមុចាណន ដោយអត្ថិយ្យច្ចយេន ។ ធម្មំ ។ សហជាត
 គឺ ឧបាសម្ពុទ្ធមិធី វត្ថុ ជាចម្លើយ ខែកាមុចាណន ដោយអត្ថិយ្យច្ចយេន ។

ចក្កំ ។ ឧបាសានោ ៣ លោឌុបាសានោ ៣ ធម្មា
 លោឌុបាសានោស្ស ធម្មស្ស អត្ថិធម្មច្ចយេន មច្ចយោ
 សហជាតំ បុរាជាតំ បច្ឆាជាតំ អាហារំ វេទ្រ្ទិយំ ។
 សហជាតោ លោឌុបាសានោ ឯកោ ចន្ទោ ៣ ឧបា-
 សានោ ៣ តិរិច្ឆតិ ទន្ធានំ ចិត្តសមុដ្ឋានានក្ខ រូបាណំ
 អត្ថិធម្មច្ចយេន មច្ចយោ ១១ ទន្ធានំ ... ។ សហជាតា
 ឧបាសានោ ៣ អហោត្ថតា ៣ ចិត្តសមុដ្ឋានានំ រូបាណំ
 អត្ថិធម្មច្ចយេន មច្ចយោ ។ សហជាតា ឧបាសានា
 កំ វេទ្រ្ទ ៣ លោឌុបាសានានំ ទន្ធានំ អត្ថិធម្មច្ចយេន
 មច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាសានោ ៣ សម្មយុត្តកា
 ៣ ទន្ធានំ បុរាជាតស្ស ធម្មស្ស កាយស្ស អត្ថិធម្មច្ច-
 យេន មច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧបាសានោ ៣ សម្ម-
 យុត្តកា ៣ ទន្ធានំ កតតិច្ឆតិ វេទ្រ្ទ ៣ ធម្មស្ស
 កាយស្ស អត្ថិធម្មច្ចយេន មច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតា ឧ-
 បាសានោ ៣ សម្មយុត្តកា ៣ ទន្ធានំ រូបវិវត្តិច្ឆ័យក្ខ
 កតតិច្ឆតិ អត្ថិធម្មច្ចយេន មច្ចយោ ។ ឧបាសា-
 នោ ៣ លោឌុបាសានោ ៣ ធម្មា ឧបាសានស្ស
 ៣ លោឌុបាសានស្ស ៣ ធម្មស្ស អត្ថិធម្មច្ចយេន
 មច្ចយោ សហជាតំ បុរាជាតំ ។ សហជាតា

ចក្កៈ ។ ឧបាសានមិក្ខំ លោឌុបាសានមិក្ខំ ជាច្រើន វិទោឌុបា-
 សានមិ ដោយអត្ថិធម្មច្ចយោ បាទដល់សហជាត បុរាជាត បច្ឆាជាត
 កាយា វិវត្តិច្ឆ័យ ។ សហជាត គឺ លោឌុបាសានក្នុង ចក្ខុ ភូត
 ឧបាសានក្ខំ ជាច្រើន វិទោឌុបាសាន វិទោឌុបាសានសមុដ្ឋានប្រដន្ត ដោយ
 អត្ថិធម្មច្ចយោ ទន្ធានំ ... ។ សហជាត គឺ ភូតឧបាសានក្ខំ ភូត
 មហាភូតក្ខំ ជាច្រើន វិទោឌុបាសានសមុដ្ឋានប្រដ ដោយអត្ថិធម្មច្ចយោ ។
 សហជាត គឺ ភូតឧបាសានក្ខំ វេទ្រ្ទ ជាច្រើន វិទោឌុបាសា-
 នុបាសានក្នុង ដោយអត្ថិធម្មច្ចយោ ។ បច្ឆាជាត គឺ ភូតឧបាសានក្ខំ
 ភូតសម្មយុត្តកក្នុងក្ខំ ជាច្រើន វិទោឌុបាសាន វិទោឌុបាសានសមុដ្ឋានក្នុង
 អត្ថិធម្មច្ចយោ ។ បច្ឆាជាត គឺ ភូតឧបាសានក្ខំ ភូតសម្មយុត្តកក្នុងក្ខំ
 កតតិច្ឆតិ វេទ្រ្ទ ជាច្រើន វិទោឌុបាសាន ដោយអត្ថិធម្មច្ចយោ ។
 បច្ឆាជាត គឺ ភូតឧបាសានក្ខំ ភូតសម្មយុត្តកក្នុងក្ខំ រូបវិវត្តិច្ឆ័យក្ខ
 ជាច្រើន វិទោឌុបាសាន ដោយអត្ថិធម្មច្ចយោ ។ ឧបាសានមិក្ខំ
 លោឌុបាសានមិក្ខំ ជាច្រើន វិទោឌុបាសានមិក្ខំ វិទោឌុបាសានមិក្ខំ
 ដោយអត្ថិធម្មច្ចយោ បាទដល់សហជាត វិវត្តិបុរាជាត ។ សហជាត

នវិច្ឆយុត្តេ ទវ យោនតិយា ទវ យោវិតតេ ទវ ។

[១៣២] នវោតុប្បច្ចយា អនុលោ ទវ . . .

អធិបតិយា ទវ ។ អនុលោមមាតិកា កាតត្វា ។

. . . អវិតតេ ទវ ។

យោវិតតេ ទវ ។

ឧបាទានីយទុក្ខំ

បដិច្ចវិភា

[១៣៣] ឧបាទានីយំ ចម្ពំ បដិច្ច ឧបាទានី-

យោ ចម្ពោ ឧប្បជ្ឈតិ យោតុប្បច្ចយា ឧបាទានីយំ

ឯកំ ទន្ធិ បដិច្ច តយោ ទន្ធិ ចិត្តសមុជ្ឈានេវ រូបំ

ទ្វេ ទទ្វេ . . . បដិសន្ធិកុលោ ទទ្វេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ

បដិច្ច ទន្ធិ ឯកំ បដិច្ចតំ . . . ។

យថា លោកិយទុក្ខំ ឯកំ កាតត្វា ចិត្តាបាសាលំ ។

ក្នុងនវិច្ឆយុត្តេប្បច្ចយា មាតិកា៖ ៨ ក្នុងនាខតិប្បច្ចយា មាតិកា៖ ៨

ក្នុងនាវិតតេប្បច្ចយា មាតិកា៖ ៨ ។

[១៣២] ក្នុងការម្នាប្បច្ចយា មាតិកា៖ ៨ ព្រោះនវោតុប្បច្ចយា

. . . ក្នុងអធិបតិប្បច្ចយា មាតិកា៖ ៨ ។ អនុលោមមាតិកា បដិច្ច

ភវ្យត្រឡប់ ។ . . . ក្នុងអវិតតេប្បច្ចយា មាតិកា៖ ៨ ។

ចប់ ឧបាទានីយៈ ។

ឧបាទានីយទុក្ខំ

បដិច្ចវិភា

[១៣៣] ឧបាទានីយធម៌^(១) (ធម៌ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន)

កាស្រីយ ខ្លវឧបាទានីយធម៌ វេទនេកិរាជ្យំ ព្រោះអនុតុប្បច្ចយា គឺ

ខន្ធ កក្កំ ចិត្តសមុជ្ឈានេវត្ថុ កាស្រីយ ខ្លវឧបាទានីយក្នុង ១ ខ្លវ

ខន្ធ ២ . . . វត្ថុ កាស្រីយ ខ្លវក្នុងខន្ធ ក្នុងបដិសន្ធិកុលាៈ ក្នុងខន្ធ

កាស្រីយ ខ្លវវត្ថុ មហេក្ខត ១ . . . ។

លោកិយទុក្ខៈ យ៉ាងណា បដិច្ចត ភវ្យត្រឡប់ (ឧបាទានីយទុក្ខៈ)

យ៉ាងនោះដែរ មិនមានការប្តូរឱ្យវិច្ឆិកា ។ គ្មាន ។

១ កុលស អកុលស វិចេវ វិជយាប្បាស្រ្តិតក្នុងខន្ធ ៣ ចំណុចតំណាង ។

ឧបាសានវិញ្ញយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសានវិញ្ញយុត្តា
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ឧបាសានវិញ្ញយុត្តំ ឯកំ
 ទតំ បដិច្ច តាយា ទត្វា ចិត្តសមុដ្ឋានេវ រូបំ រដ្ឋ
 ទរេ... ចិដ្ឋិតតវិញ្ញយុត្តំ លោកំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋា-
 នំ រូបំ បដិសន្ធិត្តាលា ឧបាសានវិញ្ញយុត្តំ ឯកំ ទតំ
 បដិច្ច តាយា ទត្វា តតត្តា ធម្មំ រូបំ រដ្ឋ ទរេ...
 ទរេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច ទត្វា ឯកំ បហាក្ខតំ
 ... ។ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសា-
 នវិញ្ញយុត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ចិដ្ឋិ-
 តតវិញ្ញយុត្តំ លោកំ បដិច្ច សម្បយុត្តតា ទត្វា ។
 ឧបាសានវិញ្ញយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសានសម្បយុត្តា
 ត ឧបាសានវិញ្ញយុត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្ប-
 ច្ចយា ចិដ្ឋិតតវិញ្ញយុត្តំ លោកំ បដិច្ច សម្បយុត្តតា
 ទត្វា ចិត្តសមុដ្ឋានេវ រូបំ ។ ឧបាសានសម្បយុត្តតា
 ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសានសម្បយុត្តា
 ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បច្ចយា ចិដ្ឋិតតវិញ្ញយុត្តំ លោក-
 សហកតំ ឯកំ ទត្វា លោកេវ បដិច្ច តាយា ទត្វា
 រេ ទរេ... ។ ឧបាសានសម្បយុត្តតា ឧបាសា-
 នវិញ្ញយុត្តតា ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសានវិញ្ញយុត្តា ធម្មោ

ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតមិ អាស្រ័យ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតមិ វេយាភិក
 ឡើង ក្រោមហេតុប្បច្ចយា ទត្ថ ត ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានេវ អាស្រ័យ
 ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតទ្ធ ទ ឧបាសាន ២ ... ចិត្តសមុដ្ឋានេវ អាស្រ័យ
 ឧបាសាន ដែលប្រាសពាក្យដ៏ ទត្ថ ត ក្តី កតត្ថម្ភ អាស្រ័យ
 ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតទ្ធ ទ ក្តី បដិសន្ធិត្តាលា ឧបាសាន ២ ... វត្ថុ អា-
 ស្រ័យ ឧបាសាន ឯកតទ្ធ អាស្រ័យ ឧបាសាន ឯកតទ្ធ ទ ... ។
 ឧបាសានសម្បយុត្តតមិ អាស្រ័យ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតមិ វេយាភិកឡើង
 ក្រោមហេតុប្បច្ចយា ក្តី ចិត្តសម្បយុត្តតទ្ធ អាស្រ័យ ឧបាសាន ដែល
 ប្រាសពាក្យដ៏ ។ ឧបាសានសម្បយុត្តតមិ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតមិ
 អាស្រ័យ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតមិ វេយាភិកឡើង ក្រោមហេតុប្បច្ចយា
 ក្តី ចិត្តសម្បយុត្តតទ្ធ ចិត្តសមុដ្ឋានេវ អាស្រ័យ ឧបាសាន ដែល
 ប្រាសពាក្យដ៏ ។ ឧបាសានសម្បយុត្តតមិ អាស្រ័យ ឧបាសានសម្ប-
 យុត្តតមិ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតមិ វេយាភិកឡើង ក្រោមហេតុ-
 ប្បច្ចយា ក្តី ទត្ថ ត អាស្រ័យ ឧបាសាន ដែលប្រាសពាក្យដ៏ ត
 ប្រាសពាក្យដ៏ ឧបាសាន ឧបាសាន ២ ... ។ ឧបាសានវិញ្ញយុត្ត-
 តមិ អាស្រ័យ ឧបាសានសម្បយុត្តតមិ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តតមិ

រចនាសម្ព័ន្ធយុត្តរៈ បដិវត្តន៍

ឧប្បន្នតិ ហេតុប្បព្វយា ឧបាទានសម្បយុត្ត ទេព
 ៨ មហាព្វតេ ៥ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ វិជ្ជិតត-
 វិប្បយុត្តលោកសមាគម ទេព ៥ លោកញ បដិច្ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តញ ឧបាទាន-
 វិប្បយុត្តញ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តា ៥
 ឧបាទានវិប្បយុត្តា ៥ ធម្មា ឧប្បន្នតិ ហេតុប្បព្វយា
 វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តលោកសមាគមំ ឯតំ ទទ្ធកុ លោកញ
 បដិច្ច តយោ ទទ្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ទ្វេ ទេព... ។
 ... (១៣៨) ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 ទានសម្បយុត្តា ធម្មោ ឧប្បន្នតិ អាវុធិណប្បព្វ-
 យា ឧបាទានសម្បយុត្តំ ឯតំ ទទ្ធកុ បដិច្ច តយោ
 ទទ្ធា ប្រ ទេព... ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ
 បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តា ធម្មោ ឧប្បន្នតិ អាវុធិ-
 ប្បព្វយា វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តលោកសមាគម ទេព បដិច្ច
 លោកា ។ ឧបាទានសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 ទានសម្បយុត្តា ៥ ឧបាទានវិប្បយុត្តា ៥ ធម្មា
 ឧប្បន្នតិ អាវុធិណប្បព្វយា វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តលោក-
 សមាគមំ ឯតំ ទទ្ធកុ បដិច្ច តយោ ទទ្ធា លោកា
 ៥ ទ្វេ ទេព... ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ

រចនាសម្ព័ន្ធយុត្តរៈ បដិវត្តន៍

វេយ្យាករណ៍ ប្រាសាទយុត្តយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អស្រ័យ ទ្វេ
 ពួកឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ ទ្វេពួកមហាព្វតេ ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 អស្រ័យ ទ្វេពួកទទ្ធា ដែលច្រឡំដោយលោកវិជ្ជិតតសមាគមំ ទ្វេ
 លោកផង ។ ឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ ឧបាទានវិប្បយុត្តន្តមិ អស្រ័យ
 ទ្វេឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ ទ្វេឧបាទានវិប្បយុត្តន្តមិ វេយ្យាករណ៍
 ប្រាសាទយុត្តយ គឺ ទទ្ធកុ ចិត្តសមុដ្ឋានំ អស្រ័យ ទ្វេ
 ទទ្ធា ៥ ដែលច្រឡំដោយលោកវិជ្ជិតតសមាគមំ ទ្វេលោកផង
 ទ្វេទទ្ធា ៥... ។

(១៣៩) ឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ អស្រ័យ ទ្វេឧបាទានសម្ប-
 យុត្តន្តមិ វេយ្យាករណ៍ ប្រាសាទយុត្តយ គឺ ទទ្ធកុ អស្រ័យ
 ទ្វេឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ ទ្វេទទ្ធា... ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តន្តមិ
 អស្រ័យ ទ្វេឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ វេយ្យាករណ៍ ប្រាសាទយុត្ត-
 យ គឺ លោក អស្រ័យ ទ្វេពួកទទ្ធា ដែលច្រឡំដោយលោកវិ-
 ជ្ជិតតសមាគមំ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ ឧបាទានវិប្បយុត្តន្តមិ
 អស្រ័យ ទ្វេឧបាទានសម្បយុត្តន្តមិ វេយ្យាករណ៍ ប្រាសាទយុត្ត-
 យ គឺ ទទ្ធកុ លោក អស្រ័យ ទ្វេទទ្ធា ដែលច្រឡំដោយ
 លោកវិជ្ជិតតសមាគមំ ទ្វេទទ្ធា ៥... ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តន្តមិ

បដិច្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តោ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្ម-
 ណប្បត្តយា ឧបាទានវិប្បយុត្តោ ទន្ធ បដិច្ច ធិត្តស-
 ប្បដ្ឋានំ រូបំ បដិសន្ធិត្តុណា ទន្ធ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ
 បដិច្ច ទន្ធ ។ ឧបាទានវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 នាទសម្បយុត្តោ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្មណប្បត្តយា
 វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តំ លោកំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ទន្ធ ។
 ឧបាទានសម្បយុត្តញ្ច ឧបាទានវិប្បយុត្តញ្ច ធម្មំ ប-
 ដិច្ច ឧបាទានសម្បយុត្តោ នម្មោ ឧប្បជ្ជតិ អាម្ម-
 ណប្បត្តយា វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តលោកសហគតំ ឯតំ
 ទទ្ធានុ លោកញ្ច បដិច្ច កាយា ទន្ធ វេទ ទន្ធ
 ... ។ សន្ធិត្តំ ។

[១៣២] វេទកុយា នវ អាម្មណា ធន អធិប-
 តិយោ នវ អនន្តរា ធន សអនន្តរា ធន កាហានិកេ
 នវ អត្តាមត្តោ ធន វិស្សាយ នវ ឧបវិស្សាយ ធន
 បុរេវាតេ ធន កសេវា ធន កាម្ម នវ វិហារេ ឯតំ
 អវហារេ នវ សន្ធិត្តំ នវ មាត្រ នវ សម្បយុត្ត ធន
 វិប្បយុត្ត នវ អត្ថិយា នវ ធឪត្ថិយា ធន វិភាគ ធន
 អវិភាគ នវ ។

អាស្រ័យ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ វេទកិកាច្បង ព្រោះការម្មណប្ប-
 ត្តិយ គឺ ចិត្តសម្បត្តិឧបេ អាស្រ័យ ឧបាទានវិប្បយុត្តក្នុង វត្ថុ កា-
 ស្រ័យ ឧបាទាន ក្នុងបដិសន្ធិត្តលោក ក្នុងឧប អាស្រ័យ ឧបាទាន វត្ថុ ។ ឧបា-
 នាទសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ វេទកិកាច្បង
 ព្រោះការម្មណប្បត្តិយ គឺ ចិត្តសម្បយុត្តក្នុង អាស្រ័យ ឧបាទាន
 វេទក្រាសពាគដ៏ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តធម៌ អាស្រ័យ ឧបាទាន-
 សម្បយុត្តធម៌ ឧបាទានវិប្បយុត្តធម៌ វេទកិកាច្បង ព្រោះការ-
 ម្មណប្បត្តិយ គឺ ឧបាទាន អាស្រ័យ ឧបាទាន វេទក្រាច្បងដោយលោកៈ
 វេទក្រាសពាគដ៏ ឧបាទាន ឧបាទាន ឧបាទាន ... ។ សេចក្តីច្បង ។

[ទន្ទៈ] ក្នុងវេទកុយា មានការៈ ៧ ក្នុងការម្មណប្បត្តិយ
 មានការៈ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បត្តិយ មានការៈ ៧ ក្នុងអនន្តរាប្បត្តិយ មាន
 ការៈ ៦ ក្នុងសអនន្តរាប្បត្តិយ មានការៈ ៦ ក្នុងកាហានិកេប្បត្តិយ មាន
 ការៈ ៧ ក្នុងអត្តាមត្តាប្បត្តិយ មានការៈ ៦ ក្នុងវិស្សាយប្បត្តិយ មាន
 ការៈ ៧ ក្នុងឧបវិស្សាយប្បត្តិយ មានការៈ ៦ ក្នុងបុរេវាតាប្បត្តិយ មាន
 ការៈ ៦ ក្នុងកសេវាប្បត្តិយ មានការៈ ៦ ក្នុងកាម្មប្បត្តិយ មានការៈ ៧
 ក្នុងវិហារេប្បត្តិយ មានការៈ ៦ ក្នុងអវហារេប្បត្តិយ មានការៈ ៧ ក្នុង
 បុរេវាតេប្បត្តិយ មានការៈ ៧ ក្នុងសម្បយុត្តប្បត្តិយ មានការៈ ៧ ក្នុង
 សម្បយុត្តប្បត្តិយ មានការៈ ៦ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បត្តិយ មានការៈ ៧ ក្នុង
 វិភាគប្បត្តិយ មានការៈ ៧ ក្នុងអវិភាគប្បត្តិយ មានការៈ ៦ ក្នុងវិភាគប្បត្តិយ
 មានការៈ ៦ ក្នុងអវិភាគប្បត្តិយ មានការៈ ៧ ។

[១៣៧] ឧបាសាទវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 សាទវិប្បយុត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នាមាភុប្បច្ចយា
 វាសេតុកំ ឧបាសាទវិប្បយុត្តំ ឯកំ ទន្ធំ បដិច្ច
 កយោ ទន្ធំ ចិត្តសមុដ្ឋានេ រូបំ ទេ ទន្ធំ . . .
 វាសេតុកយុទ្ធិសន្តិ យាវ អសញ្ញាសន្តា វិចីត្តា-
 សយាភា ឧទ្ធចូសយាភា ទន្ធំ បដិច្ច វិចីត្តា-
 សយាភោ ឧទ្ធចូសយាភោ ចោយោ ។

[១៣៨] ឧបាសាទសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 សាទវិប្បយុត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នាមាភុប្បច្ចយា
 ឧបាសាទសម្បយុត្តំ ទន្ធំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ
 រូបំ ។ ឧបាសាទវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសា-
 ទវិប្បយុត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នាមាភុប្បច្ចយា
 ឧបាសាទវិប្បយុត្តំ ទន្ធំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
 ចិត្តកវិប្បយុត្តំ លោកំ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ
 បដិសន្ធិត្តរោ យាវ អសញ្ញាសន្តា ។ ឧបាសាទ-
 សម្បយុត្តេ ឧបាសាទវិប្បយុត្តេ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 សាទវិប្បយុត្តា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ នាមាភុប្បច្ចយា
 ឧបាសាទសម្បយុត្តំ ទន្ធំ ធម្មោ ឧបាសាទភោ ធម្មំ បដិច្ច
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ចិត្តកវិប្បយុត្តលោកសយាភា
 ទន្ធំ ធម្មោ ឧបាសាទភោ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ . .

[១៣៩] ឧបាសាទវិប្បយុត្តមិ កាស្រីយ ទូរឧបាសាទវិប្ប-
 យុត្តមិ វិចីត្តាវិចី ព្រោះនាមាភុប្បច្ចយ គឺ ទន្ធំ ចិត្ត-
 សមុដ្ឋានេ កាស្រីយ ទូរឧបាសាទវិប្បយុត្តក្នុង ធម្មោ ឧបាសា-
 ទវិប្ប ធម្មំ . . . អនាភុប្បច្ចសន្តិ ចោតសំព័ន្ធអសញ្ញាសក្ខ ចោត-
 វេលាច្រវៀងយាវចិត្តា ច្រវៀងយាវទន្ធំ កាស្រីយ ទូរឧបា-
 សាទវិប្បយុត្តមិ ច្រវៀងយាវចិត្តា ច្រវៀងយាវទន្ធំ ។

[១៤០] ឧបាសាទវិប្បយុត្តមិ កាស្រីយ ទូរឧបាសាទសម្ប-
 យុត្តមិ វិចីត្តាវិចី ព្រោះនាមាភុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានេ
 កាស្រីយ ទូរឧបាសាទសម្បយុត្តក្នុង ។ ឧបាសាទវិប្បយុត្តមិ កា-
 ស្រីយ ទូរឧបាសាទវិប្បយុត្តមិ វិចីត្តាវិចី ព្រោះនាមាភុប្បច្ចយ
 គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានេ កាស្រីយ ទូរឧបាសាទវិប្បយុត្តក្នុង ចិត្តសមុដ្ឋាន-
 េ កាស្រីយ ទូរឧបាសាទវិប្បយុត្តក្នុង ក្នុងចិត្តសមុដ្ឋានេ
 ចោតសំព័ន្ធអសញ្ញាសក្ខ ។ ឧបាសាទវិប្បយុត្តមិ កាស្រីយ ទូរឧបា-
 សាទវិប្បយុត្តមិ ទូរឧបាសាទវិប្បយុត្តមិ វិចីត្តាវិចី ព្រោះ
 នាមាភុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានេ កាស្រីយ ទូរឧបាសាទសម្ប-
 យុត្តក្នុង ទូរឧបាសាទវិប្បយុត្តមិ ចិត្តសមុដ្ឋានេ កាស្រីយ ទូរឧបា-
 សាទវិប្បយុត្តមិ វេលាច្រវៀងយាវចិត្តា វេលាច្រវៀងយាវទន្ធំ ។ . .

ឧបាសាទវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសាទសម្បយុត្តា
 ធម្មា ឧប្បន្នតិ ធម្មាវសាទប្បច្ចយា អន្តរា ធម្មិកតៈ
 វិប្បយុត្តំ លោកំ បដិច្ច សម្បយុត្តកា ខន្ធ ។ ឧបា-
 សាទសម្បយុត្តកា ឧបាសាទវិប្បយុត្តកា ធម្មំ បដិច្ច
 ឧបាសាទសម្បយុត្តា ធម្មា ឧប្បន្នតិ ធម្មាវសាទប្ប-
 ច្ចយា អន្តរា ធម្មិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតំ ឋិតំ
 ខន្ធកា លោកកា បដិច្ច កាយោ ខន្ធ ទ្វេ ខន្ធ ... ។
 ឧបាសាទសម្បយុត្តកា ឧបាសាទវិប្បយុត្តកា ធម្មំ បដិច្ច
 ឧបាសាទវិប្បយុត្តា ធម្មា ឧប្បន្នតិ ធម្មាវសាទប្បច្ច-
 យា ឧបាសាទវិប្បយុត្ត ខន្ធទ ឧបាសាទកេ ឧ បដិច្ច
 ធម្មសម្មាសំ រូបំ ធម្មិកតវិប្បយុត្តលោកសហគតេ
 ខន្ធទ ឧ លោកកា បដិច្ច ធម្មសម្មាសំ រូបំ ។ ...
 ធម្មាវសាទប្បច្ចយា ធម្មាវសាទប្បច្ចយា ។

[១២១] ឧបាសាទសម្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 សាទសម្បយុត្តា ធម្មា ឧប្បន្នតិ ធម្មាវសាទប្បច្ចយា
 ឧបាសាទសម្បយុត្ត ខន្ធទ បដិច្ច សម្បយុត្តកា
 ឧបាសា ។ ឧបាសាទវិប្បយុត្តំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបា-
 សាទវិប្បយុត្តា ធម្មា ឧប្បន្នតិ ធម្មាវសាទប្បច្ចយា

ឧបាសាទសម្បយុត្តំ កាស្រ័យ ឧបាសាទវិប្បយុត្តធម៌ វេទាភិក
 ខ្សែនំ ក្រោធបុរាណប្បច្ច័យ គឺ គុណប្ប គុណសម្បយុត្តកុដ្ឋ
 កាស្រ័យ ឧបាសាទៈ វេទប្រាសាទវិដ្ឋ ។ ឧបាសាទសម្បយុត្តធម៌
 កាស្រ័យ ឧបាសាទសម្បយុត្តធម៌ធម៌ ឧបាសាទវិប្បយុត្តធម៌ធម៌
 វេទាភិកខ្សែនំ ក្រោធបុរាណប្បច្ច័យ គឺ គុណប្ប ខន្ធកា កាស្រ័យ
 ឧបាសាទ វេទប្រាសាទវេទាភិក ក្រោធបុរាណប្បច្ច័យ ឧបាសាទធម៌
 ឧបាសាទ... ។ ឧបាសាទវិប្បយុត្តធម៌ កាស្រ័យ ឧបាសាទសម្ប-
 យុត្តធម៌ធម៌ ឧបាសាទវិប្បយុត្តធម៌ធម៌ វេទាភិកខ្សែនំ ក្រោធបុរា-
 ណប្បច្ច័យ គឺ ធម្មសម្មាសំ កាស្រ័យ ឧបាសាទវិប្បយុត្ត-
 កុដ្ឋធម៌ ឧបាសាទកុដ្ឋធម៌ ធម្មសម្មាសំ កាស្រ័យ ឧបាសាទ
 វេទប្រាសាទវេទាភិក ក្រោធបុរាណប្បច្ច័យ ឧបាសាទធម៌ ។ ...
 ក្រោធបុរាណប្បច្ច័យ ធម៌ឧបាសាទប្បច្ច័យ ។

[១២២] ឧបាសាទសម្បយុត្តធម៌ កាស្រ័យ ឧបាសាទសម្ប-
 យុត្តធម៌ វេទាភិកខ្សែនំ ក្រោធបុរាណប្បច្ច័យ គឺ សម្បយុត្តកាវេទា
 កាស្រ័យ ឧបាសាទវិប្បយុត្តកុដ្ឋ ។ ឧបាសាទវិប្បយុត្តធម៌
 កាស្រ័យ ឧបាសាទវិប្បយុត្តធម៌ វេទាភិកខ្សែនំ ក្រោធបុរាណប្បច្ច័យ

ឧបាសនសម្បយុត្តោ ហេតុ សម្បយុត្តកាចំ ទដ្ឋានំ
 វិគ្គសមុដ្ឋាបាទេវ ទដ្ឋានំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ
 វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តលោកសហគតា ហេតុ សម្បយុត្ត-
 កាចំ ទដ្ឋានំ លោកស្ស ច វិគ្គសមុដ្ឋាបាទេវ ទដ្ឋា-
 នំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ។ ឧបាសនវិប្បយុត្តោ
 លោក ឧបាសនវិប្បយុត្តស្ស ឧប្បស្ស ហេតុប្បដ្ឋាយេន
 បដ្ឋយោ ឧបាសនវិប្បយុត្តោ ហេតុ សម្បយុត្តកាចំ
 ទដ្ឋានំ វិគ្គសមុដ្ឋាបាទេវ ទដ្ឋានំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋ-
 យោ វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តោ លោកា វិគ្គសមុដ្ឋាបាទំ ទដ្ឋា-
 នំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ វិជ្ជិតត ។ ម្យលំ កា-
 តត្ថំ វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តោ លោកា សម្បយុត្តកាចំ ទដ្ឋានំ
 ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ។ ម្យលំ កាតត្ថំ វិជ្ជិតត-
 វិប្បយុត្តោ លោកា សម្បយុត្តកាចំ ទដ្ឋានំ វិគ្គស-
 មុដ្ឋាបាទេវ ទដ្ឋានំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ។ ឧបា-
 សនសម្បយុត្តោ ច ឧបាសនវិប្បយុត្តោ ច ឧបា ឧបា-
 សនសម្បយុត្តស្ស ឧប្បស្ស ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ
 វិជ្ជិតតវិប្បយុត្តលោកសហគតា លោកា ច លោកា
 ច សម្បយុត្តកាចំ ទដ្ឋានំ ហេតុប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋយោ ។

ត្ថកឧបាសនសម្បយុត្តលោក ជាបច្ច័យ ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុងផង ខៃ
 ត្ថកវិគ្គសមុដ្ឋាបាទេវផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ត្ថកលោក ដែលប្រឡងដោយ
 លោកវិប្បយុត្តកាចំវិជ្ជិត ជាបច្ច័យ ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុងផង ខៃលោក-
 ផង ខៃត្ថកវិគ្គសមុដ្ឋាបាទេវផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ។ ឧបាសនវិប្បយុត្ត-
 កាចំ ជាបច្ច័យ ខៃឧបាសនវិប្បយុត្តកាចំ ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ ត្ថក
 ឧបាសនវិប្បយុត្តកាចំ ជាបច្ច័យ ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុងផង ខៃត្ថកវិគ្គ-
 សមុដ្ឋាបាទេវផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ លោក ដែលប្រឡងចាកវិជ្ជិត ជា
 បច្ច័យ គឺ ជាបដិសន្ធិ ខៃត្ថកវិគ្គសមុដ្ឋាបាទេវ ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ។
 ម្យល បដិសន្ធិ គប្បីធ្វើចុះ លោក ដែលប្រឡងចាកវិជ្ជិត ជាបច្ច័យ
 ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុង ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ។ ម្យល បដិសន្ធិ គប្បី
 ធ្វើចុះ លោក ដែលប្រឡងចាកវិជ្ជិត ជាបច្ច័យ ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុងផង
 ខៃត្ថកវិគ្គសមុដ្ឋាបាទេវផង ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ។ ឧបាសនសម្បយុត្តកាចំ
 គឺ ឧបាសនវិប្បយុត្តកាចំ ជាបច្ច័យ ខៃឧបាសនសម្បយុត្តកាចំ ដោយ
 ហេតុប្បដ្ឋាយ គឺ មាតាភ្នំ លោកភ្នំ ដែលប្រឡងដោយលោកវិ-
 ប្បយុត្តកាចំ ជាបច្ច័យ ខៃត្ថកសម្បយុត្តកក្នុង ដោយហេតុប្បដ្ឋាយ ។

ម្តង កាតត្បំ ជំងឺកតិវ្យយុត្តលោកសហគតា មោ-
 ហោ ច លោកោ ច ជំងឺសមុត្តាទាមំ វូតាមំ មោ-
 កុប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ ឧបាសម្ពយ្យុត្តា ច
 ឧបាសម្ពយ្យុត្តា ច ឧត្ថា ឧបាសម្ពយ្យុត្តស្ស
 ច ឧបាសម្ពយ្យុត្តស្ស ច ឧត្ថស្ស មោកុប្បច្ចយេន
 មច្ចយោ ជំងឺកតិវ្យយុត្តលោកសហគតា មោហោ
 ច លោកោ ច សម្ពយ្យុត្តាទាមំ ឧត្តាមំ ជំងឺសមុត្តា-
 ទាមេវ វូតាមំ មោកុប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។

[១៨០] ឧបាសម្ពយ្យុត្តា ឧត្ថោ ឧបាសម-
 វយ្យុត្តស្ស ឧត្ថស្ស អាមុលាច្ចយេន មច្ចយោ
 ឧបាសម្ពយ្យុត្ត មាត្រ អាត្ម ឧបាសម្ពយ្យុត្តា
 ឧត្ថា ឧប្បន្នតិ ។ ម្តង កាតត្បំ ឧបាសម្ពយ្យុត្ត
 មាត្រ អាត្ម ឧបាសម្ពយ្យុត្តា ឧត្ថា ច លោកោ
 ច ឧប្បន្នតិ ។ ម្តង កាតត្បំ ឧបាសម្ពយ្យុត្ត
 មាត្រ អាត្ម ជំងឺកតិវ្យយុត្តលោកសហគតា ឧត្ថា ច
 លោកោ ច ឧប្បន្នតិ ។ ឧបាសម្ពយ្យុត្តា ឧត្ថោ
 ឧបាសម្ពយ្យុត្តស្ស ឧត្ថស្ស អាមុលាច្ចយេន
 មច្ចយោ ទាមំ . . . ម្តង . . . ឧបាសម្ពយ្យុត្ត
 ។ មេ ឧ មុត្តេ មុត្តិយាមិ . . . លោកា វុត្តមិត្តា

ម្តង កាតត្បំ ឧបាសម្ពយ្យុត្ត មោហោ លោកោ ដែលប្រឡំដោយ
 លោកវិក្រាសទាមំ ជាច្រើន ខែកតិវ្យយុត្តសមុត្តាទាមេវ ដោយ
 មោកុប្បច្ចយ ។ ឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ ឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ ជា
 ច្រើន ខែឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ ខែឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ ដោយ
 មោកុប្បច្ចយ គឺ មោហោ លោកោ ដែលប្រឡំដោយលោកវិក-
 ក្រាសទាមំ ជាច្រើន ខែកតិវ្យយុត្តសមុត្តទាមំ កតិវ្យយុត្តសមុត្តាទាមេវ
 ទាមំ ដោយមោកុប្បច្ចយ ។

[១៨១] ឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ ជាច្រើន ខែឧបាសម្ព-
 យ្យុត្តទាមំ ដោយអាមុលាច្ចយ គឺ ឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ គឺ
 រឿង ប្រាប្រាច្ច ខ្ញុំកតិវ្យយុត្តទាមំ ។ ម្តង មណ្ឌិត
 ឧប្បន្នតិ ឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ លោកោ គឺរឿង ប្រា-
 ប្រាច្ច ខ្ញុំកតិវ្យយុត្តទាមំ ។ ម្តង មណ្ឌិត ឧប្បន្នតិ
 កតិវ្យយុត្ត ដែលប្រឡំដោយលោកវិក្រាសទាមំ លោកោ គឺ
 រឿង ប្រាប្រាច្ច ខ្ញុំកតិវ្យយុត្តទាមំ ។ ឧបាសម្ព-
 យ្យុត្តទាមំ ជាច្រើន ខែឧបាសម្ពយ្យុត្តទាមំ ដោយអាមុលាច្ចយ គឺ
 (បុគ្គល) ឬ ខ្ញុំកតិវ្យយុត្ត . . . ខ្ញុំកតិវ្យយុត្ត . . . ខ្ញុំកតិវ្យយុត្ត ។ មេ ឬ
 កតិវ្យយុត្ត ដែលប្រឡំដោយ កតិវ្យយុត្ត . . . មេ ឬ កតិវ្យយុត្ត

ឈានំ បទ្ការក្កតំ អស្សនេតិ អភិធម្មតិ តំ អារក្ក
 បិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តោ ភកោ ... វិចីតិច្ឆា ... ទុដ្ឋង្គ
 ... ឈានេ បរិហិទេ វិប្បដិសាវិស្ស រោមទស្ស
 ឡប្បដ្ឋតិ អវិបក មត្តា វុដ្ឋហិត្តា មត្តំ បទ្ការក្កត្ថំ
 មសំ ... ធិត្វានំ បទ្ការក្កត្ថំ ធិត្វានំ គោត្រកុស្ស
 កេនាទស្ស មត្តស្ស មសស្ស អាវុត្តោយ អាម្ម
 ណប្បច្ចយេន បទ្ការោ អវិយា ទទាទានវិប្បយុត្ត
 បរិហិទេ តិរិលាស ... វិក្កម្ពិត តិរិលាស ...
 បុរិច្ឆ ... តត្ថំ ... តត្ថំ ... ទទាទានវិប្បយុត្ត
 បរិហិទេ ឈានេ អធិត្វានា ... វិចីស្សត្ថំ អស្សន-
 េតិ អភិធម្មតិ តំ អារក្ក បិដ្ឋិកតវិប្បយុត្តោ ភកោ
 ... វិចីតិច្ឆា ... ទុដ្ឋង្គ ... រោមទស្ស ... សត្វ
 វិប្បដ្ឋតិ ធិត្វានំ មត្តោយ យាវ គាយវិញ្ញាណំ
 ទទាទានវិប្បយុត្តា ទទា ឥត្ថិវិជញ្ញាណស្ស រោគា-
 វិយញ្ញាណស្ស បុរិច្ឆេតិសាទុស្សតិញ្ញាណស្ស យ-
 កត្តម្មមត្តញ្ញាណស្ស មទាភតិសញ្ញាណស្ស អាវុត្ត-
 ោយ អាម្មណប្បច្ចយេន បទ្ការោ ទទាទាន-
 វិប្បយុត្តា គោត្រ ទទាទានសម្បយុត្តស្ស មត្តស្ស
 អាម្មណប្បច្ចយេន បទ្ការោ ធានំ ... ទ យេ ។

ហើយនិពាណា ខ្ញុំឈាន ព្រឹក្សា រឹកយ ពនៈ ដែលប្រាស
 ចាកវិជ្ជា ប្រាស ខ្ញុំកុសលនា ... វិចីតិច្ឆា ... ទុដ្ឋង្គ ...
 រោមទស្ស រស់បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីប្រាស ប្រាសនៃលាភ
 ឈាន តើខ្សែនី ក្នុងប្រាសាយ ចេញ អំពីមត្ត ហើយនិពាណា
 ខ្ញុំមត្ត ខ្ញុំផល ... និពាណា ខ្ញុំប្រាសនា ប្រាសនា ជាច្រើន
 នៃនិពាណា ខ្ញុំគោត្រ កេនាទ មត្ត ធិតិផល ដោយការម្ម-
 ណប្បច្ចយ ក្នុងប្រាសាយ (និពាណា) ខ្ញុំក្នុងទុក្ខនាវិប្បយុត្ត-
 តិលាស ដែលលាភដោយ ... ខ្ញុំក្នុងតិលាស ដែលសន្តិសន្តិ
 ហើយ ... ក្នុងតិលាសមុខ ... ខ្ញុំចក្ខុ ... ខ្ញុំវត្ថុ ... ហើយ
 ច្បាស់ ខ្ញុំក្នុងទុក្ខនាវិប្បយុត្តន្ត ខ្ញុំលាភដោយ ចាត់ខ្សែនី
 ... ហើយ ព្រឹក្សា រឹកយ ពនៈ ដែលប្រាសចាកវិជ្ជា ប្រាស
 ខ្ញុំទទានា ... វិចីតិច្ឆា ... ទុដ្ឋង្គ ... រោមទស្ស ...
 ធិតិវិជ្ជា មានច្រើន (តំធិតិវិជ្ជា) ដោយវិជ្ជា
 ព្រឹក្សាដល់តាមវិញ្ញាណ ក្នុងទុក្ខនាវិប្បយុត្តន្ត ជាច្រើន នៃនា-
 និពាណា ខ្ញុំវិជ្ជាវិញ្ញាណ ចេញពីវិញ្ញាណ បុរិច្ឆេតិសាទុស្ស
 វិញ្ញាណ យកមកមត្តញ្ញាណ ធិតិវិជ្ជាវិញ្ញាណ ដោយការម្ម-
 ណប្បច្ចយ ។ ទុក្ខនាវិប្បយុត្តន្ត ជាច្រើន នៃទុក្ខនាវិប្បយុត្ត-
 ន្ត ដោយការម្មណប្បច្ចយ គឺ (បុគ្គល) ខ្ញុំ ខ្ញុំវាចា ... ។ យេ ។

[១៥២] ឧបាសនសម្បយុត្តន្ត ចម្លោះ ឧបាសន-
 សម្បយុត្តន្ត ចម្លោះ អនិច្ចតិយ្យច្បយេន បច្ចុប្ប-
 ហារយុណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ
 យោគោឧសម្បយុត្ត ទន្ធិ កវំ កក្កា ឧបាសនសម្ប-
 យុត្តា ទន្ធិ ទម្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ឧបាស-
 នសម្បយុត្តា អនិច្ចតិ សម្បយុត្តកាធិ ទន្ធិ អនិ-
 ច្ចតិយ្យច្បយេន បច្ចុប្ប ។ ម្យលំ កាតត្វំ អាម្មណា-
 ធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ ឧបាស-
 នសម្បយុត្ត ទន្ធិ កវំ កក្កា ធិជ្ជិតតវិយុយុត្តា
 យោគោ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ឧបាសន-
 សម្បយុត្តា អនិច្ចតិ ចិត្តសម្មជ្ជានាធិ រូបាធិ អនិ-
 ច្ចតិយ្យច្បយេន បច្ចុប្ប ធិជ្ជិតតវិយុយុត្តាលោកសហា-
 កតា អនិច្ចតិ លោកស្ស អនិច្ចតិយ្យច្បយេន បច្ចុ-
 ប្ប ។ ម្យលំ កាតត្វំ អាម្មណាធិបតិ សហជាតា-
 ធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ ឧបាសនសម្បយុត្ត ទន្ធិ
 កវំ កក្កា ធិជ្ជិតតវិយុយុត្តលោកសហាគតា ទន្ធិ ឧ-
 លោកោ ឧ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ សហជាតាធិបតិ ឧបាស-
 នសម្បយុត្តា អនិច្ចតិ សម្បយុត្តកាធិ ទន្ធិ ចិត្ត-
 សម្មជ្ជានាធិ រូបាធិ អនិច្ចតិយ្យច្បយេន បច្ចុប្ប

[១៥៣] ឧបាសនសម្បយុត្តន្ត ជាច្បង ខែនបាសនសម្ប-
 យុត្តន្ត ដោយអនិច្ចតិយ្យច្បយេន ក្នុងនាមអាម្មណាធិបតិ ធិជ្ជិត-
 យោគោធិបតិ ។ អាម្មណាធិបតិ គឺ ក្នុងឧបាសនសម្បយុត្តន្ត
 កើតឡើង ប្រាមន្តី ខ្ញុំក្នុងឧបាសនសម្បយុត្តន្ត ឱ្យជាវិភាគ ។
 ធិជ្ជិតយោគោធិបតិ គឺ ឧបាសនសម្បយុត្តន្ត ជាច្បង ខែនបា-
 សម្បយុត្តន្ត ដោយអនិច្ចតិយ្យច្បយេន ។ ម្យលំ គឺ អាម្មណា-
 ធិបតិ ធិជ្ជិតយោគោធិបតិ យល្លិត ឧប្បជ្ជន្ត ។ អាម្មណាធិបតិ
 គឺ លោកៈ ដែលប្រាសចាកវិជ្ជិ កើតឡើង ប្រាមន្តី ខ្ញុំក្នុងឧបា-
 សនសម្បយុត្តន្ត ឱ្យជាវិភាគ ។ ធិជ្ជិតយោគោធិបតិ គឺ ឧបា-
 សនសម្បយុត្តន្ត ជាច្បង ខែនបាសនសម្បយុត្តន្ត ដោយអនិ-
 ច្ចតិយ្យច្បយេន អនិច្ចតិ ដែលប្រាសចាកវិជ្ជិត ប្រាសចាកវិជ្ជិ ជា
 ច្បង ខែនលោកៈ ដោយអនិច្ចតិយ្យច្បយេន ។ ម្យលំ គឺ អាម្មណា-
 ធិបតិ ធិជ្ជិតយោគោធិបតិ យល្លិត ឧប្បជ្ជន្ត ។ អាម្មណាធិបតិ
 គឺ ក្នុងខន្ធ ដែលប្រាសចាកវិជ្ជិត លោកៈ ក្នុង
 កើតឡើង ប្រាមន្តី ខ្ញុំក្នុងឧបាសនសម្បយុត្តន្ត ឱ្យជាវិភាគ ។
 ធិជ្ជិតយោគោធិបតិ គឺ ឧបាសនសម្បយុត្តន្ត ជាច្បង ខែនបា-
 សម្បយុត្តន្ត ខែនបាសនសម្បយុត្តន្ត ដោយអនិច្ចតិយ្យច្បយេន

ឧបាសមមួយក្បាលៗ ឬក្បាលៗ

មិច្ឆិកាវិញយុត្តន្តរកមសរោគកា អធិបតិ សម្មយុត្ត-
 កាចំ ទន្ធាចំ លោកស្ស ច មិច្ឆិកាសមុប្បាធានក្ស
 រុកានំ អធិបតិវិញយុត្តន្តរកម មច្ឆយោ ។ ឧបាសាវិញយុត្ត-
 ន្តរកម ចន្ទោ ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ធម្មស្ស អធិ-
 បតិវិញយុត្តន្តរកម មច្ឆយោ អារម្មណាធិបតិ សរោគកា-
 មិច្ឆិកា ។ អារម្មណាធិបតិ ឆានំ . . . សីលំ ។ ឬ ។
 លោកស្ស វិញយុត្តន្តរកម ឆានំ កុំ កត្វា មច្ឆយុត្តន្ត-
 រកម អធិបតិ ឆានំ កុំ កត្វា មិច្ឆិកាវិញយុត្ត-
 ន្តរកម ចន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឬ ។ អរិយោ ធម្មតា វិញ-
 យុត្តន្តរកម ។ ឬ ។ ឧបាស្ស អធិបតិវិញយុត្តន្តរកម មច្ឆយោ
 កុំ . . . វិញ . . . ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ឆានុ ច
 លោកស្ស កុំ កត្វា អស្សនេតិ អធិបតិ ឆានំ កុំ
 កត្វា មិច្ឆិកាវិញយុត្តន្តរកម ចន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឬ ។
 សរោគកាធិបតិ ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម អធិបតិ សម្ម-
 យុត្តកាចំ ទន្ធាចំ មិច្ឆិកាសមុប្បាធានក្ស រុកានំ អធិ-
 បតិវិញយុត្តន្តរកម មច្ឆយោ ។ ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ចន្ទោ
 ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ធម្មស្ស អធិបតិវិញយុត្តន្តរកម
 មច្ឆយោ អារម្មណាធិបតិ ឆានំ ។ ឬ ។ លោកស្ស . . .
 កុំ . . . វិញ . . . ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ឆានុ ច

ឧបាសមមួយក្បាលៗ ឬក្បាលៗ

អធិបតិ វិញយុត្តន្តរកម ឆានុ កុំ កត្វា មច្ឆយុត្តន្ត-
 រកម អធិបតិ ឆានុ កុំ កត្វា មិច្ឆិកាវិញយុត្តន្តរកម ចន្ទោ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ ឬ ។ អរិយោ ធម្មតា វិញយុត្តន្តរកម ។ ឬ ។
 ឧបាស្ស អធិបតិវិញយុត្តន្តរកម មច្ឆយោ អារម្មណាធិបតិ
 ឆានំ . . . សីលំ ។ ឬ ។ លោកស្ស វិញយុត្តន្តរកម ឆានំ
 កុំ កត្វា មច្ឆយុត្តន្តរកម អធិបតិ ឆានំ កុំ កត្វា មិច្ឆិកាវិញយុត្ត-
 ន្តរកម ចន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឬ ។ អរិយោ ធម្មតា វិញយុត្តន្តរកម
 ។ ឬ ។ ឧបាស្ស អធិបតិវិញយុត្តន្តរកម មច្ឆយោ
 កុំ . . . វិញ . . . ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ឆានុ ច
 លោកស្ស កុំ កត្វា អស្សនេតិ អធិបតិ ឆានំ កុំ
 កត្វា មិច្ឆិកាវិញយុត្តន្តរកម ចន្ទោ ឧប្បជ្ជតិ ។ ឬ ។
 សរោគកាធិបតិ ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម អធិបតិ សម្ម-
 យុត្តកាចំ ទន្ធាចំ មិច្ឆិកាសមុប្បាធានក្ស រុកានំ អធិ-
 បតិវិញយុត្តន្តរកម មច្ឆយោ ។ ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ចន្ទោ
 ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ធម្មស្ស អធិបតិវិញយុត្តន្តរកម
 មច្ឆយោ អារម្មណាធិបតិ ឆានំ ។ ឬ ។ លោកស្ស . . .
 កុំ . . . វិញ . . . ឧបាសាវិញយុត្តន្តរកម ឆានុ ច

បង្ខំមាត់ បង្ខំមាត់ ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តានតំ ទុក្ខានតំ
 អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយា ។ ម្ចាស់ កាតត្វំ បុរិមា
 បុរិមា ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តស្ស លោកស្ស មាតតតា ទុក្ខា បង្ខំមស្ស
 បង្ខំមស្ស ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តស្ស លោកស្ស អនន្តរប្បដូរ-
 យេន បដូរយា ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តា ទុក្ខា វដ្ឋានស្ស
 អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយា ។ ម្ចាស់ កាតត្វំ បុរិមា
 បុរិមា ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តស្ស លោកសមាតតតា ទុក្ខា បង្ខំ-
 រាជំ បង្ខំមាត់ ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តស្ស លោកសមាតតតំ
 ទុក្ខានតំ លោកស្ស ធិ អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយា ។
 ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តា ធិដ្ឋាន ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តស្ស
 ធិដ្ឋាន អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយា បុរិមា បុរិមា ធិដ្ឋិត
 តវិប្បយុត្តា លោកសា បង្ខំមស្ស បង្ខំមស្ស ធិដ្ឋិត-
 តវិប្បយុត្តស្ស លោកស្ស អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយា
 ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តា លោកសា វដ្ឋានស្ស អនន្តរប្បដូរ-
 យេន បដូរយា បុរិមា បុរិមា ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តា
 ទុក្ខា បង្ខំមាត់ បង្ខំមាត់ ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តានតំ ទុក្ខានតំ
 អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយា អនុរណាមំ កោត្រុត្តស្ស
 ធិសសមាបត្តិយា អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយា ។ ម្ចាស់
 កាតត្វំ បុរិមា បុរិមា ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តា លោកសា

តាបច្ច័យ វៃត្វកទុក្ខានាទិសម្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរប្បដូរ ។
 ម្ចាស់ បណ្ឌិត ភប្បិវុទ្ធា លោក មុខ ។ ដែលច្រឡំដោយលោកៈ
 ត្រាសពាក្យធិដ្ឋិត តាបច្ច័យ វៃលោក ក្រោយ ។ ដែលត្រាស
 ពាក្យធិដ្ឋិត ដោយអនន្តរប្បដូរ ក្នុងទុក្ខានាទិសម្បយុត្តក្ខន្ធ តាបច្ច័យ
 វៃវដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បដូរ ។ ម្ចាស់ បណ្ឌិត ភប្បិវុទ្ធា លោក មុខ
 ។ ដែលច្រឡំដោយលោកៈត្រាសពាក្យធិដ្ឋិត តាបច្ច័យ វៃត្វកទុក្ខ
 ក្រោយ ។ ដែលច្រឡំដោយលោកៈត្រាសពាក្យធិដ្ឋិត វៃលោក
 ធី ដោយអនន្តរប្បដូរ ។ ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តក្ខន្ធ តាបច្ច័យ វៃ
 ទុក្ខានាទិសម្បយុត្តក្ខន្ធ ដោយអនន្តរប្បដូរ ធិ លោក មុខ ។ ដែល
 ត្រាសពាក្យធិដ្ឋិត តាបច្ច័យ វៃលោក ក្រោយ ។ ដែលត្រាសពាក្យធិដ្ឋិត
 ដោយអនន្តរប្បដូរ លោក ដែលត្រាសពាក្យធិដ្ឋិត តាបច្ច័យ វៃ
 វដ្ឋាន ដោយអនន្តរប្បដូរ ក្នុងទុក្ខានាទិសម្បយុត្តក្ខន្ធ មុខ ។ តាបច្ច័យ
 ក្នុងទុក្ខានាទិសម្បយុត្តក្ខន្ធ ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរប្បដូរ អនុរណាមំ
 តាបច្ច័យ វៃកោត្រុត្ត ធិដែលសមាបត្តិ ដោយអនន្តរប្បដូរ ។
 ម្ចាស់ បណ្ឌិត ភប្បិវុទ្ធា លោក មុខ ។ ដែលត្រាសពាក្យធិដ្ឋិត

បុរិសា បុរិសា និដ្ឋិតតិប្បយុត្តលោកសហគតា ទុទា ឧ
លោកា ឧ បច្ឆិហនំ បច្ឆិហនំ និដ្ឋិតតិប្បយុត្តលោក-
សហគតានំ ទុទានំ លោកស្ស ឧ អនន្តាប្បច្ចយេន
បច្ចយោ ។

[១៥២] ឧបាសម្ពុយ្យក្កោ ឧប្បា ឧបាសា-
នសម្ពុយ្យក្កស្ស ឧប្បស្ស ឧបនន្តាប្បច្ចយេន បច្ច-
យោ ។ . . . សហគតាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បច្ឆិ-
សនិសំ នវ ។ . . . ឧប្បមន្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បច្ឆិសនិសំ ន ។ . . . និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
បច្ចយេវាសនិសំ នវ ។

[១៥៣] ឧបាសម្ពុយ្យក្កោ ឧប្បា ឧបាសា-
នសម្ពុយ្យក្កស្ស ឧប្បស្ស ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ
វាឧប្បស្សបនិស្សយោ អនន្តបនិស្សយោ បកក្ខបនិស្ស-
យោ ។ វេ ។ បកក្ខបនិស្សយោ ឧបាសម្ពុយ្យក្កោ
ទុទា ឧបាសាសម្ពុយ្យក្កានំ ទុទានំ ឧបនិស្សយប្បច្ច-
យេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាភត្វំ ឧបាសម្ពុយ្យក្កោ
ទុទា ឧបាសានិប្បយុត្តានំ ទុទានំ លោកស្ស ឧ ឧប-
និស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ មូលំ កាភត្វំ ឧបាសា-
នសម្ពុយ្យក្កោ ទុទា និដ្ឋិតតិប្បយុត្តលោកសហគតានំ
ទុទានំ លោកស្ស ឧ ឧបនិស្សយប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។

ត្ថកខន្ធ មុខ ។ ដែលព្រឡំដោយលោកក្រៃប្រសព្វកន្លង លោកៈ
ជាប់ជួយ នៃត្ថកខន្ធ ក្រោយ ។ ដែលព្រឡំដោយលោកក្រៃប្រស-
ព្វកន្លង នៃលោកភេត ដោយអនន្តាប្បច្ចយ ។

[១៥៤] ឧបាសម្ពុយ្យក្កោ ជាប់ជួយ នៃឧបាសម្ពុ-
យុត្តកមិ ដោយសមនន្តាប្បច្ចយ ។ . . . ជាប់ជួយ ដោយសហ-
គតាប្បច្ចយ មានពៈ ៧ ដូចគ្នាទី៧បន្តិចបន្តួច ។ . . . ជាប់ជួយ
ដោយអក្ខតក្ខប្បច្ចយ មានពៈ ៦ ដូចគ្នាទី៦បន្តិចបន្តួច ។ . . .
ជាប់ជួយ ដោយនិស្សយប្បច្ចយ មានពៈ ៧ ដូចគ្នាទី៧បន្តិចបន្តួច ។

[១៥៥] ឧបាសម្ពុយ្យក្កោ ជាប់ជួយ នៃឧបាស-
សម្ពុយ្យក្កកមិ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចយ បានដល់កាឧប្បនិស្សយ
អនន្តបនិស្សយ និដ្ឋិតតិប្បនិស្សយ ។ វេ ។ និដ្ឋិតតិប្បនិស្សយ
នី ត្ថក ឧបាសម្ពុយ្យក្កកខន្ធ ជាប់ជួយ នៃត្ថកឧបាសម្ពុយ្យក្កកខន្ធ
ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចយ ។ មូល បច្ឆិក ភប្បិភ្នំពុះ ត្ថកឧបា-
សម្ពុយ្យក្កកខន្ធ ជាប់ជួយ នៃត្ថកឧបាសម្ពុយ្យក្កកខន្ធន លោកៈ
ភេត ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចយ ។ មូល បច្ឆិក ភប្បិភ្នំពុះ ត្ថក
ឧបាសម្ពុយ្យក្កកខន្ធ ជាប់ជួយ នៃត្ថកខន្ធ ដែលព្រឡំដោយលោក
ក្រៃប្រសព្វកន្លង នៃលោកភេត ដោយឧបនិស្សយប្បច្ចយ ។

ឧបាសានវិញ្ញយុត្តា ធម្មោ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តស្ស
 ធម្មស្ស ឧបសិទ្ធិយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ អនុលោ-
 មនិស្សយោ អនុលោមនិស្សយោ បកត្តមនិស្សយោ
 ។ បេ ។ បកត្តមនិស្សយោ សន្តំ ឧបសិទ្ធិយ នាម
 ធម្មតំ ។ បេ ។ សមាបត្តិ ឧច្ឆារនតំ មាមំ ធម្មតិ
 សីលំ ។ បេ ។ បញ្ញំ ... ឧបាសានវិញ្ញយុត្តំ ភកំ មាមំ
 បក្កំ ... សេនាសនំ ឧបសិទ្ធិយ នាម ធម្មតំ
 ។ បេ ។ សន្តំ កំច្ចតំ សន្តា ។ បេ ។ សេនាសនំ
 សម្ភាយ ។ បេ ។ បញ្ញាយ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តស្ស ភកស្ស
 វាចស្ស ឧត្តរាយ កាយិកស្ស សុទ្ធស្ស ជនសមា-
 បត្តិយា ឧបសិទ្ធិយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ ។ ឧបាសាន-
 វិញ្ញយុត្តា ធម្មោ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តស្ស ធម្មស្ស
 ឧបសិទ្ធិយប្បដ្ឋាយន បច្ចុយោ តីណិ ។ សន្តំ ឧប-
 សិទ្ធិយ មាមំ ធម្មតិ និដ្ឋិ កត្តាតិ សីលំ ។ បេ ។
 បញ្ញំ ... ឧបាសានវិញ្ញយុត្តំ ភកំ មាមំ បក្កំ ...
 សេនាសនំ ឧបសិទ្ធិយ អនិច្ចំ ... មុសា ... ចិស្ស-
 លំ ... សន្តំ ... សន្តិ ... ចិល្វាមំ ... ឯកា-
 តាវតំ ... បរិបាទុ ... បរិបាទំ ... តាមយាតំ
 ... ឯកមយាតំ ... សន្តា ... សេនាសនំ

ឧបាសានវិញ្ញយុត្តមិ ព័ច្ចយ វៃឧបាសានវិញ្ញយុត្តមិ ដោយឧបសិ-
 ទ្ធិយប្បដ្ឋាយ នាមនំ អនុលោមនិស្សយ អនុលោមនិស្សយ ធម្មតក្ក-
 មនិស្សយ ។ បេ ។ ឯកកម្មនិស្សយ និ បុគ្គល កាស្រីយ ខ្ញុំសក្ខ
 ហើយទ្វិ ខ្ញុំវាទ ។ បេ ។ ញ្ញតំសមាបត្តិ ច្បារីតទ្បតិ កម្មតិ
 មាមំ ខ្ញុំសីល ។ បេ ។ ខ្ញុំបញ្ញា ... ខ្ញុំឧបាសានវិញ្ញយុត្តមិ
 ខ្ញុំមាមំ ខ្ញុំសេនាសនំ ... កាស្រីយ ខ្ញុំសេនាសនំ ហើយទ្វិ
 ខ្ញុំវាទ ។ បេ ។ បំបេក ខ្ញុំសន្តិ សក្ខ ។ បេ ។ សេនាសនំ
 ព័ច្ចយ វៃសក្ខ ។ បេ ។ វៃបញ្ញា វៃឧបាសានវិញ្ញយុត្តមិ មាមំ
 សេនាសនំ កាយិកស្ស ធម្មតក្ក ដោយឧបសិទ្ធិយប្ប-
 ដ្ឋាយ ។ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តមិ ព័ច្ចយ វៃឧបាសានវិញ្ញយុត្តមិ
 ដោយឧបសិទ្ធិយប្បដ្ឋាយ នាមនំ ។ បុគ្គល កាស្រីយ ខ្ញុំសក្ខ
 ហើយកម្មតិមាមំ ប្រសាទនិច្ចំ ខ្ញុំសីល ។ បេ ។ ខ្ញុំបញ្ញា ... ខ្ញុំ
 ឧបាសានវិញ្ញយុត្តមិ ខ្ញុំមាមំ ខ្ញុំសេនាសនំ ... កាស្រីយ
 ខ្ញុំសេនាសនំ ខ្ញុំប្រាសាទនិច្ចំ កម្មតិមាមំ ... កុហក ... ខ្ញុំកត្ត
 ញ្ញតំ ... ខ្ញុំកត្តក្កត្តប្រយោជន៍ ... ខ្ញុំវិភ ... ខ្ញុំកាយ
 តំយក្កត្តក ... ខ្ញុំកាយប្រាសាទនិច្ចំ ... (ចិត្តាតិ)
 កត្តក្កត្តក ... ខ្ញុំប្រាសាទនិច្ចំ ... ខ្ញុំកាយប្រាសាទនិច្ចំ
 ប្រាស ... ខ្ញុំកាយប្រាសាទនិច្ចំ ... សក្ខ ... សេនាសនំ

ឧបាសម្ពុយ្យក្កស្ស កកស្ស មោហស្ស មាសស្ស
 ជំដ្ឋនោ បទ្ទាយ ឧបទិស្សយប្បទ្ទាយន បទ្ទាយ ។
 ឧបាសាវិប្បយុត្តោ នម្មោ ឧបាសាវិប្បយុត្តស្ស ច
 ឧបាសាវិប្បយុត្តស្ស ច នម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បទ្ទា-
 យន បទ្ទាយ អាម្ពន្ធបទិស្សយោ អនន្ធបទិស្ស-
 យោ បកក្ខបទិស្សយោ ។ បេ ។ បកក្ខបទិស្ស-
 យោ សាវ័ ឧបទិស្ស័យ ខាវំ ជាន្យតំ សិវំ
 ... បញ្ចំ ... ឧបាសាវិប្បយុត្តំ កកំ ។ បេ ។
 លោសាវំ ឧបទិស្សយោ កាមយាតំ កកំ ជិកម-
 យាតំ កកេតិ សត្វា ... លោសាវំ ជំដ្ឋកកិប្ប-
 យុត្តលោកសហកតាវំ ទទ្ទាវំ លោកស្ស ច ឧប-
 ទិស្សយប្បទ្ទាយន បទ្ទាយ ។ ឧបាសាវិប្បយុត្តោ
 ច ឧបាសាវិប្បយុត្តោ ច នម្មោ ឧបាសាវិប្បយុត្ត-
 យុត្តស្ស នម្មស្ស ឧបទិស្សយប្បទ្ទាយន បទ្ទាយ
 ជំដ្ឋកកិប្បយុត្តលោកសហកតា ទទ្ទា ច លោកា ច
 ឧបាសាវិប្បយុត្តាវំ ទទ្ទាវំ ឧបទិស្សយប្បទ្ទាយន
 បទ្ទាយ ។ ម្លវំ កាកាវំ ជំដ្ឋកកិប្បយុត្តលោក-
 សហកតា ទទ្ទា ច លោកា ច ឧបាសាវិប្បយុត្តាវំ
 ទទ្ទាវំ លោកស្ស ច ឧបទិស្សយប្បទ្ទាយន បទ្ទាយ ។

ជាបច្ច័យ នៃឧបាសម្ពុយ្យក្កព្ភៈ មោហា មាសា ជំដ្ឋំ មិនសច្ចំ
 ប្រាជ្ញំ ដោយឧបទិស្សយប្បទ្ទ័យ ។ ឧបាសាវិប្បយុត្តមិ ជាបច្ច័យ
 នៃឧបាសម្ពុយ្យក្កព្ភៈ មិន ។ ឧបាសាវិប្បយុត្តមិ ដោយឧបទិ-
 ស្សយប្បទ្ទ័យ បទ្ទាយ អាម្ពន្ធបទិស្សយោ អនន្ធបទិស្សយោ ច
 បកក្ខបទិស្សយោ ។ បេ ។ បកក្ខបទិស្សយោ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ
 ទូរស្ថាន ដោយកម្មវិធីមាត្រ ទូរស្ថាន ... ទូរស្ថាន ... ទូរស្ថាន
 ឧបាសាវិប្បយុត្តព្ភៈ ។ បេ ។ អាស្រ័យ ទូរស្ថានសាមា ដោយគ្រឹះ ទូរ-
 សាស្ត្រាប្បម្ភាស្ត្រ ធ្វើ ទូរសាស្ត្រាប្បម្ភាស្ត្រ សាស្ត្រ ... លោ-
 សាមា ជាបច្ច័យ នៃឧបាសម្ពុយ្យក្កព្ភៈ ដែលប្រឡងដោយលោកសាស្ត្រាសាស្ត្រ
 ជំដ្ឋមិ នៃលោកសាស្ត្រ ដោយឧបទិស្សយប្បទ្ទ័យ ។ ឧបាសា-
 សម្ពុយ្យក្កព្ភៈ ឧបាសាវិប្បយុត្តមិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសម្ពុ-
 យុត្តមិ ដោយឧបទិស្សយប្បទ្ទ័យ ពួកទទ្ទ នៃលោកសាស្ត្រាសាស្ត្រ
 ក្រសួងសាស្ត្រាសាស្ត្រ លោកសាស្ត្រ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសម្ពុយ្យក្កព្ភៈ
 ដោយឧបទិស្សយប្បទ្ទ័យ ។ ម្លវំ បទ្ទាយ គម្ពីរធ្វើទុក ពួកទទ្ទ នៃលោក
 សាស្ត្រាសាស្ត្រ លោកសាស្ត្រ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសម្ពុយ្យក្កព្ភៈ
 ឧបាសាវិប្បយុត្តមិ នៃលោកសាស្ត្រ ដោយឧបទិស្សយប្បទ្ទ័យ ។

ម្ចាស់ កាតព្វំ ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោកសហគតា ទទ្ធា
ព លោកា ច ធិដ្ឋិតតវិប្បយុត្តលោកសហគតា
ទទ្ធានំ លោកស្ស ច ទទ្ធជនំស្សយប្បច្ចាយន បច្ចយោ ។

[១៨៦] ឧបាសានវិប្បយុត្តា ធាត្វា ឧបាសានវិប្ប-
យុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរោសប្បច្ចាយន បច្ចយោ អាម្ព-
លាបុរោសាតំ វត្ថុបុរោសាតំ ។ អាម្ពលាបុរោសាតំ ចត្តំ
... វត្ថុ អធិប្បដាន ។ បើ ។ លោមស្ស ឧប្បដ្ឋិតំ ធិដ្ឋិតំ
ពត្ថយ វត្ថុ បស្សតំ ធិដ្ឋាយ លោកនាគុយា សង្ខ-
សុណាតំ ព្វាយននំ ចត្តវិញ្ញាណស្ស ជាធម្មាយននំ
... ។ វត្ថុបុរោសាតំ ចត្តាយននំ ចត្តវិញ្ញាណស្ស កា-
យាយននំ ... វត្ថុ ឧបាសានវិប្បយុត្តា ទទ្ធានំ លោ-
កស្ស ច បុរោសប្បច្ចាយន បច្ចយោ ។ ឧបាសានវិប្ប-
យុត្តា ធាត្វា ឧបាសានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស បុរោ-
សប្បច្ចាយន បច្ចយោ អាម្ពលាបុរោសាតំ វត្ថុបុរោសាតំ ។
អាម្ពលាបុរោសាតំ ចត្តំ ... វត្ថុ អស្សរាជតំ អភិធម្មតំ
តំ អាត្ម ពាកា ឧប្បដ្ឋិតំ ធិដ្ឋិតំ ឧប្បដ្ឋិតំ ។ វត្ថុបុរោសាតំ
វត្ថុ ឧបាសានសម្បយុត្តា ទទ្ធានំ បុរោសប្បច្ចាយន
បច្ចយោ ។ ឧបាសានវិប្បយុត្តា ធាត្វា ឧបាសាន-
សម្បយុត្តស្ស ច ឧបាសានវិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស

ម្ចាស់ បណ្ឌិត ឧប្បវត្តនៈ ត្ថកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយលោកក្រែក្រាស
ពាក្យដ៏ថ្មី លោកៈត្ថំ ជាបច្ច័យ ខែត្ថកខន្ធ ដែលប្រឡំដោយលោកៈ
ក្រែក្រាសពាក្យដ៏ថ្មី ខែលោកៈនន្ធ ដោយឧបនិស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៨៦] ឧបាសានវិប្បយុត្តនមិ ជាបច្ច័យ ខែឧបាសានវិប្បយុត្ត-
នមិ ដោយបុរោសប្បច្ច័យ ព្វាធនលំអាម្ពលាបុរោសាតំ ធិតំវត្ថុបុរោ-
សាតំ ។ អាម្ពលាបុរោសាតំ គឺ (បុគ្គល) ខ្ញុំចេត្ត ... ខ្ញុំវត្ថុ ជា
ធិនាវ្យាជ ពាក្យ លោមស្ស តើតាវ្យាជ យើង ខ្ញុំវត្ថុ ដោយវត្ថុចេត្ត
ព្វ ខ្ញុំសំខ្លាត ដោយវត្ថុសាគរាត្ថ ប្រាយននៈ (ជាបច្ច័យ) ខែ
ចត្តវិញ្ញាណ ជាធម្មាយននៈ ... ។ វត្ថុបុរោសាតំ គឺ ចត្តាយននៈ
(ជាបច្ច័យ) ខែចត្តវិញ្ញាណ កាយាយននៈ ... វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខែ
ត្ថកឧបាសានវិប្បយុត្តនន្ធ ខែលោកៈនន្ធ ដោយបុរោសប្បច្ច័យ ។
ឧបាសានវិប្បយុត្តនមិ ជាបច្ច័យ ខែឧបាសានសម្បយុត្តនមិ ដោយបុ-
រោសប្បច្ច័យ ព្វាធនលំអាម្ពលាបុរោសាតំ ធិតំវត្ថុបុរោសាតំ ។ អា-
ម្ពលាបុរោសាតំ គឺ (បុគ្គល) ខ្ញុំចេត្ត ... ក្រែក្រាស កាយ
ធិនាវ្យាជ ពាក្យ ប្រាជ្ញ ខ្ញុំវត្ថុនាវ្យាជ តើយក៏តាវ្យាជ វិជ្ជំ ពើន
ត្បៀង ។ វត្ថុបុរោសាតំ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខែត្ថកឧបាសាន-
សម្បយុត្តនន្ធ ដោយបុរោសប្បច្ច័យ ។ ឧបាសានវិប្បយុត្តនមិ ជា
បច្ច័យ ខែឧបាសានសម្បយុត្តនមិនន្ធ ខែឧបាសានវិប្បយុត្តនន្ធ

បុរាណប្បដ្ឋានេន បច្ចុប្បោ អាម្ពណបុរាណំ វត្តបុរា
ណំ ។ អាម្ពណបុរាណំ ចក្កំ... វត្តំ អាវត្តំ និដ្ឋិតត
វិញ្ញយុក្កណាភស្តហកតា ទទ្ធា ធរណីភា ធម្មប្បដ្ឋន្តំ ។
វត្តបុរាណំ វត្តំ និដ្ឋិតតវិញ្ញយុក្កណាភស្តហកតា
ទទ្ធា ធរណីភស្ត ធម្មបុរាណប្បដ្ឋានេន បច្ចុប្បោ ។

[illegible]

(၈၆၁) ဒုတိယသမ္မယျုတ္တံ သေဉ္စာ ဒုတိယသ-
 သမ္မယျုတ္တံ သေဉ္စာ နက္ခတ္တယောဂ ပဌမော
 ဒုတိယသမ္မယျုတ္တံ သေဉ္စာ သမ္မယျုတ္တံ နက္ခတ္တ-
 နက္ခတ္တယောဂ ပဌမော ၇ ဒုတိယသမ္မယျုတ္တံ
 သေဉ္စာ ဒုတိယသမ္မယျုတ္တံ သေဉ္စာ နက္ခတ္တယောဂ
 ပဌမော နက္ခတ္တယောဂ ပဌမော ၇ နက္ခတ္တယောဂ

உருகியவருக்கு: உருகிய:

ដោយបុរោហិតយូឡីយ បាទសីសារមណបុរោហិត និងត្រៃបុរោហិត ។
 អារមណបុរោហិត គឺ ខ្ញុំបង្ក ... ពួកខ្លួន ដែលច្រឡំដោយ
 លោកវិទ្យាសាស្ត្រចារក៏ដឹង លោកភ្នំ កើតឡើង ប្រាមប្រាម ខ្ញុំបង្ក ។
 ឯត្រៃបុរោហិត គឺ ត្រៃ ជាច្រើន ខ្ញុំបង្កខ្លួន ដែលច្រឡំដោយលោក
 វិទ្យាសាស្ត្រចារក៏ដឹង ខ្ញុំបង្កខ្លួន ដោយបុរោហិតយូឡីយ ។

(ទំព័រ) ឧបាសមម្បយុត្តន្តមិ ភាសន្តិយ វៃឧបាសមិច្ឆ័យ
យុត្តន្តមិ ភោយបញ្ចាគាស្សន្តិយ ។ សេចក្តីបំប្រុង ។ ឧបាសមិច្ឆ័យ
យុត្តន្តមិ ភាសន្តិយ វៃឧបាសមិច្ឆ័យយុត្តន្តមិ ភោយបញ្ចាគាស្សន្តិយ ។
សេចក្តីបំប្រុង ។ ឧបាសមម្បយុត្តន្តមិ ឧបាសមិច្ឆ័យយុត្តន្តមិ ភា
សន្តិយ វៃឧបាសមិច្ឆ័យយុត្តន្តមិ ភោយបញ្ចាគាស្សន្តិយ ។ សេ
ចក្តីបំប្រុង ។ . . . ភាសន្តិយ ភោយភាសន្តិយ ។

(១៨៨) ឧបាសម្ពុយ្យក្កតមិ ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ-
 ឧបាសម្ពុយ្យក្កតមិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ វិនិច្ឆ័យ ឧបាសម្ពុយ្យក្ក-
 តេនា ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យឧបាសម្ពុយ្យក្កតមិ ដោយកម្មប្បច្ច័យ ។
 ឧបាសម្ពុយ្យក្កតមិ ជាបច្ច័យ វិនិច្ឆ័យឧបាសម្ពុយ្យក្កតមិ ដោយ
 កម្មប្បច្ច័យ បាទដល់សហជាន ឆន្ទានាទណ្ឌិក ។ សហជាន

អំពូច្នាំ អនុសាសន៍ប្រកាស

ឧបាសមម្បយុត្តោ ធម្មតា ចិត្តសមុដ្ឋានំ វូចាម
 កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ធិដ្ឋកតិវ្យយុត្តលោកសហ-
 គតា ធម្មតា លោកស្ស ចិត្តសមុដ្ឋានំ វូចាម
 កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ ធានាទណិកា ឧបា-
 សមម្បយុត្តោ ធម្មតា វិចារកាមំ ទទ្ធាមំ កដត្តា
 ក វូចាម កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ ឧបាសមម្ប-
 យុត្តោ ធម្មតា ឧបាសមម្បយុត្តស្ស ច ឧបាសម-
 វិប្បយុត្តស្ស ច ធម្មស្ស កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ
 ឧបាសមម្បយុត្តោ ធម្មតា សម្បយុត្តកាមំ ទទ្ធាមំ
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ វូចាម កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ
 ធិដ្ឋកតិវ្យយុត្តលោកសហគតា ធម្មតា សម្បយុត្ត-
 កាមំ ទទ្ធាមំ លោកស្ស ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ វូចាម
 កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ ឧបាសមវិប្បយុត្តោ ធម្មតា
 ឧបាសមវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បទ្វយេន បទ្វ-
 យោ សហជានា ចាទណិកា ។ សហជានា
 ឧបាសមវិប្បយុត្តោ ធម្មតា សម្បយុត្តកាមំ ទទ្ធាមំ
 ចិត្តសមុដ្ឋានំ វូចាម កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។
 ធានាទណិកា ឧបាសមវិប្បយុត្តោ ធម្មតា វិចារកាមំ
 ទទ្ធាមំ កដត្តា ច វូចាម កម្មប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។

អំពូច្នាំ អនុសាសន៍ប្រកាស

គឺ ឧបាសមម្បយុត្តោ ជាបច្ច័យ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ
 ដោយកម្មប្បទ្វយេន ធម្មតា វិប្បយុត្តោ ដោយកម្មប្បទ្វយេន
 ជាបច្ច័យ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ ដោយកម្មប្បទ្វយេន ។
 ធានាទណិកា គឺ ឧបាសមម្បយុត្តោ ជាបច្ច័យ វិទូកចិត្ត-
 សមុដ្ឋានំ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ ដោយកម្មប្បទ្វយេន ។ ឧបាសមម្ប-
 យុត្តោ ជាបច្ច័យ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ
 ដោយកម្មប្បទ្វយេន គឺ ឧបាសមម្បយុត្តោ ជាបច្ច័យ
 វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ ដោយកម្មប្បទ្វយេន
 ធម្មតា វិប្បយុត្តោ ដោយកម្មប្បទ្វយេន ជាបច្ច័យ វិទូក-
 សមុដ្ឋានំ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ ដោយ
 កម្មប្បទ្វយេន ។ ឧបាសមវិប្បយុត្តោ ជាបច្ច័យ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ
 ដោយកម្មប្បទ្វយេន ធានាទណិកា គឺ ឧបាសមវិប្បយុត្តោ ជាបច្ច័យ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ
 កម្មប្បទ្វយេន វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ ដោយកម្មប្បទ្វយេន ។ ធានាទ-
 ណិកា គឺ ឧបាសមវិប្បយុត្តោ ជាបច្ច័យ វិទូកចិត្តសមុដ្ឋានំ វិទូ-
 កចិត្តសមុដ្ឋានំ ដោយកម្មប្បទ្វយេន ។

[illegible][illegible][illegible][illegible]

●ဘာသာမရှိသူများ: ငွေခံရ:

(២៧) ឧបាសន៍ប្បយុត្តមិ ជាបច្ច័យ នៃឧបាសន៍ប្បយុត្ត-
មិ តោយវិបាកបច្ច័យ គឺ ឧបាសន៍ប្បយុត្តក្នុង ១ ជាវិបាក ។ លេខ
៣១ ។

[၁၈၀] ခုနစ်လမျှယူရုံနှင့် စာပို့ဖွယ် [၁၈၁] ခုနစ်လမျှ
 ယူရုံနှင့် နောက်လမျှယူရုံ ၃ ... စာပို့ဖွယ် နောက်လမျှယူရုံ
 စာပို့ဖွယ် နောက်လမျှယူရုံ ၃ ... စာပို့ဖွယ် နောက်လမျှယူရုံ ၃
 လောက် ပြန်လည်ပေးရမည် လောက် ခုနစ်လမျှယူရုံ နှစ်လမျှ
 ယူရုံ နောက်လ (လောက်) ယူရုံ နောက်လမျှယူရုံ နှစ်လမျှ
 ယူရုံ ၆ လောက် နောက်လမျှယူရုံ ၃ ... စာပို့ဖွယ်
 နောက်လမျှယူရုံ နောက်လမျှယူရုံ ၃

[illegible]

អំពីឧប្បត្តិក អនុលោមតាមប្បដ្ឋាន

ឧបាសានវិញ្ញយុត្តន្តិយ ក ឧប្បស្ស វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋានយេន
 មច្ចុយោ ឬរោជានំ វត្ថុ និដ្ឋិតតវិញ្ញយុត្តលោកសហគ-
 ណនំ ទទ្ធានំ លោកស្ស ច វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋានយេន មច្ចុ-
 យោ ។ ឧបាសានសម្បយុត្តោ ច ឧបាសានវិញ្ញយុត្តោ
 ច ឧប្បា ឧបាសានវិញ្ញយុត្តស្ស ឧប្បស្ស វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋ-
 ានយេន មច្ចុយោ សហគានំ មច្ចុយោ ។ សហគាន-
 ំ វិញ្ញយុត្តលោកសហគាន ទទ្ធា ច លោកោ ច
 វិញ្ញយុត្តោច ទទ្ធានំ វិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ ។
 មច្ចុយោ ។ បេ ។

[១៦២] ឧបាសានសម្បយុត្តោ ឧប្បា ឧបាសាន-
 សម្បយុត្តស្ស ឧប្បស្ស អត្ថប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ មតំ
 មតិច្ចសមីសំ ។ ឧបាសានសម្បយុត្តោ ឧប្បា ឧបា-
 សានវិញ្ញយុត្តស្ស ឧប្បស្ស អត្ថប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ
 សហគានំ មច្ចុយោ ។ សន្តិកំ ។ ឧបាសានសម្ប-
 យុត្តោ ឧប្បា ឧបាសានសម្បយុត្តស្ស ក ឧបាសាន-
 វិញ្ញយុត្តស្ស ច ឧប្បស្ស អត្ថប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ
 មតិច្ចសមីសំ ។ ឧបាសានវិញ្ញយុត្តោ ឧប្បា ឧបាសា-
 នវិញ្ញយុត្តស្ស ឧប្បស្ស អត្ថប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ
 សហគានំ ឬរោជានំ មច្ចុយោ វាហារំ វត្ថុនិយំ ។

អំពីឧប្បត្តិក អនុលោមតាមប្បដ្ឋាន

ខៃឧបាសានវិញ្ញយុត្តន្តិយនិ ដោយវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន បានផលបុរោគ គី
 វត្ថុ ជាបច្ច័យ ខៃឧប្បស្ស ដែលប្រឡំដោយលោកវិញ្ញយុត្តន្តិយនិ
 ខៃលោកនិ ដោយវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន ។ ឧបាសានសម្បយុត្តនិ ឧបា-
 សានវិញ្ញយុត្តនិ ជាបច្ច័យ ខៃឧបាសានវិញ្ញយុត្តនិ ដោយវិញ្ញយុត្ត-
 ប្បដ្ឋាន បានផលសហគាន និមច្ចោគ ។ សហគាន គី ឧប្បស្ស
 ដែលប្រឡំដោយលោកវិញ្ញយុត្តនិ លោកនិ ជាបច្ច័យ ខៃ
 ឧប្បស្សសម្បយុត្តនិ ដោយវិញ្ញយុត្តប្បដ្ឋាន ។ និមច្ចោគ គី ។ បេ ។

[១៦៣] ឧបាសានសម្បយុត្តនិ ជាបច្ច័យ ខៃឧបាសានសម្ប-
 យុត្តនិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាន គី មាណស ដូចគ្នានឹងមតិច្ចសមីសំ ។
 ឧបាសានសម្បយុត្តនិ ជាបច្ច័យ ខៃឧបាសានវិញ្ញយុត្តនិ ដោយអត្ថ-
 ប្បដ្ឋាន បានផលសហគាន និមច្ចោគ ។ សេដ្ឋកិច្ចប្រញូ ។ ឧបា-
 សានសម្បយុត្តនិ ជាបច្ច័យ ខៃឧបាសានសម្បយុត្តនិ ខៃឧបា-
 សានវិញ្ញយុត្តនិ ដោយអត្ថប្បដ្ឋាន គី ដូចគ្នានឹងមតិច្ចសមីសំ ។
 ឧបាសានវិញ្ញយុត្តនិ ជាបច្ច័យ ខៃឧបាសានវិញ្ញយុត្តនិ ដោយអត្ថប្ប-
 ដ្ឋាន បានផលសហគាន បុរោគ មច្ចុយោ វាហារំ និមិត្តនិយំ ។

វេទានសម្បយុត្តរា: បញ្ចវគ្គ:

វេទានសម្បយុត្តរា: បញ្ចវគ្គ:

ឧបទេស្សយប្បច្ចុយន មច្ចុយា មុរេតាគប្បច្ចុយន
 មច្ចុយា ។ ឧបាទានសម្បយុត្តរា ធន ឧបាទានវិប្ប-
 យុត្តរា ធន ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស
 អារម្មណប្បច្ចុយន មច្ចុយា សហជាតប្បច្ចុយន
 មច្ចុយា ឧបទេស្សយប្បច្ចុយន មច្ចុយា ។ ឧបា-
 ទានសម្បយុត្តរា ធន ឧបាទានវិប្បយុត្តរា ធន ធម្មា
 ឧបាទានវិប្បយុត្តស្ស ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចុយន
 មច្ចុយា សហជាតប្បច្ចុយន មច្ចុយា ឧបទេស្ស-
 យប្បច្ចុយន មច្ចុយា មុរេតាគប្បច្ចុយន មច្ចុយា
 អារម្មណប្បច្ចុយន មច្ចុយា វត្ថុន័យប្បច្ចុយន មច្ចុ-
 យា ។ ឧបាទានសម្បយុត្តរា ធន ឧបាទានវិប្បយុត្តរា
 ធន ធម្មា ឧបាទានសម្បយុត្តស្ស ធន ឧបាទានវិប្ប-
 យុត្តស្ស ធន ធម្មស្ស អារម្មណប្បច្ចុយន មច្ចុយា
 សហជាតប្បច្ចុយន មច្ចុយា ឧបទេស្សយប្បច្ចុយន
 មច្ចុយា ។

[១៦៩] វេទានុយា ធន ធម្មារម្មណ ធន
 ធម្មវិប្បិយា ធន សត្វត្ថ ធន វេទានវិប្បិយា ធន ។

ជាបច្ច័យ ដោយឧបទេស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមុរេតាគប្បច្ច័យ ។
 ឧបាទានសម្បយុត្តនមិក្ខី ឧបាទានវិប្បយុត្តនមិក្ខី ជាបច្ច័យ វៃឧបាទាន-
 នសម្បយុត្តនមិ ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្ប-
 ច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទេស្សយប្បច្ច័យ ។ ឧបាទានសម្បយុត្តនមិ
 ក្ខី ឧបាទានវិប្បយុត្តនមិក្ខី ជាបច្ច័យ វៃឧបាទានវិប្បយុត្តនមិ ដោយ
 អារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
 ឧបទេស្សយប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយមុរេតាគប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ
 ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវត្ថុន័យប្បច្ច័យ ។ ឧបាទាន-
 សម្បយុត្តនមិក្ខី ឧបាទានវិប្បយុត្តនមិ ជាបច្ច័យ វៃឧបាទានសម្ប-
 យុត្តនមិក្ខី វៃឧបាទានវិប្បយុត្តនមិក្ខី ដោយអារម្មណប្បច្ច័យ ជា
 បច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយឧបទេស្សយប្បច្ច័យ ។

[១៦៩] ក្នុងវេទានប្បច្ច័យ មានវា: ៨ ក្នុងអារម្មណប្បច្ច័យ
 មានវា: ៨ ក្នុងអវិប្បិយប្បច្ច័យ មានវា: ៨ ក្នុងប្បច្ច័យវិប្បិយា
 ស្ត្រីកមានវា: ៨ ក្នុងវេទានវិប្បិយា មានវា: ៨ ។

ឧបាសានិយតោវេយ្យោធិឧបាសានំ ឯតំ ទុច្ចំ បដិច្ច
 អយោ ទុច្ចា ឧបាសានា ម ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វ រូបំ ។ ៨
 ១។ ៩ . . . ។ ឧបាសានេត្វេវ ឧបាសានិយតោ ឧបាសា-
 និយតោវេយ្យោធិឧបាសានេត្វ ដង្ហំ បដិច្ច ឧបាសានា-
 នេវ ឧបាសានិយោច ដង្ហា ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្បន្ទយា
 ធិដ្ឋានានេត្វ សម្មយុត្តាតា ម ១។ ៩ បដិច្ច កាធុបា-
 នេតិ ម ចក្កំ ។ ឧបាសានេត្វេវ ឧបាសានិយតោ ឧបា-
 នានិយតោវេយ្យោធិឧបាសានេត្វ ដង្ហំ បដិច្ច ឧបាសា-
 និយោចវេយ្យោធិឧបាសានា ដង្ហា ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្ប-
 ន្ទយា ឧបាសានិយតោវេយ្យោធិឧបាសានំ ឯតំ ទុច្ចំ
 ឧបាសានេ ម បដិច្ច អយោ ទុច្ចា ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វ រូបំ
 ។ ៨ ១។ ៩ . . . ឧបាសានេ ម បដិច្ច កាធុបា-
 នេតិ ម ចក្កំ ។ ឧបាសានេ ម បដិច្ច អយោ ទុច្ចា
 ចិក្ខុសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ ឧបាសានេត្វេវ ឧបាសានិយតោ
 ឧបាសានិយតោវេយ្យោធិឧបាសានេត្វ ដង្ហំ បដិច្ច ឧបា-
 នានេត្វ ឧបាសានិយោច ឧបាសានិយតោវេយ្យោធិ
 ឧបាសានេ ម ដង្ហា ឧប្បជ្ឈតិ លោកុប្បន្ទយា ឧបាសា-
 និយតោវេយ្យោធិឧបាសានំ ឯតំ ទុច្ចំ ធិដ្ឋានានេត្វ
 បដិច្ច អយោ ទុច្ចា កាធុបាសានេត្វ ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វ
 រូបំ ។ ៨ ១។ ៩ . . . ។ ចក្កំ ។

ឧច្ចុពា ភ្នំ ក្នុងឧបាសានក្តី ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វេត្តិ កាស្រ័យ ខ្ល/ខ្ល ១
 ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានតែមិនមែនជាឧបាសាន ខ្ល/ខ្ល ២ . . . ។
 ធម៌ ជាឧបាសានក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសាន កាស្រ័យ ខ្ល/ធម៌ ជា
 ឧបាសានក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានក៏ ខ្ល/ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់
 ឧបាសានតែមិនមែនជាឧបាសានក៏ ដើមរើកាស្រ័យ ព្រាហ្មណ៍កុប្បន្ទយ
 តិ កម្ពុបាសាន កាស្រ័យ ខ្ល/ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វ ខ្ល/កុសម្មយុត្តកុស្ត
 ផង ។ ចក្កៈ ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានតែមិនមែនជាឧបាសាន
 កាស្រ័យ ខ្ល/ធម៌ ជាឧបាសានក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានក៏ ខ្ល/
 ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានតែមិនមែនជាឧបាសានក៏ ដើមរើកា
 ស្រ័យ ព្រាហ្មណ៍កុប្បន្ទយ តិ ឧច្ចុពា ភ្នំ ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វេត្តិ កាស្រ័យ
 ខ្ល/ខ្ល ១ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានតែមិនមែនជាឧបាសានក៏ ខ្ល/កុស
 ម្មយុត្តកុស្ត ខ្ល/ខ្ល ២ . . . ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វ កាស្រ័យ ខ្ល/កុសម្មយុត្ត
 កុស្ត ខ្ល/ខ្ល ២ ខ្ល/កុសម្មយុត្តកុស្ត ។ ធម៌ ជាឧបាសានក៏ជាប្រយោជន៍
 ដល់ឧបាសានក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានតែមិនមែនជាឧបាសា
 ក្តី កាស្រ័យ ខ្ល/ធម៌ ជាឧបាសានក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានក៏
 ខ្ល/ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានតែមិនមែនជាឧបាសានក៏ ដើម
 រើកាស្រ័យ ព្រាហ្មណ៍កុប្បន្ទយ តិ ឧច្ចុពា ភ្នំ កម្ពុបាសានក្តី ចិក្ខុ
 សមុដ្ឋានេត្វេត្តិ កាស្រ័យ ខ្ល/ខ្ល ១ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាសានតែ
 មិនមែនជាឧបាសានក៏ ខ្ល/ចិក្ខុសមុដ្ឋានេត្វ ខ្ល/ខ្ល ២ . . . ។ ចក្កៈ ។

ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ តិណំ ។ ឧបាទានិយោជេវ វោចឧបា-
 រោចោ ធម្មា ឧបាទានិយស្សនេវ វោចឧបាទានស្ស-
 នេវស្ស អនុធម្មណប្បច្ចយេន បច្ចាយា នាចំ ។ មេ ។
 លោកា វុដ្ឋហំថា លោចំ បច្ចវេក្ខតិ អស្សនេនតិ
 អភិទន្ធតិ តំ អនក្ខ ពាកា ... ធិដ្ឋ វិចិត្តិថា ឧទ្ធច្ច
 ... លោមនស្សំ ឧប្បជ្ឈន្តិ វរិយា វោត្រកុំ បច្ចវេក្ខន្តិ
 វោចេន បច្ចវេក្ខន្តិ ធម្មិយេ តិលលសេ ... វិក្ខន្ធិត
 ពិវ្រលសេ ... បុត្រេ សមុទានិណ្ឌោ ... ចន្ទំ ...
 ក្កំ ... ។ សន្តិក្កំ ។ អនាគតំសញ្ញាណស្ស អវជ្ជ-
 នាយ អនុធម្មណប្បច្ចយេន បច្ចាយា ។ ឧបាទានិយោ-
 ជេវ វោចឧបាទានោ ធម្មា ឧបាទានស្សនេវ ឧបា-
 រោចិយស្សនេ ធម្មស្ស អនុធម្មណប្បច្ចយេន ធម្មយោ ។
 សន្តិក្កំ ។ ឥតារ ទ្វេ ឧបាទានទុក្ខសនិសា ។ ឧបា-
 រោចោតេវ ឧបាទានិយោច ឧបាទានិយោជេវ វោច
 ឧបាទោចោ ធម្មា ឧបាទានស្សនេវ ឧបាទានិយស្ស-
 នេ ធម្មស្ស អនុធម្មណប្បច្ចយេន បច្ចាយា តិណំ ។
 ហេត្វា អធិបតិ តិណំ ឧបាទានទុក្ខសនិសា ។

វេចារិកាទ្បើន ។ ហនវា ក ។ ធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន
 តែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ វៃធម៌ ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន
 តែមិនមែនជាឧបាទាន ដោយការម្សោយប្បច្ច័យ គឺ (បុគ្គល) ខ្ញុំខាន
 ។ មេ ។ ចេញ អភិយោន ហើយនិពារណា ខ្ញុំយោន ប្រគេអ វិគយ
 កកៈ ប្រារា ខ្ញុំក្រុមលះនោះ ... ធិដ្ឋ វិចិត្តិថា ឧទ្ធច្ច ... វោមនស្ស
 វេចារិកាទ្បើន ពួកប្រាសិយៈ និពារណា ខ្ញុំតាត្រក្ខ និពារណា ខ្ញុំវេ-
 កាន ខ្ញុំក្នុងកិលស ដែលលះមន៍ហើយ ... ខ្ញុំក្នុងកិលស ដែល
 សន្តិកំសន្តិនហើយ ... ខ្ញុំក្នុងកិលស ដែលសម្លៀកហើយ គុណិយ
 មុន ... ខ្ញុំចក្ក ... ខ្ញុំវិគ្គ ... ។ សេចក្តីបំប្រែ ។ ជាបច្ច័យ
 វៃធម៌និពារណា ខ្ញុំអនាគតំសញ្ញាណ ដោយការម្សោយប្បច្ច័យ ។ ធម៌
 ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទាន ជាបច្ច័យ វៃធម៌ ជា
 ឧបាទានក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយការម្សោយប្បច្ច័យ ។
 សេចក្តីបំប្រែ ។ ក៏ក៏ន ២ ប្រការនេះ ដូចគ្នាទាំងឧបាទានទុក្ខនិវេ ។
 ធម៌ ជាឧបាទានក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទានក្តី ធម៌ ជាប្រយោជន៍
 ដល់ឧបាទានតែមិនមែនជាឧបាទានក្តី ជាបច្ច័យ វៃធម៌ ជាឧបាទាន
 ក៏ជាប្រយោជន៍ដល់ឧបាទាន ដោយការម្សោយប្បច្ច័យ ហនវា ក ។
 អធិបតិធម៌ ហនវា ក ដូចឧបាទានទុក្ខនិវេ ។

បញ្ញាវិវា

[១៧៣] ឧបាសានោចេវ ឧបាសានសម្មយុត្តា-

៨ ឈោ ឧបាសានស្មោចេវ ឧបាសានសម្មយុត្តស្ម-
 ៨ ធម្មស្ម ហេតុប្បដ្ឋានេន មច្ចាយា ឧបាសានោចេ-
 វ ឧបាសានសម្មយុត្តាច ហេតុ សម្មយុត្តកាចំ ឧបា-
 សានាចំ ហេតុប្បដ្ឋានេន មច្ចាយា ។ ម្យលំ បុច្ឆិតតំ
 ឧបាសានោចេវ ឧបាសានសម្មយុត្តាច ហេតុ សម្ម-
 យុត្តកាចំ ឧបាសានោចេវ ហេតុប្បដ្ឋានេន មច្ចាយា ។ ម្យលំ
 បុច្ឆិតតំ ឧបាសានោចេវ ឧបាសានសម្មយុត្តាច ហេ-
 តុ សម្មយុត្តកាចំ ឧបាសានោចេវ ហេតុប្បដ្ឋានេន មច្ចាយា ។
 ឧបាសានោចេវ ឧបាសានសម្មយុត្តាចេវ ហេតុ ឧបាសានោ-
 ចេវ ឧបាសានសម្មយុត្តស្មោចេវ ហេតុ ឧបាសានសម្ម-
 យុត្តស្ម ហេតុប្បដ្ឋានេន មច្ចាយា ។ ឧបាសានសម្មយុត្តាចេវ ហេតុ
 សម្មយុត្តកាចំ ឧបាសានោចេវ ហេតុប្បដ្ឋានេន មច្ចាយា ។ ម្យលំ
 បុច្ឆិតតំ ឧបាសានសម្មយុត្តាចេវ ហេតុ ឧបា-
 សានោចេវ ហេតុ សម្មយុត្តកាចំ ឧបាសានោចំ ហេតុប្ប-
 ដ្ឋានេន មច្ចាយា ។ ម្យលំ បុច្ឆិតតំ ឧបាសានសម្ម-
 យុត្តាចេវ ហេតុ ឧបាសានោចេវ ហេតុ សម្មយុត្តកាចំ
 ឧបាសានោចេវ ហេតុប្បដ្ឋានេន មច្ចាយា ។

បញ្ញាវិវា

[១៧៣] ធម៌ ជាឧបាសានាចំប្រកបដោយឧបាសាន ជា

ច្រើន ឆែធម៌ ជាឧបាសានាចំប្រកបដោយឧបាសាន ដោយហេតុ-
 ប្បដ្ឋាន គឺ ពួកហេតុ ជាឧបាសានាចំប្រកបដោយឧបាសាន ជាច្រើន
 នៃពួកសម្មយុត្តកក្នុងឧបាសាន ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ម្យល បណ្ឌិត ឧប្បស្ស-
 ណ៍និប្បុរៈ ពួកហេតុ ជាឧបាសានាចំប្រកបដោយឧបាសាន ជាច្រើន
 នៃពួកសម្មយុត្តកក្នុងឧបាសាន ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ម្យល បណ្ឌិត ឧប្បស្ស-
 ណ៍និប្បុរៈ ពួកហេតុ ជាឧបាសានាចំប្រកបដោយឧបាសាន ជាច្រើន នៃ
 ពួកសម្មយុត្តកក្នុងឧបាសាន ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ធម៌
 ប្រកបដោយឧបាសានគឺធម៌នៃឧបាសាន ជាច្រើន នៃធម៌ ប្រកប
 ដោយឧបាសានគឺធម៌នៃឧបាសាន ដោយហេតុប្បដ្ឋាន គឺ ពួក
 ហេតុ ប្រកបដោយឧបាសានគឺធម៌នៃឧបាសាន ជាច្រើន នៃពួក
 សម្មយុត្តកក្នុងឧបាសាន ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ម្យល បណ្ឌិត ឧប្បស្ស-
 ណ៍និប្បុរៈ ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាសានគឺធម៌នៃឧបាសាន ជាច្រើន នៃពួក
 សម្មយុត្តកក្នុងឧបាសាន ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។ ម្យល បណ្ឌិត ឧប្បស្ស-
 ណ៍និប្បុរៈ ពួកហេតុ ប្រកបដោយឧបាសានគឺធម៌នៃឧបាសាន ជាច្រើន
 នៃពួកសម្មយុត្តកក្នុងឧបាសាន ដោយហេតុប្បដ្ឋាន ។

ធុរិយា ធុរិយា ឧបាសាសាចេវ ឧបាសាសសម្បយុត្តោ ច
 ឧត្តា បដិមាសំ បដិមាសំ ឧបាសាសាសំ អនន្តរាប្បដ្ឋាយន
 បដ្ឋាយា ។ ឯវំ ឯវំ បដ្ឋានំ កាតក្ខា អាវុត្តនាមិ
 វុត្តនាមិ ធម្មំ ។

[១៧៧] ឧបាសាសាចេវ ឧបាសាសសម្បយុត្តោ-
 ច ឧត្តា ឧបាសាសស្កាចេវ ឧបាសាសសម្បយុត្តស្កាច
 ធម្មស្ក ឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយា ឯវំ ។ . . .
 សាសាសាសស្កាចេវ បដ្ឋាយា ឯវំ អន្តរាប្បដ្ឋាយន
 បដ្ឋាយា ឯវំ ឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយា ឯវំ ។

[១៧៨] ឧបាសាសាចេវ ឧបាសាសសម្បយុត្តោ-
 ច ឧត្តា ឧបាសាសស្កាចេវ ឧបាសាសសម្បយុត្តស្កាច
 ធម្មស្ក ឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយា ។ ឯវំ ។
 ធុរិយា ។ ឧបាសាសសម្បយុត្តោចេវ គោធិឧបាសាសា
 ឧត្តា ឧបាសាសសម្បយុត្តស្កាចេវ គោធិឧបាសាសស្កា
 ធម្មស្ក ឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយា កាតក្ខណ្ឌ-
 បដិស្កាយា អនន្តរាប្បដិស្កាយា បកក្ខបដិស្កាយា
 ។ ឯវំ ។ បកក្ខបដិស្កាយា ឧបាសាសសម្បយុត្តោចេវ
 គោធិឧបាសាសា ឧត្តា ឧបាសាសសម្បយុត្តោចេវ គោ-
 ធិឧបាសាសា ឧត្តា ឧបាសាសសម្បយុត្តោចេវ គោ-
 ធិឧបាសាសា ឧត្តា ឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយន បដ្ឋាយា

គី ត្ថកខន្ធ គីឧបាសាសាសិស្សកថាសោយឧបាសាស ធុរិយា គីបដិមា
 ឧត្តកឧបាសាស ក្រោយ ។ គោយអនន្តរាប្បដ្ឋាយ ។ បដ្ឋានំ យាទិ
 បដ្ឋានំ គប្បិច្ឆេ យាទិគោយ កាវុត្តនាមិ វុត្តនាមិ មិទេមនោ ។

[១៧៧] ធុរិ គីឧបាសាសាសិស្សកថាសោយឧបាសាស គីបដិមា
 ឧត្តក គីឧបាសាសាសិស្សកថាសោយឧបាសាស គោយអនន្តរាប្បដ្ឋាយ
 គី ឧបាសាស ។ . . . គីបដិមា គោយសហកាតក្ខបដិមា ឧបាសាស
 គីបដិមា គោយអន្តរាប្បដ្ឋាយ ឧបាសាស គីបដិមា គោយឧបស្ក-
 យប្បដ្ឋាយ ឧបាសាស ។

[១៧៨] ធុរិ គីឧបាសាសាសិស្សកថាសោយឧបាសាស គីបដិមា
 ឧត្តក គីឧបាសាសាសិស្សកថាសោយឧបាសាស គោយឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយ
 ។ ឯវំ ។ ឧបាសាស ។ ធុរិ ប្រកថាសោយឧបាសាសគីមិទេមនោឧបា-
 សាស គីបដិមា ឧត្តក គីសិស្សកថាសោយឧបាសាសគីមិទេមនោឧបាសាស
 គោយឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយ បាតក្ខណ្ឌកាតក្ខបដិស្កាយ អនន្តរាប្បដិស្កាយ
 គីបដិមា បដិស្កាយ ។ ឯវំ ។ បកក្ខបដិស្កាយ គី ត្ថកខន្ធ ប្រកថា
 គោយឧបាសាសគីមិទេមនោឧបាសាស គីបដិមា ឧត្តកខន្ធ គីសិ
 ប្រកថាសោយឧបាសាសគីមិទេមនោឧបាសាស គោយឧបសិស្សយប្បដ្ឋាយ

ឃុំត្រីយ៉ា ទេវ ធីត្រីយ៉ា ទេវ វិគោត ទេវ អវិគោត ទេវ ។

[១៨០] ឧតានានោទេវ ឧតានានសម្មយុត្តា-

ន ធម្មា ឧតានានស្ម័យទេវ ឧតានានសម្មយុត្តស្ម័យ
ធម្មស្ម័យ អារម្មណញ្ញក្ខយេន បច្ចុយោ សហជាតប្ប-
ក្ខយេន បច្ចុយោ ឧបេស្មយប្បក្ខយេន បច្ចុយោ ។
ឧតានានោទេវ ឧតានានសម្មយុត្តាទ ធម្មា ឧតានា-
នសម្មយុត្តស្ម័យទេវ ឧតានានស្ម័យធម្មស្ម័យ អារម្ម-
ណញ្ញក្ខយេន បច្ចុយោ សហជាតប្បក្ខយេន បច្ចុយោ
ឧបេស្មយប្បក្ខយេន បច្ចុយោ ។ ឧតានានោទេវ
ឧតានានសម្មយុត្តាទ ធម្មា ឧតានានស្ម័យទេវ ឧតា-
នានសម្មយុត្តស្ម័យ ឧតានានសម្មយុត្តស្ម័យទេវ ឧតា-
នានសម្មយុត្តស្ម័យ ធម្មស្ម័យ អារម្មណញ្ញក្ខយេន បច្ចុ-
យោ សហជាតប្បក្ខយេន បច្ចុយោ ឧបេស្មយប្បក្ខ-
យេន បច្ចុយោ ។

ឋាន្ត ទេវ កាតត្វា ឋានេកស្ម ទ្វាស ភីណិ
ភីណិ មច្ឆា ។

[១៨២] ធមោត្តយា ទេវ ធម្មាធម្មណ ទេវ
ធម្មិកតិយា ទេវ សត្វត្ថ ទេវ វិគោតតេ ទេវ ។

ក្នុងអត្ថប្បក្ខយ មានវារៈ ក្នុងអត្ថប្បក្ខយ មានវារៈ ក្នុងវិគោតប្ប-
ក្ខយ មានវារៈ ក្នុងវិគោតប្បក្ខយ មានវារៈ ។

[១៨១] ធម៌ ជាទុក្ខានតំវិប្បកមដោយទុក្ខាន ជាច្រើន
នៃធម៌ ជាទុក្ខានតំវិប្បកមដោយទុក្ខាន ដោយអារម្មណញ្ញក្ខយ
ជាច្រើន ដោយសហជាតប្បក្ខយ ជាច្រើន ដោយឧបេស្មយប្ប-
ក្ខយ ។ ធម៌ ជាទុក្ខានតំវិប្បកមដោយទុក្ខាន ជាច្រើន នៃ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយទុក្ខានក្រៃលែងនៃធម៌ទុក្ខាន ដោយអារម្មណ-
ញ្ញក្ខយ ជាច្រើន ដោយសហជាតប្បក្ខយ ជាច្រើន ដោយឧបេស្ម-
យប្បក្ខយ ។ ធម៌ ជាទុក្ខានតំវិប្បកមដោយទុក្ខាន ជាច្រើន
នៃធម៌ ជាទុក្ខានតំវិប្បកមដោយទុក្ខាននៃ ធម៌ ដែលប្រកប
ដោយទុក្ខានក្រៃលែងនៃធម៌ទុក្ខាននៃ ដោយអារម្មណញ្ញក្ខយ ជា
ច្រើន ដោយសហជាតប្បក្ខយ ជាច្រើន ដោយឧបេស្មយប្បក្ខយ ។

វារៈ ក្នុងវិគោត ក្នុងវិគោត យ៉ាងនេះ ក្នុងអត្ថប ដែលច្រើនយូរ ។
មានបញ្ជីទី ។

[១៨២] ក្នុងធម្មាធម្មញ្ញក្ខយ មានវារៈ ក្នុងធម្មាធម្មញ្ញក្ខយ
មានវារៈ ក្នុងធម្មិកតិយញ្ញក្ខយ មានវារៈ ក្នុងបច្ចុយោតំវិស័យ
ស្ម័យនៃធម្មិកតិយ ក្នុងធម្មាធម្មញ្ញក្ខយ មានវារៈ ។

មហាគ្រូតេ បដិច្ច ចិត្តសមុប្បាទំ រូបំ កាដត្តារូបំ ទ.
 តាតារូបំ ។ ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តំ អនុបាសាវេយំ ធម្មំ
 បដិច្ច ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយោ ធម្មោ ឧប្ប-
 ដ្ឋតិ ហេតុប្បក្កយោ ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តំ អនុបាសាវេយំ
 ឯកំ ទក្កំ បដិច្ច តាយោ ទទ្ធា ទទ្ធ ទទ្ធ . . . ។
 ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តំ អនុបាសាវេយំ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសា-
 វេវិយ្យយុត្តោ ឧបាសាវេយោ ធម្មោ ឧប្បដ្ឋតិ ហេតុប្ប-
 ក្កយោ ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយោ ទទ្ធា បដិច្ច
 ចិត្តសមុប្បាទំ រូបំ ។ ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តំ អនុបាសាវេយំ
 ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តោ ឧបាសាវេយោ ធម្ម-
 តាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយោ ធម្ម ធម្មោ ឧប្បដ្ឋតិ
 ហេតុប្បក្កយោ ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តំ អនុបាសាវេយំ ឯកំ
 ទក្កំ បដិច្ច តាយោ ទទ្ធា ចិត្តសមុប្បាទេក្ខ រូបំ ។
 ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តំ ឧបាសាវេយេក្ខ ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តំ អ-
 នុបាសាវេយេក្ខ ធម្មំ បដិច្ច ឧបាសាវេវិយ្យយុត្តោ ឧបា-
 សាវេយោ ធម្មោ ឧប្បដ្ឋតិ ហេតុប្បក្កយោ ឧបាសាវេ-
 វិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយោ ទទ្ធា ធម្ម មហាគ្រូតេ ធម្ម
 បដិច្ច ចិត្តសមុប្បាទំ រូបំ ។

ចិត្តសមុប្បាទេក្ខ ករណីកាប្ប ធនិទុបាសាប្ប អាស្រ័យ ទូរក្ខតមហា-
 ភូត ។ ទុបាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ អាស្រ័យ ទូរក្ខតាឧ-
 វិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ វេយាភិក្ខេវ្យ័នំ ព្រោហេតុប្បក្កយ គី ទទ្ធា ក្ខ
 អាស្រ័យ ទូរក្ខតាឧវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ ទ ទូរក្ខត ២ . . . ។
 ទុបាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ អាស្រ័យ ទូរក្ខតាឧវិយ្យយុត្តោ អ-
 នុបាសាវេយេក្ខ វេយាភិក្ខេវ្យ័នំ ព្រោហេតុប្បក្កយ គី ចិត្តសមុប្បាទេក្ខ
 អាស្រ័យ ទូរក្ខតាឧវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ ។ ទុបាសាវេវិ-
 យ្យុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ ទុបាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ អាស្រ័យ ទូរ
 ទុបាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ វេយាភិក្ខេវ្យ័នំ ព្រោហេតុប្បក្កយ
 គី ទទ្ធា ក្ខ ចិត្តសមុប្បាទេក្ខ អាស្រ័យ ទូរក្ខតាឧវិយ្យយុត្តោ អនុបា-
 សាវេយេក្ខ ទ ។ ទុបាសាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ អាស្រ័យ ទូរក្ខតា-
 សាវេវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ ទូរក្ខតាឧវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ
 ធនិ វេយាភិក្ខេវ្យ័នំ ព្រោហេតុប្បក្កយ គី ចិត្តសមុប្បាទេក្ខ អាស្រ័យ
 ទូរក្ខតាឧវិយ្យយុត្តោ អនុបាសាវេយេក្ខ ទូរក្ខតមហាភូតធនិ ។

កិលេសទុក្ខ បដិច្ចវិ.វ

[១៨៦] ហេតុយា បញ្ច អាមេឡណេ ធ្វេ ។ មេ ។
អវិកតេ បញ្ច ។ ឥមំ ទុក្ខំ ទុក្ខន្តរទុក្ខេ លោភិ-
យេ ទុក្ខសនិសំ ធិញ្ញាតាគរណំ ។

រោគាឡិយ្យន្តរោគវិមយុកំ ធិដ្ឋំ ។

កិលេសទុក្ខំ

បដិច្ចវិ.វ

[១៨៧] កិលេសំ ធិដ្ឋំ បដិច្ច កិលេសោ នេត្តា
ទុក្ខំ កិលេសុយ្យុត្តយា លោភំ បដិច្ច មោហោ ធិដ្ឋំ ជីវំ
ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ ធិដ្ឋំ
ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច មោហោ
មោហោ ជីវំ ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ បដិច្ច
មោហោ មោហោ ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ
បដិច្ច មោហោ ជីវំ ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ
បដិច្ច មោហោ ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ លោភំ
បដិច្ច មោហោ ជីវំ ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ
លោភំ បដិច្ច មោហោ ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ
វិចិត្តំ បដិច្ច មោហោ ទុក្ខំ អហិកំ អនោត្តប្បំ

កិលេសទុក្ខ បដិច្ចវិ.វ

[១៨៦] ក្នុងហេតុយ្យុត្តយ មានព្រះ ៥ ក្នុងការប្រកាសយ្យុត្តយ មាន
ព្រះ ៦ ។ មេ ។ ក្នុងអវិកតយ្យុត្តយ មានព្រះ ៥ ។ ទុក្ខនេះ ដូចគ្នាទាំង
លោក៍យុក្ខៈ ក្នុងចូលនូវទុក្ខនេះ មិនមានការធ្វើផ្សេងៗ គ្នាទេ ។

ចម្លើយ ទោតាឡិយ្យន្តរោគវិមយុកំ ។

កិលេសទុក្ខំ

បដិច្ចវិ.វ

[១៨៧] កិលេសធម៌ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេសធម៌ វិចិត្តកំ
ស្ម័គ្រំ ក្រោមហេតុយ្យុត្តយ គឺ មោហា ជីវំ ចំនេះ ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ
និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស មោហា ជីវំ ទុក្ខច្នេះ អហិ-
កៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស មោហា មោហា ចំនេះ
ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស មោហា
មោហា ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស មោហា
ចំនេះ ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស មោហា
ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស មោហា
ចំនេះ ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស
មោហា ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស
មោហា ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស
មោហា ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស
មោហា ទុក្ខច្នេះ អហិកៈ និងអនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្ញុំកិលេស

កំលែបទុក បដិច្ចវេទ

ហេតុប្បដូណ លោកញ សម្បយុត្តតោ ច ខន្ធ បដិច្ច
 មោហា ធិដ្ឋ ចីវំ ឧទ្ធច្ចំ អហំវិកំ អនោត្តជ្យំ ។
 កត្តំ ។ កំលែសត្វ ចោកំលែសត្វ ធម្មំ បដិច្ច
 ចោកំលែសា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដូណ ចោ-
 កំលែសំ ឯកំ ទទ្ធក្វ កំលែស ច បដិច្ច កាយា
 ទទ្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានក្វ រូបំ រេ ខន្ធ ... កំលែស
 ក អហាភូតេ ច បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ កិ-
 លែសត្វ ចោកំលែសត្វ ធម្មំ បដិច្ច កំលែសា
 ច ចោកំលែសា ច ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដូណ
 ចោកំលែសំ ឯកំ ទទ្ធក្វ លោកញ បដិច្ច កាយា
 ទទ្ធា មោហា ធិដ្ឋ ចីវំ ឧទ្ធច្ចំ អហំវិកំ អនោត្តជ្យំ
 ចិត្តសមុដ្ឋានក្វ រូបំ រេ ខន្ធ ... ។ ចត្តំ ។
 សន្និគ្គំ ។

[១៩៨] ហេតុយា ធម៌ អារម្មណ ធម៌ អតីត-
 តំយា ធម៌ អនន្តរ ធម៌ សមនន្តរ ធម៌ សក្ខត្ត ធម៌
 វិចារេត ឯកំ អវិគារេត ធម៌ ។

[១៩៩] កំលែសំ ធម្មំ បដិច្ច កំលែសា ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បដូណ វិចិត្តក្ខំ បដិច្ច មោហា
 ឧទ្ធច្ចំ បដិច្ច មោហា ។ ចោកំលែសំ ធម្មំ បដិច្ច

កំលែបទុក បដិច្ចវេទ

ព្រោះហេតុប្បដូណ គឺ មោហា ធិដ្ឋ ចីវំ ឧទ្ធច្ចំ អហំវិកា ធិត្ថ
 អនោត្តប្បៈ កាស្រ័យ ខ្លាចលាភៈផង ខ្លាចកុសម្បយុត្តកក្កដន៍ ។ ធម៌
 ធាតុក្កៈផងក្នុង ។ ចោកំលែសធម៌ កាស្រ័យ ខ្លាចកំលែសធម៌ផង ខ្លា-
 ចោកំលែសធម៌ផង រើបើកឡើង ព្រោះហេតុប្បដូណ គឺ ខន្ធ កា-
 ត្តិ ចិត្តសមុដ្ឋានក្វ កាស្រ័យ ខ្លាចកំលែសក្កដ ១ ធម៌ ខ្លាចក
 កំលែសធម៌ ខ្លាខន្ធ ២ ... ចិត្តសមុដ្ឋានក្វ កាស្រ័យ ខ្លាចក
 កំលែសធម៌ ខ្លាចកមហាក្កដន៍ ។ កំលែសធម៌ក្តិ ចោកំលែសធម៌ក្តិ
 កាស្រ័យ ខ្លាចកំលែសធម៌ផង ខ្លាចចោកំលែសធម៌ផង រើបើកឡើង
 ព្រោះហេតុប្បដូណ គឺ ខន្ធ កា មោហា ធិដ្ឋ ចីវំ ឧទ្ធច្ចំ អហំវិកា
 អនោត្តប្បៈ ធិត្ថចិត្តសមុដ្ឋានក្វ កាស្រ័យ ខ្លាចកំលែសក្កដ ១ ធម៌ ខ្លា-
 ចលាភៈផង ខ្លាខន្ធ ២ ... ។ ធម៌ធាតុក្កៈផងក្នុង ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។

[១៩៩] ក្នុងហេតុប្បដូណ មានពីរ ៧ ក្នុងអារម្មណប្បដូណ
 មានពីរ ៧ ក្នុងអតីតប្បដូណ មានពីរ ៧ ក្នុងអនន្តរប្បដូណ មាន
 ពីរ ៧ ក្នុងសមនន្តរប្បដូណ មានពីរ ៧ ក្នុងសក្ខតប្បដូណ មានពីរ ៧
 ក្នុងវិចារេតប្បដូណ មានពីរ ១ ក្នុងអវិគារេតប្បដូណ មាន
 ពីរ ៧ ។

[២០០] កំលែសធម៌ កាស្រ័យ ខ្លាចកំលែសធម៌ រើបើក
 ឡើង ព្រោះហេតុប្បដូណ គឺ មោហា កាស្រ័យ ខ្លាចចិត្ត
 មោហា កាស្រ័យ ខ្លាខន្ធ ។ ចោកំលែសធម៌ កាស្រ័យ

ចោតិលេសសា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាតុប្បច្ចយា
 អហេតុកំ ចោតិលេសំ វិកំ ទង្គំ បដិច្ច តាយា
 ទង្គា ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ រង្គំ ទង្គំ . . . អហេតុ-
 កាប្បជ្ជសង្ខំ យាវ អសញ្ញាសត្តា ។ ចោតិលេសំ ធម្មំ
 បដិច្ច តិលេសសា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាតុប្បច្ចយា
 វិចិត្តិប្រាសហតោ ឧទ្ធច្ចសហតោ ទង្គំ បដិច្ច វិចិត្ត-
 កំប្រាសហតោ ឧទ្ធច្ចសហតោ មោហោ ។ តិ-
 លេសសត្វ ចោតិលេសត្វ ធម្មំ បដិច្ច តិលេសសា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាតុប្បច្ចយា វិចិត្តិប្រាសហតោ
 ទង្គំ បដិច្ច វិចិត្តិប្រាសហតោ មោហោ
 ឧទ្ធច្ចសហតោ ទង្គំ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចសហ-
 តោ មោហោ ។

[១៩០] តិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ចោតិលេសសា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាតុប្បច្ចយា តិលេសស បដិច្ច ចិត្តស-
 មុដ្ឋានំ រូបំ ។ ចោតិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច ចោតិលេសា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធម្មាតុប្បច្ចយា ចោតិលេស
 មហេ បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ធម្មិសង្ខតុលោ ទង្គំ
 បដិច្ច រត្តំ យាវ អសញ្ញាសត្តា ។ តិលេសសត្វ ចោតិ-
 លេសត្វ ធម្មំ បដិច្ច ចោតិលេសសា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ

ឧប្បាតិលេសធម៌ វេបកើតឡើង ព្រោះអហេតុប្បច្ចយ គឺ ឧទ្ធច្ច ត្រូវ
 ចិត្តសមុដ្ឋានប្រតិ កាស្រ័យ ឧប្បាតិលេសក្នុង ១ ធម៌អហេតុកៈ ឧប្ប
 ឧទ្ធច្ច . . . មានអហេតុប្បច្ចសង្ខំ ហេតុផលពួកអសញ្ញាសត្វ ។
 តិលេសធម៌ កាស្រ័យ ឧប្បាតិលេសធម៌ វេបកើតឡើង ព្រោះអ-
 ហេតុប្បច្ចយ គឺ មោហាៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិ ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ
 កាស្រ័យ ឧប្បាតិឧទ្ធច្ច ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិ ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ ។
 តិលេសធម៌ កាស្រ័យ ឧប្បាតិលេសធម៌ផង ឧប្បាតិលេសធម៌ផង វេប
 កើតឡើង ព្រោះអហេតុប្បច្ចយ គឺ មោហាៈ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិ
 កាស្រ័យ ឧប្បាតិឧទ្ធច្ច ដែលច្រឡំដោយវិចិត្តិផង ឧប្បាតិឧទ្ធច្ច
 មោហាៈ ដែលច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចៈ កាស្រ័យ ឧប្បាតិឧទ្ធច្ច ដែលច្រឡំ
 ដោយឧទ្ធច្ចផង ឧប្បាតិឧទ្ធច្ចផង ។

[១៩១] ចោតិលេសធម៌ កាស្រ័យ ឧប្បាតិលេសធម៌ វេប
 កើតឡើង ព្រោះអហេតុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានប្រតិ កាស្រ័យ
 ឧប្បាតិលេស ។ ចោតិលេសធម៌ កាស្រ័យ ឧប្បាតិលេស-
 ធម៌ វេបកើតឡើង ព្រោះអហេតុប្បច្ចយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋាន-
 ប្រតិ កាស្រ័យ ឧប្បាតិលេសក្នុង ក្នុងធម៌សមុដ្ឋាន រត្តំ កា-
 ស្រ័យ ឧប្បាតិឧទ្ធច្ច មានហេតុផលពួកអសញ្ញាសត្វ ។ ចោតិលេសធម៌
 កាស្រ័យ ឧប្បាតិលេសធម៌ផង ឧប្បាតិលេសធម៌ផង វេបកើតឡើង

វត្ថុ បច្ចយា កាលសា បហាភូតេ បច្ចយា ចំគូស-
 វត្ថុនៃ រូបំ វត្ថុ បច្ចយា កាលសា ៥ សម្បយុត្តកា
 ៥ ទទ្ធា ។ កាលសាស្ស វោកាលសាស្ស ធម្មំ បច្ចយា
 កាលសា ធានា ឧប្បជ្ឈតិ វោតុប្បច្ចយា វោតតុ
 សម្បយុត្តកេ ៥ ទទ្ធា បច្ចយា វោហោ ធិដ្ឋំ ដំ
 ឧទ្ធចំ អវាហិតំ អវោត្តប្បំ ៥ ធាតុំ ។ វោតតុ
 វត្ថុតុ បច្ចយា កាលសា ៥ កាលសាស្ស វោកា-
 លសាស្ស ធម្មំ បច្ចយា វោកាលសា ធានា
 ឧប្បជ្ឈតិ វោតុប្បច្ចយា វោកាលសា ធិតំ ទទ្ធា
 កាលសាស្ស បច្ចយា វោហោ ទទ្ធា ចំគូសឧដ្ឋានតុ
 រូបំ ទទ្ធា ទទ្ធា . . . កាលសា ៥ បហាភូតេ ៥
 បច្ចយា ចំគូសឧដ្ឋានំ រូបំ កាលសា ៥ វត្ថុតុ បច្ច-
 យា វោកាលសា ទទ្ធា ៥ កាលសាស្ស វោកា-
 លសាស្ស ធម្មំ បច្ចយា កាលសា ៥ វោកាល-
 សា ៥ ធានា ឧប្បជ្ឈតិ វោតុប្បច្ចយា វោកាលសា
 ធិតំ ទទ្ធា វោហោ បច្ចយា វោហោ ទទ្ធា វោ-
 ហោ ធិដ្ឋំ ដំ ឧទ្ធចំ អវាហិតំ អវោត្តប្បំ ចំគូ-
 សឧដ្ឋានតុ រូបំ ទទ្ធា ទទ្ធា . . . ។ ធាតុំ ។

កាលសា កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ចំគូសឧដ្ឋានតុ កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ
 កាលសាស្ស កាលសម្បយុត្តកេ កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ។ កាលសាស្ស
 កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ វោហោ ធិដ្ឋំ ដំ ឧទ្ធចំ អវាហិតំ ធិតំវត្ថុ
 កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ។ ធិតំវត្ថុ ។
 កាលសា កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ។ វោកាលសាស្ស
 កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ទទ្ធា កាលវត្ថុ កាលវត្ថុ កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ
 កាលសាស្ស ៥ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ . . . ចំគូសឧដ្ឋានតុ
 កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ កាលសាស្ស
 កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ។ កាលសាស្ស វោកាលសា-
 សាស្ស កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ វេយ្យាករណ៍
 ព្រោះហេតុប្បច្ចយ គឺ ទទ្ធា វោហោ ធិដ្ឋំ ដំ ឧទ្ធចំ
 អវាហិតំ ធិតំវត្ថុ ចំគូសឧដ្ឋានតុ កាលវត្ថុ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ
 កាលសាស្ស ៥ ធិតំវត្ថុ ធិតំវត្ថុ . . . ។ ធិតំវត្ថុ ។

[illegible]

ကနဦး ဂရုဏ်းထား စေရန် လိုအပ်သည်။

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକ ୭

(၁၃၆) လူနာ၏ အကျိုးအမြတ် အကျိုးအမြတ်

(ii) of any of these 28 items of 7

(a) $\frac{1}{2} \log 2$ and $\frac{1}{2} \log 2$

၀၁၂၃ ၄၅၆၇ ၈၉၁၀၁၁၂၃ ၄၅၆၇ ၈၉၁၀

វិធីសាស្ត្រសាងសង់ ២០១៣ ១១៩ ១២០ ១២១ ១២២ ១២៣ ១២៤ ១២៥

အလုပ်အကိုင် တစ်ခုလုံးကို စီမံကိန်းသွင်းသွင်း ဖြစ်သွားတာ

၂၀၁၈ ခုနှစ် (၂၀၁၇-၁၈)	၁၂၈၂	၁၂၈၂	၁၂၈၂
-----------------------	------	------	------

[illegible]

ကလေးများ၏ အသံများကို ကြားရသည်။

(တစ်နှစ်လျှောက်) စုစုပေါင်း ၅ နှစ်အတွက် စုစုပေါင်း ငွေကြေး

កំណែសម្រាប់	ឈ្មោះ	ឧបករណ៍	ទីតាំងប្រើប្រាស់
កំណែសម្រាប់	ឈ្មោះ	ឧបករណ៍	ទីតាំងប្រើប្រាស់

70 83 01 AS LN 118 83 01 AS LN 118 01 01 01 118

၈၂၀၈ ဖိစိတ်မှုကြီးမား ခံနိုင်ရည်ရှိသူ

លើក ១ គំរូលេខ ៣១ លើកលេខ ៣២ ទំព័រ ២១៣

កំណែសម្រាប់	ចំណាត់	ទំហំផ្ទៃក្រឡា	ទំហំកម្រិតទឹក
-------------	--------	---------------	---------------

ເຂດ: ວິສິ ວິສ: ອຸດສ: ສວິກ: ອິນສາທິຍ: ຕາຍຍຸພະກະ

ក៏ដដែល ទីនេះហាក់ដូចជា ទីនៃគុណ ។ ចង់ដឹងច្បាស់ ។

ජනාධිපතිතුමාගේ මහලයාගේ සහයක

ਅਨੁਸਾਰੀ ੭

(១៧៥) គួនហេតុប្បដ្ឋយ មាន៖ ៧ គួនកាមលាប្បដ្ឋយ មាន

ក្រុមៈ ៩ គតិអប្បកម្មប្បវត្តន្ត ធម្មាទៈ ៩ គតិប្បវត្តន្ត ភិក្ខុសាស្ត្រ សុត្តន្តបិដក

ពា: ៩ គុដិប្រាសាទជ័យ ពានរា: ៩ គុដិអារាមជ័យ ពានរា: ៧

(ទំព័រ) គំរូសម្រាប់ ព័ត៌មាន ទំនាក់ទំនង រវាង

១៩៩៩ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា   គឺ   លេខ: ដែលចុះផ្សាយនៅទំព័រ

နိုင်ငံခြား ခရီးပြန်က ပေးတဲ့ ပုံစံလေးနဲ့ပေးတာပဲ။ နိုင်ငံခြား ခရီး

220: 7 1800/2000 2500 3000/2000 1500/2000

11/21/2023 11:21 AM 11/21/2023 11:21 AM 11/21/2023 11:21 AM

[illegible]

*6104 *6105 *6106 *6107 *6108

... ..

١٠٠

[illegible]

... ..

DATE RECEIVED: 12/10/2014

[២១១] និមាត្ថយា ធម្មាវិ ននតិបតិយា នវ
 នបុរោជាត នវ នបុរោជាតេ នវ នអាសវនេ នវ
 នកាមេ ភិណិ នវិចារិកេ នវ នឈានេ ឯតំ នមៈគ្គ
 ឯតំ នវិប្បយុត្តេ នវ ។

ឯវំ ឥតរេ ទ្វេ គណនាមិ សម្បយុត្តវៈវាមិ

កាតត្វា ។

បច្ច្យាវាទ

[២១២] តិរិលសោ នធម្មា តិរិលសស្ស
 ឯឫស្ស ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយោ តិរិលសោ ហេតុ
 សម្បយុត្តកាឯ តិរិលសាឯ ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធក-
 យោ ។ មូលំ បុច្ឆិតតំ តិរិលសោ ហេតុ សម្ប-
 យុត្តកាឯ ទទ្ធាឯ ឯត្ថសមុដ្ឋាធនញ្ច រូបាឯ ហេតុ
 ប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយោ ។ មូលំ បុច្ឆិតតំ តិរិលសោ
 ហេតុ សម្បយុត្តកាឯ ទទ្ធាឯ តិរិលសាឯ ឯត្ថ
 សមុដ្ឋាធនញ្ច រូបាឯ ហេតុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយោ ។
 ហេតិរិលសោ នធម្មា ហេតិរិលសស្ស ឯឫស្ស ហេ-
 តុប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយោ ហេតិរិលសោ ហេតុ សម្ប-
 យុត្តកាឯ ទទ្ធាឯ ឯត្ថសមុដ្ឋាធនញ្ច រូបាឯ ហេតុ
 ប្បដ្ឋយេន បទ្ធកាយោ បដិសន្ធិ ។

[២១១] ក្នុងនាហកប្បដ្ឋយ មានវាវៈ ៦ ក្នុងនាហកប្បដ្ឋយ
 មានវាវៈ ៨ ក្នុងនបុរោជាតប្បដ្ឋយ មានវាវៈ ៨ ក្នុងនបុរោជាតប្បដ្ឋយ
 មានវាវៈ ៨ ក្នុងនកាសវនប្បដ្ឋយ មានវាវៈ ៨ ក្នុងនកម្មប្បដ្ឋយ
 មានវាវៈ ៣ ក្នុងនវិចារិកប្បដ្ឋយ មានវាវៈ ៨ ក្នុងនឈានប្បដ្ឋយ
 មានវាវៈ ១ ក្នុងនមៈគ្គប្បដ្ឋយ មានវាវៈ ១ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បដ្ឋយ
 មានវាវៈ ៨ ។

ការាមំ ភិយោនិ ក្រៅនេភិ សម្បយុត្តវៈវាមិ បណ្ឌិត ធ្វើយ៉ាងនេះចុះ ។

បច្ច្យាវាទ

[២១២] តិរិលសធមិ ជាបដ្ឋយ នៃតិរិលសធមិ ហេតុហេតុ-
 ប្បដ្ឋយ គឺ ពួកតិរិលសហេតុ ជាបដ្ឋយ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កិលេស
 ហេតុហេតុប្បដ្ឋយ ។ មូល បណ្ឌិត ឆ្លៀសរាជិច្ឆៈ ពួកតិរិលស
 ហេតុ ជាបដ្ឋយ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កដនី នៃពួកវិក្កសមុដ្ឋាធននី
 ហេតុហេតុប្បដ្ឋយ ។ មូល បណ្ឌិត ឆ្លៀសរាជិច្ឆៈ ពួកតិរិលស
 ហេតុ ជាបដ្ឋយ នៃសម្បយុត្តកក្កដនី នៃពួកតិរិលសធមិ នៃពួកវិក្ក-
 សមុដ្ឋាធននី ហេតុហេតុប្បដ្ឋយ ។ ហេតិរិលសធមិ ជាបដ្ឋយ
 នៃនាតិរិលសធមិ ហេតុហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ពួកតិរិលសហេតុ ជា
 បដ្ឋយ គឺជាបដិសន្ធិ នៃពួកសម្បយុត្តកក្កដនី នៃពួកវិក្កសមុដ្ឋាធន
 នី ហេតុហេតុប្បដ្ឋយ ។

[២០៣] កំលែសោ ធម្មោ កំលែសស្ស ធម្មស្ស
 អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ កំលែសេ អាត្ម
 កំលែសា ឧប្បជ្ជន្តំ ។ ម្ចល់ បុច្ឆិតតំ កំលែសេ
 អាត្ម លោកិលសា ឧប្បជ្ជន្តំ ។ ម្ចល់ បុច្ឆិតតំ
 កំលែសេ អាត្ម កំលែសា ច សម្បយុត្តកា ច
 មន្ទា ឧប្បជ្ជន្តំ ។ លោកិលសា ធម្មោ លោកិ-
 លេសស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ
 លាង់ . . . សីលំ . . . និទោសនកម្មំ . . . មន្ទា សុ-
 វិស្សាធនំ . . . ឈាថា វុដ្ឋហិតា ឈាង់ បច្ចុវេត្តតិ
 មស្សានេន អតិទុច្ឆតិ តំ អាត្ម វាគា . . . ជិដ្ឋ
 វិភំតំថា ទទ្ធាំ . . . លោមនស្ស ឧប្បជ្ជន្តិ អវិជា
 បច្ចា វុដ្ឋហិតា ។ បេ ។ ឧលស្ស អាវុដ្ឋិទាយ អា-
 ម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ចក្កំ . . . វត្ថុ . . . លោ-
 កិលេសេ មន្ទា អនិច្ចតា ។ បេ ។ លោមនស្ស
 ឧប្បជ្ជន្តិ និទ្វេន ចក្កុថា រូបំ បស្សតិ ជិក្ខាយ សោ-
 តនាពុយា ។ បេ ។ ឧទានតំសត្តាណស្ស អាវុដ្ឋិ-
 ទាយ អាម្ពណាប្បច្ចយេន បច្ចយោ លោកិលេសោ
 ធម្មោ កំលែសស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ធាង់ ។ បេ ។ ឈាថា វុដ្ឋហិតា

[២០៣] កំលែសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកំលែសធម៌ ដោយអា-
 ម្ពណាប្បច្ច័យ គឺ ពួកកំលែស កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ខ្ញុំពួកកំ-
 លែស ។ ម្ចល់ ចង្អុល ឧប្បិស្វរនិច្ចះ ពួកនាគកំលែស កើតឡើង
 ព្រោះប្រាជ្ញា ខ្ញុំពួកកំលែស ។ ម្ចល់ ចង្អុល ឧប្បិស្វរនិច្ចះ ពួក
 កំលែសក្តី ពួកសម្បជ្ជក្កកុដ្ឋក្តី កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ខ្ញុំពួកកំ-
 លែស ។ លោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃលោកិលេសធម៌ ដោយអា-
 ម្ពណាប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល (ឡ) ខ្ញុំខាង . . . ខ្ញុំសីល . . . ខ្ញុំនិទោស-
 នកម្ម . . . ដែលភ្ជាប់សន្ធឹក្ស័យ ពួកកំលែសមុខ . . . លេច អំពីឈាង
 តំលាង ខ្ញុំឈាង ក្រេតអា រឹតឈ ឈា . . . វិជ្ជា វិចិត្រា
 ខ្ញុំចុះ . . . លោមនស្ស កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ខ្ញុំសុសុលោ ពួក
 ត្រឡាយ លេច អំពីចក្ខុ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការតំលាង
 ខ្ញុំសីល ដោយអាម្ពណាប្បច្ច័យ ខ្ញុំចក្ខុ . . . ខ្ញុំវត្ថុ . . . ខ្ញុំ
 ពួកនាគកំលែសកុដ្ឋ ជាមិនឡើង ។ បេ ។ លោមនស្ស កើត
 ឡើង បុគ្គល ឃើញ ខ្ញុំរូប ដោយវិជ្ជាចក្ខុ ដោយវិជ្ជាសោតកុ
 ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃការតំលាង ខ្ញុំលោកិលេសធម៌ ដោយអា-
 ម្ពណាប្បច្ច័យ លោកិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃកំលែសធម៌ ដោយ
 អាម្ពណាប្បច្ច័យ គឺ បុគ្គល (ឡ) ខ្ញុំខាង ។ បេ ។ លេច អំពីឈាង

ណាចំ អស្សាធនតំ អភិធនតំ តំ អារត្តំ វាតោ ...
 ធិជ្ជំ ... វិចិត្តិត្តា ... ឧទ្ធច្ឆំ ។ រេ ។ ណាធន
 វាវិណី វិច្ឆុដ្ឋិតាវិស្ស ខោមធស្សំ ឧច្ឆុដ្ឋិតំ ចត្តំ ...
 វត្ថុ ... ខោតំលេសេ ទរទ្ធ អស្សាធនតំ អភិធនតំ
 តំ អារត្តំ វាតោ ។ រេ ។ ខោមធស្សំ ... ។ ខោ-
 តំលេសោ ធម្មោ តំលេសស្ស ធរ ខោតំលេស-
 ស្ស ធរ ធម្មស្ស អារត្តណាច្ឆាយេន ចច្ចាយោ ធានំ
 ។ រេ ។ ណាធន (វត្ថុវិចិត្តា ។ រេ ។ ចត្តំ ...
 វត្ថុ ... ខោតំលេសេ ទរទ្ធ អស្សាធនតំ អភិធនតំ
 តំ អារត្តំ តំលេសោ ធរ សម្មយុត្តកា ធរ ទច្ចា
 ឧច្ឆុដ្ឋិតំ ។ តំលេសោ ធរ ខោតំលេសោ ធរ ធម្មា
 តំលេសស្ស ធម្មស្ស អារត្តណាច្ឆាយេន ចច្ចាយោ
 វិណី ។

(២១២) តំលេសោ ធម្មោ តំលេសស្ស
 ធម្មស្ស អនិច្ចតិច្ឆាយេន ចច្ចាយោ អារត្តណាចំ-
 បតំ តំលេសេ តុំ តាត្វា តំលេសោ ឧច្ឆុដ្ឋិតំ ។
 តំលេសោ អារត្តណាចំបតិយេ ។ ខោតំលេសោ
 ធម្មោ ខោតំលេសស្ស ធម្មស្ស អនិច្ចតិច្ឆាយេន
 ចច្ចាយោ អារត្តណាចំបតិ សមាជាតាចំបតិ ។

ប្រេតអា វិភាយ ឌីវីណាធរ វាតោ ... វិជ្ជំ ... វិចិត្តិត្តា ...
 ឧទ្ធច្ឆុះ ប្រោសប្រាជ្ញ ឡូកុសលានា ។ រេ ។ ខោមធស្ស រេសំ
 បុគ្គលអ្នកមានសច្ច័ស្តាយៈគ្រាយ ប្រោសាវស្សៈលោក កើតឡើង
 ឌីវីធនុ ... ឌីវីវត្ថុ ... បុគ្គល ប្រេតអា វិភាយ ឌីវីវត្ថុនា-
 តំលេសត្ថុ វាតោ ប្រាជ្ញ ឡូកុសលានា ។ រេ ។ ខោមធស្ស ... ។
 ខោតំលេសធម៌ ជាច្រើន ខែតំលេសធម៌ផង ខែខោតំលេសធម៌ផង
 ដោយអារត្តណាច្ឆាយេន ខំ បុគ្គល (ឡូ) ឡូកុស ។ រេ ។ រេឡ
 ឌីវីណាធរ ។ រេ ។ ឌីវីធនុ ... ឌីវីវត្ថុ ... បុគ្គល ប្រេតអា វិ-
 ភាយ ឌីវីវត្ថុនាតំលេសត្ថុ ត្ថុតំលេសត្ថុ ត្ថុតសម្បយុត្តកុដ្ឋិតំ កើត
 ឡើង ប្រោសប្រាជ្ញ ឡូកុសលានា ។ តំលេសធម៌ត្ថុ ខោតំលេសធម៌ត្ថុ
 ជាច្រើន ខែតំលេសធម៌ ដោយអារត្តណាច្ឆាយេន ខានពីរ ពុ ។

(២១២) តំលេសធម៌ ជាច្រើន ខែតំលេសធម៌ ដោយអនិច្ច-
 តិច្ឆាយេន បានដល់អារត្តណាចំបតិ ខំ ត្ថុតំលេស កើតឡើង ប្រោ-
 សប្បិ ឡូកុសលោក ឡូកុសលោក ។ ខានពីរ ពុ ដោយអារត្តណា-
 ចំបតិវិស័យ ។ ខោតំលេសធម៌ ជាច្រើន ខែខោតំលេសធម៌
 ដោយអនិច្ចតិច្ឆាយេន បានដល់អារត្តណាចំបតិ ឌីវីសមាជាតាចំបតិ ។

អាម្ពណាធិបតី ឆាន់ . . . សីល . . . ឧបាសនកម្ម
 កក្កា តំ តុំ កក្កា បច្ចុប្បត្តិ អស្សាទេតិ អភិទទ្ធិ
 តំ តុំ កក្កា ឈា ឧប្បជ្ជតិ និដ្ឋិ ឧប្បជ្ជតិ បាទ
 . . . ឈា . . . អរិយា មក្កា វិជ្ជហិតា មក្កា តុំ កក្កា
 ។ ។ ។ ឧបសម្ព អធិបតីប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ចក្កំ . . .
 វត្ថុ . . . ទោតិលសោ ខាទ្ធ តុំ កក្កា អស្សាទេតិ
 អភិទទ្ធិ តំ តុំ កក្កា ឈា ឧប្បជ្ជតិ និដ្ឋិ . . . ។
 សហជាតាធិបតី ទោតិលសោ អធិបតី សម្បយុត្ត
 កាចំ ខត្វាចំ ឧត្តសម្មជ្ជាតាធិបតី ខត្វាចំ អធិបតីប្ប
 ច្ចុយេន បច្ចុយោ ។ ទោតិលសោ ឆន្ទា តិល
 សស្ស ឧប្បស្ស អធិបតីប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ អាម្ព
 ណាធិបតី សហជាតាធិបតី ។ អាម្ពណាធិបតី ឆាន់
 ។ ។ ។ ឆាន់ . . . ចក្កំ . . . វត្ថុ . . . ទោតិល
 សោ ខាទ្ធ តុំ កក្កា អស្សាទេតិ អភិទទ្ធិ តំ តុំ
 កក្កា ឈា ឧប្បជ្ជតិ និដ្ឋិ . . . ។ សហជាតាធិ
 បតី ទោតិលសោ អធិបតី សម្បយុត្តកាចំ តិល
 សាចំ អធិបតីប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។ ទោតិល
 សោ ឆន្ទា តិលសស្ស ច ទោតិលសស្ស ច
 ឧប្បស្ស អធិបតីប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ អាម្ពណាធិបតី

អាម្ពណាធិបតី គឺ បុគ្គល (ឱ) ឱវាទ . . . ឱសីល . . . ធ្វើ ឱវាទ
 សម្ពន្ធ ធ្វើ ឱវាទសស្សនោះ ឱវាទវិភាគ ហើយពិចារណា ក្រេតអ
 រិកយ ពតៈ កើតឡើង ទិដ្ឋិ កើតឡើង ប្រាមន្តី ឱវាទសស្សនោះ
 ឱវាទវិភាគ ក្នុងកាលខុទ . . . អភិយាទ . . . ពួកក្រុមនោះ ចេញ
 ក៏មក ហើយធ្វើ ឱវាទ ឱវាទវិភាគ ។ ។ ។ ជាច្រើន ខែស
 ដោយអធិបតីប្បច្ចុយេន ឱវាទ . . . ឱវាទ . . . បុគ្គល ធ្វើឱវាទនោះ
 តិលសក្ខន្ធ ឱវាទវិភាគ ហើយក្រេតអ រិកយ ពតៈ កើត
 ឡើង ប្រាមន្តី ឱវាទសស្សនោះ ឱវាទវិភាគ ទិដ្ឋិ . . . ។ ឯសហ
 ជាតាធិបតី គឺ ទោតិលសាធិបតី ជាច្រើន ខែក្នុងសម្បយុត្តកក្កា
 ខែក្នុងក្នុងសម្មជ្ជាតាធិបតី ដោយអធិបតីប្បច្ចុយេន ។ ទោតិលសាធិបតី ជា
 ច្រើន ខែតិលសាធិបតី ដោយអធិបតីប្បច្ចុយេន បានដល់អាម្ពណាធិបតី
 ខែសហជាតាធិបតី ។ អាម្ពណាធិបតី គឺ បុគ្គល (ឱ) ឱវាទ ។ ។ ។
 ឱសីល . . . ឱវាទ . . . ឱវាទ . . . បុគ្គល ធ្វើ ឱវាទនោះ
 តិលសក្ខន្ធ ឱវាទវិភាគ ហើយក្រេតអ រិកយ ពតៈ កើតឡើង
 ប្រាមន្តី ឱវាទសស្សនោះ ឱវាទវិភាគ ទិដ្ឋិ . . . ។ ឯសហជាតាធិបតី
 គឺ ទោតិលសាធិបតី ជាច្រើន ខែក្នុងសម្បយុត្តកក្កាស ដោយ
 អធិបតីប្បច្ចុយេន ។ ទោតិលសាធិបតី ជាច្រើន ខែតិលសាធិបតី
 ខែទោតិលសាធិបតី ដោយអធិបតីប្បច្ចុយេន បានដល់អាម្ពណាធិបតី

សហជាតាធិបតី ។ អាម្ពណាធិបតី ជាធំ ។ បេ ។
 លាង... ធម្មត្ថំ... វត្ថុ... បោកិលេសេ ទទ្ធវ កុំ
 កាត្វា អស្សាធម៌ អភិទន្ធិតំ តំ កុំ កាត្វា តំលេសា
 ធម៌ សម្មយុត្តកា ធម៌ ទត្វា ទុច្ចរិទ្ធិ ។ សហជាតាធិ-
 បតី បោកិលេសា ធម៌បតី សម្មយុត្តកាធំ ទទ្ធវាធំ
 កិលេសាធម៌ ចិត្តសមុដ្ឋាបនក្ខ រូបាធំ ធម៌បតីប្ប-
 ច្ចយេន បច្ចយោ ។ តំលេសា ធម៌ បោកិលេសា
 ធម៌ ធម្មា តំលេសស្ស ធម្មស្ស ធម៌បតីប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ភីលំ អាម្ពណាធិបតីយេវ ។

(២០៥) តំលេសា ធម្មា តំលេសស្ស ធម្មស្ស
 អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ បុរិមា បុរិមា តំលេសា
 បច្ច័មាធំ បច្ច័មាធំ តំលេសាធំ អនន្តរាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ ម្កលំ បុរិមា បុរិមា តំលេសា បច្ច័មាធំ
 បច្ច័មាធំ បោកិលេសាធំ ទទ្ធវាធំ អនន្តរាប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ តំលេសា វុដ្ឋាធម្ម អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ច-
 យោ ។ ម្កលំ បុរិមា បុរិមា តំលេសា បច្ច័មាធំ
 បច្ច័មាធំ តំលេសាធំ សម្មយុត្តកាធម៌ ទទ្ធវាធំ
 អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បោកិលេសា ធម្មា
 បោកិលេសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរាប្បច្ចយេន បច្ចយោ

និវេសនាធិបតី ។ អាម្ពណាធិបតី គឺ បុគ្គល (ឱ) ឱវាទ ។ បេ ។
 ឱវាទ... ឱវច្ចុ... ឱវត្ថុ... បុគ្គល ធ្វើ ឱវត្ថុតាតិលេ-
 សក្ខុ ឱវាទិភាពោ ប្រាសា វិចយេ ក្នុងកិលេសក្តី ក្នុងសម្មយុត្ត-
 ក្ខន្ធក្តី កើតឡើង ប្រាសធ្វើ ឱវត្ថុតាតិលេ ។ ឱវាទ-
 នាធិបតី គឺ បោកិលេសាធិបតី ជាច្រើន ខែក្នុងសម្មយុត្តក្ខន្ធក្តី
 ខែក្នុងកិលេសក្តី ខែក្នុងចិត្តសមុដ្ឋាបនក្តី ដោយអតីតប្បច្ច័យ ។
 កិលេសធម៌ក្តី បោកិលេសធម៌ក្តី ជាច្រើន ខែកិលេសធម៌ ដោយ
 អតីតប្បច្ច័យ គឺ មាន ១០ បោកិលេសធម៌ក្តីក្នុងកិលេស ។

(២០៦) កិលេសធម៌ ជាច្រើន ខែកិលេសធម៌ ដោយអនន្ត-
 រាប្បច្ច័យ គឺ ក្នុងកិលេស មុខ ១ ជាច្រើន ខែក្នុងកិលេស ក្រោយ ។
 ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ ៖ គប្បីស្វា ឱវម្ពលធម៌ចុះ ក្នុងកិលេស
 មុខ ១ ជាច្រើន ខែក្នុងបោកិលេសក្តី ក្រោយ ។ ដោយអនន្ត-
 រាប្បច្ច័យ ក្នុងកិលេស ជាច្រើន ខែវិជ្ជា ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ ។
 គប្បីស្វា ឱវម្ពលធម៌ចុះ ក្នុងកិលេស មុខ ១ ជាច្រើន ខែក្នុងកិ-
 លេសក្តី ខែក្នុងសម្មយុត្តក្ខន្ធក្តី ក្រោយ ។ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ ។
 បោកិលេសធម៌ ជាច្រើន ខែបោកិលេសធម៌ ដោយអនន្តរាប្បច្ច័យ

ដំណឹង បង្កើតដំណឹង កិលេសាដំណឹង សម្បយុត្តកាណព្វ
 ដំណឹង អនន្តរប្បដូរយេន បដូរយោ ។ . . . សមនន្តរប្ប-
 យេន បដូរយោ សហជាតប្បដូរយេន បដូរយោ ។ ក្ខ-
 ប្បដូរយេន បដូរយោ ធិស្សយប្បដូរយេន បដូរយោ ។

[២១៦] កិលេសា ធម្មោ កិលេសសស្ស ធម្មស្ស
 ធិស្សយប្បដូរយេន បដូរយោ អាម្ពណ្ឌបធិស្សយោ
 ធម្មបធិស្សយោ មគត្តបធិស្សយោ ។ យេ ។ មគត្ត-
 បធិស្សយោ កិលេសា កិលេសាដំណឹង . . . ទីលំ ។
 កិលេសា ធម្មោ កិលេសសស្ស ធម្មស្ស ធិ-
 ស្សយប្បដូរយេន បដូរយោ អាម្ពណ្ឌបធិស្សយោ
 ធម្មបធិស្សយោ មគត្តបធិស្សយោ ។ យេ ។ មគត្ត-
 បធិស្សយោ សុត្ថំ ឧបធិស្សយោ ពានំ ធម្មតិ ពានំ
 ធម្មតិ ធម្មតិ កុណ្ឌតិ សីលំ ។ យេ ។ បញ្ញា . . . ពតិ
 ធម្មតិ ធម្មតិ ពានំ ធម្មតិ មគត្ថំ កាយិកំ សុត្ថំ . . .
 សេនាសនំ ឧបធិស្សយោ ពានំ ធម្មតិ ។ យេ ។
 សុត្ថំ កិលេស សុត្ថា ។ យេ ។ សេនាសនំ សម្ពាយ
 ។ យេ ។ ធលសសាមត្ថយោ ឧបធិស្សយប្បដូរយេន បដូ-
 រយោ ។ កិលេសា ធម្មោ កិលេសសស្ស ធម្មស្ស

ជាបង្កើត ខន្ធកិលេសាដំណឹង ខន្ធកសម្បយុត្តកាណព្វ ក្រោយ ។
 ដោយអនន្តរប្បដូរយេន ។ . . . ជាបង្កើត ដោយសមនន្តរប្បដូរយេន
 ជាបង្កើត ដោយសហជាតប្បដូរយេន ជាបង្កើត ដោយអកាមកាប្បដូរយេន
 ជាបង្កើត ដោយធិស្សយប្បដូរយេន ។

[២១៦] កិលេសាដំណឹង ជាបង្កើត ខន្ធកិលេសាដំណឹង ដោយឧប-
 ធិស្សយប្បដូរយេន ធម្មតិ អាម្ពណ្ឌបធិស្សយោ ធម្មតិ ធម្មតិ ធម្មតិ
 មគត្តបធិស្សយោ ។ យេ ។ មគត្តបធិស្សយោ គឺ កុណ្ឌតិ ខន្ធកតិ-
 លេស . . . បាធាវិវា ។ កិលេសាដំណឹង ជាបង្កើត ខន្ធកិលេស-
 ាដំណឹង ដោយឧបធិស្សយប្បដូរយេន ធម្មតិ អាម្ពណ្ឌបធិស្សយោ ធម្មតិ
 ធម្មតិ ធម្មតិ ធម្មតិ មគត្តបធិស្សយោ ។ យេ ។ មគត្ត-
 បធិស្សយោ សុត្ថំ ឧបធិស្សយោ ពានំ ធម្មតិ ពានំ
 ធម្មតិ ធម្មតិ កុណ្ឌតិ សីលំ ។ យេ ។ បញ្ញា . . . ពតិ
 ធម្មតិ ធម្មតិ ពានំ ធម្មតិ មគត្ថំ កាយិកំ សុត្ថំ . . .
 សេនាសនំ ឧបធិស្សយោ ពានំ ធម្មតិ ។ យេ ។
 សុត្ថំ កិលេស សុត្ថា ។ យេ ។ សេនាសនំ សម្ពាយ
 ។ យេ ។ ធលសសាមត្ថយោ ឧបធិស្សយប្បដូរយេន បដូ-
 រយោ ។ កិលេសា ធម្មោ កិលេសសស្ស ធម្មស្ស

ឧបទិស្សយប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ អាម្មណ្ឌបទិស្សយោ
 អនន្តរុបទិស្សយោ មគក្ខបទិស្សយោ ។ មេ ។ បគ-
 ក្ខបទិស្សយោ សង្ខំ ឧបទិស្សយោ មានំ ជាប្បតិ
 មិដ្ឋំ កណ្ណាតិ សីលំ ។ មេ ។ សេនាសនំ ឧប-
 ទិស្សយោ កាលំ មានតិ ។ មេ ។ សង្ខំ កិច្ចតិ
 សម្មា ។ មេ ។ សេនាសនំ តិរិលសានំ ឧបទិស្ស-
 យប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។ នោតិរិលសោ ធម្មា តិ-
 រិលសស្ស ធម្មសស្ស ធម្មស្ស ឧប-
 ទិស្សយប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ អាម្មណ្ឌបទិស្សយោ
 អនន្តរុបទិស្សយោ មគក្ខបទិស្សយោ ។ មេ ។ បគ-
 ក្ខបទិស្សយោ សង្ខំ ឧបទិស្សយោ មានំ ជាប្បតិ មិដ្ឋំ
 កណ្ណាតិ សីលំ ។ មេ ។ សេនាសនំ ឧបទិស្សយោ
 កាលំ មានតិ ។ មេ ។ សង្ខំ កិច្ចតិ សម្មា ។ មេ ។
 សេនាសនំ តិរិលសានំ សម្បយុត្តកានត្វ ទទ្ធានំ
 ឧបទិស្សយប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ ។ តិរិលសោ ធម្ម
 នោតិរិលសោ ធម្មា តិរិលសស្ស ធម្មស្ស ឧប-
 ទិស្សយប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ តិរិល ។

[២០៩] នោតិរិលសោ ធម្មា នោតិរិល-
 សស្ស ធម្មសស្ស បុរោជាតប្បដ្ឋយេន បច្ចយោ អា-
 ម្មណ្ឌបុរោជាតិ វត្ថុបុរោជាតិ ។ អាម្មណ្ឌបុរោជាតិ

ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋយោ បុរោជាតិអាម្មណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរុបទិ-
 ស្សយោ មិគក្ខបទិស្សយោ ។ មេ ។ បគក្ខបទិស្សយោ គី បុគ្គល អា-
 ស្រ័យ ខ្លួនសព្វ ហើយកម្លាំង ខ្លួនមាន ប្រកាន់ខ្លួនខ្លួន ខ្លួនសីល ។ មេ ។
 បុគ្គល អាស្រ័យ ខ្លួនសនាសនៈ ហើយសម្បត្តិ ខ្លួនសព្វ ។ មេ ។ ប-
 រិយក ខ្លួនសង្ខំ សព្វ ។ មេ ។ សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃក្នុងតិរិលស
 ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋយោ ។ នោតិរិលសនមិ ជាបច្ច័យ នៃតិរិលស-
 នមិទិ នៃនោតិរិលសនមិទិ ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋយោ បុរោជាតិ
 អាម្មណ្ឌបទិស្សយោ អនន្តរុបទិស្សយោ មិគក្ខបទិស្សយោ ។ មេ ។ បគ-
 ក្ខបទិស្សយោ គី បុគ្គល អាស្រ័យ ខ្លួនសព្វ ហើយកម្លាំង ខ្លួនមាន
 ប្រកាន់ខ្លួនខ្លួន ខ្លួនសីល ។ មេ ។ បុគ្គល អាស្រ័យ ខ្លួនសនាសនៈ
 ហើយសម្បត្តិ ខ្លួនសព្វ ។ មេ ។ បរិយក ខ្លួនសង្ខំ សព្វ ។ មេ ។
 សេនាសនៈ ជាបច្ច័យ នៃក្នុងតិរិលសនមិ នៃក្នុងសម្បយុត្តកានត្វ
 ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋយោ ។ តិរិលសនមិទិ នោតិរិលសនមិទិ ជា
 បច្ច័យ នៃតិរិលសនមិ ដោយឧបទិស្សយប្បដ្ឋយោ មានព្រ. ៣ ។

- [២១៧] នោតិរិលសនមិ ជាបច្ច័យ នៃនោតិរិលសនមិ ដោយបុរោជា-
 តប្បដ្ឋយោ បុរោជាតិអាម្មណ្ឌបុរោជាតិ មិគក្ខបុរោជាតិ ។ អាម្មណ្ឌបុរោជាតិ

ចក្កំ ... វត្ថុ អនិច្ចតោ ។ យេ ។ ខោមនស្សំ ឧប្បន្នតិ
 និទ្ទេន ចតុតោ រូបំ ធម្មតិ និក្ខាយ សោតនាគុយា
 សង្កំ សុណាតំ រូបាយនតំ ធម្មវិញ្ញាណស្ស ដោ-
 ជ្ជក្ខាយនតំ ... ។ វត្ថុបុរេជានំ វត្ថុ ខោតិលេសា-
 នំ ឧទ្ទានំ បុរេជានប្បច្ចាយន បច្ចុយោ ។ ខោតិ-
 លេសោ ធម្មោ តិលេសសស្ស ធម្មស្ស បុរេជាន-
 ប្បច្ចុយន បច្ចុយោ អាមុណាបុរេជានំ វត្ថុបុរេជានំ ។
 អាមុណាបុរេជានំ ចក្កំ ... វត្ថុ វាស្សាធម៌ អភិ-
 នន្នតំ តំ អាត្ម ធម្មោ ។ យេ ។ ខោមនស្សំ ឧប្បន្នតិ ។
 វត្ថុបុរេជានំ វត្ថុ តិលេសានំ បុរេជានប្បច្ចុយន
 បច្ចុយោ ។ ខោតិលេសោ ធម្មោ តិលេសសស្ស
 ធម្មោ តិលេសសស្ស ធម្មស្ស បុរេជានប្បច្ចុយន
 បច្ចុយោ អាមុណាបុរេជានំ វត្ថុបុរេជានំ ។ អាមុណា-
 បុរេជានំ ចក្កំ ... វត្ថុ វាស្សាធម៌ អភិនន្នតំ តំ
 អាត្ម តិលេសាន សម្បយុត្តកា ច មច្ចា ឧប្បន្នតិ ។
 វត្ថុបុរេជានំ វត្ថុ តិលេសានំ សម្បយុត្តកានិក្ខ
 មច្ចានំ បុរេជានប្បច្ចុយន បច្ចុយោ ។

ភី ឧប្បន្ន ... ឧប្បន្ន ជាមិនឡើង ។ យេ ។ ខោមនស្សំ តើឡើង
 បុគ្គល ឃើញ ឧប្បន្ន ដោយឧប្បន្ន ឬ ឧប្បន្ន ដោយឧប្ប-
 សោតនាគុ រូបាយនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃឧប្បន្នាណ ជាផ្គុំប្រយោគៈ
 ... ។ ឯវត្ថុបុរេជាន គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នតិលេសបុគ្គ
 ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ ។ ខោតិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃតិលេសធម៌
 ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ បានដល់អាមុណាបុរេជាន និងវត្ថុបុរេជាន ។
 អាមុណាបុរេជាន គឺ និន្នចក្ក ... បុគ្គល ប្រភេទ វិភាយ និន្ន កតៈ
 ព្រះប្រាជ្ញ ឧប្បន្ននោះ ។ យេ ។ ខោមនស្សំ តើឡើង ។ ឯវត្ថុបុ-
 រេជាន គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នតិលេស ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ ។
 ខោតិលេសធម៌ ជាបច្ច័យ នៃតិលេសធម៌ផង នៃខោតិលេសវិវិធី
 ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ បានដល់អាមុណាបុរេជាន និងវត្ថុបុរេជាន ។
 អាមុណាបុរេជាន គឺ និន្នចក្ក ... បុគ្គល ប្រភេទ វិភាយ និន្ន វត្ថុ
 ឧប្បន្នតិលេសត្ថិ ឧប្បន្នយុត្តកត្ថត្ថិ តើឡើង ព្រះប្រាជ្ញ ឧប្ប-
 ន្ននោះ ។ ឯវត្ថុបុរេជាន គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃឧប្បន្នតិលេសផង
 នៃឧប្បន្នយុត្តកត្ថត្ថផង ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ ។

[២១២] កំលេសសា ធម្មោ គិលេសសស្ស

ធម្មស្ស អត្ថិធម្មត្ថយេន ចត្វយោ ឯកំ បដិច្ចសនិសំ ។
កំលេសសា ធម្មោ ខោគិលេសសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិធម្ម-
ត្ថយេន ចត្វយោ សហជាតំ ចត្វាជាតំ ។ សង្ខតំ ។
កំលេសសា ធម្មោ គិលេសសស្ស ច ខោគិលេសសស្ស
ក ធម្មស្ស អត្ថិធម្មត្ថយេន ចត្វយោ បដិច្ចសនិសំ ។
ខោគិលេសសា ធម្មោ ខោគិលេសសស្ស ធម្មស្ស
អត្ថិធម្មត្ថយេន ចត្វយោ សហជាតំ បុរេជាតំ ចត្វា-
ជាតំ អហារំ វិជ្ជិយំ ។ សង្ខតំ ។ ខោគិលេសសា
ធម្មោ គិលេសសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិធម្មត្ថយេន ចត្វយោ
សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សង្ខតំ ។ សហជាតំ ស-
ហជាតសនិសំ បុរេជាតំ បុរេជាតសនិសំ ។ ខោគិ-
លេសសា ធម្មោ គិលេសសស្ស ច ខោគិលេសសស្ស ច
ធម្មស្ស អត្ថិធម្មត្ថយេន ចត្វយោ សហជាតំ បុរេជា-
តំ ។ សហជាតំ សហជាតសនិសំ បុរេជាតំ បុរេ-
ជាតសនិសំ ។ កំលេសសា ច ខោគិលេសសា ច
ធម្មោ គិលេសសស្ស ធម្មស្ស អត្ថិធម្មត្ថយេន ចត្វយោ
សហជាតំ បុរេជាតំ ។ សហជាតោ លោកោ ច
សម្បយុត្តកា ច ខត្តា ខោហស្ស វិជ្ជិយា វីធស្ស

[២១២] កំលេសសមិ ជាច្បើយ ខែកំលេសសមិ ដោយអត្ថិ-

ប្បច្ច័យ គឺ មានការ ១ ដូចគ្នាទាំងបីដូចគ្នាដែរ ។ កំលេសសមិ ជា
ច្បើយ ខែនាគកំលេសសមិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ខិត
ចត្វាជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។ កំលេសសមិ ជាច្បើយ ខែកំលេសសមិ
ផង ខែនាគកំលេសសមិផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ គឺ ដូចគ្នាទាំងបីដូចគ្នា
ដែរ ។ ខោគិលេសសមិ ជាច្បើយ ខែនាគកំលេសសមិ ដោយអត្ថិ-
ប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត បុរេជាត ចត្វាជាត អហារ វិជ្ជវិជ្ជិយ ។
សេចក្តីបំប្រួញ ។ ខោគិលេសសមិ ជាច្បើយ ខែកំលេសសមិ
ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ខិតបុរេជាត ។ សេចក្តីបំប្រួញ ។
សហជាត ដូចគ្នាទាំងសហជាតប្បច្ច័យ បុរេជាត ដូចគ្នាទាំងបុរេជាត-
ប្បច្ច័យដែរ ។ ខោគិលេសសមិ ជាច្បើយ ខែកំលេសសមិផង ខែនាគកំ-
លេសសមិផង ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ខិតបុរេជាត ។
សហជាត ដូចគ្នាទាំងសហជាតប្បច្ច័យ បុរេជាត ដូចគ្នាទាំងបុរេជាត-
ប្បច្ច័យដែរ ។ កំលេសសមិក្តី ខោគិលេសសមិក្តី ជាច្បើយ ខែកំលេស-
សមិ ដោយអត្ថិប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ខិតបុរេជាត ។ សហជាត
គឺ លោកក្តី សម្បយុត្តកក្តី ជាច្បើយ ខែនាមហា វិជ្ជិ វិជ្ជា

កំលេសទុក្ខ បច្ចាសា

ឧទ្ធច្ចុស្ស អហិរិកស្ស អនាគត្យស្ស អនុប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ សហជាតោ លោកោ ច វត្ថុ ច មោ-
 លស្ស ធិដ្ឋិយោ មីនស្ស ឧទ្ធច្ចុស្ស អហិរិកស្ស
 អនាគត្យស្ស អនុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ពន្លំ ។
 កំលេសសា ច លោកិលេសោ ច ឧទ្ធា លោកិលេ-
 សស្ស ធម្មស្ស អនុប្បច្ចយេន បច្ចយោ សហជាតំ
 បុរេជាតំ បច្ឆាជាតំ វរាហាវំ វត្ថុន្ត្រិយំ ។ សហជាតោ
 លោកិលេសោ ឯកោ ទទ្ធា ច កិលេសោ ច ឥន្ទ្រាជ្ជំ
 ទទ្ធានំ ធិត្ថសមុប្បាទានំ វុធានំ អនុប្បច្ចយេន
 បច្ចយោ ។ សហជាតោ កិលេសោ ច បហាវុតោ ច
 ធិត្ថសមុប្បាទានំ វុធានំ អនុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 សហជាតោ កិលេសោ ច វត្ថុ ច លោកិលេសានំ
 ទទ្ធានំ អនុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតោ កិ-
 លេសោ ច សម្មយុត្តកោ ច ទទ្ធា បុរេជាតស្ស
 វិមស្ស កាយស្ស អនុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។
 បច្ឆាជាតោ កិលេសោ ច សម្មយុត្តកោ ច ទទ្ធា
 កាតន្ត្រីវ្លាហ វរាហាហ ច វិមស្ស កាយស្ស
 អនុប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ឆាជាតោ កិលេសោ
 ច សម្មយុត្តកោ ច ទទ្ធា វុធានំវត្ថុន្ត្រិយតុ

កំលេសទុក្ខ បច្ចាសា

ឧទ្ធច្ចុៈ អហិរិកៈ ធិន្តរាគត្តយៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ
 លោកត្ថ វត្ថុត្ថ ជាបច្ច័យ នៃមោហាៈ ចំដួ រឺចៈ ឧទ្ធច្ចុៈ អហិរិកៈ
 ធិន្តរាគត្តយៈ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ អប្បវាទជាបច្ចុប្បត្តិ ។ កំលេស-
 ធម៌ត្ថ លោកិលេសធម៌ត្ថ ជាបច្ច័យ នៃលោកិលេសធម៌ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ
 បានដល់សហជាត ចុះជាត បច្ចាជាត លោក ធិន្តវត្ថុន្ត្រិយ ។
 សហជាត គឺ លោកិលេសក្នុងខត្តិ កំលេសត្ថ ជាបច្ច័យ នៃឧទ្ធច្ចុគាតតិ
 នៃក្នុងចក្ខុសមុប្បាទប្បវាទ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ក្នុង
 កំលេសត្ថ ក្នុងមហាក្ខត្ថ ជាបច្ច័យ នៃចក្ខុសមុប្បាទប្ប ដោយអត្ថ-
 ប្បច្ច័យ ។ សហជាត គឺ ក្នុងកំលេសត្ថ វត្ថុត្ថ ជាបច្ច័យ នៃក្នុង
 លោកិលេសក្នុង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺ ក្នុងកំលេសត្ថ
 ក្នុងសម្មយុត្តកក្នុងត្ថ ជាបច្ច័យ នៃកាយវេទ ដែលត្រឹមត្រូវ ដោយ
 អត្ថប្បច្ច័យ ។ បច្ចាជាត គឺ ក្នុងកំលេសត្ថ ក្នុងសម្មយុត្តកក្នុងត្ថ
 កាតន្ត្រីវ្លាហាវត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃកាយវេទ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។
 បច្ចាជាត គឺ ក្នុងកំលេសត្ថ ក្នុងសម្មយុត្តកក្នុងត្ថ ប្រដៅត្រឡប់ត្រឡង់

កដក្ខារចានំ អត្ថិយ្យច្ចាយេន បច្ចុយោ ។ តិលេសោ
 ៥ រោតិលេសោ ៦ ធម្មា តិលេសស្ស ៧ រោ-
 តិលេសស្ស ៨ ធម្មស្ស អត្ថិយ្យច្ចាយេន បច្ចុយោ
 រាជជាតំ បុរាជាតំ ។ សហជាតោ រោតិលេសោ
 ដិសោ ទេវោ ៨ លោកោ ៩ តិល្លាង្គំ ទន្ធានំ ចិត្ត-
 សមុត្តាភានក្ខ រូនាចំ មោហស្ស ១០ ធិដ្ឋិយា ដីនស្ស
 ទុម្ពុក្ខស្ស អហិរិកស្ស អនោក្ខម្ពុស្ស អត្ថិយេយ្យច្ច-
 យេន បច្ចុយោ ។ សហជាតោ លោកោ ១១ វត្ថុ ១២
 រោមស្ស ធិដ្ឋិយា ដីនស្ស ទុម្ពុក្ខស្ស អហិរិកស្ស
 អនោក្ខម្ពុស្ស សម្បយុត្តកាភក្ខ ទន្ធានំ អត្ថិយ្យច្ច-
 យេន បច្ចុយោ ។ ... អត្ថិយ្យច្ចយេន បច្ចុយោ
 វិភត្តប្បច្ចយេន បច្ចុយោ វិភត្តប្បច្ចយេន បច្ចុយោ ។

[៦១៣] រោតិលេសោ ធម្មា អនុម្បាណ ធរ
 អនិមិត្តិយា ធរ អនុត្តរ ធរ សមនុត្តរ ធរ សហ-
 ជាតេ ធរ អត្ថាមត្ថោ ធរ ចិត្តិយោ ធរ ទុម្ពចិត្តិ-
 យោ ធរ បុរាជាតេ តិលិ បច្ចុជាតេ តិលិ រោស-
 វាន ធរ កាម្ម តិលិ វិចារេ ធរ កាមារេ
 តិលិ វត្ថុយោ តិលិ លោក តិលិ មាត្រ ធរ

ជាបច្ច័យ នៃក្ខតកដក្ខារម ដោយអត្ថិយ្យច្ច័យ ។ តិលេសធម៌ក្តី រោ-
 តិលេសធម៌ក្តី ជាបច្ច័យ នៃតិលេសធម៌ធម៌ នៃរោតិលេសធម៌ធម៌
 ដោយអត្ថិយ្យច្ច័យ បាទដល់សហជាត ធិបុរាជាត ។ សហជាត
 គឺ រោតិលេសក្ខន្ធទក្តី លោកក្តី ជាបច្ច័យ នៃទុម្ព ក្ខ ធម៌ នៃក្ខត
 ចិត្តសមុត្តាភាយ្យធម៌ នៃរោតិលេស ចិត្ត ចីនៈ ទុម្ពច្ចៈ អហិរិកៈ ធិន
 អនោក្ខម្បៈធម៌ ដោយអត្ថិយ្យច្ច័យ ។ សហជាត គឺ លោកក្តី (ក្តី
 ជាបច្ច័យ នៃរោតិលេស ចិត្ត ចីនៈ ទុម្ពច្ចៈ អហិរិកៈ ធិនអនោក្ខម្បៈ
 ធម៌ នៃក្ខតសម្បយុត្តកក្ខន្ធម៌ ដោយអត្ថិយ្យច្ច័យ ។ ... ជាបច្ច័យ
 ដោយអត្ថិយ្យច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយវិភត្តប្បច្ច័យ ជាបច្ច័យ ដោយ
 អវិភត្តប្បច្ច័យ ។

[៦១៣] ក្តីរោតិលេសច្ច័យ មានពីរ៖ ៦ ក្តីសហជាតច្ច័យ
 មានពីរ៖ ៧ ក្តីអនិមិត្តច្ច័យ មានពីរ៖ ៨ ក្តីអនុត្តរច្ច័យ មាន
 ពីរ៖ ៩ ក្តីសមនុត្តរច្ច័យ មានពីរ៖ ១០ ក្តីសហជាតច្ច័យ មាន
 ពីរ៖ ១១ ក្តីអត្ថាមត្ថច្ច័យ មានពីរ៖ ១២ ក្តីចិត្តិយោច្ច័យ មាន
 ពីរ៖ ១៣ ក្តីទុម្ពចិត្តិយោច្ច័យ មានពីរ៖ ១៤ ក្តីបុរាជាតច្ច័យ មាន
 ពីរ៖ ១៥ ក្តីបច្ចុជាតច្ច័យ មានពីរ៖ ១៦ ក្តីរោសវានច្ច័យ មាន
 ពីរ៖ ១៧ ក្តីកាម្មច្ច័យ មានពីរ៖ ១៨ ក្តីវិចារកច្ច័យ មាន
 ពីរ៖ ១៩ ក្តីកាមារកច្ច័យ មានពីរ៖ ២០ ក្តីវត្ថុយោច្ច័យ មាន
 ពីរ៖ ២១ ក្តីលោកច្ច័យ មានពីរ៖ ២២ ក្តីមាត្រច្ច័យ មានពីរ៖ ២៣

សម្បយុក្ខ ឬ វិស្សយុក្ខ បញ្ច អត្ថយា ឬ ធម្មយា
ឬ វិភាគ ឬ អវិភាគ ឬ ។

[២០២] តិរិលសោ ធម្មា តិរិលសស្ស ធម្មស្ស
អាម្ពណប្បទ្វយេន បទ្វយោ សហជាតប្បទ្វយេន
បទ្វយោ ឧបទិស្សយប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ តិរិល-
សោ ធម្មា វេទតិរិលសស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្ប-
ទ្វយេន បទ្វយោ សហជាតប្បទ្វយេន បទ្វយោ
ឧបទិស្សយប្បទ្វយេន បទ្វយោ មត្តាជាតប្បទ្វយេន
បទ្វយោ ។ តិរិលសោ ធម្មា តិរិលសស្ស ធម្ម-
សស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បទ្វយេន បទ្វយោ
សហជាតប្បទ្វយេន បទ្វយោ ឧបទិស្សយ-
ប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។ វេទតិរិលសោ ធម្មា វេទ-
តិរិលសស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បទ្វយេន បទ្វយោ
សហជាតប្បទ្វយេន បទ្វយោ ឧបទិស្សយប្បទ្វយេន
បទ្វយោ មត្តាជាតប្បទ្វយេន បទ្វយោ មត្តាជាតប្ប-
ទ្វយេន បទ្វយោ កុដ្ឋប្បទ្វយេន បទ្វយោ អាហារ-
ប្បទ្វយេន បទ្វយោ ភ័ន្ត្រិយប្បទ្វយេន បទ្វយោ ។
វេទតិរិលសោ ធម្មា តិរិលសស្ស ធម្មស្ស អាម្ព-
ណប្បទ្វយេន បទ្វយោ សហជាតប្បទ្វយេន បទ្វយោ

កុដ្ឋិសម្បយុក្ខប្បទ្វយេន មានវារៈ ៩ កុដ្ឋិវិស្សយុក្ខប្បទ្វយេន មានវារៈ ៩ កុដ្ឋិ
អត្ថប្បទ្វយេន មានវារៈ ៩ កុដ្ឋិឧត្តប្បទ្វយេន មានវារៈ ៩ កុដ្ឋិវិភាគប្បទ្វយេន
មានវារៈ ៩ កុដ្ឋិអវិភាគប្បទ្វយេន មានវារៈ ៩ ។

[២០២] តិរិលសទមិ ជាបទ្វយេន វិទតិរិលសទមិ ដោយអាម្ព-
ណប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយសហជាតប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយឧប-
ទិស្សយប្បទ្វយេន ។ តិរិលសទមិ ជាបទ្វយេន វិទតិរិលសទមិ ដោយ
អាម្ពណប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយសហជាតប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយ
ឧបទិស្សយប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយមត្តាជាតប្បទ្វយេន ។ តិរិលសទមិ ជា
បទ្វយេន វិទតិរិលសទមិ វិទតិរិលសទមិ ដោយអាម្ពណប្បទ្វយេន
ជាបទ្វយេន ដោយសហជាតប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយឧបទិស្សយប្បទ្វយេន ។
វេទតិរិលសទមិ ជាបទ្វយេន វិទតិរិលសទមិ ដោយអាម្ពណប្បទ្វយេន
ជាបទ្វយេន ដោយសហជាតប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយឧបទិស្សយប្បទ្វយេន
ជាបទ្វយេន ដោយមត្តាជាតប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយមត្តាជាតប្បទ្វយេន ជា
បទ្វយេន ដោយកុដ្ឋប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយអាហារប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន
ដោយភ័ន្ត្រិយប្បទ្វយេន ។ វេទតិរិលសទមិ ជាបទ្វយេន វិទតិរិលសទមិ
ដោយអាម្ពណប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន ដោយសហជាតប្បទ្វយេន ជាបទ្វយេន

ឧបទ័ស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន
 មច្ចយោ ។ នោកំលេសោ ចន្តា កំលេសស្ស ច
 នោកំលេសស្ស ច ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន
 មច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបទ័ស្សយ-
 ប្បច្ចយេន មច្ចយោ បុរេជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។
 កំលេសោ ច នោកំលេសោ ច ចន្តា កំលេសស្ស
 ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន មច្ចយោ សហជាតប្ប-
 ច្ចយេន មច្ចយោ ឧបទ័ស្សយប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។
 កំលេសោ ច នោកំលេសោ ច ចន្តា នោកំ-
 លេសស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន មច្ចយោ
 សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបទ័ស្សយប្បច្ចយេន
 មច្ចយោ មច្ចយោ ជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ អាម្ពណ-
 ប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឥន្ទ្រិយប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។ កំ-
 លេសោ ច នោកំលេសោ ច ចន្តា កំលេសស្ស
 ច នោកំលេសស្ស ច ធម្មស្ស អាម្ពណប្បច្ចយេន
 មច្ចយោ សហជាតប្បច្ចយេន មច្ចយោ ឧបទ័ស្ស-
 យប្បច្ចយេន មច្ចយោ ។

[២០៥] នាមនុយា នវ ធម្មាម្ពណេ នវ ធម្ម
 អនិចចតិយា នវ សត្វត្ថ នវ នោអវិភតេ នវ ។

ដោយឧបទ័ស្សយប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ នោកំ-
 លេសធម៌ ជាច្ច័យ នៃកំលេសធម៌ផង នៃនោកំលេសធម៌ផង ដោយ
 អាម្ពណប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយ
 ឧបទ័ស្សយប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ។ កំលេសធម៌
 ក្តី នោកំលេសធម៌ក្តី ជាច្ច័យ នៃកំលេសធម៌ ដោយអាម្ពណប្បច្ច័យ
 ជាច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយឧបទ័ស្សយប្បច្ច័យ ។
 កំលេសធម៌ក្តី នោកំលេសធម៌ក្តី ជាច្ច័យ នៃនោកំលេសធម៌ ដោយ
 អាម្ពណប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយ
 ឧបទ័ស្សយប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយបុរេជាតប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយ
 រាហាប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ ។ កំលេសធម៌ក្តី
 នោកំលេសធម៌ក្តី ជាច្ច័យ នៃកំលេសធម៌ផង នៃនោកំលេសធម៌ផង
 ដោយអាម្ពណប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ
 ដោយឧបទ័ស្សយប្បច្ច័យ ។

[២០៦] ក្នុងនាមនុយា នាមនុ ៥ ក្នុងនាម្ពណប្ប-
 ច្ច័យនាមនុ ៥ ក្នុងនាមនិចចតិយប្បច្ច័យ នាមនុ ៥ ក្នុងច្ច័យនាមនុ
 សុច្ឆន្ទនាមនុ ៥ ក្នុងនាមវិភតប្បច្ច័យ នាមនុ ៥ ។

[២១៦] ហេតុប្បដ្ឋយា ធម្មាធិកោ ពត្តាវិ . . .

ឧបសគ្គយា ចត្តាវិ ឧបសគ្គាវ ចត្តាវិ ឧបសគ្គាវ
 ចត្តាវិ ឧបសគ្គាវ ឧបសគ្គាវ ឧបសគ្គាវ ចត្តាវិ
 ឧបសគ្គាវ ចត្តាវិ ឧបសគ្គាវ ឧបសគ្គាវ ចត្តាវិ
 ឧបសគ្គាវ ចត្តាវិ ឧបសគ្គាវ ចត្តាវិ ។

(២១៩) ពេលវេលាបង្ហាញ អាចផ្លាស់ប្តូរ . . .

អរិយធម៌ ឆ្នាំ ១ ឧត្តរាស័យ អានុស្រាវ ១
... អរិយធម៌ ឆ្នាំ ១

កិច្ចសន្យា ឆ្នាំ ១

សង្ឃិលេសិកទុក្ខំ

បង្អង់

(၆၀၆)   သုတ္တံသုတ်   ဓမ္မ   ပဒေသ   သုတ္တံသုတ်

សំភោគ ធាតុ ឧប្បជ្ជិត ហេតុវត្ថុ ។

සහ පාලන යුගයේ බිහිවූ ආණ්ඩුක්ෂණය

កិលេសឥន្ទ្រ: ចេត្តាវង្ស:

(២២៦) កងទ័ពអរម្មណៈច្បាប់ ទាហាន: ៤ ព្រះបាទស្រីរាជ្យ

... ក្នុងអង្គបុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤ ក្នុងអង្គបុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤
ក្នុងសមុទ្របុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤ ក្នុងអង្គបុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤
ក្នុងអង្គបុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤ ក្នុងបុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤
កថាៈ ៤ ក្នុងសមុទ្របុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤ ក្នុងបុព្វប្បដិសន្ធិ មាន
កថាៈ ៤ ក្នុងអង្គបុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤ ក្នុងបុព្វប្បដិសន្ធិ មានកថាៈ ៤ ៗ

[၆၈၇] ဣဒ်ဗာဗုဒ္ဓဗျူဟံ ဗာဗုဒ္ဓဗျူဟံ ၈ ပြားဗာဗုဒ္ဓဗျူဟံ

... ក្នុងអត្ថបទប្បច្ច័យ មានព្រះ ៩ ៗ អនុសាសនា បង្កើត
ប្បច្ច័យទាំងបួន ៗ ... ក្នុងអត្ថបទប្បច្ច័យ មានព្រះ ៩ ៗ

ចំណុច ២៖ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល៖ ៣

សង្គមលោកទុក្ខ:

បង្គំបង្គំ:

៖ ២១៨ ៖ សន្តិសុខសកល(១) ភាសាស្នេ ខ្មែរសន្តិសុខសកល

វិបត្តិកម្ម ព្រះបាទស្រីសុរិយ ។

လောကီယုဒ: ယာဝ်လာ (လူဦးရေပေါင်းစု) ဗဟိုက နယူ

ធ្វើយ៉ាងនេះបានដែរ មិនមានការជួបជុំ ឬ គ្នាទេ ។

១ ប៉ុន្តែ ឯង ត្រូវ ដើម្បី ផ្សព្វផ្សាយ ក្នុង លក្ខណៈ ប្រកួតប្រជែង (ឆ្លង ក្រុង ឬ ជា ជាតិ) ។

សង្ក្ខីលីដ្ឋទក្ខិ

បដិច្ចវិវា

[២០៧] សង្ក្ខីលីដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច សង្ក្ខីលីដ្ឋា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជតំ ហេតុប្បទូយា សង្ក្ខីលីដ្ឋំ ឯតំ ទន្ធំ បដិច្ច
 គាយា ទទ្ធា ទេ ទាទ្ធ ... ។ សង្ក្ខីលីដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច
 អសង្ក្ខីលីដ្ឋា ធម្មា ឧប្បជ្ជតំ ហេតុប្បទូយា សង្ក្ខីលីដ្ឋ
 ទទ្ធា បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ ។ សង្ក្ខីលីដ្ឋ ធម្មំ
 បដិច្ច សង្ក្ខីលីដ្ឋា ធម្មា អសង្ក្ខីលីដ្ឋា ធម្មា ឧប្បជ្ជតំ
 ហេតុប្បទូយា សង្ក្ខីលីដ្ឋំ ឯតំ ទន្ធំ បដិច្ច គាយា
 ទទ្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ ទេ ទាទ្ធ ... ។ អសង្ក្ខី
 លីដ្ឋ ធម្មំ បដិច្ច អសង្ក្ខីលីដ្ឋា ធម្មា ឧប្បជ្ជតំ ហេតុ
 ប្បទូយា អសង្ក្ខីលីដ្ឋំ ឯតំ ទន្ធំ បដិច្ច គាយា ទទ្ធា
 ចិត្តសមុដ្ឋានោ រូបំ ទេ ទាទ្ធ ... បដិសន្ធិត្ថណោ

សង្ក្ខីលីដ្ឋទក្ខិ

បដិច្ចវិវា

[២០៧] ធម្មំ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អស្រ័យ
 ខ្លាំង ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើសគឺជាខ្លាំង ក្រោម
 ហេតុប្បទូយ គឺ ទទ្ធា ឬ អស្រ័យ ខ្លាំង ដែលប្រកបដោយ
 សេចក្តីសៅហ្មង ខ្លាំង ២ ... ។ ធម្មំ ដែលមិនប្រកបដោយសេច
 ក្តីសៅហ្មង អស្រ័យ ខ្លាំង ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង
 រើសគឺជាខ្លាំង ក្រោមហេតុប្បទូយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានោ អស្រ័យ ខ្លាំង
 ខ្លាំង ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ។ ធម្មំ ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីសៅហ្មង ធម្មំ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង គឺ
 អស្រ័យ ខ្លាំង ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើសគឺជាខ្លាំង
 ក្រោមហេតុប្បទូយ គឺ ទទ្ធា ឬ ចិត្តសមុដ្ឋានោ អស្រ័យ
 ខ្លាំង ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ខ្លាំង ២ ... ។ ធម្មំ
 ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង អស្រ័យ ខ្លាំង ដែលមិន
 ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើសគឺជាខ្លាំង ក្រោមហេតុប្បទូយ គឺ
 ទទ្ធា ឬ ចិត្តសមុដ្ឋានោ អស្រ័យ ខ្លាំង ដែលមិន
 ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ខ្លាំង ២ ... ក្នុងធម្មាបិដកសង្ក្ខី

ទទេ បដិច្ច វត្ថុ វត្ថុ បដិច្ច ទទា ឯកំ មហាក្កតំ
 ... ។ សន្តិសុខភាព អសន្តិសុខភាព ធម៌ បដិច្ច
 អសន្តិសុខភាព ធម៌ ឧប្បជ្ជតំ ហេតុប្បន្នយា សន្តិ-
 សុខភាព ទទេ ច មហាក្កត ច បដិច្ច ចិត្តសមុប្បាទំ
 រូបំ ។ សន្តិភ័ ។

(២២០) ហេតុយា មត្យ អាគ្គណ ធម៌ អធិប-
 តិយា មត្យ អនន្តរ ទេ សមនន្តរ ទេ សចរា-
 រេ មត្យ អនាគតា ទេ ធម្មាយ មត្យ ឧបេសន្ត-
 យ ទេ បុរាណេ ទេ អាសវេ ទេ កាឌ្ឍ មត្យ
 វិចារេ ឯកំ អាហារេ មត្យ ។ សន្តិភ័ ។ អវិកតេ
 មត្យ ។

(២២១) សន្តិសុខភាព ធម៌ បដិច្ច សន្តិសុខភាព ធម៌
 ឧប្បជ្ជតំ ហេតុប្បន្នយា វិចិត្តិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ច-
 សហគតេ ទទេ បដិច្ច វិចិត្តិក្ខាសហគតេ ឧទ្ធច្ច-
 សហគតេ ហេតុ ។ អសន្តិសុខភាព ធម៌ បដិច្ច

វត្ថុ កាស្រីយ ទ្រព្យកខន្ធ ក្នុងកខន្ធ កាស្រីយ ទ្រព្យ មហាក្កត ១ ... ។
 ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសចក្តីសៅហ្មង កាស្រីយ ទ្រព្យ ដែល
 ប្រកបដោយសចក្តីសៅហ្មងផង ទ្រព្យ ដែលមិនប្រកបដោយសចក្តី
 សៅហ្មងផង រឿងកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បន្នយា គឺ ចិត្តសមុប្បាទរូប
 កាស្រីយ ទ្រព្យកខន្ធ ដែលប្រកបដោយសចក្តីសៅហ្មងផង ទ្រព្យក
 មហាក្កតផង ។ សេចក្តីបំប្រែញ ។

(២២០) ក្នុងហេតុប្បន្នយា មាន៧៖ ៨ ក្នុងការប្រឡងប្បន្នយា
 មាន៧៖ ៦ ក្នុងអធិបតិប្បន្នយា មាន៧៖ ៨ ក្នុងអនន្តរាប្បន្នយា មាន
 ៧៖ ៦ ក្នុងសមនន្តរាប្បន្នយា មាន៧៖ ៦ ក្នុងសចរាភាពប្បន្នយា មាន
 ៧៖ ៨ ក្នុងអនាគតាប្បន្នយា មាន៧៖ ៦ ក្នុងធម្មាយាប្បន្នយា មាន
 ៧៖ ៨ ក្នុងឧបេសន្តយាប្បន្នយា មាន៧៖ ៦ ក្នុងបុរាណាប្បន្នយា មាន
 ៧៖ ៦ ក្នុងអាសវេប្បន្នយា មាន៧៖ ៦ ក្នុងកាឌ្ឍប្បន្នយា មាន៧៖ ៨
 ក្នុងវិចារេប្បន្នយា មាន៧៖ ១ ក្នុងអាហារេប្បន្នយា មាន៧៖ ៨ ។
 សេចក្តីបំប្រែញ ។ ក្នុងអវិកតប្បន្នយា មាន៧៖ ៨ ។

(២២១) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសចក្តីសៅហ្មង កាស្រីយ
 ទ្រព្យ ដែលប្រកបដោយសចក្តីសៅហ្មង រឿងកើតឡើង ព្រោះ
 ហេតុប្បន្នយា គឺ ហេតុ៖ ដែលប្រឡងដោយវិចិត្តិក្ខា ប្រឡងដោយ
 ឧទ្ធច្ចៈ កាស្រីយ ទ្រព្យកខន្ធ ដែលប្រឡងដោយវិចិត្តិក្ខា ប្រឡងដោយ
 ឧទ្ធច្ចៈ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសចក្តីសៅហ្មង កាស្រីយ ទ្រព្យ

អសន្តិលីដ្ឋា ធម្មោ ឧប្បន្នតិ នហេតុប្បន្នយា អនោ
 ភូតំ អសន្តិលីដ្ឋំ ឋិតំ ទន្ធំ បដិច្ច កយោ ឧទ្ធា
 វិដ្ឋាសប្បដ្ឋានត្វ រូបំ ទ្វេ ទទ្វេ . . . អហេតុកម្មនិ
 រាត្រិ ទ្វេ យាវ អសន្តិសត្វ ។

(២៤២) ទេពតុលា ទ្វេ ទេវាចារ្យណា តំណ
 យោជិតយោ បញ្ច ឆិដឧត្តរ តំណ ឧសាមឧត្តរ
 តំណ ឧសត្ថាមត្ថេ តំណ ឧទបតិស្ស្សយេ តំណ ឧ-
 ប្បាជានេ ឧត្តាវិ ឧបត្ថាជានេ បញ្ច ឧសាសេវិទ បញ្ច
 យោមេ ទ្វេ ឧវិចារេត បញ្ច ឧសាមារា ឯតំ ឧ-
 ស្រ្តិយេ ឯតំ ឧយារាឧ ឯតំ ឧមេត្ថ ឯតំ ឧសម្ប-
 ឧប្បត្ថ តំណ ឧវិម្ពយ្យត្ថេ ទ្វេ ឧោឧត្ថិយា តំណ
 យោជិតយោ តំណ ។

ឯកសារ (៨) ក្នុងឈ្មោះ សហគមន៍កម្រិត កាក្ស័យ ៖

បច្ចេកវិទ្យា

[២២៣] សង្ឃតិវង្ស ធម្ម ធម្មយា សង្ឃតិវង្ស
 ធម្មា ធម្មវង្សតិ ហឡធម្មយា វិណិ ធម្មិចសាវិស័ ។

ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ទើបតែវាជឿន ព្រោះវាហេតុ-
ប្បវ័យ គឺ ឧត្ត ពុ ក្តី ចិត្តសម្បជ្ជាឧបេក្ខ អាស្រ័យ ខ្លួនឧ ខ
ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាហេតុកៈ ខ្លួនឧ ២ ...
អាហេតុប្បវ័យខ្លួន មានពីរ ២ រហូតដល់ចូលក្នុងសញ្ញាសត្វ ។

[illegible]

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាង អ្នកត្រូវចេះត្រួត លេចជាអង្គច្រើន

၁၀၇၇ န နယူဂရိ ၁၀၇၈၈၈၈၈ ၇

ចូរយក៖

(២២៣) ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង គឺ
ផ្អែក ទៅលើធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រឺបើសិនជា
បុព្វហេតុប្បវត្តិ គឺ មានដូច្នេះ ពុំ យល់បានទេ ។

អសន្តិសុខភាព ធម៌ បច្ចុប្បន្ន អសន្តិសុខភាព ធម៌ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ហេតុប្បទន្ធយា អសន្តិសុខភាព ធម៌ ឧប្ប បច្ចុប្ប-
 ភាយា ទត្ថា ចិត្តសមុត្តា រូប រូប ទត្ថា . . .
 បដិសន្ធិ យា អដ្ឋតិកា មហាភូត ៖ អសន្តិសុខភាព
 ធម៌ បច្ចុប្បន្ន សន្តិសុខភាព ធម៌ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទន្ធយា
 ធម៌ ឧប្ប បច្ចុប្បន្ន សន្តិសុខភាព ទត្ថា ៖ អសន្តិសុខភាព
 ធម៌ បច្ចុប្បន្ន សន្តិសុខភាព ធម៌ អសន្តិសុខភាព ច ធម៌
 ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទន្ធយា ឧប្ប បច្ចុប្បន្ន សន្តិសុខភាព ទត្ថា
 អហាភូត បច្ចុប្បន្ន ចិត្តសមុត្តា រូប ៖ សន្តិសុខភាព
 អសន្តិសុខភាព ធម៌ បច្ចុប្បន្ន សន្តិសុខភាព ធម៌ ឧប្បជ្ជតិ
 ហេតុប្បទន្ធយា សន្តិសុខភាព ធម៌ ឧប្ប បច្ចុប្បន្ន រូប បច្ចុប្ប-
 ភាយា ទត្ថា រូប ទត្ថា . . . ៖ សន្តិសុខភាព អសន្តិ-
 សុខភាព ធម៌ បច្ចុប្បន្ន អសន្តិសុខភាព ធម៌ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែល
 មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើបរើតទៀត ព្រោះហេតុប្បទន្ធយា
 នី ខន្ធកត្ត ចិត្តសមុត្តា ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលមិនប្រកប
 ដោយសេចក្តីសៅហ្មង នឹងខន្ធ ២ . . . មានបដិសន្ធិ ហេតុប្បទន្ធយា
 មហាភូតខាងក្នុងដែរ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹង
 ផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើបរើតទៀត
 ព្រោះហេតុប្បទន្ធយា នី ភូតខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹង
 ផ្អែក នឹងភូត ១ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ធម៌ ដែល
 មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកប
 ដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើបរើតទៀត ព្រោះហេតុប្បទន្ធយា នី ភូត
 ខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងភូត ចិត្តសមុត្តា-
 រូប ពឹងផ្អែក នឹងភូតមហាភូត ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តី
 សៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ធម៌
 ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើបរើតទៀត ព្រោះ
 ហេតុប្បទន្ធយា នី ខន្ធកត្ត ពឹងផ្អែក នឹងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តី
 សៅហ្មង ធម៌ ឧប្បជ្ជតិ នឹងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយ
 សេចក្តីសៅហ្មង ពឹងផ្អែក នឹងធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង
 ធម៌ នឹងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើបរើតទៀត

ហេតុប្បដ្ឋយា សន្តិសីទ្ធ ១,១ ធម្មា ៣ មហាគ្គតេ ធម្ម
 បទ្ធយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។ សន្តិសីទ្ធកា មសន្តិ-
 សីទ្ធកា ធម្មំ បទ្ធយា សន្តិសីទ្ធ ៣ មសន្តិសីទ្ធ
 ៣ ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ ហេតុប្បដ្ឋយា សន្តិសីទ្ធ ដកំ
 ១,១ កា រក្ខតា បទ្ធយា តៃយា ១,១ ១,១ ១,១ . . .
 សន្តិសីទ្ធ ១,១ ធម្មា ៣ មហាគ្គតេ ធម្ម បទ្ធយា ចិត្តស-
 មុដ្ឋានំ រូបំ ។ សន្តិសីទ្ធ ។

[២២២] ហេតុយា ឧវ អាម្មណ ធន្តារិ ម-
 ចិរតិយា ឧវ អនន្តរា ធន្តារិ សមនន្តរា ធន្តារិ ករ-
 ណជានេ ឧវ អត្ថាមន្តោ ធន្តារិ ជំស្សយេ ឧវ ឧ-
 បជំស្សយេ ធន្តារិ បុរោជានេ ធន្តារិ ពោសវេ ធម្ម-
 ត្តារិ កាម្ម ឧវ វិចារេ ដកំ អាហារេ ឧវ វស្ស្រ្គ-
 យេ ឧវ វិគាតេ ឧវ អវិគាតេ ឧវ ។

ព្រាហ្មហេតុប្បដ្ឋយា គំ ចិត្តសមុដ្ឋានេ តិនិវ្រ្មត ខិនិវ្រ្មត ដែល
 ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ខិនិវ្រ្មតហេតុផង ។ ក្នុងធម៌
 ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តី
 សៅហ្មងក្តី តិនិវ្រ្មត ខិនិវ្រ្មត ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង
 ខិនិវ្រ្មត ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ហេតុត្រូវបាន ព្រាហ្ម
 ហេតុប្បដ្ឋយា គំ ខន្ធភ តិនិវ្រ្មត ខិនិវ្រ្មត ដែលប្រកបដោយសេច-
 ក្តីសៅហ្មងផង ខិនិវ្រ្មត ខិនិវ្រ្មត . . . ចិត្តសមុដ្ឋានេ តិនិវ្រ្មត
 ខិនិវ្រ្មត ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងផង ខិនិវ្រ្មតហេតុផង ។
 សេចក្តីបំប្រាញ ។

[២២២] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា មានការ ៧ ក្នុងអាម្មណប្បដ្ឋយា
 មានការ ៤ ក្នុងអនន្តរាប្បដ្ឋយា មានការ ៧ ក្នុងអនន្តរាប្បដ្ឋយា មាន
 ការ ៤ ក្នុងសមនន្តរាប្បដ្ឋយា មានការ ៤ ក្នុងសហជានប្បដ្ឋយា មាន
 ការ ៧ ក្នុងអត្ថាមន្តោប្បដ្ឋយា មានការ ៤ ក្នុងជំស្សយប្បដ្ឋយា មាន
 ការ ៧ ក្នុងឧបជំស្សយប្បដ្ឋយា មានការ ៤ ក្នុងបុរោជានប្បដ្ឋយា មាន
 ការ ៤ ក្នុងពោសវេប្បដ្ឋយា មានការ ៤ ក្នុងកាម្មប្បដ្ឋយា មានការ ៧
 ក្នុងវិចារប្បដ្ឋយា មានការ ១ ក្នុងអាហារប្បដ្ឋយា មានការ ៧ ក្នុង
 វស្ស្រ្គប្បដ្ឋយា មានការ ៧ ក្នុងវិគាតប្បដ្ឋយា មានការ ៧ ក្នុងអវិ-
 គាតប្បដ្ឋយា មានការ ៧ ។

[២២២] នះហេតុយោ ចន្ទាវំ ទអារម្មណោ ភីណិ
 ទអនិមិត្តយោ ឈ ទអនន្តរេ ភីណិ ទសអនន្តរេ ភីណិ
 អារម្មណញ្ច ភីណិ ទឧបទិស្សយេ ភីណិ ទបុរោ-
 កេ ឧត្តាវំ ទបញ្ចកោ ឈ ទអារម្មណេ ឈ ទកាម្ម
 កម្មាវំ ឈ កាតោ ឈ ទអារម្មណេ ឯតំ ទសង្ខារេ
 ឯតំ ទឈារេ ឯតំ ទអារម្មណេ ឯតំ ទសម្បយុត្ត
 ភីណិ ទវិប្បយុត្ត ទ្វេ ធានតិយោ ភីណិ ធាន-
 កោ ភីណិ ។

ឯ វិសេស ទ្វេកលាចារិ ទិស្សយោ ឈ កាតត្ថា ។

សិល្បដ្ឋិវិវា

[២២៣] សង្ក្ខិលីដ្ឋំ ធម្មំ សំសង្ខា សង្ក្ខិលីដ្ឋោ
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទូយា សង្ក្ខិលីដ្ឋំ ឯតំ ទន្ធ
 វំសង្ខា កាយោ ចត្វា ទ្វេ ទេទ្ធ . . . ។ អសង្ក្ខិលីដ្ឋំ
 ធម្មំ សំសង្ខា អសង្ក្ខិលីដ្ឋោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេ-
 តុប្បទូយា អសង្ក្ខិលីដ្ឋំ ឯតំ ទន្ធ សំសង្ខា កាយោ
 ចត្វា ទ្វេ ទេទ្ធ . . . វេទិសន្តិ ។

[២២៤] ភូតិហេតុប្បទូយ មានការៈ ៤ ក្នុងនការម្បណប្បទូយ
 មានការៈ ៣ ក្នុងនអនិមិត្តប្បទូយ មានការៈ ៨ ក្នុងនអនន្តរប្បទូយ
 មានការៈ ៣ ក្នុងនសមនន្តរប្បទូយ មានការៈ ៣ ក្នុងនអារម្មណប្បទូយ
 មានការៈ ៣ ក្នុងនឧបទិស្សយប្បទូយ មានការៈ ៣ ក្នុងនបុរោកេប្បទូយ
 មានការៈ ៤ ក្នុងនចត្វាជានប្បទូយ មានការៈ ៨ ក្នុងនកាតោប្បទូយ
 មានការៈ ៨ ក្នុងនកម្មប្បទូយ មានការៈ ៤ ក្នុងនកាតត្ថាប្បទូយ មាន
 ការៈ ៨ ក្នុងនកាតោប្បទូយ មានការៈ ១ ក្នុងនសង្ខារេប្បទូយ មានការៈ ១
 ក្នុងនឈារេប្បទូយ មានការៈ ១ ក្នុងនអារម្មណេប្បទូយ មានការៈ ១ ក្នុង
 នសម្បយុត្តប្បទូយ មានការៈ ៣ ក្នុងនវិប្បយុត្តប្បទូយ មានការៈ ២
 ក្នុងនធានតិយោប្បទូយ មានការៈ ៣ ក្នុងនធានកោប្បទូយ មានការៈ ៣ ។

ការកប់ ២ យ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី ទិស្សយោក្តី ចន្ទិក
 ឧប្បទ្វេ យ៉ាងនេះចុះ ។

សិល្បដ្ឋិវិវា

[២២៥] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ច្រឡំ ទ័ង
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើចកើតឡើង ប្រាសចុះ
 ប្បទូយ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡំ ទ័ងខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង
 ទ័ងខន្ធ ២ . . . ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ច្រឡំ
 ទ័ងធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រើចកើតឡើង ប្រាស
 ហេតុប្បទូយ គឺ ខន្ធ ៣ ច្រឡំ ទ័ងខន្ធ ១ ដែលមិនប្រកបដោយ
 សេចក្តីសៅហ្មង ទ័ងខន្ធ ២ . . . ជាដើមន្តិ ។

[២២៨] ហេតុយា ទ្វេ អាម្ពាណា ទ្វេ អង្គ
មតិយា ទ្វេ សត្វត្ថ ទ្វេ វិចារត ឯកំ អវិកតេ ទ្វេ ។

[២២៩] សន្តិសុខ្នំ ធម្មំ សំស្ក្រឹតា សន្តិសុខ្នំ
ចារ្យា ឧប្បន្នំ ធម្មេត្ថយា វិចិត្រាសាគតេ
ឧត្តក្ខណតា ទ្វេ សំស្ក្រឹតា វិចិត្រាសាគតា
ឧប្បក្ខណតា មោឃេ ។ អសន្តិសុខ្នំ ធម្មំ សំ
សន្តិសុខ្នំ ធម្មេត្ថ ឧប្បន្នំ ធម្មេត្ថយា
អាហត្ថកំ អសន្តិសុខ្នំ ឯកំ ទត្ថំ សំស្ក្រឹតា វិចារ
មត្តា ទ្វេ ទត្ថេ . . . អហេតុកម្មនិសង្ខំ ។

[២៣០] ហេតុយា ទ្វេ ឧអង្គមតិយា ទ្វេ ឧប្ប
ករវាត ទ្វេ ឧប្បជានតេ ទ្វេ ឧហាសរេ ទ្វេ
ឧត្ថេ ទ្វេ ឧវិចារតេ ទ្វេ ឧយារេ ឯកំ ឧមត្តេ
ឯកំ ឧសម្បយុត្តេ ទ្វេ ឧវិប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតរា ទ្វេ កណាចាចិ សម្បយុត្តកំរោចំ
កាតក្ខំ ។

[២២៨] ក្នុងហេតុប្បន្និយ មានការៈ ២ ក្នុងការម្យោឃប្បន្និយ មាន
ការៈ ២ ក្នុងអតិបត្តិប្បន្និយ មានការៈ ២ ក្នុងប្បន្និយពិនិត្យសំ សុទ្ធតែមាន
ការៈ ២ ក្នុងវិចារកប្បន្និយ មានការៈ ១ ក្នុងអវិកតប្បន្និយ មានការៈ ២ ។

[២២៩] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ច្រឡំ ឆ័ត្រ
ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ វិបាកក៏ឡើង ព្រោះទេហេ
កប្បន្និយ គឺ ហេតុ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រ ច្រឡំដោយឧត្ត
ច្រឡំ ឆ័ត្រក្នុងខ្លួន ដែលច្រឡំដោយវិចិត្រ ច្រឡំដោយឧត្ត ។
ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ច្រឡំ ឆ័ត្រ ដែលមិន
ប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ វិបាកក៏ឡើង ព្រោះទេហេកប្បន្និយ គឺ
ឧត្ត តា ច្រឡំ ឆ័ត្រ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ជា
អាហត្ថកៈ ឆ័ត្រ ១២ . . . ជាហេតុកម្មនិសង្ខំ ។

[២៣០] ក្នុងហេតុប្បន្និយ មានការៈ ២ ក្នុងការម្យោឃប្បន្និយ
មានការៈ ២ ក្នុងឧប្បករវាតប្បន្និយ មានការៈ ២ ក្នុងឧប្បជានប្បន្និយ
មានការៈ ២ ក្នុងឧហាសប្បន្និយ មានការៈ ២ ក្នុងឧត្ថប្បន្និយ មាន
ការៈ ២ ក្នុងឧវិចារកប្បន្និយ មានការៈ ២ ក្នុងឧយារប្បន្និយ មាន
ការៈ ១ ក្នុងឧមត្តប្បន្និយ មានការៈ ១ ក្នុងឧសម្បយុត្តប្បន្និយ មាន
ការៈ ២ ក្នុងឧវិប្បយុត្តប្បន្និយ មានការៈ ២ ។

ការរាប់ទាំង ២ យ៉ាងក៏ព្រមទាំងក្តី សម្បយុត្តកំរោចំ ចណ្ឌក
កប្បន្និយ យ៉ាងនេះចុះ ។

បញ្ញាវិភាគ

(២៣០) សន្តិសិទ្ធិ ជាង សន្តិសិទ្ធិស្ម ធម្មស្ម
 ហេតុប្បដិសន្ធិ បទ្ទាយ សន្តិសិទ្ធិ ហេតុ សម្ម-
 យុត្តកាតំ ទទានំ ហេតុប្បដិសន្ធិ បទ្ទាយ ។ សន្តិ-
 សិទ្ធិ ធម្ម សន្តិសិទ្ធិស្ម ធម្មស្ម ហេតុប្បដិសន្ធិ
 បទ្ទាយ សន្តិសិទ្ធិ ហេតុ ចិត្តសមុត្តាទានំ រូបាទំ
 ហេតុប្បដិសន្ធិ បទ្ទាយ ។ សន្តិសិទ្ធិ ធម្ម សន្តិ-
 សិទ្ធិស្ម ធម្ម សន្តិសិទ្ធិស្ម ធម្មស្ម ហេតុប្បដិសន្ធិ
 បទ្ទាយ សន្តិសិទ្ធិ ហេតុ សម្មយុត្តកាតំ ទទានំ
 ចិត្តសមុត្តាទានំ រូបាទំ ហេតុប្បដិសន្ធិ បទ្ទាយ ។
 អសន្តិសិទ្ធិ ធម្ម អសន្តិសិទ្ធិស្ម ធម្មស្ម ហេតុ-
 ប្បដិសន្ធិ បទ្ទាយ អសន្តិសិទ្ធិ ហេតុ សម្មយុត្ត-
 កាតំ ទទានំ ចិត្តសមុត្តាទានំ រូបាទំ ហេតុប្បដិ-
 សន្ធិ បទ្ទាយ ធម្មសន្តិសិទ្ធិស្ម ។ បេ ។

បញ្ញាវិភាគ

(២៣១) ធម្ម ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាបច្ច័យ
 នៃធម្ម ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាប្រាហ្មណ៍ ធម្ម
 ព្រឹទ្ធិ ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាបច្ច័យ នៃព្រឹទ្ធិសម្ម-
 យុត្តកក្កដ ដោយហេតុប្បដិសន្ធិ ។ ធម្ម ដែលប្រកាសដោយសេចក្តី-
 ស្រឡាត់ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់
 ដោយហេតុប្បដិសន្ធិ ធម្ម ព្រឹទ្ធិ ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់
 ជាបច្ច័យ នៃព្រឹទ្ធិសម្មយុត្តកក្កដ ដោយហេតុប្បដិសន្ធិ ។ ធម្ម ដែល
 ប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាបច្ច័យ នៃធម្ម ដែលប្រកាសដោយ
 សេចក្តីស្រឡាត់ ធម្ម ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ធម្ម
 ដោយហេតុប្បដិសន្ធិ ធម្ម ព្រឹទ្ធិ ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់
 ជាបច្ច័យ នៃព្រឹទ្ធិសម្មយុត្តកក្កដ ធម្ម ដោយ
 ហេតុប្បដិសន្ធិ ។ ធម្ម ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាបច្ច័យ
 នៃធម្ម ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ដោយហេតុប្បដិសន្ធិ ធម្ម
 ព្រឹទ្ធិ ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាបច្ច័យ នៃព្រឹទ្ធិ
 សម្មយុត្តកក្កដ ធម្ម ដោយហេតុប្បដិសន្ធិ ធម្ម ព្រឹទ្ធិ ដែលប្រកាសដោយសេចក្តីស្រឡាត់
 ជាបច្ច័យ នៃព្រឹទ្ធិសម្មយុត្តកក្កដ ធម្ម ។ បេ ។

လမ်းလွှဲဒီဒုက္ခ: စက္ကနာရီး

[illegible]

បុរា ។ មេ ។ ឈរ ជា វដ្តហិក្ខា ឈរ ចង្វាវត្ថុ
 អរិយា មក្ខា វដ្តហិក្ខា មក្ខំ បង្វាវត្ថុ ។ មេ ។
 រាវដ្ឋតាយ អាម្ពណាម្បត្ថយេន បង្វាយា ចង្វាវត្ថុ ...
 វត្ថុ ... អសន្តិលំដ្ឋោ ទាទ្ធ អនិច្ចតោ ... វិបស្សនិ
 ។ មេ ។ ជំនួន ចក្កុយ ។ មេ ។ អនាគតសញ្ញា-
 ណស្ស អាវដ្ឋតាយ អាម្ពណាម្បត្ថយេន បង្វាយា ។
 អសន្តិលំដ្ឋោ ធម្មោ សន្តិលំដ្ឋស្ស ចម្ពស្ស អាម្ពណា-
 ម្បត្ថយេន បង្វាយា តាច់ ... សីល ។ មេ ។ ឈរ
 ជា វដ្តហិក្ខា ... ចង្វាវត្ថុ ... វត្ថុ ... អសន្តិលំដ្ឋោ
 ទាទ្ធ អស្សានេតិ អភិទទ្ធាតំ តំ ធម្មោ ធម្មោ ។ មេ ។
 ពោធិបស្សំ ឧប្បជ្ជតិ ។

[២៣៣] សន្តិលំដ្ឋោ ធម្មោ សន្តិលំដ្ឋស្ស
 ចម្ពស្ស អនិច្ចតិម្បត្ថយេន បង្វាយា អាម្ពណាម្បត្ថិ
 សហជាតាចិមតិ ។ អាម្ពណាម្បត្ថិ ពតំ កុំ កត្វា
 វស្សានេតិ អភិទទ្ធាតំ តំ កុំ កត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ
 វិជ្ជំ ឧប្បជ្ជតិ វិជ្ជំ កុំ កត្វា អស្សានេតិ អភិទទ្ធាតំ
 តំ កុំ កត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ វិជ្ជំ ... ។ សហជា-
 តាចិមតិ សន្តិលំដ្ឋោ អនិច្ចតិ សម្បយុត្តកាចំ ទទ្ធាចំ

ភវិតាមមុន ។ មេ ។ ចេញ អតិយាន ហើយពិចារណា ទូរណាម
 ពួកព្រះអរិយៈ ចេញ អតិមគ្គ ហើយពិចារណា ទូរមគ្គ ។ មេ ។
 ជាច្រើន វិទោរពិចារណា ដោយការម្នេសឡើយ ទូរចក្ក ...
 ទូរចក្ក ... ឃើញច្បាស់ ទូរចក្កទទ្ធ ដែលមិនប្រកថាដោយសច្ច៍
 សៅហ្មង ជាមិនច្បាស់ ... ។ មេ ។ ដោយទិព្វចក្ក ។ មេ ។ ជាច្រើន
 វិទោរពិចារណា ទូរនាគតសញ្ញាណ ដោយការម្នេសឡើយ ។
 ធម៌ ដែលមិនប្រកថាដោយសច្ច៍សៅហ្មង ជាច្រើន វិទោរ ដែល
 ប្រកថាដោយសច្ច៍សៅហ្មង ដោយការម្នេសឡើយ គឺ ទូរនាគ ...
 ទូរសីល ។ មេ ។ ចេញអតិយាន ... វិជ្ជចក្ក ... វិជ្ជចក្ក ...
 គ្រោធា វិភាយ វិជ្ជចក្កទទ្ធ ដែលមិនប្រកថាដោយសច្ច៍សៅហ្មង
 ពតៈ ប្រាជ្ញ ទូរនាគោរ ។ មេ ។ ពោធិបស្ស ភើតឡើង ។

[២៣៣] ធម៌ ដែលប្រកថាដោយសច្ច៍សៅហ្មង ជាច្រើន
 វិទោរ ដែលប្រកថាដោយសច្ច៍សៅហ្មង ដោយអតិចត្តច្រើន ជា
 ដល់ការម្នេសចំពោះ វិជ្ជសហជាតាចិមតិ ។ ការម្នេសចំពោះ គឺ បុគ្គល
 គ្រោធា វិភាយ ប្រាជ្ញ ទូរនាគោរ ទូរវិភាយ ពតៈ ភើតឡើង
 ប្រាជ្ញ ទូរនាគោរ ទូរវិភាយ វិជ្ជំ ភើតឡើង បុគ្គល គ្រោធា
 វិភាយ ប្រាជ្ញ ទូរវិជ្ជោរ ទូរវិភាយ ពតៈ ភើតឡើង ប្រាជ្ញ
 ទូរវិជ្ជោរ ទូរវិភាយ វិជ្ជំ ... ។ សហជាតាចិមតិ គឺ អនិច្ចតិ
 ដែលប្រកថាដោយសច្ច៍សៅហ្មង ជាច្រើន វិទោរសម្បយុត្តកក្កទទ្ធ

អធិបតីប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ ។ សន្តិសុខ្យាយ ធម្មោ
 អសន្តិសុខ្យាយ ធម្មស្ស អធិបតីប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ
 សហជាតាធិបតី សន្តិសុខ្យាយ អធិបតី ចិត្តសមុដ្ឋានាច
 រូបាច អធិបតីប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ ។ សន្តិសុខ្យាយ
 ធម្មោ សន្តិសុខ្យាយ ធម្ម អសន្តិសុខ្យាយ ធម្មស្ស
 អធិបតីប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ សហជាតាធិបតី សន្តិ
 សុខ្យាយ អធិបតី សម្មយុត្តកាច ទទ្ធាច ចិត្តស
 មុដ្ឋានាច រូបាច អធិបតីប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ ។
 អសន្តិសុខ្យាយ ធម្មោ អសន្តិសុខ្យាយ ធម្មស្ស អធិបតី
 ប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ អាមុណាធិបតី សហជាតាធិ
 បតី ។ អាមុណាធិបតី នាច ... សីល ... ទ
 យោសឺកម្ម ... បុត្រ ។ មេ ។ ណាជា វុដ្ឋហិត្ត
 នាច កុំ កត្តា បច្ចុវេទ្ឋន្តិ អរិយា មត្តា វុដ្ឋ
 ហិត្តា មត្តំ កុំ កត្តា បច្ចុវេទ្ឋន្តិ ។ មេ ។ ឯទ្វាច
 វេលស្ស អធិបតីប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ ។ សហជាតា
 ធិបតី អសន្តិសុខ្យាយ អធិបតី សម្មយុត្តកាច ទទ្ធាច
 ចិត្តសមុដ្ឋានាច រូបាច អធិបតីប្បជ្ញាយេន បច្ចុយោ ។

ដោយអធិបតីប្បជ្ញាយេន ។ ធម្ម ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ជា
 បច្ចុយោ ខែធម្ម ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ដោយអធិប
 តីប្បជ្ញាយេន បានដល់សហជាតាធិបតី គឺ អធិបតីបតិ ដែលប្រកបដោយ
 សេចក្តីស្រឡាញ់ ជាបច្ចុយោ ខែធម្មចិត្តសមុដ្ឋានាច ដោយអធិបតីប្បជ្ញាយេន
 ធម្ម ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាបច្ចុយោ ខែធម្ម ដែលប្រ
 កបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ខែធម្ម ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រ
 ឡាញ់ ដោយអធិបតីប្បជ្ញាយេន បានដល់សហជាតាធិបតី គឺ អធិបតីបតិ
 ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាបច្ចុយោ ខែធម្មសម្មយុត្តកក្កន្តន្តន្ត
 ខែធម្មចិត្តសមុដ្ឋានាច ដោយអធិបតីប្បជ្ញាយេន ។ ធម្ម ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាបច្ចុយោ ខែធម្ម ដែលប្រកបដោយសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ដោយអធិបតីប្បជ្ញាយេន បានដល់អាមុណាធិបតី ឯសហជា
 តាធិបតី ។ អាមុណាធិបតី គឺ ទ្រុឌាច ... ខ្ញុំសីល ... ខ្ញុ
 នាបាសឺកម្ម ... ក្នុងការមុខ ។ មេ ។ ចិត្តស មេត្តា អំណាច
 ធ្វើ ទ្រុឌាច ទ្រុឌាចនាម ហើយពិចារណា ព្រះប្រាសាទ ។ មេ ។ ត្រូវទិញ
 អំណាច ធ្វើ ខ្ញុំមុខ ទ្រុឌាចនាម ហើយពិចារណា ។ មេ ។ ត្រូវទិញ
 ជាបច្ចុយោ ខែធម្ម ដោយអធិបតីប្បជ្ញាយេន ។ ឯសហជាតាធិបតី គឺ
 អធិបតីបតិ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាបច្ចុយោ ខែធម្ម
 សម្មយុត្តកក្កន្តន្តន្ត ខែធម្មចិត្តសមុដ្ឋានាច ដោយអធិបតីប្បជ្ញាយេន ។

ចាន់ ធនតិ ។ ឃេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បាធនតិ កតោ ...
 បច្ចុតា សន្តាយ បច្ចុតាយ កាយិកាស្ស សុខស្ស កា-
 យិកាស្ស ធុត្ថស្ស អត្តស្ស ជលស្ស ជលសមាបត្តិយា
 ឧបទេស្សយប្បទ្វាយន បច្ចុយោ ។ អសន្តិលំដ្ឋោ ធាត្មា
 អសន្តិលំដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ឧបទេស្សយប្បទ្វាយន បច្ចុ-
 យោ អាម្មណ្យបទេស្សយោ អនន្តរូបទេស្សយោ បត-
 ត្ថបទេស្សយោ ។ ឃេ ។ បតតត្ថបទេស្សយោ សន្តំ ឧប-
 ទេស្សយោ ចាន់ ធនតិ ។ ឃេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បា-
 ធនតិ សីលំ ... បច្ច័ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ
 ធុត្ថំ ធុត្ថំ កោជនំ ... សេនាសនំ ឧបទេស្សយ
 ចាន់ ធនតិ ។ ឃេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បាធនតិ សន្តា
 ។ ឃេ ។ សេនាសនំ សន្តាយ ។ ឃេ ។ ជលសមា-
 បត្តិយា ឧបទេស្សយប្បទ្វាយន បច្ចុយោ ។ អសន្តិ-
 លំដ្ឋោ ធាត្មា សន្តិលំដ្ឋស្ស ធម្មស្ស ឧបទេស្សយប្ប-
 ទ្វាយន បច្ចុយោ អាម្មណ្យបទេស្សយោ អនន្តរូប-
 ទេស្សយោ បតតត្ថបទេស្សយោ ។ ឃេ ។ បតតត្ថបទេ-
 ស្សយោ សន្តំ ឧបទេស្សយោ ចាន់ ធនតិ ។ ឃេ ។
 សន្តំ ធុត្ថតិ សីលំ ... បច្ច័ កាយិកំ សុខំ កាយិ-
 កំ ធុត្ថំ ធុត្ថំ កោជនំ ... សេនាសនំ ឧបទេស្សយ

ហើយឲ្យ ខ្ញុំនាង ។ ឃេ ។ ប្រាំដ៏សមាបត្តិ ឲ្យភើតឡើង កតៈ ...
 សេចក្តីប្រាថ្នា ជាប់ជួយ ខែសត្វា បញ្ញា កាយិកសុខ កាយិកទុក្ខ
 បត្តិ ជល ធនតិជលសមាបត្តិ ដោយឧបទេស្សយប្បទ្វាយ ។ ធម៌ ដែលមិន
 ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាប់ជួយ ខែធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយ
 សេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបទេស្សយប្បទ្វាយ បានដល់ការឆ្លងក្រាបទេស្សយ
 អនន្តរូបទេស្សយ ធនតិបកត្ថបទេស្សយ ។ ឃេ ។ ធនតត្ថបទេស្សយ គឺ
 បុគ្គល អាស្រ័យ ខ្ញុំសត្វា ហើយឲ្យ ខ្ញុំនាង ។ ឃេ ។ ប្រាំដ៏
 សមាបត្តិ ឲ្យភើតឡើង ខ្ញុំសីល ... អាស្រ័យ ខ្ញុំបញ្ញា កាយិ-
 កសុខ កាយិកទុក្ខ រដ្ឋ ធនតិកោជន ... ខ្ញុំសេនាសនៈ ហើយឲ្យ
 ខ្ញុំនាង ។ ឃេ ។ ប្រាំដ៏សមាបត្តិ ឲ្យភើតឡើង សត្វ ។ ឃេ ។
 សេនាសនៈ ជាប់ជួយ ខែសត្វា ។ ឃេ ។ ខែជលសមាបត្តិ ដោយឧប-
 ទេស្សយប្បទ្វាយ ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាប់ជួយ
 ខែធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយឧបទេស្សយប្បទ្វាយ បាន
 ដល់ការឆ្លងក្រាបទេស្សយ អនន្តរូបទេស្សយ ធនតិបកត្ថបទេស្សយ ។ ឃេ ។
 ធនតត្ថបទេស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ ខ្ញុំសត្វា ហើយសត្វា ខ្ញុំ
 សត្វ ។ ឃេ ។ បើបក ខ្ញុំសន្តិ ខ្ញុំសីល ... ខ្ញុំបញ្ញា កាយិ-
 កសុខ កាយិកទុក្ខ រដ្ឋ ធនតិកោជន ... អាស្រ័យ ខ្ញុំសេនាសនៈ

ពាក្យ មាតិកា ។ បេ ។ សង្ឃ ពិធីសន្និសីទ ។ បេ ។
 សេនាសន៍ រាជស្ន ។ បេ ។ បុគ្គលិក ទម្រង់ស្នូល.
 បុគ្គលិក បុគ្គលិក ។

[૬૩૮]   સપ્તઈન્દ્રિયા   વેદા   સપ્તઈન્દ્રિય
વેદ   પુરાણ   યજુર્વેદ   સપ્તઈન્દ્રિય
યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ
યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ
યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ
યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ
યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ   યજુર્વેદ

[૧૭૭]   સક્ષીલેખા   આજ્ઞા   અસક્ષીલેખા
 દુષ્ટા   ઇત્યાદિકર્મક્રમઃ   ઇત્યાદિકર્મક્રમઃ   ૧   અસક્ષીલેખા
 આજ્ઞા   અસક્ષીલેખા   દુષ્ટા   ઇત્યાદિકર્મક્રમઃ
 ઇત્યાદિકર્મક્રમઃ   ૧   . . .   આજ્ઞા   ઇત્યાદિકર્મક્રમઃ   ઇત્યાદિકર્મક્રમઃ
 ૧   ૧

(២៣៨) សង្ក្រិន្ទោ ធម្មោ សង្ក្រិន្ទស្ស ទុក្ខស្ស
កុក្ខស្សច្ចុយន បច្ចុយោ សង្ក្រិន្ទោ ធម្មោ សម្មយុត្ត-
កាវំ មជ្ជាវំ កុក្ខស្សច្ចុយន បច្ចុយោ ។ សង្ក្រិន្ទោ
ធម្មោ អសង្ក្រិន្ទស្ស ទុក្ខស្ស កុក្ខស្សច្ចុយន បច្ចុយោ

ហើយសម្លាប់ ឧស្សា ១២១ បំបែក ឧស្សា ៧១ ១២១
សោសនៈ ជាបង្គុយ ខែកក្កដា ១២១ ខែសីហា ៧១ ដោយ
ឧបទ្វីបយូរថ្វីយ ១

[illegible]

(២១១) ឆម ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន
ខែឆម ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយច្បាស់ឡើយ ។
ឆម ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន ខែឆម ដែល
មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយច្បាស់ឡើយ ។ . . ជា
ច្រើន ដោយការសន្សំឡើយ មានរាង ២ ។

(២៣៦) ធម៌ ដែលប្រកថាដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាបង្គុយ
នៃធម៌ ដែលប្រកថាដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ដោយកម្មប្បជ្ញ័យ គឺ
ចេតនា ដែលប្រកថាដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជាបង្គុយ នៃគុកសន្ធិប្បជ្ញ-
កក្កន ដោយកម្មប្បជ្ញ័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកថាដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ជា
បង្គុយ នៃធម៌ ដែលប្រកថាដោយសេចក្តីស្រឡាត់ ដោយកម្មប្បជ្ញ័យ

បច្ចុយោ សហជាតា ពាចាទណិកា ។ សហជាតា
សន្តិលិង្គា រោគនា ចិត្តសមុដ្ឋានាចំ រូបាចំ កម្មប្បប្ប-
យោន បច្ចុយោ ។ ធម្មានាទណិកា សន្តិលិង្គា រោគនា
វិវាសាចំ ទម្លាចំ កុដត្តា ច រូបាចំ កម្មប្បប្បយោន
បច្ចុយោ ។ បូលំ ។ សន្តិលិង្គា រោគនា សម្បយុត្ត-
កាចំ ទម្លាចំ ចិត្តសមុដ្ឋានាចំ រូបាចំ កម្មប្បប្ប-
យោន បច្ចុយោ ។ អសន្តិលិង្គា ធម្មា អសន្តិលិង្គស្ម-
ចម្បស្ម កម្មប្បប្បយោន បច្ចុយោ សហជាតា ពាចា-
ទណិកា ។ សហជាតា អសន្តិលិង្គា រោគនា សម្ប-
យុត្តកាចំ ទម្លាចំ ចិត្តសមុដ្ឋានាចំ រូបាចំ កម្ម-
ប្បប្បយោន បច្ចុយោ ។ ពាចាទណិកា អសន្តិលិង្គា
រោគនា វិវាសាចំ ទម្លាចំ កុដត្តា ច រូបាចំ កម្ម-
ប្បប្បយោន បច្ចុយោ ។

[២៣៩] អសន្តិលិង្គា ធម្មា អសន្តិលិង្គស្ម-
ចម្បស្ម វិវាសាទុត្តយោន បច្ចុយោ ឯកំ ។

[២៤០] សន្តិលិង្គា ធម្មា សន្តិលិង្គស្ម-
ចម្បស្ម អាហារាទុត្តយោន បច្ចុយោ ។

បាទដល់សហជាត ទិវនាទណិកៈ ។ សហជាត គឺ រោគនា ដែល
ប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន ឲ្យកើតសម្បជានុវត្ត ដោយ
កម្មប្បប្ប ។ ធម្មានាទណិកៈ គឺ រោគនា ដែលប្រកបដោយសេចក្តី
សៅហ្មង ជាច្រើន ឲ្យកើតក្នុងផង ឲ្យកើតក្នុងប្រផង ដោយ
កម្មប្បប្ប ។ បូល បណ្ឌិត ធម្មស្មាផងចុះ ។ រោគនា ដែលប្រកប
ដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន ឲ្យកើតសម្បជានុវត្តក្នុងផង ឲ្យកើត
ចិត្តសម្បជានុវត្ត ដោយកម្មប្បប្ប ។ ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយ
សេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន ឲ្យកើត ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅ-
ហ្មង ដោយកម្មប្បប្ប បាទដល់សហជាត ទិវនាទណិកៈ ។
សហជាត គឺ រោគនា ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជា
ច្រើន ឲ្យកើតសម្បជានុវត្តក្នុងផង ឲ្យកើតចិត្តសម្បជានុវត្ត ដោយកម្ម-
ប្បប្ប ។ ធម្មានាទណិកៈ គឺ រោគនា ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តី
សៅហ្មង ជាច្រើន ឲ្យកើតក្នុងផង ឲ្យកើតក្នុងប្រផង ដោយ
កម្មប្បប្ប ។

[២៣៩] ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន
ឲ្យកើត ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយវិបាកប្បប្ប
មានរាង ១ ។

[២៤០] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន ឲ្យ
កើត ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអាហារប្បប្ប ។

អសន្តិលំដ្ឋា ធម្មោ អសន្តិលំដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្ប-
 ត្ថយេន បទ្ធកាយោ សហជាតំ ឬរាជាតំ ធម្មាជាតំ
 អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សន្តិភ្នំ ។ អសន្តិលំដ្ឋា ធម្មោ
 សន្តិលំដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បត្ថយេន បទ្ធកាយោ បរា-
 យាតំ ឬរាជាតំ ។ សន្តិភ្នំ ។ សន្តិលំដ្ឋា ត អសន្តិ-
 លំដ្ឋា ត ធម្មោ អសន្តិលំដ្ឋស្ស ធម្មស្ស អត្ថិប្បត្ថយេន
 បទ្ធកាយោ សហជាតំ ឬរាជាតំ ។ សហជាតោ សន្តិ-
 លំដ្ឋា ឯតោ ខាត្វា ត វត្ថុ ច តិរិក្ខន្តំ ខត្វាតំ
 អត្ថិប្បត្ថយេន បទ្ធកាយោ ខត្វា ខត្វា ... ។ សន្តិភ្នំ ។
 សន្តិលំដ្ឋា ត អសន្តិលំដ្ឋា ច ធម្មោ អសន្តិលំដ្ឋស្ស
 ធម្មស្ស អត្ថិប្បត្ថយេន បទ្ធកាយោ សហជាតំ ធម្មា-
 ជាតំ អាហារំ ឥន្ទ្រិយំ ។ សហជាតោ សន្តិលំដ្ឋា
 ខត្វា ត មហាភូតា ត ចិត្តសមុត្តាទាតំ ភូតាតំ
 អត្ថិប្បត្ថយេន បទ្ធកាយោ ។ បទ្ធកាយោ សន្តិលំដ្ឋា
 ខត្វា ត តាតន្តិវត្តិកោ អាហារោ ត ឥធម្មស្ស
 កាយស្ស អត្ថិប្បត្ថយេន បទ្ធកាយោ ។ បទ្ធកាយោ
 សន្តិលំដ្ឋា ខត្វា ត ភូមិវិឥន្ទ្រិយេវា តាតន្តិវត្តាតំ

ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន ខែធម៌ ដែល
 មិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត
 បុរាណ បច្ចុប្បន្ន អាហារ ឱន៍វត្ថុន្ត័យ ។ សេចក្តីចម្រើន ។ ធម៌
 ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្រើន ខែធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់សហជាត ឱន៍បុរា-
 ណ ។ សេចក្តីចម្រើន ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង
 ក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ជាច្រើន ខែធម៌
 ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់ស-
 ហជាត ឱន៍បុរាណ ។ សហជាត គឺ ខន្ធ ១ ដែលប្រកបដោយ
 សេចក្តីសៅហ្មងក្តី វត្ថុក្តី ជាច្រើន ខែខន្ធ ៣ ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ខន្ធ
 ២ ... ។ សេចក្តីចម្រើន ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង
 ក្តី ធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ជាច្រើន ខែធម៌
 ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បានដល់ស-
 ហជាត បច្ចុប្បន្ន អាហារ ឱន៍វត្ថុន្ត័យ ។ សហជាត គឺ ភូមិ
 ខន្ធ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ភូមិមហាភូតក្តី ជាច្រើន
 ខែភូមិវត្ថុសមុត្តាទរូប ដោយអត្ថប្បច្ច័យ ។ បច្ចុប្បន្ន គឺ ភូមិខន្ធ
 ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី តាតន្តិវត្តិកាយក្តី ជាច្រើន ខែ
 តាតន្តិវត្តិកាយក្តី ដោយអត្ថប្បច្ច័យ បច្ចុប្បន្ន គឺ ភូមិខន្ធ ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្តី ភូមិវត្ថុន្ត័យក្តី ជាច្រើន ខែភូមិវត្ថុន្ត័យ

អគ្គិស្សន្ទាយន បច្ចុយោ ។ ... នគ្គិស្សន្ទាយន បច្ចុយោ
វិភត្តប្បច្ចុយោ បច្ចុយោ នវិភត្តប្បច្ចុយោ បច្ចុយោ ។

[២២៣] រោគុយា ចត្តាវិ អាម្មណា ចត្តាវិ
រាជិបតិយោ បញ្ច វេទន្តប ចត្តាវិ សមនន្តរា ចត្តាវិ
សហជាត បញ្ច អញ្ញាមាញ្ញ ទ្វេ ធិស្សនេ សត្ត
ឧបធិស្សនេ ចត្តាវិ ច្បារជាត ទ្វេ បញ្ញាជាត ទ្វេ
រាសេវន ទ្វេ តេម្ម ចត្តាវិ វិចារេត ឋិតំ អាហារេ
ចត្តាវិ ឥន្ទ្រិយ ចត្តាវិ ឈរន ចត្តាវិ មាត្រ ចត្តាវិ
សម្មយុត្ត ទ្វេ វិប្បយុត្ត តិណំ អន្តិយា សត្ត
នត្ថយោ ចត្តាវិ វិភតេ ចត្តាវិ អវិភតេ សត្ត ។

[២២៤] សន្តិសុខោ នេម្មា សន្តិសុខស្ស នេម្មស្ស
អាម្មណាស្សន្ទាយន បច្ចុយោ សហជាតប្បច្ចុយោ
បច្ចុយោ ឧបធិស្សនប្បច្ចុយោ បច្ចុយោ ។ សន្តិសុខោ
នេម្មា អសន្តិសុខស្ស នេម្មស្ស អាម្មណាស្សន្ទាយន

ដោយអន្តិប្បច្ច័យ ។ ... ជាច្ច័យ ដោយនគ្គិប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ
ដោយវិភត្តប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយអវិភត្តប្បច្ច័យ ។

[២២៥] ក្នុងរោគប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងការម្មណាប្បច្ច័យ
មានព្រះ ៤ ក្នុងរាជិបតិប្បច្ច័យ មានព្រះ ៥ ក្នុងអនន្តរប្បច្ច័យ មាន
ព្រះ ៤ ក្នុងសមនន្តរប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងសហជាតប្បច្ច័យ មាន
ព្រះ ៥ ក្នុងអញ្ញាមាញ្ញប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងធិស្សនប្បច្ច័យ មាន
ព្រះ ៧ ក្នុងឧបធិស្សនប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងច្បារជាតប្បច្ច័យ មាន
ព្រះ ៤ ក្នុងបញ្ញាជាតប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងតេម្មប្បច្ច័យ មានព្រះ ៥
ក្នុងវិចារេតប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងឋិតិប្បច្ច័យ មានព្រះ ១
ក្នុងអាហារប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងឥន្ទ្រិយប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុង
ឈរនប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងមាត្រប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងសម្មយុត្ត
ប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ក្នុងអន្តិប្បច្ច័យ
មានព្រះ ៧ ក្នុងនគ្គិប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤ ក្នុងវិភត្តប្បច្ច័យ មានព្រះ ៤
ក្នុងអវិភត្តប្បច្ច័យ មានព្រះ ៧ ។

[២២៦] ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ
ជាច្ច័យ ដោយសហជាតប្បច្ច័យ ជាច្ច័យ ដោយឧបធិស្ស
នប្បច្ច័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ជាច្ច័យ
នៃធម៌ ដែលមិនប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង ដោយការម្មណាប្បច្ច័យ

កិលេសសម្បយុត្តទកំ

បដិច្ចវិហ

[២២៩] កិលេសសម្បយុត្ត ធម្មំ បដិច្ច កិ-
លេសសម្បយុត្ត ធម្មំ ឧប្បជ្ជិតំ ពោតុប្បជ្ជយា
កិលេសសម្បយុត្ត ឯកំ ទុច្ចំ បដិច្ច កាយា ទត្វា
វេ ទត្វា . . . ។ កិលេសសម្បយុត្ត ធម្មំ បដិច្ច
កិលេសសម្បយុត្ត ធម្មំ ឧប្បជ្ជិតំ ពោតុប្បជ្ជយា
កិលេសសម្បយុត្ត ទត្វា បដិច្ច វិគ្គហស្ថានំ វេ ។

កិលេសសម្បយុត្តទុក្ខំ សន្តិសីទ្ធកុសលំ

ចំនួនតាមរណំ ។

កិលេសសម្បយុត្ត ចំនួន ។

កិលេសសន្តិសីទកំ

បដិច្ចវិហ

[២៣០] កិលេសសន្តិសីទកំ ធម្មំ
បដិច្ច កិលេសសន្តិសីទកំ ធម្មំ ឧប្ប-
ជ្ជិតំ ពោតុប្បជ្ជយា លោកំ បដិច្ច មោហា ចំនួន
វិច្ចំ ទុច្ចំ អហិកតំ អនាគត្វា ។ ចក្កំ ។

កិលេសសម្បយុត្តទកំ

បដិច្ចវិហ

[២៣១] ធម្មំ ដែលប្រកបដោយកិលេស កាស្រ័យ ខ្លះ
ដែលប្រកបដោយកិលេស ទើបតែឡើង ព្រោះហេតុច្បាស់ គឺ
ខ្លះ កាស្រ័យ ខ្លះ ដែលប្រកបដោយកិលេស ខ្លះ
... ។ ធម្មំ ដែលប្រកបដោយកិលេស កាស្រ័យ ខ្លះ ដែល
ប្រកបដោយកិលេស ទើបតែឡើង ព្រោះហេតុច្បាស់ គឺ ចំនួន-
កុដ្ឋាខ្យល្យ កាស្រ័យ ខ្លះ ដែលប្រកបដោយកិលេស ។

កិលេសសម្បយុត្តទុក្ខំ ផ្ទះគ្នាចំនួនសន្តិសីទកុសលំ

ចំនួនតាម ធ្វើវិញ្ញាណ ១ គ្នា ។

ចំនួន កិលេសសម្បយុត្ត ។

កិលេសសន្តិសីទកំ

បដិច្ចវិហ

[២៣២] ធម្មំ ដែលសេចក្តីចំនួនដែលសេចក្តីសេចក្តី កា-
ស្រ័យ ខ្លះ ដែលសេចក្តីចំនួនដែលសេចក្តីសេចក្តី ទើបតែ
ឡើង ព្រោះហេតុច្បាស់ ពោហៈ ចំនួន ចំនួន កុដ្ឋាខ្យល្យ
កុដ្ឋាខ្យល្យ កាស្រ័យ ខ្លះ ។ ធម្មំ ធ្វើជាចក្កាផល្យ ។

(២៥៣) កិលេសសាចេវ សង្កិលេសិកោច ធម្មោ
 កិលេសស្សចេវ សង្កិលេសិកាស្សច ធម្មស្ស អនន្តរ-
 ប្បទាយន បទ្ទាយា ខីណំ កិលេសទុក្ខសនិសា ។
 សង្កិលេសិកាចេវ តោចកិលេសោ ធម្មោ សង្កិលេ-
 សិកាស្សចេវ តោចកិលេសស្ស ធម្មស្ស អនន្តរប្ប-
 ទាយន បទ្ទាយា បុរិមា បុរិមា សង្កិលេសិកាចេវ-
 តោចកិលេសា ទទ្ធា បច្ឆិមាធំ បច្ឆិមាធំ សង្កិលេ-
 សិកាធាត្យវតោចកិលេសាធំ ទទ្ធាធំ អនន្តរប្បទ្ទ-
 យេន បទ្ទាយា អនុលោមំ កោត្រកុស្ស អនុលោមំ
 កិលានស្ស កៅស្តីតា សង្កិលេសិកាធាត្យវតោចកិ-
 លេសាធំ ទទ្ធាធំ អនន្តរប្បទ្ទាយន បទ្ទាយា ។ វិគរ-
 ទ្វេ អនន្តរកិលេសទុក្ខសនិសា ចិញ្ចាតាភវណា ។
 យេនននន្តរម្បិ សុទ្ធ បទ្ទាយា កិលេសទុក្ខសនិសា
 ចិញ្ចាតាភវណា ។ ឧបទិស្សាយ លោក្ខត្ថវំ ធម្មំ វង់
 ទុក្ខំ កិលេសទុក្ខសនិសំ ចិញ្ចាតាភវណំ ។

(២៥៣) ធម៌ ដែលសៅហ្មងចាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ជា
 បច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសៅហ្មងចាំងគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្ត-
 ប្បច្ច័យ គឺ មានលក្ខណៈ ដូចគ្នាទាំងកិលេសទុក្ខវិសេស ។ ធម៌ ដែល
 គួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃធម៌
 ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្ត-
 ប្បច្ច័យ គឺ តួកទទ្ធា មុន ។ ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជា
 សេចក្តីសៅហ្មង ជាបច្ច័យ នៃតួកទទ្ធា ក្រោយ ។ ដែលគួរដល់សេចក្តី
 សៅហ្មងតែមិនមែនជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តប្បច្ច័យ អនុលោម
 (ជាបច្ច័យ) នៃភាគត្រកុស្ស អនុលោម (ជាបច្ច័យ) នៃវិសេសា ការពិ-
 ចារណា ជាបច្ច័យ នៃតួកទទ្ធា ដែលគួរដល់សេចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែន
 ជាសេចក្តីសៅហ្មង ដោយអនន្តប្បច្ច័យ ។ បច្ច័យ វង់ ២ ក្រៅពី
 នេះ ដូចគ្នាទាំងអនន្តរកិលេសទុក្ខវិសេស មិនមានការព្រឹទ្ធិវិសេស ។ ភ្នាវ ។
 ឯយេននន្តរម្បិ បច្ច័យចាំងអស្មិក្តិ ដូចគ្នាទាំងកិលេសទុក្ខវិសេស មិនមាន
 ការព្រឹទ្ធិវិសេស ។ ភ្នាវវិសេស ។ លោក្ខត្ថវធម៌ មិនមាន ក្នុងឧបទិស្ស-
 យប្បច្ច័យទេ ទុក្ខវេន ដូចគ្នាទាំងកិលេសទុក្ខវិសេស មិនមានការព្រឹទ្ធិ
 វិសេស ។ ភ្នាវវិសេស ។

សន្តិលីដ្ឋតោវ ខោចគិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសា-
 រោវ សន្តិលីដ្ឋាច ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទយា សន្តិ-
 លីដ្ឋតោវ ខោចគិលេសេ មាទ បដិច្ច កិលេសា ។
 សន្តិលីដ្ឋតោវ ខោចគិលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កិលេសា-
 រោវ សន្តិលីដ្ឋាច សន្តិលីដ្ឋាចវ ខោចគិលេសា ធម-
 មាទ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទយា សន្តិលីដ្ឋតោវ ខោចគិ-
 លេសំ ឯកំ មទ្ធំ បដិច្ច កាមា មទ្ធា កិលេសា ។ ។
 កិលេសតោវ សន្តិលីដ្ឋតា សន្តិលីដ្ឋតោវ ខោចគិ-
 លេសតា ធម្មំ បដិច្ច កិលេសា រោវ សន្តិលីដ្ឋាច
 ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បទយា ហោតតា សម្បយុត្ត-
 កោ ធម មទ្ធោ បដិច្ច ហោហា ធម្មំ មីធំ ឧទ្ធច្ចំ
 អហិរិកំ អហោត្តប្បំ ។ ចត្តំ ។ កិលេសតោវ សន្តិ-
 លីដ្ឋតា សន្តិលីដ្ឋតោវ ខោចគិលេសតា ធម្មំ បដិច្ច
 សន្តិលីដ្ឋាចវ ខោចគិលេសា ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ

ធម៌ ដែលនៅឆ្លងតាំងប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លង អាស្រ័យ ទូរធម៌
 ដែលប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លង តែមិនមែនជាសេចក្តីនៅឆ្លង រឺម
 កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បទ្វយ គឺ ពួកកិលេស អាស្រ័យ ទូរធម៌
 ដែលប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លងតែមិនមែនជាសេចក្តីនៅឆ្លង ។ ធម៌
 ដែលនៅឆ្លងតាំងប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លងក្តី ធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីនៅឆ្លងតែមិនមែនជាសេចក្តីនៅឆ្លងក្តី អាស្រ័យ ទូរធម៌
 ដែលប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លងតែមិនមែនជាសេចក្តីនៅឆ្លង រឺម
 កើតឡើង ព្រោះហេតុប្បទ្វយ គឺ ទទ្ធាតុ ពួកកិលេសក្តី អា-
 ស្រ័យ ទូរធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លងតែមិនមែនជាសេចក្តី
 នៅឆ្លង ។ ធម៌ ដែលនៅឆ្លងតាំងប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លង
 អាស្រ័យ ទូរធម៌ ដែលនៅឆ្លងតាំងប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លង
 ធម៌ ទូរធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លងតែមិនមែនជាសេចក្តី
 នៅឆ្លងធម៌ រឺមកើតឡើង ព្រោះហេតុប្បទ្វយ គឺ ហោហា មីធ៌
 មីនា ឧទ្ធច្ចៈ អហិរិក មិនអនោត្តប្បៈ អាស្រ័យ ទូរធម៌ ទូរ
 ពួកសម្បយុត្តក្នុងធម៌ ។ ធម៌ជាចក្ខុវិនិច្ឆ័យ ។ ធម៌ ដែលប្រកបដោយ
 សេចក្តីនៅឆ្លងតែមិនមែនជាសេចក្តីនៅឆ្លង អាស្រ័យ ទូរធម៌ ដែល
 នៅឆ្លងតាំងប្រកបដោយសេចក្តីនៅឆ្លងធម៌ ទូរធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីនៅឆ្លងតែមិនមែនជាសេចក្តីនៅឆ្លងធម៌ រឺមកើតឡើង

ហេតុប្បដ្ឋយា សង្កិល្លិដ្ឋក្សៈ ហេតុកំលេសំ ឯកំ
 ទទ្ធក្ស កំលេសេ ច បដិច្ច កាយោ ទទ្ធា ទ្វេ
 ទាទ្ធ . . . ។ កំលេសក្សៈ សង្កិល្លិដ្ឋក្ស ក្សៈ
 ល្លិដ្ឋក្សៈ ហេតុកំលេសក្ស ធម្មំ បដិច្ច កំលេសា-
 ក្ស សង្កិល្លិដ្ឋក្ស ក្ស សង្កិល្លិដ្ឋក្ស ហេតុកំលេសា ច
 ធម្មា ឧប្បដ្ឋកំ ហេតុប្បដ្ឋយា សង្កិល្លិដ្ឋក្ស ហេតុ-
 កំលេសំ ឯកំ ទទ្ធក្ស លោកក្ស បដិច្ច កាយោ ទទ្ធា
 លោយោ ធម្មំ បដិច្ច ទទ្ធក្ស អហិក្ស អហេតុប្ប ទ្វេ
 ទាទ្ធ . . . ។ ធម្មំ ។

[២៥៥] ហេតុយា ច កាយោ ច សទ្ធក្ស

ច កាត្ម ច អហោរ ច អវិក្ស ច ។

[២៥៦] កំលេសក្សៈ សង្កិល្លិដ្ឋក្ស ធម្មំ បដិច្ច

កំលេសក្ស ច សង្កិល្លិដ្ឋក្ស ធម្មា ឧប្បដ្ឋកំ ហេតុ-
 ប្បដ្ឋយា វិចិត្រំ បដិច្ច វិចិត្រក្ស ហេតុកំលេសា ហេ-
 តុយា ទទ្ធក្ស បដិច្ច ទទ្ធក្ស សហក្ស ហេតុយា ។

ព្រាហ្មណ៍ប្បដ្ឋយា គឺ ទទ្ធក្ស កាស្រ័យ ទ្វេទទ្ធក្ស ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្រៃបេសកកម្មសេចក្តីសៅហ្មងផង ទ្វេទទ្ធក្សកំលេស
 ផង ទ្វេទទ្ធក្ស . . . ។ ធម្មំ ដែលសៅហ្មងតាំងប្រកបដោយសេចក្តី
 សៅហ្មងក្តី ធម្មំ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្រៃបេសកកម្មសេចក្តី
 សៅហ្មងក្តី កាស្រ័យ ទ្វេធម្មំ ដែលសៅហ្មងតាំងប្រកបដោយសេចក្តី
 សៅហ្មងផង ទ្វេធម្មំ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្រៃបេសកកម្ម
 សេចក្តីសៅហ្មងផង រឿងក៏ដូច្នេះ ព្រាហ្មណ៍ប្បដ្ឋយា គឺ ទទ្ធក្ស
 ហេតុ វិចិត្រំ បដិច្ច ទទ្ធក្ស អហិក្ស វិចិត្រក្ស កាស្រ័យ ទ្វេ
 ទទ្ធក្ស ដែលប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មងក្រៃបេសកកម្មសេចក្តីសៅហ្មង
 ផង ទ្វេហេតុផង ទ្វេទទ្ធក្ស . . . ។ ធម្មំ ធម្មំ ។

[២៥៧] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា ហេតុវា ៧ ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា
 ហេតុវា ៧ ក្នុងប្បដ្ឋយាចិត្តអស់ សុទ្ធតែហេតុវា ៧ ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា
 ហេតុវា ៧ ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា ហេតុវា ៧ ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា ហេតុ
 វា ៧ ។

[២៥៨] ធម្មំ ដែលសៅហ្មងតាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង កា-
 ស្រ័យ ទ្វេធម្មំ ដែលសៅហ្មងតាំងប្រកបដោយសេចក្តីសៅហ្មង រឿងក៏
 ដូច្នេះ ព្រាហ្មណ៍ប្បដ្ឋយា គឺ ហេតុ ដែលប្រកបដោយវិចិត្រក្ស កា-
 ស្រ័យ ទ្វេវិចិត្រក្ស ហេតុ ដែលប្រកបដោយទទ្ធក្ស កាស្រ័យ ទ្វេទទ្ធក្ស

សង្ក្ខីលំដ្ឋក្សោ ចោទកំលេសំ ធម្មំ បដិច្ច កំលេ-
 សោ ចេវ សង្ក្ខីលំដ្ឋក្សោ ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ធមៈហតុប្ប-
 ក្ខយា វិចិត្តិក្ខាសហគរោ ឧទ្ធច្ចុសហគរោ ទានុ បដិច្ច
 វិចិត្តិក្ខាសហគរោ ឧទ្ធច្ចុសហគរោ ចោ ចោ ។ កំ-
 លេ ហតុវ សង្ក្ខីលំដ្ឋក្សោ សង្ក្ខីលំដ្ឋក្សោ ចោទកំលេ-
 សោ ធម្មំ បដិច្ច កំលេសោ ចេវ សង្ក្ខីលំដ្ឋក្សោ ធម្មា
 ឧប្បជ្ជតិ ធមៈហតុប្បក្ខយា វិចិត្តិក្ខាសហគរោ ឧទ្ធច្ចុ-
 សហគរោ ទានុ ធម្មំ វិចិត្តិក្ខក្ស ឧទ្ធច្ចក្ស បដិច្ច វិចិត្ត-
 ក្ខាសហគរោ ឧទ្ធច្ចុសហគរោ ចោ ចោ ។

[២៩៩] ធមៈហតុយា តិណំ ឧបសម្ព័ន្ធម ធម៌
 បក្សេវគោតេ តិណំ ឧបសម្ព័ន្ធម ធម៌ ឧបសម្ព័ន្ធម ធម៌
 បក្សេវ តិណំ ធម៌ចាតេ ធម៌ ធម៌ច្បយុត្តេ ធម៌ ។

ធម៌ ឧបសម្ព័ន្ធម តណាចាចិ សហគរោកំលេចិ
 បក្សេវគោតេ តិណំ ឧបសម្ព័ន្ធម សំសង្ក្ខីលំដ្ឋកំលេចិ
 សម្បយុត្តកំលេចិ បដិច្ចកំលេសោ ។

ធម៌ ដែលសៅហ្មងព័ន្ធម្រកថាដោយសចក្តីសៅហ្មង កាស្រ័យ ខ្លួនមិ
 ដែលម្រកថាដោយសចក្តីសៅហ្មង តែមិនមែនជាសចក្តីសៅហ្មង ទើប
 រើសរឿង ព្រោះនាហតុប្បក្ខយ គឺ ហេតុ ដែលច្រឡំដោយវិចិត្ត
 ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចុ កាស្រ័យ ខ្លួនខ្លួន ដែលច្រឡំដោយវិចិត្ត
 ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចុ ។ ធម៌ ដែលសៅហ្មងព័ន្ធម្រកថាដោយសចក្តីសៅ-
 ហ្មង កាស្រ័យ ខ្លួនមិ ដែលសៅហ្មងព័ន្ធម្រកថាដោយសចក្តីសៅ-
 ហ្មងផង ខ្លួនមិ ដែលម្រកថាដោយសចក្តីសៅហ្មងតែមិនមែនជាសចក្តី
 សៅហ្មងផង ទើបរើសរឿង ព្រោះនាហតុប្បក្ខយ គឺ ហេតុ ដែល
 ច្រឡំដោយវិចិត្ត ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចុ កាស្រ័យ ខ្លួនខ្លួន ដែលច្រឡំ
 ដោយវិចិត្ត ច្រឡំដោយឧទ្ធច្ចុផង ខ្លួនវិចិត្តផង ខ្លួនឧទ្ធច្ចុផង ។

[២៩៧] ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ មានវា ព្យ ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ
 មានវា ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ មានវា ព្យ ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ
 មានវា ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ មានវា ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ
 មានវា ព្យ ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ មានវា ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ
 មានវា ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ មានវា ក្នុងនាហតុប្បក្ខយ ។

កាពាម ចំយ៉ាង ក្រៅពីនេះក្តី សហគរោកំលេចិ
 កំលេចិ តិណយកំលេចិ សំសង្ក្ខីលំដ្ឋកំលេចិ
 ធម្មតាធម្មតា យ៉ាងនេះដែរ ។

មូលំ កាតតង្គំ កំលេសា អាវុត្តំ សន្តិលំដ្ឋានេវ ។ ឆោ
 ធកំលេសា ទទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ មូលំ កាតតង្គំ កំលេ
 សា អាវុត្តំ កំលេសា ធម៌ សម្មយុត្តកា ធម៌ ទទ្ធា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សន្តិលំដ្ឋានេវ ឆោធកំលេសោ ធម្មោ
 សន្តិលំដ្ឋស្សឆោធកំលេសស្ស ធម្មស្ស អាវុដ្ឋ
 ណាប្បដ្ឋាយេ ធម្មយោ សន្តិលំដ្ឋានេវ ឆោធកំលេ
 សា ទទ្ធា អាវុត្តំ សន្តិលំដ្ឋានេវ ឆោធកំលេសា
 ទទ្ធា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ មូលំ កាតតង្គំ សន្តិលំដ្ឋានេវ ឆោ
 ធកំលេសា ទទ្ធា អាវុត្តំ កំលេសា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 មូលំ កាតតង្គំ សន្តិលំដ្ឋានេវ ឆោធកំលេសា ទទ្ធា
 អាវុត្តំ កំលេសា ធម៌ សម្មយុត្តកា ធម៌ ទទ្ធា ឧប្ប
 ជ្ឈន្តិ ។ ឥតារមិ តំណិ កាតតង្គំ ។

[២២០] កំលេសានេវ សន្តិលំដ្ឋានេវ ធម្មោ
 កំលេសស្សឆោធកំលេសស្ស ធម្មស្ស អធិបតិ
 ប្បដ្ឋាយេ ធម្មយោ អាវុដ្ឋណាធិបតិ តំណិ ។

មូល ចណ្ឌិត ធម្មវិជ្ជាធិបតី ពួកទទ្ធា ដែលប្រកបដោយសច្ច័សា
 ហ្មង់ តែមិនមែនជាសច្ច័សាហ្មង់ កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ឡូក
 កំលេស ។ មូល ចណ្ឌិត ធម្មវិជ្ជាធិបតី ពួកកំលេសភ្នំ ពួកសម្ម
 យុត្តកក្កដភ្នំ កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ឡូកកំលេស ។ ធម៌ ដែល
 ប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់ តែមិនមែនជាសច្ច័សាហ្មង់ ជាបច្ច័យ
 នៃធម៌ ដែលប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់តែមិនមែនជាសច្ច័សាហ្មង់
 ដោយអារម្មណ៍ច្បង គឺ ពួកទទ្ធា ដែលប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់
 តែមិនមែនជាសច្ច័សាហ្មង់ កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ឡូកទទ្ធា
 ដែលប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់តែមិនមែនជាសច្ច័សាហ្មង់ ។ មូល
 ចណ្ឌិត ធម្មវិជ្ជាធិបតី ពួកកំលេស កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ឡូក
 ទទ្ធា ដែលប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់តែមិនមែនជាសច្ច័សាហ្មង់ ។
 មូល ចណ្ឌិត ធម្មវិជ្ជាធិបតី ពួកកំលេសភ្នំ ពួកសម្មយុត្តកក្កដភ្នំ
 កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ឡូកទទ្ធា ដែលប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់
 តែមិនមែនជាសច្ច័សាហ្មង់ ។ ពួកបច្ច័យប្រាជ្ញានេះ ចណ្ឌិត ធម្មវិជ្ជា
 ឡូកាធិបតី ពួកធិបតី ។

[២២១] ធម៌ ដែលសាហ្មង់ ជាប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់
 ជាបច្ច័យ នៃធម៌ ដែលសាហ្មង់ ជាប្រកបដោយសច្ច័សាហ្មង់
 ដោយអធិបតីប្បដ្ឋាយ ពួកធិបតី អាវុដ្ឋណាធិបតី តំណិ ។

សម្បជញ្ញត្តកាន់ ទទួល កម្មប្បទ្វាយន បទ្វាយ ។
 សន្តិសិដ្ឋានេវ វោចគីលេសា នធា តំលេសស្ស
 វេសន្តិសិដ្ឋស្សន ធម្មស្ស កម្មប្បទ្វាយន បទ្វាយ
 យោ សន្តិសិដ្ឋានេវ វោចគីលេសា វេកតា សម្ប
 ជញ្ញត្តកាន់ តំលេសាន់ កម្មប្បទ្វាយន បទ្វាយ ។
 សន្តិសិដ្ឋានេវ វោចគីលេសា នធា តំលេសស្ស
 វេសន្តិសិដ្ឋស្សន សន្តិសិដ្ឋស្សនេវ វោចគីលេសា
 ស្ស ន ធម្មស្ស កម្មប្បទ្វាយន បទ្វាយ សន្តិសិដ្ឋា
 វេសន្តិសិដ្ឋានេវ វោចគីលេសា វេកតា សម្បជញ្ញត្តកាន់ ទទួល
 តំលេសាន់ កម្មប្បទ្វាយន បទ្វាយ ។ . . .
 អាហារប្បទ្វាយន បទ្វាយ តិណ្ឌ វត្ថុប្បទ្វាយន
 បទ្វាយ តិណ្ឌ ឈានប្បទ្វាយន បទ្វាយ តិណ្ឌ
 បក្កប្បទ្វាយន បទ្វាយ វេសន្តិសិដ្ឋប្បទ្វាយន បទ្វាយ
 វេសន្តិសិដ្ឋប្បទ្វាយន បទ្វាយ វេសន្តិសិដ្ឋប្បទ្វាយន
 បទ្វាយ វេសន្តិសិដ្ឋប្បទ្វាយន បទ្វាយ វេសន្តិសិដ្ឋប្បទ្វាយន
 បទ្វាយ ។

- (២២៣) : បាតុយា តិណ្ឌ អាហារេវ វេសន្តិសិដ្ឋ
 តិណ្ឌ វេសន្តិសិដ្ឋ វេសន្តិសិដ្ឋ វេសន្តិសិដ្ឋ វេសន្តិសិដ្ឋ វេសន្តិសិដ្ឋ

ជាច្រើន ខែកុលសម្បជញ្ញត្តកាន់ ដោយកម្មប្បទ្វាយ ។ ធម៌ ដែលប្រកប
 ដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ តែមិនមែនជាសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាច្រើន ខែ
 ធម៌ ដែលស្រឡាញ់តាំងប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ ដោយកម្មប្បទ្វាយ
 គឺ វេកតា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ តែមិនមែនជាសេចក្តី
 ស្រឡាញ់ ជាច្រើន ខែកុលសម្បជញ្ញត្តកាន់ ដោយកម្មប្បទ្វាយ ។
 ធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់តែមិនមែនជាសេចក្តីស្រឡាញ់
 ជាច្រើន ខែធម៌ ដែលស្រឡាញ់តាំងប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ធម៌
 ខែធម៌ ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ តែមិនមែនជាសេចក្តីស្រឡាញ់
 ធម៌ ដោយកម្មប្បទ្វាយ គឺ វេកតា ដែលប្រកបដោយសេចក្តីស្រឡាញ់
 មិនមែនជាសេចក្តីស្រឡាញ់ ជាច្រើន ខែកុលសម្បជញ្ញត្តកាន់ ខែកុល
 សម្បជញ្ញត្តកាន់ ដោយកម្មប្បទ្វាយ ។ . . . ជាច្រើន ដោយកម្មប្បទ្វាយ
 មានពីរ ៣ ជាច្រើន ដោយវត្ថុប្បទ្វាយ មានពីរ ៣ ជាច្រើន
 ដោយឈាតប្បទ្វាយ មានពីរ ៣ ជាច្រើន ដោយធម្មប្បទ្វាយ មាន
 ពីរ ៣ ជាច្រើន ដោយសម្បជញ្ញត្តប្បទ្វាយ មានពីរ ៣ ជាច្រើន
 ដោយអត្ថប្បទ្វាយ មានពីរ ៣ ជាច្រើន ដោយនិក្ខប្បទ្វាយ ជាច្រើន
 ដោយវេកតាប្បទ្វាយ ជាច្រើន ដោយវេកតាប្បទ្វាយ ។

(២២៣) ក្នុងហត្ថប្បទ្វាយ មានពីរ ៣ ក្នុងហត្ថប្បទ្វាយ
 មានពីរ ៣ ក្នុងហត្ថប្បទ្វាយ មានពីរ ៣ ក្នុងហត្ថប្បទ្វាយ មាន
 ពីរ ៣ ក្នុងហត្ថប្បទ្វាយ មានពីរ ៣ ក្នុងហត្ថប្បទ្វាយ មានពីរ ៣

អភិធម្មចំណែក អនុលោមទុកប្បដិដ្ឋាន

[២៦៧] ធម្មោតុប្បទូយា អារម្មណ ១ ។
អនុលោមមាតិកា កាតក្កា ។ . . . អវិគតេ ១ ។
កំលេសសង្ក្ខិលដ្ឋានំ ឯដ្ឋានំ ។

កំលេសកំលេសសម្បយុត្តទុក្ខំ

បដិច្ចវិពោ

[២៦៨] កំលេសសិក្ខោ កំលេសសម្បយុត្តក្ក
ធម្មំ បដិច្ច កំលេសសិក្ខោ កំលេសសម្បយុត្តក្ក
ធម្មោ ទុប្បដ្ឋតិ ធម្មោតុប្បទូយា លោកំ បដិច្ច មោហា
វិនិច្ឆ័យ ជំនំ ទុក្ខតំ អហំវតំ អនោត្តម្យំ ។ កំលេសសិក្ខោ
សង្ក្ខិលដ្ឋានុកាសនិសំ ចំណុចកាតក្កលំ សាធុ ពិពោ វិគ្គា
វេតកា ។

កំលេសកំលេសសម្បយុត្តទុក្ខំ ឯដ្ឋានំ ។

កំលេសវិប្បយុត្តសង្ក្ខិលសិក្ខាទុក្ខំ

បដិច្ចវិពោ

[២៦៩] កំលេសវិប្បយុត្ត សង្ក្ខិលសិក្ខា ធម្មំ
បដិច្ច កំលេសវិប្បយុត្ត សង្ក្ខិលសិក្ខា ធម្មោ

អភិធម្មចំណែក អនុលោមទុកប្បដិដ្ឋាន

[២៦៧] ក្នុងការស្វែងរកច្បាប់ មានព្រះ ៨ ព្រះនាមតុប្ប-
ដ្ឋាន ៗ អនុលោមមាតិកា ចល្លាត ធម្មវិទូរដ្ឋាន ៗ . . . ក្នុង
អវិគតប្បដ្ឋាន មានព្រះ ៨ ។

ចង កំលេសសង្ក្ខិលដ្ឋាន ។

កំលេសកំលេសសម្បយុត្តទុក្ខំ

បដិច្ចវិពោ

[២៦៨] ធម្ម ដែលសេចក្តីស្រឡាត់ស្រឡាយសេចក្តីស្រឡាត់
ក្រសើរ ឬធម្ម ដែលសេចក្តីស្រឡាត់ស្រឡាយសេចក្តីស្រឡាត់
ច្រើនតែម្តង ព្រោះនាមតុប្បដ្ឋាន ៨ មានព្រះ ៨ ដ្ឋាន ៨ ដ្ឋាន
អវិគត ឯដ្ឋាននាមតុប្បដ្ឋាន ក្រសើរ ឬលោក ៗ ដូចគ្នាឯដ្ឋាន
សេចក្តីសង្ក្ខិលដ្ឋាននេះ មិនមានការច្នៃប្រែក្លាយ ឬការ ព្រះភ័ក្ត្រអស់
ចល្លាត ធម្មវិទូរដ្ឋានដ្ឋាន ។

ចង កំលេសកំលេសសម្បយុត្តទុក្ខំ ។

កំលេសវិប្បយុត្តសង្ក្ខិលសិក្ខាទុក្ខំ

បដិច្ចវិពោ

[២៦៩] ធម្ម ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាត់ស្រឡាយសេចក្តីស្រឡាត់
ក្រសើរ ឬធម្ម ប្រាសចាកសេចក្តីស្រឡាត់ស្រឡាយសេចក្តីស្រឡាត់

ទស្សនវត្ថុ បដិច្ចវិវាទ

ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា កិលេសវិប្បយុត្តំ សុត្តិល-
សិកំ ឯកំ ទន្ធិ បដិច្ច តាយា ទន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានពុ
រូបំ ទេ ទេ... ។

យថា លោកិយទុក្ខំ ឯកំ ចិន្ទាបាតករណំ ។

កិលេសវិប្បយុត្តំសុត្តិលសិកំ ទន្ធិតំ ។

ទស្សនទុក្ខំ

បដិច្ចវិវាទ

[២៧១] នស្សនេនបហាកត្វំ ធម្មំ បដិច្ច នស្ស-
នេនបហាកត្វា នធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា នស្ស-
នេនបហាកត្វំ ឯកំ ទន្ធិ បដិច្ច តាយា ទន្ធា ទេ
ទេ... ។ នស្សនេនបហាកត្វំ ធម្មំ បដិច្ច នស្ស-
នេនបហាកត្វា នធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា នស្ស-
នេនបហាកត្វា ទន្ធា បដិច្ច ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។
នស្សនេនបហាកត្វំ ធម្មំ បដិច្ច នស្សនេនបហា-
កត្វា ច នស្សនេនបហាកត្វា ច នធម្មា ឧប្បជ្ជតិ
ហេតុប្បដ្ឋយា នស្សនេនបហាកត្វំ ឯកំ ទន្ធិ
បដិច្ច តាយា ទន្ធា ចិត្តសមុដ្ឋានពុ រូបំ ទេ ទេ
... ។ នស្សនេនបហាកត្វំ ធម្មំ បដិច្ច នស្ស-
នេនបហាកត្វា នធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា

ទស្សនវត្ថុ បដិច្ចវិវាទ

វិបាកោទ្បិកំ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ធា ពុ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានពុ
កស្រីយ ទន្ធា ទន្ធា ១ ដែលប្រាសពាករសចក្តីសៅហ្មងវិកត្តវេសសចក្តី
សៅហ្មង ទន្ធា ទន្ធា ២ ... ។

លោកិយទុក្ខា យ៉ាងណា កិលេសវិប្បយុត្តំសុត្តិលសិកទុក្ខា

យ៉ាងពោះវែង មិនមានការរួចឱ្យរួច ១ គ្នាទេ ។

ចង់ កិលេសវិប្បយុត្តំសុត្តិលសិកទុក្ខា ។

ទស្សនទុក្ខំ

បដិច្ចវិវាទ

[២៧២] នស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ (១) (ធម៌ដែលត្រូវសរសេរ
ទស្សនៈ) កស្រីយ ទន្ធានស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ វិបាកោទ្បិកំ ព្រោះ
ហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ធា ពុ កស្រីយ ទន្ធានស្សនេនបហាកត្វំទន្ធា ទន្ធា
ទន្ធា ២ ... ។ នស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ (ធម៌ដែលមិនត្រូវសរសេរ
ទស្សនៈ) កស្រីយ ទន្ធានស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ វិបាកោទ្បិកំ
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ គឺ ចិត្តសមុដ្ឋានពុ កស្រីយ ទន្ធានស្សនេន-
បហាកត្វំទន្ធា ។ នស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ ទន្ធានស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ
កស្រីយ ទន្ធានស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ វិបាកោទ្បិកំ ព្រោះហេតុ-
ប្បដ្ឋយ គឺ ទន្ធា ពុ ក្តី ចិត្តសមុដ្ឋានពុ កស្រីយ ទន្ធានស្សនេន-
បហាកត្វំទន្ធា ទន្ធា ២ ... ។ នស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ កស្រីយ
ទន្ធានស្សនេនបហាកត្វំធម្មំ វិបាកោទ្បិកំ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយ
១ គឺ លោកិយទុក្ខំ ព្រោះឃើញព្រះធម្មានុសង ។ អន្លង់ថា ។

បដិសន្ធិត្ថវេណ យា អដ្ឋង្គតា មហាភូតា វត្ថុ បច្ចយា
 ធនស្សនេន បហាតត្វា ទត្វា ។ ធនស្សនេន បហាតត្វា
 ធម្មំ បច្ចយា ធនស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ
 ហេតុប្បជ្ឈយា វត្ថុ បច្ចយា ធនស្សនេន បហាតត្វា
 ទត្វា ។ ធនស្សនេន បហាតត្វា ធម្មំ បច្ចយា ធនស្ស-
 នេន បហាតត្វា ធនស្សនេន បហាតត្វា ធនស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្បជ្ឈយា វត្ថុ បច្ចយា ធនស្សនេន បហា-
 តត្វា ទត្វា មហាភូតេ បច្ចយា ចិត្តសមុដ្ឋានំ រូបំ ។
 ធនស្សនេន បហាតត្វត្ថ ធនស្សនេន បហាតត្វត្ថ ធម្មំ
 បច្ចយា ធនស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេ-
 តុប្បជ្ឈយា ធនស្សនេន បហាតត្វំ វត្ថុ ទត្ថត្ថ វត្ថុត្ថ
 បច្ចយា គយោ ទត្វា ទេ ទទេ . . . ។ ធនស្សនេន
 បហាតត្វត្ថ ធនស្សនេន បហាតត្វត្ថ ធម្មំ បច្ចយា
 ធនស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ ហេតុប្ប-
 ជ្ឈយា ធនស្សនេន បហាតត្វា ទទេ ធនស្សនេន មហាភូតេ
 ធនស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ ឧប្បជ្ឈតិ រូបំ ។ ធនស្សនេន បហា-
 តត្វត្ថ ធនស្សនេន បហាតត្វត្ថ ធម្មំ បច្ចយា ធនស្ស-
 នេន បហាតត្វា ធនស្សនេន បហាតត្វា ធនស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ

ក្នុងចំណោមវិធីសង្គ្រោះ ព្រឹត្តិ ដល់ពួកមហាពូជពូជ ពួកនាស្ស្រីនាស្រី
ហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹង
នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុច្បង គឺ ពួក
នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងវត្ថុ ។ នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ
នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ទើប
កើតឡើង ព្រោះហេតុច្បង គឺ ពួកនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក
នឹងវត្ថុ ចិត្តសមុប្បាទ ពឹងផ្អែក នឹងពួកនាស្រីហោតពូជ ។ នាស្ស្រីនាស្រី
ហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រី
ហោតពូជ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុច្បង គឺ ពួក នាស្រី ពឹង
ផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ទើប នឹងវត្ថុ ពឹងផ្អែក ... ។
នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹង
នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ទើបកើតឡើង ព្រោះហេតុច្បង គឺ
ចិត្តសមុប្បាទ ពឹងផ្អែក នឹងពួកនាស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក
នឹងពួក
មហាពូជ ។ នាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ
ពឹងផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក នឹងនាស្ស្រីនាស្រីហោតពូជ ពឹងផ្អែក

[២៧៨] នស្សនេនបរាគត្វំ ធម្មំ សំសុត្តន្តា នស្ស-
នេនបរាគត្វា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា ។
សង្ខតំ ។ ន នស្សនេនបរាគត្វំ ធម្មំ សំសុត្តន្តា ន-
នស្សនេនបរាគត្វា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋ-
យា ។ សង្ខតំ ។

[២៧៩] ហេតុយា ទ្វេ អារម្មណេ ទ្វេ អធិប-
តិយា ទ្វេ អវិភតេ ទ្វេ ។

[២៨០] នស្សនេនបរាគត្វំ ធម្មំ សំសុត្តន្តា
នស្សនេនបរាគត្វា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុប្បដ្ឋយា
វិនិក្ខិប្តាសហគតេ ទទ្ទេ សំសុត្តន្តា វិនិក្ខិប្តាសហគតេ
ហេតុយា ។ ន នស្សនេនបរាគត្វំ ធម្មំ សំសុត្តន្តា
ន នស្សនេនបរាគត្វា ធម្មា ឧប្បជ្ជតិ ហេតុ-
ប្បដ្ឋយា ។ សង្ខតំ ។

[២៨១] នហេតុយា ទ្វេ អធិបតិយា ទ្វេ ឧ-
ប្បវេសិតេ ទ្វេ ឧប្បាទាតេ ទ្វេ ឧបាសេវិតេ ទ្វេ
ឧត្តរេ ទ្វេ ឧវិការេ ទ្វេ ឧយានេ ឯតំ ឧបាត្ត-
ឯតំ ឧប្បយុត្តេ ទ្វេ ។

ឯវំ ឥតេ ទ្វេ ឧបាទាមិ សម្បយុត្តនំ ឯតំ ឧបាត្តនំ ។

[២៨៨] នស្សនេនបរាគត្វំ ទ្វេ ទ្វេនស្សនេនបរា-
គត្វធម៌ ទ្វេហេតុវ្យាប័នំ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយា ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។
នស្សនេនបរាគត្វំ ទ្វេ ទ្វេនស្សនេនបរាគត្វធម៌ ទ្វេហេតុ-
វ្យាប័នំ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយា ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។

[២៨៩] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា មាន១៖ ក្នុងការម្តងហេតុប្បដ្ឋយា មាន
១៖ ក្នុងអធិបតិយប្បដ្ឋយា មាន១៖ ក្នុងវិភតប្បដ្ឋយា មាន១៖ ។

[២៩០] នស្សនេនបរាគត្វំ ទ្វេ ទ្វេនស្សនេនបរាគត្វ-
ធម៌ ទ្វេហេតុវ្យាប័នំ ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយា គឺ ហេតុ៖ ដែលប្រែប្រួល
ដោយវិនិក្ខិប្តា ទ្វេ ទ្វេនកត្តា ដែលប្រែប្រួលដោយវិនិក្ខិប្តា ។ នស្ស-
នេនបរាគត្វំ ទ្វេ ទ្វេនស្សនេនបរាគត្វធម៌ ទ្វេហេតុវ្យាប័នំ
ព្រោះហេតុប្បដ្ឋយា ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។

[២៩១] ក្នុងហេតុប្បដ្ឋយា មាន១៖ ក្នុងអធិបតិយប្បដ្ឋយា
មាន១៖ ក្នុងឧបវេសិតប្បដ្ឋយា មាន១៖ ក្នុងឧបាទាតប្បដ្ឋយា
មាន១៖ ក្នុងឧបាសេវិតប្បដ្ឋយា មាន១៖ ក្នុងឧត្តរេប្បដ្ឋយា មាន១៖
ក្នុងឧវិការេប្បដ្ឋយា មាន១៖ ក្នុងឧយានេប្បដ្ឋយា មាន១៖ ឯតំ
ក្នុងឧបាត្តនេប្បដ្ឋយា មាន១៖ ក្នុងឧប្បយុត្តនេប្បដ្ឋយា មាន១៖ ។

ការព្រំ ព្រំយោង ព្រំវិញ្ញាណ ព្រំសម្បយុត្តនំ ព្រំ

បណ្ឌិត ឧប្បវេសិត យ៉ាងនេះចុះ ។

ធិដ្ឋ ឧប្បន្ទតិ វិចិត្តត្វា ឧប្បន្ទតិ ។ នស្សនេន បហា-
 តត្វោ នធម្មោ ន នស្សនេន បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស អាម្ម-
 ណាប្បច្ចាយេន បច្ចយោ អរិយោ នស្សនេន បហាតត្វេ
 បហីនេ កំលេសេ បច្ចវេត្តន្តិ ឬត្វេ សមុទាចិណ្ណោ ...
 នស្សនេន បហាតត្វេ ទានុ អនិច្ចាតា ... វិមស្សន្តិ
 លោកោវរិយញ្ញាលោន ។ នស្សនេន បហាតត្វចិត្តស-
 មន្តិស្ស ធិត្ថំ ជានិច្ចំ នស្សនេន បហាតត្វា ទត្វា វេ-
 កោវរិយញ្ញាលាស្ស ឬត្វេធិតំសា នុស្សតិញ្ញាលាស្ស
 យថាតម្មបតញ្ញាលាស្ស អនាគតំសញ្ញាលាស្ស អា-
 វជ្ជនាយ អាម្មណាប្បច្ចាយេន បច្ចយោ ។ ន នស្ស-
 នេន បហាតត្វោ នធម្មោ ន នស្សនេន បហាតត្វស្ស
 ធម្មស្ស អាម្មណាប្បច្ចាយេន បច្ចយោ នាចំ ...
 សីលំ ... ទចោសជកម្មំ នត្វា តំ បច្ចវេត្តតិ អស្ស-
 នេតំ អភិទន្ធតិ តំ អាម្ម ន នស្សនេន បហាតត្វោ
 វាតា ឧប្បន្ទតិ ន នស្សនេន បហាតត្វំ លោមនស្សំ
 ឧប្បន្ទតិ ឬត្វេ សុចំណ្ហាចិ ... ឈាទា ... អរិយា
 មត្តា វជ្ជហិត្វា មត្តំ បច្ចវេត្តន្តិ ។ យេ ។ នស្ស
 អាវជ្ជនាយ អាម្មណាប្បច្ចាយេន បច្ចយោ អរិយោ ន-
 នស្សនេន បហាតត្វេ បហីនេ កំលេសេ បច្ចវេត្តន្តិ

ធិដ្ឋ កើតឡើង វិចិត្តត្វា កើតឡើង ។ នស្សនេន បហាតត្វធម៌ ជា
 បច្ច័យ នៃនស្សនេន បហាតត្វធម៌ ដោយការម្នេញប្បច្ច័យ គឺ ពួក
 ព្រះអរិយៈ គឺជាលោក ខ្ញុំពួកនស្សនេន បហាតត្វក្តីលេស ដែលលះបង់
 ហើយ ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងពេលមុន ... ឃើញ ខ្ញុំពួក
 នស្សនេន បហាតត្វក្តី ជាអំនឿន ... ជំនំ ខ្ញុំចិត្ត របស់ពួកល
 ក្នុងព្រះអរិយៈនស្សនេន បហាតត្វចិត្ត ដោយចោតហើយញ្ញាលា ពួក
 នស្សនេន បហាតត្វក្តី ជាបច្ច័យ នៃការគឺជាលោក ខ្ញុំព្រះអរិយៈញ្ញាលា
 បុរាណិកសាមុស្សតិញ្ញាលា យល់កម្មបតញ្ញាលា ធិតំអនាគតំសញ្ញាលា
 ដោយការម្នេញប្បច្ច័យ ។ នស្សនេន បហាតត្វធម៌ ជាបច្ច័យ នៃ
 នស្សនេន បហាតត្វធម៌ ដោយការម្នេញប្បច្ច័យ គឺ ឬត្ថល (ឬ) ត្រូវ
 បាន ... ខ្ញុំសីល ... រឿ ខ្ញុំវិវាទសម្ពេក្ខ គឺជាលោក ព្រះអរិយៈ
 នៃលេខ ចំពោះកុំសន្យាបាន នស្សនេន បហាតត្វធម៌ កើតឡើង
 ព្រោះត្រូវត្រូវ ខ្ញុំព្រះអរិយៈនស្សនេន បហាតត្វខាងមុខនស្ស កើត
 ឡើង ដែលធ្លាប់សន្សំហើយ ក្នុងពេលមុន ... អភិយោន ... ពួក
 ព្រះអរិយៈ ឃើញ អំពីមត្ត គឺជាលោក ខ្ញុំមត្ត ។ យេ ។ ជាបច្ច័យ
 នៃការគឺជាលោក ខ្ញុំវេល ដោយការម្នេញប្បច្ច័យ ពួកព្រះអរិយៈ
 គឺជាលោក ខ្ញុំពួកនស្សនេន បហាតត្វក្តីលេស ដែលលះបង់ហើយ

ជំងឺ ឧប្បជ្ឈតិ ជំងឺ តុំ តត្វា ។ ឃេ ។ សហជាតា
 ជំងឺ ឧស្សនេន បរាតត្វា អធិបតិ សម្បយុត្តកាច់
 ទទ្ធាច់ អធិបតិប្បទ្វាយន បទ្វាយា ។ ឧស្សនេន
 បរាតត្វា ធម្មោ ន ឧស្សនេន បរាតត្វាស្ស នធម្មស្ស
 អធិបតិប្បទ្វាយន បទ្វាយា សហជាតាជំងឺ ឧស្ស
 នេន បរាតត្វា អធិបតិ តិក្កសមុដ្ឋាចាច់ រូបាច់ អធិ
 បតិប្បទ្វាយន បទ្វាយា ។ ឧស្សនេន បរាតត្វា ធម្ម
 ឧស្សនេន បរាតត្វាស្ស ន ឧស្សនេន បរាតត្វាស្ស
 ន ធម្មស្ស អធិបតិប្បទ្វាយន បទ្វាយា សហជាតាជំ
 ងឺ ឧស្សនេន បរាតត្វា អធិបតិ សម្បយុត្តកាច់
 ទទ្ធាច់ តិក្កសមុដ្ឋាចាច់ រូបាច់ អធិបតិប្បទ្វាយន
 បទ្វាយា ។ ឧស្សនេន បរាតត្វា ធម្មោ ន ឧស្ស
 នេន បរាតត្វាស្ស នធម្មស្ស អធិបតិប្បទ្វាយន បទ្វាយា
 ការម្មណាជំងឺ សហជាតាជំងឺ ។ ការម្មណាជំងឺ
 កាច់ . . . សិលំ . . . ឧបាសនតត្ថំ . . . បុត្រ សុ
 ចំណាច់ . . . ឈាតា វិជ្ជហិត្វា ឈាច់ អស្មាធិតិ អតិ
 ធម្មតិ តំ តុំ តត្វា ន ឧស្សនេន បរាតត្វា អតោ
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ ឃេ ។ អរិយា មត្តា វិជ្ជហិត្វា មត្តំ តុំ
 តត្វា ។ ឃេ ។ ឧសស្ស អធិបតិប្បទ្វាយន បទ្វាយា ។

ជំងឺ កើតឡើង ធ្វើ ខ្លាំងធ្វើ ឲ្យជាវិការត ។ ឃេ ។ សហជាតាជំងឺ
 គឺ ឧស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ ជាបង្ខំយ ខែត្តកសម្បយុត្តកក្កដា ដោយ
 អធិបតិប្បទ្វាយ ។ ឧស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ ជាបង្ខំយ ខែឧស្សនេនបរា
 តត្វាជំងឺ ដោយអធិបតិប្បទ្វាយ បានដល់សហជាតាជំងឺ គឺ ឧស្សនេន
 បរាតត្វាជំងឺ (ជាបង្ខំយ) ខែត្តកចិក្កសមុដ្ឋាចាច់ ដោយអធិបតិប្បទ្វាយ ។
 ឧស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ ជាបង្ខំយ ខែឧស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ ខែឧ
 ស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ ដោយអធិបតិប្បទ្វាយ បានដល់សហជាតា
 ជំងឺ គឺ ឧស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ ជាបង្ខំយ ខែត្តកសម្បយុត្តកក្កដា
 ជំងឺ ខែត្តកចិក្កសមុដ្ឋាចាច់ ដោយអធិបតិប្បទ្វាយ ។ ឧស្សនេន
 បរាតត្វាជំងឺ ជាបង្ខំយ ខែឧស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ ដោយអធិបតិប្ប
 ទ្វាយ បានដល់សហជាតាជំងឺ ខែសហជាតាជំងឺ ។ ការម្មណាជំងឺ
 គឺ បុគ្គល ឬ ខ្ញុំវាទ . . . ខ្ញុំសិល . . . ខ្ញុំបុត្រសិល . . . ដែល
 សន្សំហើយ ខ្ញុំកាលមុន . . . ឆេញ អតិយាន ក្រេត្តា កែតយ
 ខ័ណ្ឌន ឧស្សនេនបរាតត្វាជំងឺ កើតឡើង ប្រោមធ្វើ ខ្ញុំកុសល
 តោ ឲ្យជាវិការត ។ ឃេ ។ ត្វាត្រាអរិយា ឆេញ អតិមត្ត ធ្វើខ្ញុំ
 ឲ្យជាវិការត ។ ឃេ ។ ជាបង្ខំយ ខែឧស ដោយអធិបតិប្បទ្វាយ ។

[illegible]

(២៧៩) ឧស្សាទេវ បហាវត្ថា ឧត្តោ ឧស្សា-
 ទេវ បហាវត្ថា ឧត្តោ ឧស្សា អនុត្តរឫទ្ធិយេន បទ្ធកាយោ
 បុរិសា បុរិសា ឧស្សាទេវ បហាវត្ថា ឧត្ថា បច្ឆិណ្ឌនំ
 បច្ឆិណ្ឌនំ ឧត្ថានំ អនុត្តរឫទ្ធិយេន បទ្ធកាយោ ។ ឧស្សា-
 ទេវ បហាវត្ថា ឧត្ថោ ឧស្សាទេវ បហាវត្ថា ឧត្ថោ
 ឧស្សា អនុត្តរឫទ្ធិយេន បទ្ធកាយោ ឧស្សាទេវ បហា-
 វត្ថា ឧត្ថោ ឧត្ថោ ឧស្សា អនុត្តរឫទ្ធិយេន បទ្ធកាយោ ។
 បូរណំ បុរិសា បុរិសា ឧស្សាទេវ បហាវត្ថា ឧត្ថោ
 ។ ឧ ។ ឧស្សាទេវ បហាវត្ថា ឧត្ថោ ឧស្សា អនុត្តរឫទ្ធិយេន បទ្ធក-
 ាយោ ។ បូរណំ បាវត្ថោ ឧស្សាទេវ បហាវត្ថានំ ឧត្ថានំ

សហជាតិជាតិ គឺ ឧទស្សនឧបហាតត្ថជាតិ ជាច្បាប់ ឧទ្ធរណ៍
សម្បជញ្ញត្តិឧទ្ធរណ៍ ឧទ្ធរណ៍សម្បជញ្ញត្តិឧទ្ធរណ៍ ដោយអធិបតីប្បជញ្ញត្តិ ។
ឧទស្សនឧបហាតត្ថជាតិ ជាច្បាប់ ឧទ្ធរណ៍ឧបហាតត្ថជាតិ ដោយ
អធិបតីប្បជញ្ញត្តិ បានដល់ការប្រឡងជាតិ គឺ ឱ្យ ឱ្យទាន ។ ចេញ ឱ្យ
ឈាន ... ឱ្យបញ្ចុ ... ឱ្យវត្ត ... ធ្វើឱ្យឧទ្ធរណ៍ឧបហាត-
ត្ថជាតិ ឱ្យជាទីគោរព ហើយប្រកាស កែប្រែ ឧទ្ធរណ៍ឧបហាតត្ថជាតិ
កើតឡើង ប្រការនេះ ឱ្យឧទ្ធរណ៍ឧបហាតត្ថជាតិ ឱ្យជាទីគោរព
ទុំដូ កើតឡើង ។

១២៨៩ ឧស្សៈខេត្តបរាគត្ថនម៍ ជាប់ជ្រុង ខែឧស្សៈខេត្តបរា-
 គត្ថនម៍ ដោយអន្តរាប្បជ្ឈ គឺ ភូមិឧស្សៈខេត្តបរាគត្ថនម៍ ឬ ១
 ជាប់ជ្រុង ខែភូមិឧស្សៈ ក្រោយ ១ ដោយអន្តរាប្បជ្ឈ ១ ឧស្សៈខេ-
 ត្តបរាគត្ថនម៍ ជាប់ជ្រុង ខែឧស្សៈខេត្តបរាគត្ថនម៍ ដោយអន្តរ-
 ាប្បជ្ឈ គឺ ភូមិឧស្សៈខេត្តបរាគត្ថនម៍ ជាប់ជ្រុង ខែ(ឬ)១ ដោយ
 អន្តរាប្បជ្ឈ ១ (មូលតប្បវេណី) ភូមិឧស្សៈខេត្តបរាគត្ថនម៍ ឬ ១
 ១ ២ ១ ជាប់ជ្រុង ខែផលសមាបត្តិ ដោយអន្តរាប្បជ្ឈ ១ មូល
 (តប្បវេណី) ភាគិច្ចរោគ ជាប់ជ្រុង ខែភូមិឧស្សៈខេត្តបរាគត្ថនម៍

នាង ធីតា ។ បេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បនេតិ ធន្យនេន-
 បហាតត្ថោ កតោ ។ បេ ។ បត្តនា សន្យាយ ។ បេ ។
 កត្តាយ ធន្យនេន បហាតត្ថស្ស កតស្ស ។ បេ ។ សន្យ
 រោហស្ស មាទស្ស បត្តនាយ កាយិកស្ស សុខស្ស
 ជលសមាបត្តិយា ឧបនិស្សយប្បន្ថយេន បន្ទយោ ។
 ធន្យនេន បហាតត្ថោ ធម្មោ ធន្យនេន បហា-
 តត្ថស្ស ធម្មស្ស ឧបនិស្សយប្បន្ថយេន បន្ទយោ ក-
 រម្មណ្ឌបនិស្សយោ ធន្យនេន ឧបនិស្សយោ មគ្គត្ថបនិស្ស-
 យោ ។ បេ ។ មគ្គត្ថបនិស្សយោ សង្ខំ ឧបនិស្ស-
 យ នាង ធីតា ។ បេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បនេតិ
 នាង ធីតា ឆិសំ . . . បត្តិ ធន្យនេន បហា-
 តត្ថំ កតំ ធីតា ឆោហំ នាង បត្តនំ កាយិ-
 កំ សុខំ . . . សេនាសនំ ឧបនិស្សយេ នាង
 ធីតា ។ បេ ។ សមាបត្តិ ឧប្បនេតិ នាង ធីតា
 សន្យា ។ បេ ។ បត្តិ . . . ធន្យនេន បហាតត្ថោ
 កតោ ។ បេ ។ បត្តនា . . . កាយិកំ សុខំ . . .
 សេនាសនំ សន្យាយ ។ បេ ។ កត្តាយ ធន្យ-
 នេន បហាតត្ថស្ស កតស្ស ។ បេ ។ បត្តនាយ
 កាយិកស្ស សុខស្ស មគ្គស្ស ជលសមាបត្តិយា

ហើយឱ្យ ខ្ញុំទាន ។ បេ ។ ប្រាំសមាបត្តិ ឱ្យកើតឡើង ឧស្សនេន-
 បហាតត្ថកៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា ជាបច្ច័យ នៃសន្យា ។ បេ ។
 នៃបត្តិ ឧស្សនេនបហាតត្ថកៈ ។ បេ ។ ឆោហៈ មាទៈ សេចក្តី
 ប្រាថ្នា កាយិកសុខ និងជលសមាបត្តិ ដោយឧបនិស្សយប្បន្ថយ ។
 ឧស្សនេនបហាតត្ថកៈ ជាបច្ច័យ នៃឧស្សនេនបហាតត្ថកៈ ដោយ
 ឧបនិស្សយប្បន្ថយ បានដល់ការប្រកួតប្រជែង អនុប្បនេនស្សយ និង
 បត្តបនិស្សយ ។ បេ ។ ឧបត្ថបនិស្សយ គឺ បុគ្គល កាស្រីយ ខ្ញុំ-
 សន្យា ហើយឱ្យ ខ្ញុំទាន ។ បេ ។ ប្រាំសមាបត្តិ ឱ្យកើតឡើង ឆម្លែង
 ខ្ញុំទាន ខ្ញុំសីល . . . ខ្ញុំបត្តិ ខ្ញុំឧស្សនេនបហាតត្ថកៈ ។ បេ ។
 ឆោហៈ មាទៈ សេចក្តីប្រាថ្នា និងកាយិកសុខ . . . កាស្រីយ ខ្ញុំ-
 សេនាសនៈ ហើយឱ្យ ខ្ញុំទាន ។ បេ ។ ប្រាំសមាបត្តិ ឱ្យកើតឡើង
 ឆម្លែង ខ្ញុំទាន សន្យា ។ បេ ។ បត្តិ . . . ឧស្សនេនបហា-
 តត្ថកៈ ។ បេ ។ សេចក្តីប្រាថ្នា . . . កាយិកសុខ . . . សេនាសនៈ
 (ជាបច្ច័យ) នៃសន្យា ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃបត្តិ នៃឧស្សនេនបហា-
 តត្ថកៈ ។ បេ ។ នៃសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ មគ្គ និងជលសមាបត្តិ

ឧបទិស្សយប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ ។ ននស្សនេន ប-
 រោតតា ធម្មោ ធម្មស្សនេន បរោតតាស្ស ធម្មស្ស
 ឧបទិស្សយប្បច្ចុយេន បច្ចុយោ អាមុត្តនាឧបទិស្សយោ
 អនត្តរឧបទិស្សយោ បតតុឧបទិស្សយោ ។ បេ ។ បតត-
 តុឧបទិស្សយោ សន្ធិំ ឧបទិស្សយោ . . . និម្មំ កត្តាតិ
 សីលំ ។ បេ ។ បច្ចំ ឧបទិស្សយោ . . . ននស្សនេន
 បរោតតុំ ភតំ . . . នោសំ នោហំ នាទំ បតុទំ
 កាយិកំ សុទំ . . . សេនាសនំ ឧបទិស្សយោ នាណំ
 ហរតិ ។ បេ ។ សន្ធិំ ភិក្ខុតំ . . . សន្ធា ។ បេ ។ សេ-
 នាសនំ នស្សនេន បរោតតាស្ស ភតស្ស នោសស្ស
 រោហស្ស វិនិច្ឆយោ បតុទាយ ឧបទិស្សយប្បច្ចុយេន
 បច្ចុយោ ។

[២៥៧] ននស្សនេន បរោតតា ធម្មោ ននស្ស-
 នេន បរោតតាស្ស ធម្មស្ស បុរោជាតប្បច្ចុយេន បច្ចុ-
 យោ អាមុត្តនាបុរោជាតំ វត្ថុបុរោជាតំ ។ អាមុត្តនាបុរោ-
 ជាតំ ភតុំ . . . វត្ថុ អនិច្ចតា . . . វិបស្សនិ ធម្មា-
 នេន អនិច្ចតំ តំ អាមុត្តំ ននស្សនេន បរោតតា
 រោតា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ននស្សនេន បរោតតុំ នោម-
 នស្សំ ឧប្បជ្ជិតំ វិនិច្ឆយោ ភតុតា ។ បេ ។ ជាដ្ឋកាយកំ

ដោយឧបទិស្សយប្បច្ចុយ ។ ននស្សនេន បរោតតា ធម្មោ ធម្មស្ស
 ននស្សនេន បរោតតាស្ស ធម្មស្ស បុរោជាតប្បច្ចុយេន បច្ចុ-
 យោ អាមុត្តនាឧបទិស្សយោ អនត្តរឧបទិស្សយោ បតតុឧបទិស្សយោ ។ បេ ។ បតត-
 តុឧបទិស្សយោ សន្ធិំ ឧបទិស្សយោ . . . និម្មំ កត្តាតិ
 សីលំ ។ បេ ។ បច្ចំ ឧបទិស្សយោ . . . ននស្សនេន
 បរោតតុំ ភតំ . . . នោសំ នោហំ នាទំ បតុទំ
 កាយិកំ សុទំ . . . សេនាសនំ ឧបទិស្សយោ នាណំ
 ហរតិ ។ បេ ។ សន្ធិំ ភិក្ខុតំ . . . សន្ធា ។ បេ ។ សេ-
 នាសនំ នស្សនេន បរោតតាស្ស ភតស្ស នោសស្ស
 រោហស្ស វិនិច្ឆយោ បតុទាយ ឧបទិស្សយប្បច្ចុយេន
 បច្ចុយោ ។

[២៥៨] ននស្សនេន បរោតតា ធម្មោ ននស្ស-
 នេន បរោតតាស្ស ធម្មស្ស បុរោជាតប្បច្ចុយេន បច្ចុ-
 យោ អាមុត្តនាបុរោជាតំ វត្ថុបុរោជាតំ ។ អាមុត្តនាបុរោ-
 ជាតំ ភតុំ . . . វត្ថុ អនិច្ចតា . . . វិបស្សនិ ធម្មា-
 នេន អនិច្ចតំ តំ អាមុត្តំ ននស្សនេន បរោតតា
 រោតា . . . ឧទ្ធច្ចំ . . . ននស្សនេន បរោតតុំ នោម-
 នស្សំ ឧប្បជ្ជិតំ វិនិច្ឆយោ ភតុតា ។ បេ ។ ជាដ្ឋកាយកំ

តាមវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជាន់ ចក្ខុយកន្លះ ចក្ខុ-
 វិញ្ញាណស្ស តាមយកន្លះ ... វត្ថុ ឧទស្សនេនបរា-
 កត្វាន់ ទន្លាប់ បុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន បច្ចុយោ ។ ឧទស្ស-
 នេនបរាភក្ខោ ធម្មោ ឧទស្សនេនបរាភក្ខស្ស ធម្ម-
 ស្ស បុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន បច្ចុយោ អារម្មណបុរេជាន់
 វត្ថុបុរេជាន់ ។ អារម្មណបុរេជាន់ ចក្ខុ ... វត្ថុ អស្ស-
 នេន វត្ថុឧទ្ទិស្តំ តំ វារត្តំ ឧទស្សនេនបរាភក្ខោ កាតា
 ... ធម្មំ ... វិចិត្តិត្តា ... ឧទស្សនេនបរាភក្ខំ
 ពោធិស្ស ឧប្បជ្ជិតិ ។ វត្ថុបុរេជាន់ វត្ថុ ឧទស្សនេ-
 នបរាភក្ខាន់ ទន្លាប់ បុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន បច្ចុយោ ។

[២៧៥] ឧទស្សនេនបរាភក្ខោ ធម្មោ ឧទស្ស-
 នេនបរាភក្ខស្ស ធម្មស្ស បុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន បច្ចុ-
 យោ ។ សន្តិស្តំ ។ ឧទស្សនេនបរាភក្ខោ ធម្មោ
 ឧទស្សនេនបរាភក្ខស្ស ធម្មស្ស បុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិ-
 យេន បច្ចុយោ ។ សន្តិស្តំ ។ ... វារសេវនប្បដិសិទ្ធិយេន
 បច្ចុយោ ធ្វេ ។

[២៧៦] ឧទស្សនេនបរាភក្ខោ ធម្មោ ឧទស្សនេ-
 នបរាភក្ខស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បដិសិទ្ធិយេន បច្ចុយោ ។
 ឧទស្សនេនបរាភក្ខោ ចេតនា សម្បយុត្តកាន់ ទន្លាប់

នៃតាមវិញ្ញាណ ។ វត្ថុបុរេជាន់ គឺ ចក្ខុយកន្លះ ជាបច្ច័យ នៃ
 ចក្ខុវិញ្ញាណ តាមយកន្លះ ... វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃត្រកឧទស្សនេន-
 បរាភក្ខក្ខ ដោយបុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន ។ ឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ ជា
 បច្ច័យ នៃឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ ដោយបុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន បាតដល់
 អារម្មណបុរេជាន់ វត្ថុវត្ថុបុរេជាន់ ។ អារម្មណបុរេជាន់ គឺ វត្ថុវត្ថុ
 ... ព្រេតអរ វិភយ វត្ថុវត្ថុ ឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ ប្រាជ្ញ
 ត្រាត្រា ... វត្ថុវត្ថុ ... វត្ថុវត្ថុ ... ឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ តាមឧទស្ស
 កើតឡើង ។ វត្ថុបុរេជាន់ គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃត្រកឧទស្សនេនបរា-
 ភក្ខក្ខ ដោយបុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន ។

[២៧៧] ឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ ជាបច្ច័យ នៃឧទស្សនេន-
 បរាភក្ខក្ខ ដោយបុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។ ឧទស្ស-
 នេនបរាភក្ខក្ខ ជាបច្ច័យ នៃឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ ដោយបុរេ-
 ជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន ។ សេចក្តីប្រែប្រួល ។ ... ជាបច្ច័យ ដោយអារម្មណ-
 ប្បដិសិទ្ធិយេន ហេតុនេះ ។

[២៧៨] ឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ ជាបច្ច័យ នៃឧទស្សនេន-
 បរាភក្ខក្ខ ដោយបុរេជាន់ប្បដិសិទ្ធិយេន ។ ឧទស្សនេនបរាភក្ខក្ខ ជាបច្ច័យ

កម្មប្បដូរយេន បដូរយោ ។ នស្សនេន បហាតត្វា
 ធម្មោ ន នស្សនេន បហាតត្វាស្ស នធម្មស្ស កម្មប្បដូ-
 រយេន បដូរយោ សហជាតា ជាតាទណិកា ។ សហ-
 ជាតា នស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទំ
 រូបាទំ កម្មប្បដូរយេន បដូរយោ ។ ជាតាទណិកា
 នស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ វិចារាទំ ទត្ថាទំ ក-
 មត្តា ច រូបាទំ កម្មប្បដូរយេន បដូរយោ ។ នស្ស-
 នេន បហាតត្វា ធម្មោ នស្សនេន បហាតត្វាស្ស ច
 ន នស្សនេន បហាតត្វាស្ស ច នធម្មស្ស កម្មប្បដូរយេន
 បដូរយោ នស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ សម្បយុត្ត-
 កាទំ ទត្ថាទំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទេន រូបាទំ កម្មប្បដូ-
 រយេន បដូរយោ ។ ន នស្សនេន បហាតត្វា ធម្មោ
 ន នស្សនេន បហាតត្វាស្ស នធម្មស្ស កម្មប្បដូរយេន
 បដូរយោ សហជាតា ជាតាទណិកា ។ សហជាតា
 ប នស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ សម្បយុត្តកាទំ ទត្ថា-
 ទំ ចិត្តសមុដ្ឋាបាទេន រូបាទំ កម្មប្បដូរយេន បដូ-
 រយោ ។ ជាតាទណិកា ន នស្សនេន បហាតត្វា
 រេតតោ វិចារាទំ ទត្ថាទំ កមត្តា ច រូបាទំ កម្ម-
 ប្បដូរយេន បដូរយោ ។

នៃភូតសម្បយុត្តកក្កដ ដោយកម្មប្បដូរយេន ។ នស្សនេន បហាតត្វា
 ជាបដូរយេន នៃនស្សនេន បហាតត្វា ដោយកម្មប្បដូរយេន បាទដល់ស-
 ហជាតា ទណិកា ។ សហជាតា គឺ នស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ
 ជាបដូរយេន នៃភូតសម្បយុត្តកក្កដ ដោយកម្មប្បដូរយេន ។ ជាតាទណិកា
 គឺ នស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ ជាបដូរយេន នៃភូតវិចារកក្កដ នៃភូត
 កមត្តកក្កដ ដោយកម្មប្បដូរយេន ។ នស្សនេន បហាតត្វា ជាបដូរយេន
 នៃនស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ នៃនស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ ដោយកម្ម-
 ប្បដូរយេន នស្សនេន បហាតត្វា រេតតោ ជាបដូរយេន នៃភូតសម្បយុត្តកក្កដ
 នៃ នៃភូតសមុដ្ឋាបាទេន ដោយកម្មប្បដូរយេន ។ នស្សនេន
 បហាតត្វា ជាបដូរយេន នៃនស្សនេន បហាតត្វា ដោយកម្មប្បដូរយេន
 បាទដល់សហជាតា ទណិកា ។ សហជាតា គឺ នស្សនេន
 បហាតត្វា រេតតោ ជាបដូរយេន នៃភូតសម្បយុត្តកក្កដ នៃភូតវិចារ-
 កក្កដ ដោយកម្មប្បដូរយេន ។ ជាតាទណិកា គឺ នស្សនេន
 បហាតត្វា រេតតោ ជាបដូរយេន នៃភូតវិចារកក្កដ នៃភូតកមត្តកក្កដ
 ដោយកម្មប្បដូរយេន ។

សហជាតិ បញ្ញាដាច់ ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ធម្មា
 ឧស្សនេនបហាតត្ថស្ស ច ឧស្សនេនបហាតត្ថស្ស
 ច ធម្មស្ស អត្ថប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា មជ្ជិមសុដ្ឋានា ។
 ឧស្សនេនបហាតត្ថា ធម្មា ឧស្សនេនបហា-
 តត្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា សហជាតិ
 បុរាណាតិ បញ្ញាដាច់ អាយាតំ វិជ្ជាយំ ។ សង្ខតំ ។ ឧ-
 ស្សនេនបហាតត្ថា ធម្មា ឧស្សនេនបហាតត្ថស្ស
 ធម្មស្ស អត្ថប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា បុរាណាតិ ធម្មា ... ។
 សង្ខតំ ។ បុរាណាតិសុតិសំ ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា
 ច ឧស្សនេនបហាតត្ថា ច ធម្មា ឧស្សនេនបហា-
 តត្ថស្ស ធម្មស្ស អត្ថប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា សហជាតិ
 បុរាណាតិ ។ សហជាតិ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ឋានា
 ឋានា ច វត្ថុ ច វិញ្ញាណំ ទទ្ធានំ អត្ថប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋ-
 ាយា វេទ ទទ្ធា ... ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ច ឧស្ស-
 នេនបហាតត្ថា ច ធម្មា ឧស្សនេនបហាតត្ថស្ស
 ធម្មស្ស អត្ថប្បដ្ឋាយេន បដ្ឋាយា សហជាតិ បញ្ញាដាច់
 អាយាតំ វិជ្ជាយំ ។ សហជាតិ ឧស្សនេនបហា-
 តត្ថា ទទ្ធា ច បហាតត្ថា ច វិញ្ញាណំ ទទ្ធានំ ទទ្ធានំ

បុរាណាតិ វិជ្ជិបញ្ញាដាច់ ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ
 ឧស្សនេនបហាតត្ថា វិជ្ជិបញ្ញាដាច់ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជា
 អត្ថប្បដ្ឋាយ ដូចគ្នាដឹងបដិព្វាវដៃ ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជា
 បច្ច័យ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ បុរាណាតិ បុរាណាតិ
 ជា បុរាណាតិ បញ្ញាដាច់ អាយាតំ វិជ្ជាយំ ។ សេចក្តីប្រែក្លាយ ។
 ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជា
 អត្ថប្បដ្ឋាយ បុរាណាតិ វិ ឧបសម្ព័ន្ធ ... ។ សេចក្តីប្រែក្លាយ ។
 ដូចគ្នាដឹងបដិព្វាវដៃ ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ឧស្សនេ-
 នបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ
 បុរាណាតិ វិជ្ជិបុរាណាតិ ។ សហជាតិ វិ ឧស្សនេនបហា-
 តត្ថា វត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ឧស្សនេនបហាតត្ថា វត្ថុ ២
 ... ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ
 ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ បុរាណាតិ បុរាណាតិ
 បញ្ញាដាច់ អាយាតំ វិជ្ជាយំ ។ សហជាតិ វិ ឧស្សនេនបហា-
 តត្ថា វត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ឧស្សនេនបហាតត្ថា វត្ថុ ២
 ... ។ ឧស្សនេនបហាតត្ថា ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ
 ឧស្សនេនបហាតត្ថា ជាបច្ច័យ បុរាណាតិ បុរាណាតិ
 បញ្ញាដាច់ អាយាតំ វិជ្ជាយំ ។ សហជាតិ វិ ឧស្សនេនបហា-
 តត្ថា វត្ថុ វត្ថុ ជាបច្ច័យ ឧស្សនេនបហាតត្ថា វត្ថុ ២

អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចាជាកា ធម្មស្សនេន-
 បហាតត្វា ទត្វា ច កតត្ថិយាភោ អាហារោ ច ឥមស្ស-
 កាយស្ស អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ បច្ចាជាកា
 ធម្មស្សនេន បហាតត្វា ទត្វា ច ប្រជីវិត្តិយក្ខ កតត្ថា-
 ប្បាលំ អត្ថប្បច្ចយេន បច្ចយោ ។ ... អត្ថប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ វិភត្តប្បច្ចយេន បច្ចយោ អវិភត្តប្បច្ច-
 យេន បច្ចយោ ។

[២៧៣] យោកុយា ចត្តារិ ពោធិយោ ចត្តារិ
 អនិមិត្តយា ចក្ខុ អនន្តរោ ចត្តារិ សមនន្តរោ ចត្តារិ
 សនេជានេ ចក្ខុ អក្ខមាត្វា ទ្វេ ជិស្សាយ សត្ត
 ធម្មជិស្សយេ ចត្តារិ បុរោជានេ ទ្វេ បច្ចាជានេ ទ្វេ
 ពោសេវេន ទ្វេ កាធូ ចត្តារិ វិចារេន ដិតំ អាហារោ
 ចត្តារិ ឥន្ទ្រិយេ ចត្តារិ ឈារេន ចត្តារិ មគ្គេ ចត្តារិ
 សម្បយុត្ត ទ្វេ វិប្បយុត្ត ឥណិ អត្ថិយា សត្ត ចត្ថិយា
 ចត្តារិ វិភតេ ចត្តារិ អវិភតេ សត្ត ។

ដោយអត្ថប្បច្ចយ ។ បច្ចាជាកា គឺ ពួកធម្មស្សនេនបហាតត្វាក្នុង
 កត្វាភិក្ខុហារក្តី ជាបច្ចយ ខែកាយនេះ ដោយអត្ថប្បច្ចយ បច្ចាជាកា
 គឺ ពួកធម្មស្សនេនបហាតត្វាក្នុងក្តី ប្រជីវិត្តិយក្តី ជាបច្ចយ ខែពួក
 កតត្ថាប្ប ដោយអត្ថប្បច្ចយ ។ ... ជាបច្ចយ ដោយនត្ថប្បច្ចយ ជា
 បច្ចយ ដោយវិភត្តប្បច្ចយ ជាបច្ចយ ដោយអវិភត្តប្បច្ចយ ។

[២៧៣] ក្នុងហេតុប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងអាមាសប្បច្ចយ
 មានពីរ ២ ក្នុងអនិមិត្តប្បច្ចយ មានពីរ ៨ ក្នុងអនន្តរាប្បច្ចយ មាន
 ពីរ ២ ក្នុងសមនន្តរាប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងសនេជានាប្បច្ចយ មាន
 ពីរ ៨ ក្នុងអក្ខមាត្វាប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងជិស្សាប្បច្ចយ មាន
 ពីរ ៨ ក្នុងបុរោជានាប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងបច្ចាជានាប្បច្ចយ មាន
 ពីរ ២ ក្នុងពោសេវេនាប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងកាធូប្បច្ចយ មានពីរ ៨
 ក្នុងវិចារេនាប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងដិតំប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុង
 អាហារាប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងឥន្ទ្រិយាប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងឈារេនា
 ប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងមគ្គប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងសម្បយុត្ត-
 ប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងវិប្បយុត្តប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងអត្ថប្បច្ចយ
 មានពីរ ៨ ក្នុងនត្ថប្បច្ចយ មានពីរ ២ ក្នុងវិភត្តប្បច្ចយ មានពីរ ២
 ក្នុងអវិភត្តប្បច្ចយ មានពីរ ៨ ។

[illegible]

[២៧២] ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ ជាប់នឹង ខេត្តស្រះចេញក្នុង
ក្នុងនិ ដោយការប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយសហគមន៍ប្រើប្រាស់ ជា
ប់នឹង ដោយឧបត្ថម្ភប្រើប្រាស់ ។ ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ ជាប់នឹង
ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ ដោយការប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយ
សហគមន៍ប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយឧបត្ថម្ភប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយ
ប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយឧបត្ថម្ភប្រើប្រាស់ ។ ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ
ជាប់នឹង ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ
ដោយសហគមន៍ប្រើប្រាស់ ។ ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ ជាប់នឹង ខេត្ត
ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ ដោយការប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយសហ
គមន៍ប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយឧបត្ថម្ភប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយ
ប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយ
ឧបត្ថម្ភប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយការប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយ
ប្រើប្រាស់ ។ ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ ជាប់នឹង ខេត្តស្រះចេញ
ក្នុងនិ ដោយការប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយឧបត្ថម្ភប្រើប្រាស់
ប្រើប្រាស់ ជាប់នឹង ដោយប្រើប្រាស់ ។ ខេត្តស្រះចេញក្នុងនិ

អត្ថបទដ៏ពេ អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋាន

ន ឧស្សនេន បហាតាត្វា ច ធម្មា ឧស្សនេន បហា-
 កត្វស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បដ្ឋយេន បទ្ទយោ បុរេ-
 ដាតប្បដ្ឋយេន បទ្ទយោ ។ ឧស្សនេន បហាតាត្វា
 ច ឧស្សនេន បហាតាត្វា ធម្មា ឧស្សនេន-
 បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស សហជាតប្បដ្ឋយេន បទ្ទយោ
 បញ្ចជាតប្បដ្ឋយេន បទ្ទយោ អាហារប្បដ្ឋយេន បទ្ទ-
 យោ វត្ថុយប្បដ្ឋយេន បទ្ទយោ ។

[២៧៥] និយោគយា សត្ត ឧបាស្សនា សត្ត
 ឧអនិបត្តិយា សត្ត ឧអនន្តរ សត្ត ឧសមនន្តរ សត្ត
 ឧសពាជាន បញ្ច ឧអញ្ញាមញ្ញេ បញ្ច ឧវិស្សយ បញ្ច
 ឧឧបវិស្សយ សត្ត ឧបុរេដាតេ ន ឧបញ្ចាជាន សត្ត
 ។ បេ ។ ឧមត្តេ សត្ត ឧសម្បយុត្តេ បញ្ច ឧវិស្សយុត្តេ
 ឧត្តារំ ឧបាសត្តិយា ឧត្តារំ ឧបាសត្តិយា សត្ត ឧបាសតេ
 សត្ត ឧបាសតេ ឧត្តារំ ។

អត្ថបទដ៏ពេ អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋាន

ឧស្សនេន បហាតត្វដមិក្ខី ជាបច្ច័យ វិនិស្សនេន បហាតត្វដមិ ដោយ
 សហជាតប្បដ្ឋយេ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេដាតប្បដ្ឋយេ ។ ឧស្សនេន បហា-
 តត្វដមិក្ខី ឧស្សនេន បហាតត្វដមិក្ខី ជាបច្ច័យ វិនិស្សនេន បហា-
 តត្វដមិ ដោយសហជាតប្បដ្ឋយេ ជាបច្ច័យ ដោយបុរេដាតប្បដ្ឋយេ ជា
 បច្ច័យ ដោយអាហារប្បដ្ឋយេ ជាបច្ច័យ ដោយវត្ថុយប្បដ្ឋយេ ។

[២៧៦] ក្នុងនៈបាតប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៧ ក្នុងនៈអាហារប្បដ្ឋយេ
 មាននៈ ៧ ក្នុងនៈឧបវិស្សយ មាននៈ ៧ ក្នុងនៈឧបនន្តរ មាននៈ ៧
 ក្នុងនៈសមនន្តរ មាននៈ ៧ ក្នុងនៈសហជាតប្បដ្ឋយេ
 មាននៈ ៨ ក្នុងនៈអញ្ញាមញ្ញប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៨ ក្នុងនៈវិស្សយប្បដ្ឋយេ
 មាននៈ ៨ ក្នុងនៈឧបវិស្សយប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៧ ក្នុងនៈបុរេដាតប្បដ្ឋយេ
 មាននៈ ៦ ក្នុងនៈបញ្ចាជានប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៧ វេយ្យា ក្នុងនៈឧបនន្តរ-
 ប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៧ ក្នុងនៈសម្បយុត្តប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៨ ក្នុងនៈវិស្សយុត្ត-
 ប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៦ ក្នុងនៈឧបាសត្តិប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៦ ក្នុងនៈឧបាសត្តិ-
 ប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៧ ក្នុងនៈឧបាសតេប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៧ ក្នុងនៈឧបាសតេ-
 ប្បដ្ឋយេ មាននៈ ៦ ។

[៣០០] កាវតាយ បរោកត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច កាវតាយ បរោកត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោឧប្បជ្ជយា ឧទ្ធច្ចុស្សនេ ទន្ធិ បដិច្ច ឧទ្ធច្ចុស្សនេតា មោហោ ។

ន កាវតាយ បរោកត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច ន កាវតាយ បរោកត្ថោ ធម្មោ ឧប្បជ្ជតិ ធម្មោឧប្បជ្ជយា មោហត្ថំ ។

ន កាវតាយ បរោកត្ថំ ធម្មំ បដិច្ច យោ អសញ្ញាសត្តា វិភិក្ខុសាមាគរេ ទន្ធិ បដិច្ច វិភិក្ខុសាមាគរោ មោហោ ។ សន្និគ្គំ ។

[៣០១] ធម្មោឧប្បជ្ជយា ទន្ធិ ។ បេ ។ បោកតេ ភិណ្ឌំ ។ បច្ចុយនបច្ចុយន ធម្មោឧប្បជ្ជយា ឧទ្ធច្ចុស្សនេតា ភិណ្ឌំ មោហោ ឧទ្ធិតត្ថោ សាទ្ធិមំ វិក ឧស្សនេមុតេសាធិសា ឧទ្ធច្ចុបច្ចុយន្តំ ឆានំ ។

បញ្ញាវិវា

[៣០២] កាវតាយ បរោកត្ថោ ធម្មោ កាវតាយ បរោកត្ថស្ស ធម្មស្ស មោឧប្បជ្ជយេន បច្ចុយន កាវតាយ បរោកត្ថោ មោឧ សម្បយុត្តកាចំ ទន្ធាចំ មោឧប្បជ្ជយេន បច្ចុយន ភិណ្ឌំ ។ ន កាវតាយ បរោកត្ថោ ធម្មោ ន កាវតាយ បរោកត្ថស្ស ធម្មស្ស មោឧប្បជ្ជយេន បច្ចុយន ។ សន្និគ្គំ ។

[៣០៣] កាវតាយបរោកត្ថមិ កាស្រ័យ ឧត្តកាវតាយបរោកត្ថមិ វេបាភីតាវ្យង្គិ ព្រោតោហកុប្បជ្ជយ ភិ មោហា ដែលច្រៀងដោយឧទ្ធច្ចុស្សនេ កាស្រ័យ ឧត្តកាវតាយដែលច្រៀងដោយឧទ្ធច្ចុស្សនេ ។ ន កាវតាយបរោកត្ថមិ (តមិដែលមិនស្រួលដោយកាវតា) កាស្រ័យ ឧត្តកាវតាយបរោកត្ថមិ វេបាភីតាវ្យង្គិ ព្រោតោហកុប្បជ្ជយ ភិ មោហា ដែលច្រៀងដោយវិចិត្តោ កាស្រ័យ ឧត្តកាវតាយបរោកត្ថមិ ជាសោកភាវនា ឧត្តកាវតាយដែលច្រៀងដោយវិចិត្តោនី ព្រោត ដល់ត្រូវ អសញ្ញាសត្ថ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

[៣០៤] ក្នុងនោហកុប្បជ្ជយ មាធិវា ៦ ។ បេ ។ ក្នុងនោហកុប្បជ្ជយ មាធិវា ៧ ។ (គ្រឿងឧទ្ធច្ចុស្សនេ)ដែលច្រៀងដោយឧទ្ធច្ចុស្សនេ ក្នុងនោហកុប្បជ្ជយ ជាបច្ចុយនៈក្នុងបច្ចុយនៈ មាធិវា ៧ មោហា ច្រៀងឧប្បជ្ជយន្តិសំដីចុះ វាវាធិវាសំ ដូចគ្នាទាំងស្រុងទុកដឹង បច្ចុយនៈ វេបាភីតាវ្យង្គិ ។

បញ្ញាវិវា

[៣០៥] កាវតាយបរោកត្ថមិ ជាបច្ចុយ នៃកាវតាយបរោកត្ថមិ ដោយហេតុប្បជ្ជយ ភិ ក្នុងកាវតាយបរោកត្ថមិ ជាបច្ចុយ នៃក្នុងសម្បយុត្តកត្ថន ដោយហេតុប្បជ្ជយ មាធិវា ៧ ។ ន កាវតាយបរោកត្ថមិ ជាបច្ចុយ នៃកាវតាយបរោកត្ថមិ ដោយហេតុប្បជ្ជយ ។ សេចក្តីបំប្រញ ។

ន ភាវនាយ បហាតត្វា ធម្មា ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បទ្វយេន បច្ឆាយា នាធំ . . .
 សីលំ . . . ឧបោសថកម្មំ តត្វា តំ បច្ឆវត្ថុតំ
 អស្សនេតិ អភិធម្មតិ តំ អាត្មំ ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វោ វាតា ឧប្បជ្ជតិ ជំដ្ឋំ . . . វិចិត្តិត្វា . . . ន ភាវ-
 នាយ បហាតត្វំ លោមនស្សំ ឧប្បជ្ជតិ បុរា ។ បេ ។
 លាណា ។ បេ ។ អវិយា អត្តា វុដ្ឋហិតា ។ បេ ។
 យលស្ស ភាវន្តនាយ អាម្ពណប្បទ្វយេន បច្ឆាយា
 អវិយា ន ភាវនាយ បហាតត្វំ បហិទេ តិលេស
 ។ បេ ។ ធម្មំ . . . វិជ្ជំ . . . ន ភាវនាយ បហាតត្វំ
 ទាត្វ អនិច្ចតោ . . . វិបស្សន្តិ អស្សនេន្តិ អភិធម្មតិ
 តំ វាតត្ថំ ន ភាវនាយ បហាតត្វា វាតោ ឧប្បជ្ជតិ ជំដ្ឋំ
 . . . វិចិត្តិត្វា . . . ន ភាវនាយ បហាតត្វំ លោមនស្សំ
 ឧប្បជ្ជតិ ជំពូន ចតុរោ ។ បេ ។ យថា កម្មបតត្តា-
 ណស្ស អនាគតសត្តាណស្ស ភាវន្តនាយ អាម្ព-
 ណប្បទ្វយេន បច្ឆាយា ។ ន ភាវនាយ បហាតត្វោ
 ធម្មា ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស អាម្ពណប្បទ្វ-
 យេន បច្ឆាយា នាធំ . . . សីលំ . . . ។ បេ ។

ន ភាវនាយ បហាតត្វនមិ ជាបច្ច័យ នៃ ភាវនាយ បហាតត្វនមិ ដោយ
 អាម្ពណប្បទ្វ័យ គឺ បុគ្គល ទិវ ទ្វារាទ . . . ទ្វារសីល . . . ធ្វើខ្លះ
 ឧបាសថកម្ម ហើយតំបាលា ទ្វារុសលនោះ ក្រុកអា រំលាយ
 ន ភាវនាយ បហាតត្វនោះ កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ទ្វារុសលនោះ វិជ្ជា
 . . . វិចិត្តិត្វា . . . ន ភាវនាយ បហាតត្វា តាមទិស្ស កើតឡើង ក្នុងកាល
 មុន ។ បេ ។ អភិធម្មា ន ។ បេ ។ ក្នុងព្រះអរិយៈ ចេញតំបន្ត
 ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃ ភាវនា វាតា ទ្វារុស ដោយ អាម្ពណប្បទ្វ័យ
 ក្នុងព្រះអរិយៈ (ឃើញ) ទ្វារុស ន ភាវនាយ បហាតត្វន្តិលេស ដែល
 លេចហើយ ។ បេ ។ ទ្វារុក្ក . . . ទ្វារុក្ក . . . ឃើញក្នុងសីល
 ទ្វារុក្ក ន ភាវនាយ បហាតត្វន្ត ជាទីឡើង . . . ក្រុកអា រំលាយ
 ន ភាវនាយ បហាតត្វនោះ កើតឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ទ្វារុស ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វនោះ ជំដ្ឋំ . . . វិចិត្តិត្វា . . . ន ភាវនាយ បហាតត្វា តាមទិស្ស
 កើតឡើង ដោយចិត្តចក្ខុ ។ បេ ។ ជាបច្ច័យ នៃ ភាវនា វាតា
 ទ្វារុស តាមបតត្តាណ ខិតិអនាគតសត្តាណ ដោយ អាម្ពណប្បទ្វ័យ ។
 ន ភាវនាយ បហាតត្វនមិ ជាបច្ច័យ នៃ ភាវនាយ បហាតត្វនមិ ដោយ
 អាម្ពណប្បទ្វ័យ គឺ បុគ្គល ទិវ ទ្វារាទ . . . ទ្វារសីល . . . ។ បេ ។

ឈាន់ . . . ឆ្ន់ . . . វត្ថុ . . . ឧ ភាវនាយ បរោ-
 តត្ថេ ចរិត្ត អស្សាទេតិ អភិធម្មតិ តំ អារត្ត ភាវ-
 នាយ បរោតត្ថា ឈាន ឧប្បជ្ជតិ . . . ឧប្បជ្ជ . . .
 ភាវនាយ បរោតត្ថំ ឈានឧប្ប ឧប្បជ្ជតិ ។

[៣០២] ភាវនាយ បរោតត្ថា ឈាន ភាវនា-
 យ បរោតត្ថស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុប្បា
 រាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ រាម្មណាធិបតិ
 ភាវនាយ បរោតត្ថំ រតំ តុំ តត្ថា អស្សាទេតិ រតំ-
 ធម្មតិ តំ តុំ តត្ថា ភាវនាយ បរោតត្ថា ឈាន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ ភាវនាយ បរោតត្ថា
 អធិបតិ សម្មយុត្តតាធិ ចត្វាធិ អធិបតិប្បច្ចយេន
 បច្ចុប្បា ។ ភាវនាយ បរោតត្ថា ឈាន ឧភាវនា-
 យ បរោតត្ថស្ស ធម្មស្ស អធិបតិប្បច្ចយេន បច្ចុប្បា
 រាម្មណាធិបតិ សហជាតាធិបតិ ។ រាម្មណាធិបតិ
 ភាវនាយ បរោតត្ថំ រតំ តុំ តត្ថា អស្សាទេតិ រតំ-
 ធម្មតិ តំ តុំ តត្ថា ឧភាវនាយ បរោតត្ថា ឈាន
 ឧប្បជ្ជតិ ធិជ្ជ ឧប្បជ្ជតិ ។ សហជាតាធិបតិ ភាវ-
 នាយ បរោតត្ថា អធិបតិ ធិត្ថសម្មដ្ឋាធិ ចត្វាធិ

ឧប្បាយា . . . ឧប្បត្ថ . . . ឧប្បត្ថ . . . ប្រគរា រតនយ ធិតិ
 ត្ថកភាវនាយបរោតត្ថស្ស ភាវនាយបរោតត្ថាត្ថា តើតវ្យធិ ប្រា-
 ត្ថាធិ ឧប្បភាវនាយបរោតត្ថស្សនា . . . ឧប្ប . . . ភាវនាយ-
 បរោតត្ថនាឧប្ប តើតវ្យធិ ។

[៣០២] ភាវនាយបរោតត្ថធិ ជាបច្ច័យ នៃភាវនាយបរោ-
 តត្ថធិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បុរេវេទិកាម្នាក់ឯមក ធិតិសហជាតា-
 ធិបតិ ។ រាម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ ឧភាវនាយបរោតត្ថាត្ថា
 ឱ្យជាទីសារព ហើយប្រគរា រតនយ ភាវនាយបរោតត្ថាត្ថា តើត-
 វ្យធិ ប្រាត្ថធ្វើ ឧប្បភាវនាយបរោតត្ថនា ឱ្យជាទីសារព ។ ឧ
 សហជាតាធិបតិ គឺ ភាវនាយបរោតត្ថធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃត្ថកសម្ម-
 យុត្តត្ថា ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ ។ ភាវនាយបរោតត្ថធិ ជាបច្ច័យ
 នៃឧភាវនាយបរោតត្ថធិ ដោយអធិបតិប្បច្ច័យ បុរេវេទិកាម្នាក់-
 ឯមក ធិតិសហជាតាធិបតិ ។ រាម្មណាធិបតិ គឺ បុគ្គល ធ្វើ
 ឧប្បភាវនាយបរោតត្ថាត្ថា ឱ្យជាទីសារព ហើយប្រគរា រតនយ
 ឧភាវនាយបរោតត្ថាត្ថា តើតវ្យធិ ប្រាត្ថធ្វើ ឧប្បភាវនាយបរោ-
 តត្ថាត្ថនា ឱ្យជាទីសារព ធិជ្ជ តើតវ្យធិ ។ ឧសហជាតា-
 ធិបតិ គឺ ភាវនាយបរោតត្ថធិបតិ ជាបច្ច័យ នៃត្ថកវិជ្ជាសម្មាសម្ពុ

អតីតបុព្វបទ អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋាន

និមិត្តប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ ។ ភាវនាយ បហាតត្ថោ
 ព្រោ ភាវនាយ បហាតត្ថស្ស ច ឧ ភាវនាយ បហា-
 តត្ថស្ស ច ឧប្បស្ស អនិមិត្តប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ
 សហជាតានិមិត្ត ភាវនាយ បហាតត្ថោ អនិមិត្ត សម្ប-
 បុត្តកាតំ ទទ្ធាតំ និក្ខសមុដ្ឋាតាមញ្ច រូបាតំ អនិម-
 ិត្តប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ ។ ឧ ភាវនាយ បហាតត្ថោ ឧប្ប-
 ន ភាវនាយ បហាតត្ថស្ស ឧប្បស្ស អនិមិត្តប្បដ្ឋានយេន
 មច្ចុយោ អាម្មណានិមិត្ត សហជាតានិមិត្ត ។ អាម្ម-
 ណានិមិត្ត យាតំ ឧត្តា សិលំ ... ខុរោសចកម្ពំ
 កាត្វា តំ កុំ កត្វា ឧ ភាវនាយ បហាតត្ថោ ពតោ
 ឧប្បដ្ឋិត ។ សហជាតានិមិត្ត ឧ ភាវនាយ បហាតត្ថោ
 អនិមិត្ត សម្បបុត្តកាតំ ទទ្ធាតំ និក្ខសមុដ្ឋាតាមញ្ច
 រូបាតំ អនិមិត្តប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ ។ ឧ ភាវនាយ-
 បហាតត្ថោ ឧប្ប ភាវនាយ បហាតត្ថស្ស ឧប្បស្ស
 អនិមិត្តប្បដ្ឋានយេន មច្ចុយោ អាម្មណានិមិត្ត យាតំ
 ។ បេ ។ យាតំ ... ឧត្តំ ... កុំ ... ឧ ភាវនាយ-
 បហាតត្ថោ ទេន្ទ កុំ កត្វា អស្មន្តានិមិត្ត អតីតទុតិ តំ
 កុំ កត្វា ភាវនាយ បហាតត្ថោ ពតោ ឧប្បដ្ឋិត ។

អតីតបុព្វបទ អនុលោមទុក្ខប្បដ្ឋាន

ដោយអនិមិត្តប្បដ្ឋាន ។ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ជាប្បដ្ឋាន នៃភាវនា-
 យបហាតត្ថនិមិត្ត នៃភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ដោយអនិមិត្តប្បដ្ឋាន
 បានផលសហជាតានិមិត្ត គឺ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ជាប្បដ្ឋាន
 នៃភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត នៃភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ដោយអនិមិត្តប្ប-
 ដ្ឋាន ។ ឧ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ជាប្បដ្ឋាន នៃភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត
 ដោយអនិមិត្តប្បដ្ឋាន បានផលអាម្មណានិមិត្ត និងសហជាតានិមិត្ត ។
 អាម្មណានិមិត្ត គឺ បុគ្គល ឬ ឧបទ្វីប ឬ សិលា ... ធ្វើ ឬ ទ្រុឌទ្រោម
 ឬ ឧ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត កើតឡើង ប្រាកដ ឬ ស្របនោះ
 ឬ ជាវិភាគ ។ សហជាតានិមិត្ត គឺ ឧ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត
 ជាប្បដ្ឋាន នៃភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត នៃភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ដោយ
 អនិមិត្តប្បដ្ឋាន ។ ឧ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ជាប្បដ្ឋាន នៃភាវនាយប-
 ហាតត្ថនិមិត្ត ដោយអនិមិត្តប្បដ្ឋាន បានផលអាម្មណានិមិត្ត គឺ ឬ
 ឧ ។ បេ ។ ឬ ឧ ... ឬ ឬ ... ឬ ឬ ... ធ្វើ ឬ ឬ
 ឧ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត ឬ ជាវិភាគ ព្រឹក្សា ក៏ដោយ ភាវនាយ-
 បហាតត្ថនិមិត្ត កើតឡើង ប្រាកដ ឬ ឧ ភាវនាយបហាតត្ថនិមិត្ត
 ឬ ជាវិភាគ ។

។ ឬ ។ សង្ឃំ កំពូតិ ភាវនាយ បយោគត្វំ វោសំ . . .
 មោហំ . . . មាតំ . . . បត្ថងំ ឧបទិស្សាយ នាតំ
 រោតិ ។ ឬ ។ សយាមត្តិ ឧប្បារោតិ ចាណំ ហរោតិ
 ។ ឬ ។ សង្ឃំ កំពូតិ ភាវនាយ បយោគត្វំ រកោ
 ។ ឬ ។ បត្ថងា សន្ធាយ ។ ឬ ។ បញ្ញា ឧភាវនា-
 យ បយោគត្វស្ស រកស្ស វោសស្ស មោហស្ស ទិដ្ឋិ-
 យោ បត្ថងាយ កាយិកស្ស សុខស្ស កាយិកស្ស
 ឧក្ខស្ស អត្តស្ស ជលស្ស ជលសមាបត្តិយា ឧប-
 ទិស្សយម្បត្វយេន បត្វយោ ។ ឬ ភាវនាយ បយោ-
 គត្វា នាមា ឧភាវនាយ បយោគត្វស្ស ឧក្ខស្ស
 ឧបទិស្សយម្បត្វយេន បត្វយោ ភាវនាឧបទិស្សយោ
 អនុត្តរឧបទិស្សយោ បត្តត្ថឧបទិស្សយោ ។ ឬ ។ បត្តត្ថ-
 ឧបទិស្សយោ សត្វំ ឧបទិស្សាយ នាតំ រោតិ ។ ឬ ។
 សយាមត្តិ ឧប្បារោតិ ទិដ្ឋិ កល្យាណិ សិលំ . . . បញ្ញា
 ឧភាវនាយ បយោគត្វំ រតំ វោសំ មោហំ មាតំ ទិដ្ឋិ
 បត្ថងំ កាយិកំ សុខំ កាយិកំ ឧក្ខំ . . . សេនា-
 សំ ឧបទិស្សាយ ចាណំ ហរោតិ ។ ឬ ។ សង្ឃំ-
 កំពូតិ សន្ធា ។ ឬ ។ សេនាសំ សន្ធាយ ។ ឬ ។

។ ឬ ។ បំបែក ខ្ញុំសង្ឃំ ខ្ញុំភាវនាយបយោគត្វោសា . . . ខ្ញុំ
 មោហា . . . ខ្ញុំមាតា . . . បុគ្គល កាស្រីយ ខ្ញុំសេចក្តីប្រាថ្នា
 ហើយឲ្យ ខ្ញុំទាន ។ ឬ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង សម្រាប់
 ខ្ញុំសត្វ ។ ឬ ។ បំបែក ខ្ញុំសង្ឃំ ភាវនាយបយោគត្វោសា ។ ឬ ។
 សេចក្តីប្រាថ្នា (ជាច្រើន) នៃសត្វ ។ ឬ ។ បញ្ញា ជាច្រើន នៃភាវ-
 នាយបយោគត្វោសា វោសា មោហា ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ
 កាយិកទុក្ខ មគ្គ អរា ទិដ្ឋិជលសមាបត្តិ ដោយឧបទិស្សយម្បត្វយេន ។
 ឧភាវនាយបយោគត្វោសា ជាច្រើន នៃឧភាវនាយបយោគត្វោសា ដោយ
 ឧបទិស្សយម្បត្វយេន បាតដល់ភាវនាឧបទិស្សយ អនុត្តរឧបទិស្សយ ទិដ្ឋិ
 បត្តត្ថឧបទិស្សយ ។ ឬ ។ បត្តត្ថឧបទិស្សយ គឺ បុគ្គល កាស្រីយ ខ្ញុំសត្វ
 ហើយឲ្យ ខ្ញុំទាន ។ ឬ ។ ញ៉ាំងសមាបត្តិ ឲ្យកើតឡើង ប្រការ ខ្ញុំ
 ទិដ្ឋិ ខ្ញុំសិល . . . បុគ្គល កាស្រីយ ខ្ញុំបញ្ញា ឧភាវនាយបយោគត្វោសា
 វោសា មោហា មាតា ទិដ្ឋិ សេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុខ ទិដ្ឋិកាយិក-
 ទុក្ខ . . . ខ្ញុំសេនាសាខា ហើយសម្រាប់ ខ្ញុំសត្វ ។ ឬ ។ បំបែក
 ខ្ញុំសង្ឃំ សត្វ ។ ឬ ។ សេនាសាខា ជាច្រើន នៃសត្វ ។ ឬ ។

បញ្ញាយ ន ភាវនាយ បរោក្ខស្ស កកស្ស គោសស្ស
 រោមស្ស ទិដ្ឋិយា បក្ខនាយ កាយិកស្ស សុទ្ធស្ស
 កាយិកស្ស ធុត្តស្ស មគ្គស្ស វេសសមាបត្តិយា
 ឧបទិស្សយឃ្លច្ចយេន មច្ចយោ ។ ន ភាវនាយ បរោ-
 ក្ខន្ធោ ធម្មោ ភាវនាយ បរោក្ខស្ស ធម្មស្ស ឧប-
 ទិស្សយឃ្លច្ចយេន មច្ចយោ អាម្ពលាបទិស្សយា
 អនុប្បបទិស្សយោ មគ្គបទិស្សយា ។ ឃេ ។ មគ្គ-
 បទិស្សយោ សុត្ថំ ឧបទិស្សយោ ពានំ ជិច្ឆន្តិ សិលំ
 ។ ឃេ ។ មគ្គំ ពានំ ។ ឃេ ។ មគ្គំ កាយិកំ សុត្ថំ
 កាយិកំ ធុត្ថំ ។ ឃេ ។ សេនាសនំ ឧបទិស្សយោ
 ពានំ ជិច្ឆន្តិ សុត្ថា ។ ឃេ ។ សេនាសនំ ភាវនាយ-
 បរោក្ខស្ស កកស្ស គោសស្ស រោមស្ស អាទិស្ស
 បក្ខនាយ ឧបទិស្សយឃ្លច្ចយេន មច្ចយោ ។

(៣៩៩) ន ភាវនាយ បរោក្ខន្ធោ ធម្មោ ន
 ភាវនាយ បរោក្ខស្ស ធម្មស្ស បុរោហិតប្បច្ច-
 យេន មច្ចយោ អាម្ពលាបុរោហិតំ វត្ថុបុរ-
 ោហិតំ ។ អាម្ពលាបុរោហិតំ ធុត្ថំ ។ វត្ថុ
 អនិច្ចតោ . . . វិស្សន្តិ អស្មន្តនេតិ អភិទន្តនិ

នៃចក្ខុ នភាវនាយបរោក្ខន្ធទុក្ខនៈ ភោសៈ រោមៈ វិដ្ឋំ សេចក្តីប្រាថ្នា
 កាយិកសុទ្ធ កាយិកទុក្ខ មគ្គ ទិដ្ឋិវេសសមាបត្តិ ដោយឧបទិស្សយឃ្ល-
 ច្ចយេ ។ ន ភាវនាយបរោក្ខន្ធមតិ ជាច្រើន នៃភាវនាយបរោក្ខន្ធមតិ
 ដោយឧបទិស្សយឃ្លច្ចយេ បានដល់អាម្ពលាបទិស្សយ អនុប្បបទិស្សយ
 ទិដ្ឋិមគ្គបទិស្សយ ។ ឃេ ។ ឧបទិស្សយ គឺ បុគ្គល អាស្រ័យ
 ខ្លួនស្នា ហើយតម្លៃនៃ ខ្លួនមាន ខ្លួនសិល ។ ឃេ ។ ខ្លួនបញ្ញា ខ្លួនគៈ
 ។ ឃេ ។ ខ្លួនសេចក្តីប្រាថ្នា កាយិកសុទ្ធ ទិដ្ឋិកាយិកទុក្ខ ។ ឃេ ។
 អាស្រ័យ ខ្លួនសេនាសនៈ ហើយតម្លៃនៃ ខ្លួនមាន សុត្ថា ។ ឃេ ។
 សេនាសនៈ ជាច្រើន នៃភាវនាយបរោក្ខន្ធទុក្ខនៈ ភោសៈ រោមៈ
 វិដ្ឋា ទិដ្ឋិសេចក្តីប្រាថ្នា ដោយឧបទិស្សយឃ្លច្ចយេ ។

(៣៩៩) ន ភាវនាយបរោក្ខន្ធមតិ ជាច្រើន នៃនភា-
 វនាយបរោក្ខន្ធមតិ ដោយបុរោហិតប្បច្ចយេ បានដល់អាម្ពលាបុ-
 រោហិត ទិដ្ឋិវត្ថុបុរោហិត ។ អាម្ពលាបុរោហិត គឺ បុគ្គល ឃើញ
 ច្បាស់ ខ្លួនទុក្ខ . . . ខ្លួនវត្ថុ ជាដើមទៀត . . . ប្រភេទ វិចល

តំ ភាវត្តំ ន ភាវនាយ បហាតត្វា ភាវនា ឧប្បជ្ឈតិ
 ធិដ្ឋំ ឧប្បជ្ឈតំ វិចិត្តត្វា ឧប្បជ្ឈតំ ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វំ ធាមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ និព្វាន នក្កុយ ។ មេ ។
 យោដ្ឋត្វាយតនំ តាយវិញ្ញាណស្ស ។ វត្ថុបុរេជានំ
 ចក្កាយតនំ ចក្កវិញ្ញាណស្ស តាយាយតនំ តាយ-
 វិញ្ញាណស្ស វត្ថុ ន ភាវនាយ បហាតត្វានំ ទទ្ធានំ
 បុរេជានប្បច្ចាយន បច្ចុយោ ។ ន ភាវនាយ បហា-
 តត្វា ធម្មោ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស បុរេ-
 ជានប្បច្ចាយន បច្ចុយោ ភាវនាយបុរេជានំ វត្ថុបុរេ-
 ជានំ ។ ភាវនាយបុរេជានំ ចក្កំ . . . វត្ថុ មស្ស-
 យេតិ រតនំចក្កំ តំ ភាវត្តំ ភាវនាយ បហាតត្វា
 ភាវនា ឧប្បជ្ឈតិ ឧទ្ធច្ចំ ឧប្បជ្ឈតិ ភាវនាយ បហាតត្វំ
 ធាមនស្សំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ វត្ថុបុរេជានំ វត្ថុ ភាវនាយ-
 បហាតត្វានំ ទទ្ធានំ បុរេជានប្បច្ចាយន បច្ចុយោ ។
 . . . បុរេជានប្បច្ចាយន បច្ចុយោ ទ្វេ រាសវិជ្ជា-
 ច្ចាយន បច្ចុយោ ទ្វេ ។

[៣០៩] . . . ឧប្បជ្ឈត្វាយន បច្ចុយោ ភាវនាយ-
 បហាតត្វា រតននា សម្បយុត្តតានំ ទទ្ធានំ ឧប្បជ្ឈត្វា-
 យន បច្ចុយោ ។ ម្លប់ ភាវនាយ បហាតត្វា រតននា

ន ភាវនាយបហាតត្វាតៈ រតនឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ខ្ញុំវត្ថុនោះ ចិដ្ឋំ រតន
 ឡើង វិចិត្តត្វា រតនឡើង ន ភាវនាយបហាតត្វាខាងមនស្ស រតនឡើង
 ដោយចិត្តចក្ក ។ មេ ។ ដោយត្វាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃតាយវិញ្ញាណ ។
 ឯវត្ថុបុរេជាន គឺ ចក្កាយតនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃចក្កវិញ្ញាណ តាយាយ-
 តនៈ (ជាបច្ច័យ) នៃតាយវិញ្ញាណ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃតួនភាវនាយ-
 បហាតត្វានុ ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ ។ ន ភាវនាយបហាតត្វាធម៌ ជា
 បច្ច័យ នៃភាវនាយបហាតត្វាធម៌ ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ បាទដល់
 ភាវនាយបុរេជាន ឯវត្ថុបុរេជាន ។ ភាវនាយបុរេជាន គឺ បុគ្គល
 ប្រគន្ធនា រំលាយ នឹងចក្ក . . . នឹងវត្ថុ ភាវនាយបហាតត្វាតៈ រតន
 ឡើង ព្រោះប្រាជ្ញា ខ្ញុំវត្ថុនោះ ឧទ្ធច្ចៈ រតនឡើង ភាវនាយបហា-
 តត្វាខាងមនស្ស រតនឡើង ។ ឯវត្ថុបុរេជាន គឺ វត្ថុ ជាបច្ច័យ នៃ
 តួនភាវនាយបហាតត្វានុ ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ ។ . . ជាបច្ច័យ
 ដោយបុរេជានប្បច្ច័យ មានរាង ៦ ជាបច្ច័យ ដោយភាសនប្បច្ច័យ
 មានរាង ៦ ។

[៣១០] . . . ជាបច្ច័យ ដោយឧប្បជ្ឈត្វាយ គឺ ភាវនាយប-
 ហាតត្វាចក្កា ជាបច្ច័យ នៃតួនសម្បយុត្តតានុ ដោយឧប្បជ្ឈត្វាយ ។
 ម្លប់ ចក្កាន ឧប្បជ្ឈត្វាត្ថៈ ភាវនាយបហាតត្វាចក្កា ជាបច្ច័យ

ឯក្ខសមុដ្ឋាហានំ វុចានំ កម្មប្បន្ទយេន បច្ចុយោ ។
 ម្ខានំ ភាវនាយ បហាតត្វា រេតនា សម្បយុត្តតា-
 រំ ទត្ថានំ ឯក្ខសមុដ្ឋាហានេត្វ វុចានំ កម្មប្បន្ទ-
 យេន បច្ចុយោ ។ ទ ភាវនាយ បហាតត្វា ទត្ថា-
 រំ ភាវនាយ បហាតត្វស្ស ធម្មស្ស កម្មប្បន្ទយេន
 បច្ចុយោ សហជាតា ធម្មាទណិកា ។ សហជាតា
 ប ភាវនាយ បហាតត្វា រេតនា សម្បយុត្តតា រំ ទត្ថានំ
 ឯក្ខសមុដ្ឋាហានេត្វ វុចានំ កម្មប្បន្ទយេន បច្ចុយោ ។
 ធម្មាទណិកា ទ ភាវនាយ បហាតត្វា រេតនាវិចា-
 តានំ ទត្ថានំ កម្មត្ថា ទ វុចានំ កម្មប្បន្ទយេន
 បច្ចុយោ ។ ... វិចាតប្បន្ទយេន បច្ចុយោ ឯតំ
 ។ វេត្តិកំ ។ ... វេតិកតប្បន្ទយេន បច្ចុយោ ។
 កត្វប្បន្ទយោ ធម្មនុស្សនិកសមិទា ភាវនា ឯម្បាយ-
 វេនយោ ។

[៣០៩] ហេតុយា ចត្តាវិ ភាវនុលោ ចត្តាវិ
 អនិច្ចតិយា បត្យ ធម្មនុវេ ចត្តាវិ សាធនុវេ ចត្តាវិ
 សហជាតេ បត្យ ធម្មាបរាជ្ញ ទេ ឯស្សយេ សត្វ
 ត្ថវធិស្សយេ ចត្តាវិ ធម្មជាតេ ទេ បច្ឆាជាតេ
 ទេ វេសេវន ទេ តាម្ម ចត្តាវិ វិចារតេ ឯតំ

ឯក្ខតច្ច័ត្តសមុដ្ឋានុប ដោយកម្មប្បន្ទយេ ។ ម្ខាន បណ្ឌិត គប្បីស្ម័-
 ជន្ត្រៈ ភាវនាយបហាតត្វា រេតនា ជាបច្ច័យ ឯក្ខតសម្បយុត្តកក្កដន្ត
 ឯក្ខតច្ច័ត្តសមុដ្ឋានុបន្ត ដោយកម្មប្បន្ទយេ ។ ទ ភាវនាយបហាតត្វនមិ
 ជាបច្ច័យ ទេទភាវនាយបហាតត្វនមិ ដោយកម្មប្បន្ទយេ បាទវេសហា-
 រំ ធម្មនាទណិកៈ ។ សហជាត គឺ ទភាវនាយបហាតត្វរេតនា
 ជាបច្ច័យ ឯក្ខតសម្បយុត្តកក្កដន្ត ឯក្ខតច្ច័ត្តសមុដ្ឋានុបន្ត ដោយ
 កម្មប្បន្ទយេ ។ ឯតានាទណិកៈ គឺ ទភាវនាយបហាតត្វរេតនា ជា
 បច្ច័យ ឯក្ខតវិចារកក្កដន្ត ឯក្ខតកដក្កប្បន្ត ដោយកម្មប្បន្ទយេ ។
 ... ជាបច្ច័យ ដោយវិចារកក្កដន្ត បាទវេស ។ វេតិក្កិប្បន្ត ។
 ... ជាបច្ច័យ ដោយវេតិកតប្បន្ទយេ ។ ភាវនាទុកៈ វុចនាធម្មនុវេស្ស-
 នុកៈ គ្រប់បច្ច័យទាំងអស់ មិនមានការផ្ទុំទ្វេដង ។ ត្រា ។

[៣១០] ក្នុងវិហារក្កប្បន្ទយេ មានវារៈ ៤ ក្នុងអារម្មណប្បន្ទយេ
 មានវារៈ ៤ ក្នុងវិចារកក្កប្បន្ទយេ មានវារៈ ៥ ក្នុងធម្មនុវេប្បន្ទយេ មាន
 វារៈ ៤ ក្នុងសមុទន្តប្បន្ទយេ មានវារៈ ៤ ក្នុងសហជាតប្បន្ទយេ មាន
 វារៈ ៥ ក្នុងអត្តាមក្កប្បន្ទយេ មានវារៈ ៤ ក្នុងទិស្សយប្បន្ទយេ មាន
 វារៈ ៧ ក្នុងធម្មនុវេស្សយប្បន្ទយេ មានវារៈ ៤ ក្នុងបុរោជានប្បន្ទយេ មាន
 វារៈ ៤ ក្នុងបច្ឆាជាតប្បន្ទយេ មានវារៈ ៤ ក្នុងវេសេវនប្បន្ទយេ មាន
 វារៈ ៤ ក្នុងតម្មប្បន្ទយេ មានវារៈ ៤ ក្នុងវិចារកក្កប្បន្ទយេ មានវារៈ ១

អំពីឧបទ្វីប អនុលោមទុកប្បដិសន្ធិ

លោក ចត្តាវិ ឥន្ទ្រៈយ ចត្តាវិ ឈានេ ចត្តាវិ ឧត្ត
 ចត្តាវិ សម្បយុត្ត ឧត្ត វិញ្ញយុត្ត តិណ្ឌ វត្តិយា
 លក្ខ ឧត្តិយា ចត្តាវិ វិគាត ចត្តាវិ វិគាតេ សត្ត ។

បច្ចុប្បន្នវិគាត្ត ឧត្តរឧប្បត្តសាវិសោ វិគាត្តា

ឯវ តិណ្ឌ កាលាចាប៌ តណោត្តា ។

កាលាវិ ឧត្តិវិ ។

— ៣ —

អំពីឧបទ្វីប អនុលោមទុកប្បដិសន្ធិ

ក្នុងភាពាប្បដិសន្ធិ មានការ ៤ ក្នុងក្រុមប្បដិសន្ធិ មានការ ៤ ក្នុង
 លោមប្បដិសន្ធិ មានការ ៤ ក្នុងមន្តប្បដិសន្ធិ មានការ ៤ ក្នុង
 សម្បយុត្តប្បដិសន្ធិ មានការ ៤ ក្នុងវិញ្ញយុត្តប្បដិសន្ធិ មានការ ៤
 ក្នុងវត្តិប្បដិសន្ធិ មានការ ៧ ក្នុងវត្តិប្បដិសន្ធិ មានការ ៤ ក្នុងវិគ-
 តប្បដិសន្ធិ មានការ ៤ ក្នុងវិគតប្បដិសន្ធិ មានការ ៧ ។

កាលាវិគតប្បដិសន្ធិ ឧត្តរឧប្បត្តសាវិសោ បច្ចុប្បន្ន ឧត្តរឧប្បត្ត

ឧត្តរ ឧត្តរឧប្បត្តសាវិសោ ឧត្តរឧប្បត្តសាវិសោ ឧត្តរឧប្បត្តសាវិសោ ។

ឯវ កាលាវិ ។

— ៣ —

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋានសូ ទសមោ ភគោ

មាតិកាបដ្ឋាន

មាតិកា

ទំព័រ

អនុលោមទុកបដ្ឋាន

ទិវាទាទុក

បដិច្ចសារ ១

បច្ចុយសារ ៩០

សំសង្ការ ៩៣

បញ្ញាសារ ៩៨

ទិវាទិវាទុក

បដិច្ចសារ ៣១

បច្ចុយសារ ៤០

សំសង្ការ ៥០

បញ្ញាសារ ៥៥

ទិវាទាទុក

បដិច្ចសារ ៧៥

អភិធម្មបិដក

បដ្ឋាន ទសមោ

សន្និកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

អនុលោមទុកបដ្ឋាន

ទិវាទាទុក

បដិច្ចសារ ១

បច្ចុយសារ ១១

សំសង្ការ ១៣

បញ្ញាសារ ១៨

ទិវាទិវាទុក

បដិច្ចសារ ៣៥

បច្ចុយសារ ៤៥

សំសង្ការ ៥០

បញ្ញាសារ ៥៥

ទិវាទាទុក

បដិច្ចសារ ៧៥

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា	អង្ក
បច្ចុប្បន្នភាព	៨១
សំណួរដំបូង	៨២
បញ្ជីសំណួរ	៨៣

ឧបាទាននិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១០៦
-------------------	-----

ឧបាទានសម្បជញ្ញនិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១០៧
បច្ចុប្បន្នភាព	១១២
សំណួរដំបូង	១១៦
បញ្ជីសំណួរ	១១៧

ឧបាទានឧបាទាននិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១២០
បញ្ជីសំណួរ	១២២

ឧបាទានឧបាទានសម្បជញ្ញនិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១២៦
-------------------	-----

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
បច្ចុប្បន្នភាព	៨១
សំណួរដំបូង	៨២
បញ្ជីសំណួរ	៨៣

ឧបាទាននិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១០៦
-------------------	-----

ឧបាទានសម្បជញ្ញនិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១០៧
បច្ចុប្បន្នភាព	១១២
សំណួរដំបូង	១១៦
បញ្ជីសំណួរ	១១៧

ឧបាទានឧបាទាននិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១២០
បញ្ជីសំណួរ	១២២

ឧបាទានឧបាទានសម្បជញ្ញនិយមន័យ

បទដ្ឋាន	១២៦
-------------------	-----

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា	កំណត់
បទដ្ឋាន	២២១
សំណួរ	២២៤
បញ្ជី	២២៦

កំណត់

បទដ្ឋាន	២២១
បញ្ជី	២២៦

សំណួរប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	ទំព័រ
បទដ្ឋាន	២២១
សំណួរ	២២៤
បញ្ជី	២២៦

កំណត់

បទដ្ឋាន	២២១
បញ្ជី	២២៦

សន្លឹកប្រាប់ពាក្យទុស - ត្រូវ

ពាក្យទុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាប់
----------	------------	-------	---------

ដោយឧបទ័ស្សយ ឬច្ច័យ	ដោយឧបទ័ស្សយឬច្ច័យ	១៩៥	៥
--------------------	-------------------	-----	---

គិលេសគិលេសសម្បយក្កទុកៈ	គិលេសគិលេសសម្ប.	២១៥	៦
------------------------	-----------------	-----	---

យក្កទុកៈ

ចង្កៀងៈ	ចង្កៀងៈ	២២១	១
---------	---------	-----	---

ដោយឧបទ័ស្សយឬច្ច័យ	ដោយឧបទ័ស្សយឬច្ច័យ	២៣៣	៣
-------------------	-------------------	-----	---

ដោយឧត្តម្បច្ច័យ	ដោយឧត្តម្បច្ច័យ	៣	១៧៥
-----------------	-----------------	---	-----
